ב"ב אב תשל"ט, 15.8.79 מספר 2189 80 עמודים שנה 43 המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

סקופ

בגין הבטיח השבוע ליצחק שמיר

סגן ראש־הממשלה

מ"ד -

ראש ממשלה תוך שנה

פלייטקס עם המוליך העדין,
עדין יותר מהטמפון שאת רגילה אליו.

אם את שייכת לנשים הרוצות לעבור את ה"ימים" האלה,
טוב יותר ונעים יותר—ודאי תשמחי לנסות את פלייטקס— הטמפון האמריקני
המשופר עם המוליך העדין.
המוליך העדין של פלייטקס עשוי פלסטיק רך, כך שהוא
תמיד יחליק פנימה לאט ובעדינות. בעזרת המוליך העדין,
טמפון פלייטקס ימקם את עצמו תמיד במקום הנכון. הוא
לעולם לא יברח מן המוליך
(כפי שקורה בטמפונים אחרים). בכל מקרה,
הטמפון של פלייטקס יתאים עצמו תמיד אליך.
הוא יתרחב לפי המבנה הפנימי שלך כדי לספוג
טוב יותר—אך לא יתרחב יותר מדי, כדי
שיהיה לך נוח לזוז ולרקוד.
ולטמפון פלייטקס יתרון ברור נוסף: הוא היחיד בעולם שניתן להשיגו עם דיאודורנט—
להרגשה נעימה יותר, או ללא דיאודורנט. כן. פלייטקס הוא הטמפון העדין ביותר.
אחרת—איך אפשר להסביר שכל אשה שלישית בארה"ב , הנוהגת להשתמש בטמפונים,
מעדיפה פלייטקס?

לרשותך: **Playtex רגיל. Playtex סופר Playtex סופר פלוס.** כל סוג לבחירתך,
עם דיאודורנט או ללא דיאודורנט. באריזות של 8, 16 ו־28 יחידות. גדלים שונים אלה נוצרו
כדי להתאים לנשים בעלות מבנה פנימי שונה.
התאימי לעצמך את הגודל הנוח לך ביותר מבין השלושה.

playtex®

פלייטקס. הטמפון עם המוליך העדין

משווק ע"י חוגלה בע"מ, ת.ד. 20161, תל־אביב, טל: 252104.

מוגן ע"י פטנט בארה"ב

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך־משנה: יוסי ינאי • עורך־תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישי־ראלי • צלמי־מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זברוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קריאה יקרה.

„אתם רק דואגים לערבים!" צעקה עלי, לפני כמה ימים, אשה זקנה, כשנת־קלתי בה בעת ההפגנה של השוטרים, „לא איכפת לכם שהורגים יהודים!"

היא התכוונה לרצח יוסף טרומפלדור יצחק. היה ברור לה שלא נרים את קולנו נגד רצח אכזרי זה, מפני שהקורבן הוא יהודי. אך אילו היו רוצחים כך ערבי, בוודאי היינו מרעישים שמיים וארץ.

דברים מסוג זה כתב אחד העיתונאים של הימין הקיצוני ב־ידיעות אחרונות.

אדם פרימיטיבי, שעולמו מחולק בין „אנחנו" ו„הם", אינו יכול לתפוס בשום אופן שיכול אדם להתנגד לכל רצח, „שלהם" ו„שלנו" כאחד. לדעתם, אם ישראלי מתנגד לרציחת ערבים, משמע שהוא בעד רציחת יהודים. לא יכול להיות אחרת.

אולם אנחנו נגד רצח. נקודה. אנחנו נגד מעשי־זוועה.

כאשר רוצחים יהודי, אין תגובתנו שונה מזו של שאר כלי־התיקשורת. כולם זועמים. כולם מגנים. ממילא, אין תגובת העולם הזה מעוררת תשומת־לב כלשהי. כתבתנו על רצח טרומפלדור (העולם הזה 2188) לא היתה יוצאת־דופן.

אבל כאשר מבצע חייל ישראלי מעשה־זוועה בערבים, עוברים רוב כלי־התיקשורת בשתיקה על כך. משתררת דממה דקה. בדממה זו נשמע קולו של העולם הזה, כשהוא כמעט הקול היחידי. משום־כך מתעורר אצל אנשים בעלי תפיסה פשטנית הרושם כאילו „הם רק צועקים כשהורגים ערבי."

כאשר נודע על רציחת יוסף טרומפלדור היה מובן מאליו שנסקר מעשה־זוועה זה כמו כל מעשה דומה, ושנקדיש לו את השער הקדמי.

הטלנו את התפקיד על הכתבת יהודית יסמין והצלמת גילה רזין. רצינו לתאר איך ירדה הטרגדיה על שלוש המישפחות — מישפחת הנרצח ומישפחות שני החשודים־ברצח.

אין זה תפקיד קל, ואין זה תפקיד נעים. בחרנו בכוונה בצוות נשי, בידענו שדרוש לתפקיד זה טאקט מיוחד.

אני מודה שליוויתי את הכתבת והצלמת בדאגה מסויימת. שאלתי את עצמי: איך תקבל אותן מישפחת הנרצח? האם לא ייתקלו בתגובה הפרימיטיבית בנוסח „אתם בעד הפלסטינים" (ומכאן: „אתם בעד המחבלים")? מסתבר שלא היה מה לדאוג.

מדוחות יהודית יסמין:

לפני שנסעתי לראיין את מישפחת טרומפלדור ואת מישפחות החשודים־ברצח, הזהירו אותי כמה מידידי, שלא אסע לכתבה. „אם תגיעי למושב קדימה (מקום מגוריה של אשת־הנרצח) יתנפלו עליך האנשים שם," אמרו לי. „הם רק ישמעו שאת כתבת של העולם הזה ויעיפו אותך מכל המדרגות."

כאשר סיפרתי לידידי כי בכוונתי לנסוע גם לקלקיליה, עיירת החשודים ברצח, הזדעזעו. „איך את מסוגלת לנסוע לעיר ערבית, ועוד בזמן כזה? יתנפלו עליך שם, ישחטו אותך. את לא יודעת מה מסוגלים הערבים האלה לעשות!"

די מעציב אותי לחשוב כי גם היום קיימים אנשים, שאין להם כל מושג על אופיו של הערבי, הווי־החיים שלו ומיני הגיון.

כבוגרת המגמה המיזרחנית בבית־הספר התיכון, הייתי יותר משנה בקרב הבדואים של דרום־סיני. הכרתי ערבים עירוניים וכפריים, וגם דרוזים, במשך יותר משלוש שנים, כאשר התיידדתי עם עשרות ערבים וערביות במיסגרת לימודי בחוג לערבית של אוניברסיטת תל־אביב. ביקרתי בבתיהם והם ביקרו בביתי. הספקתי לעמוד בצורה מעשית על טיבם של הערבים.

צבים כאלה כאורחת בלתי־קרואה. אבל מה לעשות, העבודה מחייבת.

כאשר חגענו למגדיאל היה כבר ערב. בני מישפחת הנרצח היו מכונסים בסוכה מחוץ לבית. הגברים התפללו, והנשים ישבו ושוחחו בשקט.

נכנסנו, הצלמת גילה רזין ואני. הצגנו את עצמנו כצוות העולם הזה וביקשנו את סליחתם של בני־הבית על השעה המאוחרת ועל ההטרדה. להפתעתי הסתבר לי כי חלק מבני־המישפחה אינם מכירים את העולם הזה. אותם שהכירו את השבועון שאלו אותי מייד אם בכוונתי להגן על הערבים החשודים ברצח. הסברתי להם כי העולם הזה מתייחס באותו האופן לכל החשודים־ברצח, ואין זה משנה כלל אם הם יהודים או ערבים.

כאשר הבהרתי נקודה זאת, הזמינו אותנו בני המישפחה לשבת איתם על הרצפה מיזרנים. מעולם לא נתקלתי במישפחה באבל, שהיתה כל־כך פתוחה וגלוייה, כמו מישפחת טרומפלדור. אולי היה זה הכאב, שדיבר מליבם, אולי ההלם והרצון לחלוק עם מישהו את הרגשתם. הם לא גילו גם התנגדות להצטלם, ואף הביאו לנו את תמונת החתונה של עליזה טרומפלדור ובעלה, כדי שנכניסה לעיתון.

עליזה טרומפלדור סיפרה לנו בהרחבה על עברה, כיצד פגשה בבעלה כיצד היה ע־מו. היא הביעה את רצונה לנקמה אכזרית ברוצחי בעלה. הלך־הרוחות במישפחה היה לנקום בכל הערבים. „כל הערבים רוצחים," זעקו כמעט כולם, „צריך לזרוק את כולם לים!"

אמו של טרומפלדור היתה היחידה ששתקה במשך כל הזמן. כאשר ניסיתי לדובב אותה, אמרה בלחש: „מה זה יעזור? הרי זה לא יביא אותו בחזרה אלינו!"

אחרי שתיקה של כמה דקות, סיפרה לנו כי לטרומפלדור היה ידידי ערבי, שהיה לו כמו אח, ושאף ביקר בחתונתו והביא לו במתנה עז, שאותה שחטו בחתונה. אותו ידיד ערבי אף בא לנחם אותה בזמן האבל. נראה היה כי ביקורו של הידיד הערבי נגע לליבה של האם, והיא לא היתה שותפה להרגשת שאר בני־המישפחה. לפני שיצאנו מהבית אמרה לי בלחש, כדי שאף אחד לא ישמע: „תאמיני לי, אני לא שונאת אף אחד, אלוהים נתן ואלוהים לקח."

מעניין, אבל כמעט באותן מילים בידך אותי לשלום צאלח האג'־יוסוף, אביו של מוסא, אחד החשודים־ברצח, לפני שנפרדתי ממנו.

הוא אמר לי: „אני מצטער, מצטער על הדם שנשפך לחינם. אללה נתן לי בן, ועכשיו אין לי עוד בן."

כאשר הגענו לקלקיליה הסתבר כי שתי המשפחות גרות אחת למול השנייה. בכפר כבר עברה השמועה על המבקרים, ואביו של מוסא עמד בפתח הבית והמתין לנו.

בהתחלה חשש לדבר איתנו. הוא פחד שמא אנחנו מן המישטרה. יומיים לפני כן הוכו בני מישפחתו של החשוד השני ברצח, אכרם מנצור, באכזריות על־ידי שוטרים ממישטרת כפר־סבא. אביו של אכרם לקה בהתקף־לב ואושפז כתוצאה מהמכות ומההלם.

אחרי שהוצאנו את תעודות־העיתונאים גרגע האב, והזמין אותנו להיכנס. למרות שהוא ובני מישפחתו היו בצום הרמאדאן, הזמינו אותנו לשתות משקה קל ואף הציעו קפה וסיגריות. נשות המישפחה יצאו אל החדר השני, ואנחנו נשארנו עם האב, כמה מבניו הגדולים ועוד קרובי מישפחה.

מילותיו הראשונות של אבו־מוסא היו: „למה הוא עשה לי את זה? עכשיו יש לי רוצח במישפחה. אני לא יודע מה לעשות," הוסיף מתוך כאב, „מצד אחד אני רואה מחובתי כמוסלמי אדוק שלא להכיר עוד בבני, שכן לפי חוקי הקוראן הוא ביצע את העבירה החמורה ביותר — רצח. אבל הוא בכל זאת בני, ועם כל הבושה שהמיט עלי, אני חייב לעזור לו!"

אחרי שיחה עם האב והאחים עברנו לביתו של אכרם. אחיו של אכרם, סולטאן, רעד מפחד. חששו העיקרי היה שאם יספר לנו את אשר עוללה המישטרה לו ולבני מישפחתו (העולם הזה 2188), והדבר יפורסם בעיתון, יתנקמו בו השוטרים. מישפחתו של אכרם היא מישפחה פרימיטיבית. אין היא מעורה בפוליטיקה. לא מעניין אותה אלא פרנסת המישפחה וכבודה.

הסברתי לו כי באפשרותו להתלונן ע־

אמו (משמאל) ואחותו של טרומפלדור
„אלוהים נתן, אלוהים לקח"

אביו של החשוד־ברצח עות'מאן
„הוא בני ואני חייב לעזור לו"

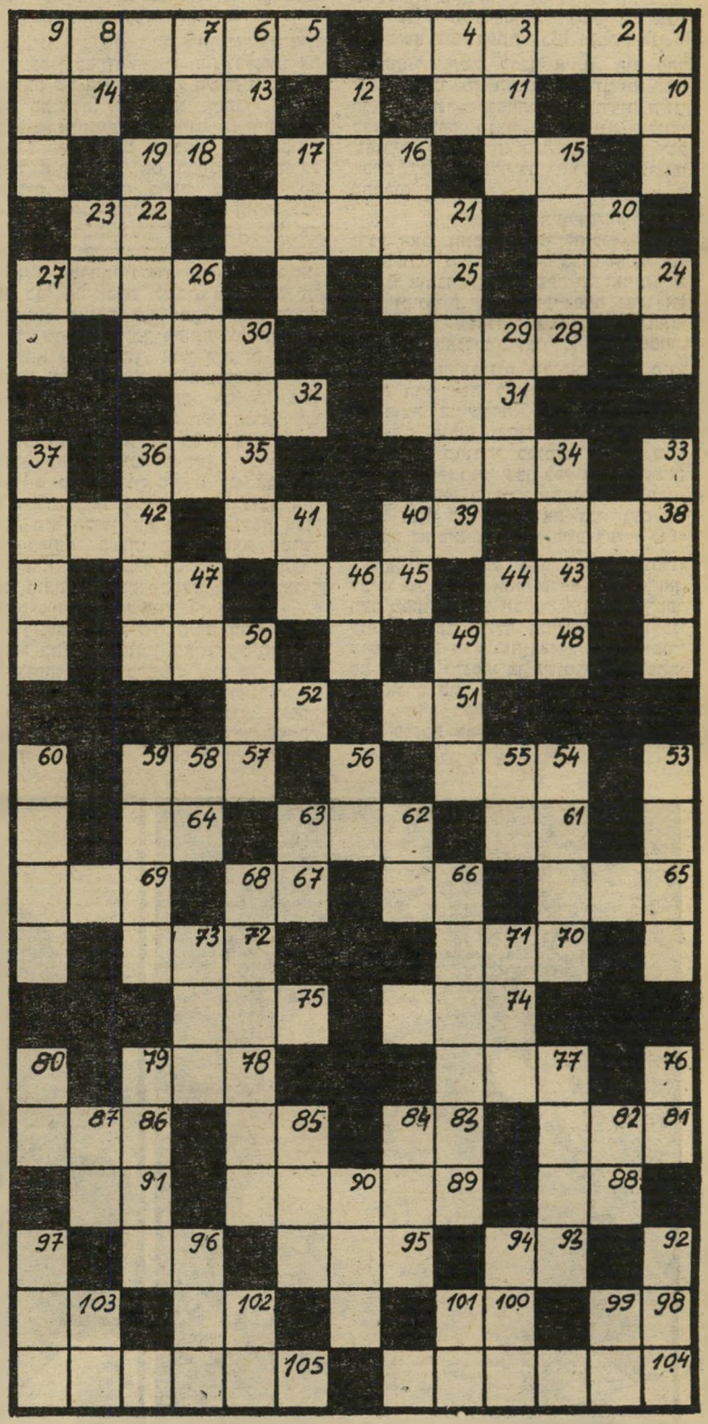
נסעתי למושב קדימה. אשתו של טרומפלדור המנוח לא היתה בביתה. שהיתי במקום כחצי שעה, ושוחחתי עם שכנים ומכרים של האשה. כששמעו באיזה עיתון אני עובדת, היה יחסם חם ולבבי, והם רצון לעזור.

אנשי קדימה היפנו אותי למושב מגדיאל. שם ישבו בני המישפחה „שיבעה".

ביקור אצל מישפחה באבל הוא תמיד תפקיד מכאיב. בדרך־כלל זוהי עבודה המצריכה סבלנות וטאקט. על פי רוב אין נוטות מישפחות כאלה לדבר עם עיתונאים בזמן האבל, ואני מרגישה את עצמי במ־

המכות שספג מידי השוטרים במישטרה, אולם הוא עשה בידו תנועת־ביטול ואמר: „עכשיו כולם בארץ חושבים שאנחנו מחבלים! את באמת חושבת שמישהו יאמין לסיפור שלי, או שבכלל ירצו לרשום את התלונה שלי? הם בוודאי ירשמו משהו על דף, ואחר־כך יזרקו את זה לסל!"

תשבץ העולם הזה 2189

מאוזן:

1) סיפורי; 5) פריכות; 10) אביון; 11) ראש, בערבית; 13) מילת־יחס נפוצה; 14) בהשאלה: מרכז; 15) מזל; 16) מין פרפרת; 18) אם־הפנינה; 20) יהיר; 21) פרח־בר צהוב נאה; 22) אחורי הגוף; 24) מיהרו; 25) בילבד; 26) השקפה; 28) חן; 30) ייסורים; 31) חלש; 32) אכלו עשב באחו; 34) המציאו; 35) ראש־לישכה (ר"ת); 38) משמעות; 39) חי לילי; 41) רך בצאן; 42) מן הגפיים; 43) מונח בתורת החשמל; 45) חווה; 47) מינחה; 48) גזיר־עץ; 50) הודעה אלחוטית; 51) השתחווה; 52) תנועת־מים בים; 54) ידידו הטוב של האדם; 57) כסות הרגל (הפוך); 61) מרושע; 62) מן המזולות; 64) חי איטי; 65) שה"י...; 66) תחמושת לקשת; 67) עצם בפה; 69) עיר־נמל עתיקה בארץ; 70) שירות קנטינות ומיזנונים (ר"ת); 72) שוק ערבי; 74) פיסגה; 75) עליכם להיות!; 77) אולם; 78) צבר; 81) מאבני הריחיים; 83) קרס; 85) יחידה בסולם הצלילים; 86) נקיק; 88) מילת־זירוז; 89) ציווליזציה; 91) קידומת הורלנדית; 96) פלא; 95) נתיב; 96) שם דורכים את הענבים; 98) נוזל החיים; 100) קריאת־יגון; 102) חזר; 103) ממציא הטלפון; 104) קיבוץ בארץ; 105) בהשאלה: שומר־ראש.

מאונך:

1) בושם מיקראי; 2) עליך לרשת!; 3) מידת־אורך אנגלית; 4) מקולות הגברים במקהלה; 6) הגיע; 7) זאטוט; 8) נהר באפריקה; 9) עולם; 12) שך; 15) גניוס; 16) מאכל נוזלי; 17) מכלי־המטבח; 19) שגור; 20) שביב; 21) שניגות; 23) בירת הנגב (ר"ת); 24) לאן?; 26) ספר; 27) בירה אירופית; 29) פרח־גוי; 30) סופה; 33) מפה קטנה; 34) תואר־אצולה אירופי; 36) אבר־תנועה; 37) אביונות; 40) ישן; 41) כלי־קיבול גדול; 44) מגש; 46) מיניסטר; 47) בלוטת־הנקה; 49) נמק; 50) פאזה; 53) עיר ואם בישראל; 54) טורף ימי; 55) מחלקי הפה; 56) שייך ל־; 58) מכלי השחמת; 59) עשיר גדול; 60) נטור; 62) עולו; 63) מציאות; 66) גם זה חום; 68) תחזיות; 71) מזימה; 73) צמד; 76) אפס כוחו; 77) מין קוף; 79) ידידות; 80) קריית־קודש (ר"ת); 82) מילת־חיבור; 84) כמו 29 מאונך; 85) פנים; 87) מאכל אבותינו במידבר; 90) מפירקי הגוף; 92) ניר; 94) סיום; 96) תרנגול; 97) עץ נפוץ בנגב; 99) ממלא־מקום (ר"ת); 101) מכינויי האלוהות; 102) מופע, באנגלית; 103) מילת־שלילה.

מכתבים

פלאטו שרון - הסוף?

על הדיווחים של „העולם הזה" בפרשות השונות בהן היה מעורב ח"כ שמואל פלאטו שרון, והכתבה, המגלה פרשות חדשות שלו, יחד עם הדיווח על הסרת חסינותו („העולם הזה" 2178).

העולם הזה תוקף את פלאטו שרון כבר זמן רב. עד עכשיו חשבתי כי העיתון פשוט ניהל מילחמה אישית נגד הח"כ מפני שהוא גזל קולות מאורי אבנרי לכנסת. עתה, עם הסרת חסינותו, אני מבקש מכם סליחה.

יצחק בן־צפיר, נתניה

היועץ המישפטי לממשלה צריך להודות להעולם הזה. השבועון היה הראשון שחשף את דמותו האמיתית של ח"כ פלאטו שרון.

דליה רוטין, תל־אביב

אתם בטח חוגגים במערכת על זה ש־היועץ המישפטי הצליח להוריד לח"כ פלאטו שרון את החסינות. אל תחגגו כל־

שער „העולם הזה" (2187)
מי צדק?

כך הרבה. הוא ייצא זכאי במישפט. שופטי ישראל הם שופטי צדק. פלאטו שרון עשה בשביל המדינה הרבה יותר מאשר אורי אבנרי.

ראובן אליה, תל־אביב

● ● ●

בין ארליך לשטחים

על הקשר בין המדיניות הכלכלית לבין המדיניות בשטחים.

ההצעה הגולמית, הגולמנית והגמלונית להעניק סובסידיה לתושבים במקום, או נוסף, להענקת סובסידיה לשטחים, היא שהובילה להצעה המקבילה לה בתכליותה להעניק אוטונומיה לניצרך, במקום או ב־נוסף להענקת אוטונומיה למיצרך.

אברהם שרון, עין השופט

● ● ●

בין פוגרום לפוגרומצ'ק

על ההבדל בין הציונים לוחמי החופש בברית־המועצות לבין אותם ציונים המדכאים את החופש, אחרי שהם עולים לישראל.

לפני כשבועיים ראיתי במעריב עצומה גדולה הקוראת לשחרור „הציוני ארסקין." להזכירכם, אז היה ארסקין הנ"ל עצור ונאשם בפריצה לבתי ערבים בחברון, חבלה ברכושם, ונדמה לי גם הכאתם. היום הוא כבר אחרי גזר־דין שמצא אותו אשם וגזר עליו מאסר.

הייתי פוסח על העצומה אלמלא נתקלתי בשמו של אדוארד קוזניצ'וב ובשם של עוד אסירי ציון החתומים על העצומה.

נדהמתי. אנשים כקוזנצ'וב שחיו בשילטון של עריצות, זלזול בחיי הפרט והתנכלות למיעוטים, אנשים שראו פוגרומים וסבלו רדיפות, רדפו ולוחמו למען החופש. אלה נותנים ידם לאדם שנאשם בעצמו בעריכת פוגרומצ'ק באנשי מיעוט החי איתנו?

יוסי זיו, תל־אביב

● ● ●

לירה לירה תרדוף

על החישוב שערך יגאל לביב („העולם הזה" 2187), בכמה ירדה הלירה הישראלית לעומת אמת־הורתה הלירה שטרלינג.

יגאל לביב טוען כי הלירה הפסידה, לעומת הלירה שטרלינג „כל שנה 200 אחוז מערכה." אפילו הלירה הישראלית אינה יכולה להפסיד יותר מ־100 אחוז מערכה, כי אז ערכה שווה פחות מאפס.

לביב כנראה רצה לאמר שאם היום לירה אנגלית שווה 60 לירות ישראליות, כאשר לפני 30 שנה היתה לירה אנגלית שווה ללירה ישראלית, הרי שכבייכול השטרלינג הכפיל את ערכו כל שנה. אך גם זה כמובן אינו נכון. אילו הלירה שטרלינג היתה מכפילה את ערכה, לעומת הלירה הישראלית כל שנה, במשך 30 שנה, היתה לירה שטרלינג שווה היום 1,703,741,824 לירות ישראליות.

מיכאל י. ברגר, ירושלים

● ● ●

ניתוח מדוייק

על המשבר במיפלגה הליברלית ופרשת ארליך—פלומין, כפי שתוארו בכתבה „מיפלגה בכוס מים" („העולם הזה" 2178).

התאור שלכם על מה שקורה במיפלגה הליברלית היה תאור מדוייק ואובייקטיבי. ניכר כי הצוות שחקר את הנושא היה בעל מקורות מידע מעולים וכן בעל הבנה בכוחות הפועלים מאחרי הקלעים של ה־מיפלגות בארץ. המשיכו עם ניתוחים מסוג זה, על כל המיפלגות.

פרץ כהן־רף, חיפה

הכתבה על המיפלגה הליברלית היתה

ח"כ פלומין
מפונק מול זועף

בלתי־מאוזנת. ניכר שידם של אנשי יחזקאל פלומין היתה בבישול הכתבה.

אהרון אנגל, רמת השרון

אוי לו לעם הזה שיש לו דור המשך של עכבר־שואג כיחזקאל פלומין. אדם שבגד באביו הרוחני. אדם שלא שרת בצבא. אדם שכתב ספר איך לסדר את מס־ההכנסה. אדם שפרצופו המפונק הוא ראי לנפשו הלא־צחה כלי־כך לעומת פרצופו הזועף של שימחה ארליך, זועף, אך ליבו טוב. מתי יפסק כבר הפסטיבל הפלומיני?

י. כהנא, בני ברק

● ● ●

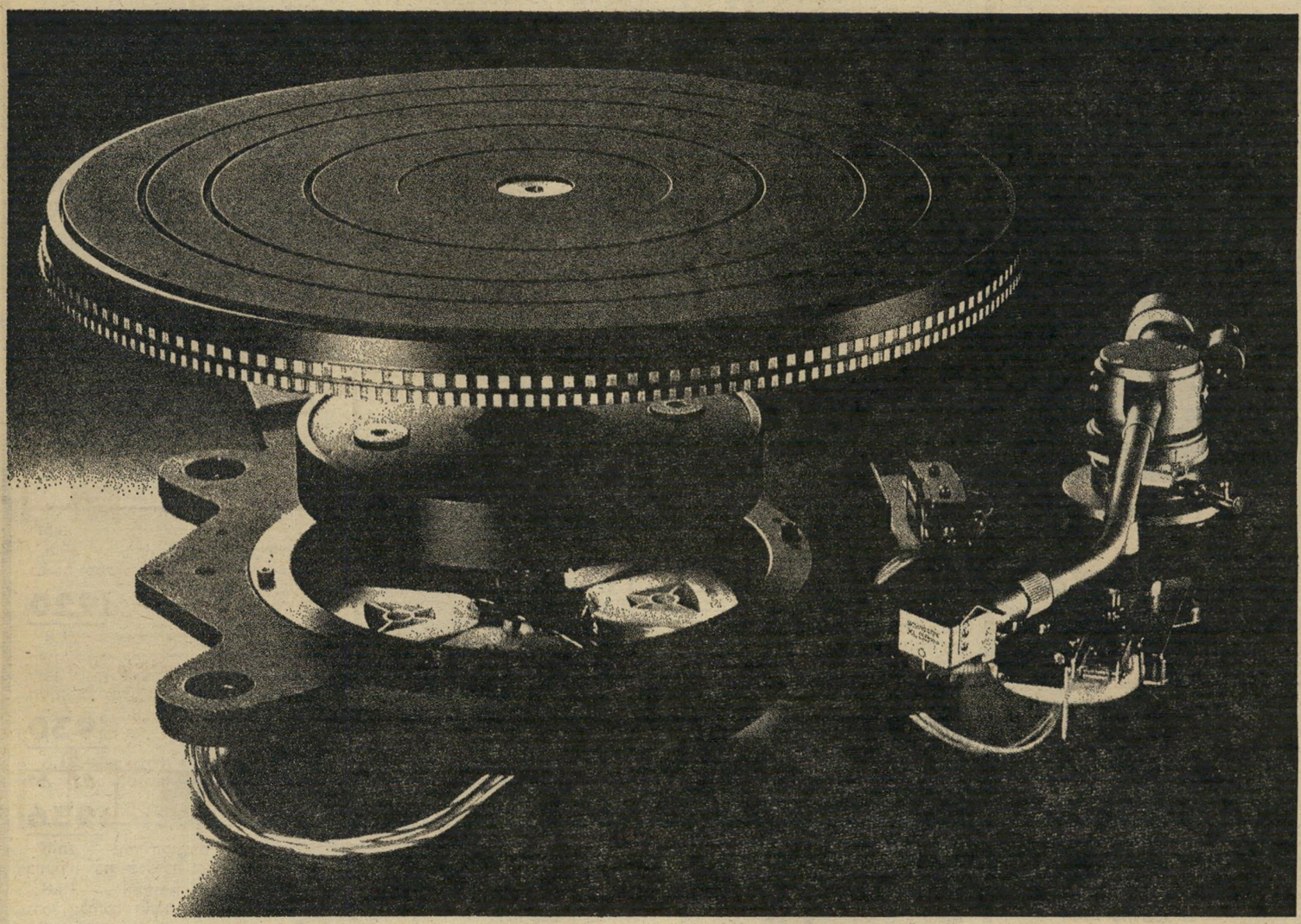
האם השופט יגיב

על הראיון עם האלוף (מיל.) מתי פלד תחת הכותרת „התשובה שלא נשמעה" („העולם הזה" 2187) בו הצהיר פלד את כל שנמנע ממנו לאמר בבית־המישפט הגבוה לצדק.

האלוף פלד אמר דברים חמורים ביותר

(המשך בעמוד 6)

הצלחות המעופפות

מסידרת הפטפונים SONY PS-T

את "הצלחות המעופפות" בסידרת הפטפונים SONY-PS-T "מעיפים" המנועים החדישים מדגם BSL (Brush-Less) המהוים פריצת דרך בדור החדש של הפטפונים.

הישג טכנולוגי זה של מעבדות SONY מעלה את הפטפונים מסידרה זו, למקום הראשון מבחינת אורך חיי המנוע, יציבות המהירות (ע"י בקרת Servo) ורמת הרעש הנמוכה מהמקובל.
לכל אלו מתווספים עיצוב מרהיב עיין והפעלה נוחה.

PS-T20

הנעה ישירה; מנוע מיוחד — ללא מברשות עם בקרה בשיטת Servo; מנגנון מיוחד לדיוק המהירות (סטרובוסקופ); ראש מגנטי ומחט יהלום.

PS-T30

הנעה ישירה; מנוע מיוחד — ללא מברשות עם בקרה בשיטת Servo; הפעלה ע"י לחצנים אלקטרוניים; מנגנון מיוחד לדיוק המהירות (דטרובוסקופ); זרוע משוכללת עם מנגנון המונע החלקה (anti-skating); ראש מגנטי עם מחט יהלום.

SONY.

למבקשים את הטוב ביותר

פרסום מלניק | רפאל טיראן

השבוע במאה ה־20

מה אירע במאה ה־20 בשבוע שבין ה־15 באוגוסט עד ה־22 באוגוסט? במדור חדש זה יסקור „העולם הזה" כמה מן המאורעות שאירעו ב־78 השנים הקודמות בשבוע שבו מופיע הגיליון.

1901

18.8 — בנימין זאב הרצל נפגש עם השולטן התורכי עבדול חמיד. הרצל מציע 1.6 מיליון לירות שטרלינג עבור צ'ארטר להתיישבות בארץ־ישראל. השולטן מסכים להתיישבות, אך לא בארץ־ישראל.

1914

15.8 — תעלת פנמה נחנכה במעבר הספינה אנקון מהאוקיינוס האטלנטי לאוקיינוס השקט.

משורר זורקה
19.8.1936

18.8 — גרמניה מכריזה מילחמה על רוסיה.

20.8 — כוחות גרמניים כובשים את בריסל וממשיכים לעבר פאריס.

1920

21.8 — הנציב העליון הרברט סמואל מעניק חנינה לחג' אמין אל־חוכייני שנידון ל־15 שנות מאסר על חלקו במאורעות השנה, אך נמלט לפני שנאסר.

1930

21.8 — באנגליה נולדה הנסיכה מרגרט אליזבט השנייה.

1936

15.8 — נוסד הקונגרס היהודי העולמי בוועידת יסוד שנערכה בג'נבה.

19.8 — המשורר והמחזאי פרדריקו גרסיה לורקה הוצא להורג בספרד בידי תומכי פרנקו, בן 37.

21.8 — פאוזי קאוקג'י מונה כמפקד הצליון הערבי בארץ־ישראל. 11 שנה קודם לכן עמד בראש המרד בסוריה.

1938

17.8 — בגרמניה יצאה הוראה שהיהודים חייבים להוסיף לשמם שם פרטי נוסף. הגברים ישראל והנשים שרה.

1939

21.8 — לואי לפקה בוכאלטר, נשיא רצח בע"מ, הכנופיה שהטילה את חתיתה על תושבי ניו־יורק בתשע השנים האחרונות, הסגיר עצמו לבעל הטור הנודע וולטר ווינצ'ל.

1940

15.8 — הרייכסמרשל הרמן גרינג מורה על התקפה אווירית על בריטניה מכיוון נורבגיה הכבושה. 1800 מטוסים גרמניים משתתפים בהתקפה.

17.8 — היטלר מכריז על הסגר כללי על בריטניה.

20.8 — בדברו על אנשי חיל־האוויר המלכותי הבריטי אמר וינסטון צ'רצ'יל את המישפט שנכנס אחר־כך להיסטוריה: „מעולם לא היו חייבים כה רבים לכל־כך מעטים."

ליאון טרוצקי, או בשמו האמיתי לב ברונשטיין, הותקף בווילה שלו בפרבר של מכסיקו־סיטי. המתנקש היה סוכן של סטאלין, פראנק ג'קסון, בן 36, יליד איראן ובן להורים בלגים.

1943

16.8 — פרץ מרד בגיטו ביאליסטוק.

17.8 — הצבא האמריקאי כבש את מסינה והשלים את כיבוש סיציליה.

1945

17.8 — נשיאה הזמני של צרפת, שארל דה־גול, חינן את המרשל אנרי פילים פטן וממיר את גזר־דין המוות שניגזר עליו במאסר־עולם.

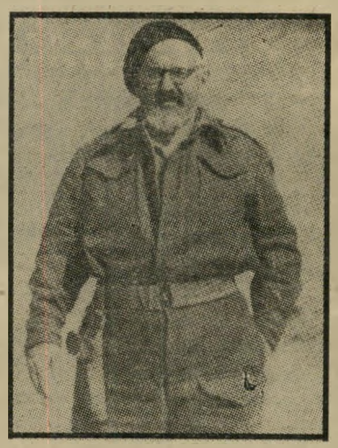
1946

17.8 — בבריטניה בוטל, לניסיון בן חמש שנים, עונש המוות.

אוניית המעפילים ברכה פולד התגלתה על־ידי הבריטים. המעפילים עלו בחוף קיסריה ופוזרו בכל רחבי הארץ.

1948

17.8 — המטבע הישראלי נכנס לתוקף. השטרות שהונפקו היו 500 מיל, לירה אחת, 5 לירות, 10 לירות והשטר הגדול ביותר 50 לירות.

אלוף שדה
21.8.1952

1949

16.8 — עצמותיו של חוזה המדינה. בנימין זאב הרצל, הגיעו לישראל.

מרגרט מיטשל, הסופרת האמריקאית ש־כתבה את חלף עם הרוח נפטרה בגיל 49.

1952

18.8 — ח"כ פנחס לבון צורף לממשלה כשר בלי תיק במקום אליעזר קפלן המנוח.

21.8 — יצחק שדה, „הזקן", מראשי ההגנה והישוב, מייסד הפלמ"ח ממארגני החלוץ וגדוד־העבודה, אלוף בצה"ל, נפטר בגיל 62.

1954

15.8 — מפ"ם התפלגה. סיעת אחדות־העבודה פועלי־ציון שפרשה ממפ"ם הקימה מיפלגה חדשה בשם זה.

1955

15.8 — האלוף חיים לסקוב מונה כסגן הרמטכ"ל.

1960

15.8 — קפריסין זכתה בעצמאות. כ־נשיאה הראשון נבחר הארכיבישוף מקאריוס.

1961

15.8 — בבחירות לכנסת החמישית הפסידה מפא"י חמישה מנדטים, המיפלגה הליברלית קיבלה 3 מנדטים נוספים ורק"ח הגבירה את כוחה ב־2 מנדטים.

16.8 — שליט גרמניה המיזרחית, אולבריכט, מורה לבנות את חומת ברלין.

1964

17.8 — הכנסת הצהירה כי עדת בני ישראל הם יהודים לכל דבר.

1965

19.8 — הפגנות בירושלים בעת ששגריר הראשון של גרמניה המערבית בישראל, רולף פאואלס, מגיש את כתב האמנתו.

1966

15.8 — הניו־יורק הראלד טריביון חדל להופיע.

1967

20.8 — גופתו של סגן נשיא הג'ונטה האמריקאי, צ'ארלס ג'ורדן, שנעלם יום קודם לכן בפראג, נמשתה מנהר המולדובה.

1968

21.8 — הרוסים פלשו לצ'כוסלובקיה. דובצ'ק ושאר מחבריו נעצרו. העם הצ'כוסלובקי לא גילה התנגדות של ממש.

1969

18.8 — הד"ר פיליפ בלייברג, בעל הלב השתול מקייפטאון, נפטר בגיל 60, 19 חודשים ו־15 יום אחרי שהושתל בו לב זר.

1970

15.8 — הטייס הישראלי הפצוע, יגאל שוחט, הוחזר מהשבי המצרי דרך קפריסין.

1972

16.8 — במטוס אל־על שהמריא מרומא אירעה התפוצצות. הטייס הצליח לנחות בנמל־התעופה של רומא. בחקירה התברר כי ההתפוצצות אירעה מפטיפון ממולכד שניתן על־ידי מחבלים לשתי נערות בריטיות מנוסעות המטוס.

1973

16.8 — מטוס נוסעים לבנוני נחטף על־ידי צעיר לובי ואולץ לנחות בנמל התעופה בן־גוריון. אחרי שהייה קצרה שוחררו הנוסעים ואנשי הצוות, המטוס הורשה להמריא והחוטף נעצר לחקירה.

מפגין בגין
19.8.1965

1974

18.8 — הארכיבישוף הילריון קאפוצ'י נעצר בישראל באשמת סיוע לפת"ח.

1977

16.8 — מלך הרוק־אנד־רול, אלביס פרסלי, מת בגיל 42.

1978

15.8 — האימהות של התינוקות שהוחלפו בבית־החולים רמב"ם בחיפה החליפו ביניהם את תינוקותיהם בפעם הרביעית והאחרונה.

20.8 — מחבלים תקפו אוטובוס שהובל את צוות אל־על בלונדון. הדיילת עירית גידרון נהרגה ושלושה אחרים נפצעו.

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

על השופט מאיר שמגר. האם השופט הנכבד הגיב עליהם?

ארנסט ביילט, ירושלים

החוצפה של מתי פלד עוברת כל גבול. להשמיץ שני שופטים עליונים נכבדים כשמגר ולנדאו, זה כבר יותר מדי. אפילו למי שיש לו עבר קרבי מפואר.

יפה חנין, ירושלים

● ● ●

תודה מביר זית

המאבק אותו ניהל, בין השאר, „העולם הזה", למען פתיחתה מחדש של אוניברסיטת בירזית עלה יפה.

בהערכה רבה אנחנו רוצים לדווח לכם כי המאמצים שעשיתם למען אוניברסיטת בירזית עלו יפה. אנו משוכנעים כי ללא

אוניברסיטת בירזית
תודה

מאבקכם המסור למען שמירתה של אוניברסיטת בירזית כמוסד אקדמי חופשי ובלתי־תלוי בשטחים הכבושים, לא היתה כמעט אפשרות שהאוניברסיטה תפתח מחדש. למרות שהפסדנו חודשיים תמימים של לימודים, אנו מבטיחים לכם שנעשה כל מאמץ כדי להשיג את מה שהחסרנו בחצי סמסטר זה.

ג. א. בראמקי,
סגן נשיא אוניברסיטת בירזית

● ● ●

שערוריית התניפה

עוד תגובות על פרשת רצח אריבעת האזרחים על־ידי סגן צה"ל ועל העובדה שאותו סגן קיבל חנינה מהרמטכ"ל.

בלהט הוויכוח על חוקיותו או אי־חוקיותו של מעשה שלושת חיילי המילואים שנכנסו למישכן הכנסת לבושי מדים ומסרו את עצומתם ליושב־ראש הכנסת, ואף ערכו מסיבת־עיתונאים, הוצנעה העובדה הפשוטה, כי עצומה זו, שעליה חתומים כמה עשרות אזרחים ישראלים, שהסתייעו לצורך פירסומה בח"כ יגאל כהן, מגלה את דעתם התומכת ומעודדת מעשים של רצח אנשים חסרי־ישע.

יוסף ברד, רמת גן

דויד בן־גוריון הבין כי חוסנו של צה"ל מבוסס על צבא מילואים וצבא סדיר בלתי־מנופח. ולראיה, הוויכוח המפורסם עם יגאל ידין.

המילואים היום נתונים במלקחיים בין צבא הקבע, שהפך חיל־שכירים קלאסי לבין הצבא הסדיר העובר תהליך של פאשיזציה גוברת. הליך זה הוא אובייקטיבי ומקורו בכיבוש. צבא כזה אינו מייועד להגנה כי אם לתוקפנות ומילחמה.

איגנציו יצחק סובול, תל־אביב

להלן העתק ממיכתב ששלחתי לרמטכ"ל:

„בשם קבוצת אזרחים, תושבי גבעתיים ורמת־גן, אנו מוחים על פעולתך, מתן הקלה בעונש לקצין צה"ל אשר נמצא אשם ברצח ארבעה כפריים בעת מיבצע ליטאני.

„אנו סבורים כי ניצלת לרעה את הסמכות הנתונה בידך. במעשה שלך לא תרמת

(המשך בעמוד 8)

Take your TIME
לחופשה בחו"ל

אתה תהנה, היא תהנה וגם חבריך בחו"ל ישמחו.

T35

מכתבים

(המשך מעמוד 1)

למניעת הישנות מקרים נפשעים של רצח חפים מפשע."

זיון פוקס, רמת־גן

● ● ●

מי שזה יותר?

על הכתבה של חניתה צנטנר שתיארה את חתונתה של הדוגמנית שלומית אמיר, בת נתיבות („העולם הזה" 2185).

בתור בת־תמותה רגילה שעלתה לאור־לימפוס שבו נמצאות הדוגמניות והיה לה הכבוד להיות איתן בחתונת העונה של שלומית אמיר, רואה אני חובה לעצמי להגיב על כמה דברים בכתבה.

אני בהחלט מסכימה עם הגברת צנטנר שאנחנו, בנות־התמותה הרגילות, איננו יכולות, חלילה וחס, להתחרות איתכן, הדוגמיות בלבושכן, אך מכאן ועד ששלומית

דוגמנית אמיר
מי הלביש? מי לבש?

היתה צריכה לבוא ולהלביש את בנות המישפחה ארוכה הדרך. מה רצית? לפאר את עצמך ואת חברותייך על־ידי השפלת המישפחה?

אז סתם, לידיעתך, רוב בנות המישפחה כלל לא התייעצו עם שלומית מה ואיפה לקנות. אמה ואני היינו היחידות שנסענו לתפור שמלות אצל עודד ואני יכולה להעיד על עצמי שהשימלה היתה לפי בחירתי.

אסתר עמיר (גיסתה של שלומית) נתיבות

● ● ●

מקום לאצולה הישראלית

סיכום מושב הכנסת בפרספקטיבה של 30 שנה.

יש להקים סוף־סוף את הבית התחתון שבו יהיו מיוצגים אזרחים נבחרים על־ידי בחירות אזוריות.

הכנסת של היום מקבילה לבית הלורדים. האצולה שלנו מורכבת מקשרי מישפחה, זקני הסוכנות היהודית, מזכירי בן־גוריון, זקני הפלמ"ח וצה"ל, זקני מחתרות וזקני מיפלגות.

אינני שולל את זכותם ההיסטורית, אך העבודה השוטפת צריכה להיעשות על־ידי כוח חדש של נבחרי העם.

ה. רקח הינגר, תל־אביב

● ● ●

אינפלציה ב„העולם הזה"

עליית מחירים גדולה במיוחד אירעה דווקא ב„העולם הזה" בגלל הבחור הזעצר.

במדורכם זה היה העולם הזה שהיה (העולם הזה 2185) דווח על שנכתב בהעולם הזה 873 מה־15 ביולי 1954. תחת הכותרת מישפט הופיעה כותרת מישנה „1400 ל"י יותר מאוחר" ובגוף הכתבה נכתב: „משלם המיסים הישראלי המשיך לשלם, בשבוע שעבר, קרוב ל־2000 לירות ליום, עבור התענוג המפוקפק של פתיחת הפצע הישן של שואת יהדות הונגריה."

עיון מחודש בגליון המקורי העלה ש־המדובר הוא ב־200 לירות בלבד, כסף רב באותם הימים.

מסתבר כי האינפלציה הפילה חלל גם את המדור הנוסטלגי של העולם הזה.

דני גספר, נתניה

● הקורא גספר צודק.

● ● ●

בחברה טובה

מיכתב איום נוסף מגוף המתקרה „גאולת ישראל" שבו רשימת מועמדים להתנכלות על־ידי אותו גוף. לפני חודשים אחדים פורסם מיכתב דומה, החתום על־ידי גוף זה. אז נכנסה המישטרה לעובי הקורה והתחילה לחקור לגבי זהותם של כותביו. התוצאה ברורה מאליה.

בטלוויזיה (הממלכתית) קמו עלינו ה־שמאלנים להרגנו, להחריב את מוראל העם במדינתנו. עושי מלאכתם של קלגסי אש"ף הנאציים בדורנו. כך גם ברדיו ובעיתונות מסויימת. עלינו להכריז מילחמה עליהם. יש לסתום להם את הפה ומיד, כי בנפשנו הדבר.

ברשימה הראשונה הבאנו את מרכז אנשי השמאל במדינה. כאן אנו ממשיכים ברשימה שחורה של אנשי השמאל בישראל שדינם חייב להחרץ.

רשימה אחרונה בשבוע הבא: אורי דיי־וויס, אלכס מסיס (חו"ל), ישראל שחק (חו"ל), דויד וויזר, ארנסט סימון, יבי, רפיק חלבי, מקסים גילן (חו"ל), קובי גיב, ב. מיכאל, א.ב. יהושע, דן בן־אמוץ, יהושע סובול, נתן ילין־מור, ישעיהו ליבוביץ, יגאל עילם, יגאל תומרקין, הדה בושס, אסי דיין.

מוטי קירשנבאום היה האות לטיהור כלי־התיקשורת מאנשי המאפיה השמאלנית. יש להתמיד בכך. אנו מחזיקים ידיים לשר המישפטים, שדיבר בכנסת על המאפיה השמאלנית בכנסת.

גאולת ישראל, המחסלים ירושלים, בני־ברק, רחובות

● ● ●

זהב זבוב ב„אל־על"

עוד על פרשת קברניט „אל־על" עקיבא פרסמן והדיילית מיכל אדר אשר הוחשדו בפרשת הברחת הזהב („העולם הזה" 2186).

לפני שנים רבות יצא סופר דגול, אמיל זולא, להגנת „עלובי החיים" אשר נאלצו

אשת־קברניט פרסמן
מי יפצה?

לגנוב ככר לחם לשם שבירת רעבונם. כיום יוצא עיתונו של אורי אבנרי להגנה על אותם „מסכנים" אשר כל חפצם הוא להיכנס בכל מחיר לאותו חוג של „אנשים יפים" אשר העולם הזה מפאר מרומם ומשבח זה העשור השלישי.

אמציה עמרמי, רמת השרון

שוב פעם כל הכבוד להעולם הזה. אחרי כל הרעש, נאלצה המישטרה לשחרר את

(המשך בעמוד 13)

תוכנית חשובה תעלה על שרטון, אך בסופו של דבר תפיק מכך תועלת רבה. אדם קשיש יעזור לך לפתור בעייה המציקה לך זמן רב. אתה לוקח דברים יותר מדי ללבי תן לה להרגיש שהיא אינה כל עולמך, אל תשקיע את עצמך יתר על המידה בענייניים עסקיים. בת טלה, ליבשי בהיר.

עלה
21 במרס - 20 באפריל

* * *

המלנכוליה שבה שקעת רק מגבירה את הבעייה העומדת בפניך. כדי לשפר את המצב עליך לטפל בשורש הרעה ולא בסימפטומים. הקשיים הכספיים בהם אתה נתון יימשכו, אך לא לזמן רב. מכתב מ־אדם זר יגרום לפגישה נעימה מאד עם בן המין השני, אשר תביא הרבה הפתעות. עסוק בספורט.

שור
21 באפריל - 20 במאי

* * *

השבוע תשמש כנושא לקינאה בין מכריך וידידיך. כדאי שלא תתהלל בהצלחותיך, ושתדבר עליהן כמה ש־פחות. היחסים המתוחים עם בת זוגך הם תוצאה של שמועה ש־הגיעה לאזניה. שיחה גלויה מלב אל לב תסייע לטהר את ה־אווירה. עזור לאדם קרוב אליך להגשים את חלומו. בת תאומים — בסוף השבוע צפוייה לך פגישה רומנטית.

תאומים
21 במאי - 20 ביוני

כושר השיכנוע שלך ישפיע על חוג גדול מכפי הרגיל, ותעמוד במרכז ההתעניינות. ה־הצלחה החברתית לה אתה זוכה, תסייע לך להגיע למטרה אליה אתה שואף. פגישה עם אישיות בוהמית תעזור לך למצוא את הפיתרון הנכון לבעייה המעסיקה אותך זמן רב. בת סר־טן — במקום לדבר על תוכניותייך, כדאי שתתחילי לבצע אותן. אל תהססי מלהיעזר בידידים. נוחי קצת.

סרטן
21 ביוני - 20 ביולי

* * *

צפויים לך חיכוכים מרגיזים ביחסיך המישפחתיים. הקרי־רות בה אתה נוהג פו־געת קשה באדם אהוב עליך, כדאי שתקדיש לו יותר תשומת לב. העזרה שהושטת לידיד בצרה תישא פרי, וב־קרוב תבוא על גמולך. בת אריה — לא כל הגברים הם אותו ה־דבר, לכן אל תסתגרי בבית, תני לדברים להתגלגל בעצמם.

אריה
21 ביולי - 21 באוגוסט

* * *

לחצים שהצטברו מזה זמן רב. יתחילו להעיק עליך. הצלחה כספית וחברתית תפצה אותך על העצבנות והמתח. אל תברח מהח־לטות חשובות ושמור בנאמנות על האינטרסים של מעבידך. היחסים ה־רומנטיים עם בת תאו־מים יגלו על שרטון, שלא באשמתך. לבשי כחול. צאי לחיק הטבע.

בתולה
22 באוגוסט - 22 בספטמבר

הדברים לא יסתדרו כפי שתיכננת אותם, והמטרות שהצבת לעצמך לא תושגנה. הדרך היחידה להתגבר על המצב היא לטפל ב־דראסטיות במיכשול, ואפילו להשתמש באמ־צעים החורגים מהמקו־בל. אדם קרוב יגרום לך לאכזבה קשה. כדאי שתנצל את הזמן למנו־חה פיסית ונפשית, ש־תאגור כוחות לקראת המתח בעתיד. בת מאז־ניים — הפתעה צפוייה לך השבוע.

מאזניים
23 בספטמבר - 22 באוקטובר

* * *

הדרך היעילה ביותר לנוח מסבך הבעיות המטרידות אותך היא שינה, ספורט ומנוחה. בעיות קשות של אדם קרוב תסייע־נה לך לברוח ממה שמציק לך. השבוע אי־נו מתאים להחלטות דראסטיות. המשך לנ־הוג כמו תמיד, עד ש־תהיה לך הזדמנות לנתח את המצב בקור רוח ולהסיק מסקנות.

עקרב
23 באוקטובר - 22 בנובמבר

* * *

אל תיתפס לשמועות ולמעשיות חסרות יסוד. היעזר בכוח שיפוטך המעולה, ובנסיון העבר. עשה מה שמוטל עליך בקור־רוח, ואל תתרגש יותר מכפי הראוי ממה שנראה ב־עיניך כעלבון. אתה זקוק לאנשים שיבינו אותך, אך לא כל מי שמוכן להסות לך אוזן באמת, רוצה את טו־בתך. בת קשת — סוף השבוע לא יהיה נעים.

קשת
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

* * *

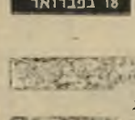
מישאלה שכמעט והתייאשת ממנה, עשוייה להתגשם במפתיע. ייתכן גם ש־תוך הימים הקרובים תהיה לך האפשרות להחזיר טובה לידיד שעזר לך בשעתו. תצ־טרך להקדיש זמן רב מהרגיל לפיתרון בעיו־תיהם של אחרים. פעילות גופנית מוגברת בסוף השבוע עשוייה לשפר את מצב ברי־אותך. לבש צבע כחול.

גדי
22 בדצמבר - 19 בינואר

* * *

שבוע נפלא מחכה לך. בייחוד ב־חסיך ההולכים ומשתפרים עם בת זוגך. זכור שהיא עושה כמיטב יכולתה, ושמגיע לה עידוד מצידך. צפוייה לך הצלחה פיננסית מ־מקור אותו חשבת ללא בטוח. אל תניח להצ־לחה לסחרר את ראשך, והמשך לעבוד במסירות ובנאמנות, כי בסופו של דבר זה ישתלם לך. שבוע עליז לבת דלי. לבשי בצבע התכלת.

דלי
20 בינואר - 18 בפברואר

* * *

המאבק אותו התחלת לפני שבועות מיספר, בהעזה כה רבה, יוכיח את עצמו. אל תהסס מלנהוג בתקיפות כ־שהמצב דורש זאת, ואל תוותר על זכויו־תיך. במישור הרומנטי צפויה לך הצלחה גדו־לה מהרגיל. בעיות כס־פיות עלולות להדאיגך. כפות המאזניים מתחילות לנטות לכיוונך.

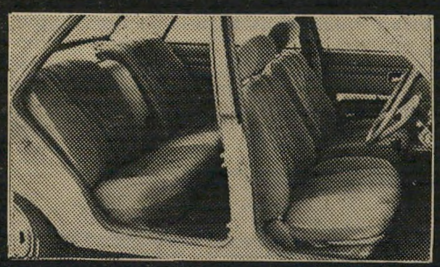

דגים
19 בפברואר - 20 במרס

PEUGEOT 305

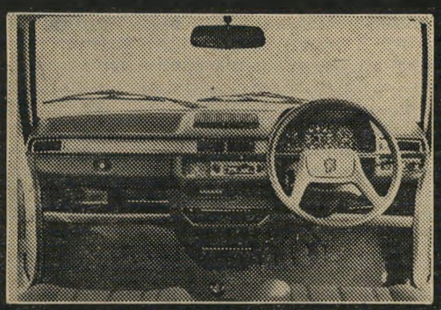
הפיג'ו שהיתה חסרה לך:

לא בקלות יכולים יצרני הרכב להכריז על מהפכה אמיתית.
פיג'ו 305 היא סיבה טובה להכרזה כזו.
ה־305 איננה רק דגם חדיש, אלא בעיקר תפיסה חדשה בכל תחומי הנדסת הרכב הידועים כיום בעולם.

המהפכה הצרפתית נולדה כבר לפני מספר שנים. ההחלטה על פיתוח ה־305 נבעה מהשאיפה להציע לרוכשי הרכב בעולם כולו פיג'ו חדישה, בעלת 1300-1500 סמ"ק אשר מבחינת הטכנולוגיה שלה, העיצוב, הנוחות, הבטיחות והעוצמה תעמוד מעל ומעבר לכל תחרות.

התוצאה לפניך.

PEUGEOT 305
המהפכה הצרפתית

דור חדש!

הספרה 5 היא סימן ההיכר של הדור החדש בפיג'ו. ה־305 הוא הדגם הראשון בדור זה.

1979 המוצר הנבחר

המרכז למחקרים שיווקיים ארזתי
הקניה הטובה ביותר 1979
סכם לכלכלה וחברה

הארי שב'חבורה
PEUGEOT

15

המפיץ הבלעדי: **דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב**: רח' שונצינו 16, טל. 333214 6 **ירושלים**: רח' הס 3, טל. 222666, 228888
סוכנויות: ירושלים: מוסך גסנר, איזור התעשיה טל. 523221 2. חיפה: אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363, 536822, רכב הצפון בע"מ, שדרות בן גוריון (שד'הכרמל) 8 טל. 538228
נצרת: מישל זוהיר סרוג'י, מרכז התעשיה החדש, טל. 71339 – 56860. **חדרה**: קל־נע שיווק רכב בע"מ, הרברט סמואל 25, טל. 31689. **שכם**: עומר כליפא. רח' פייסל, טל. 1894
רמאללה: מכון "אל מצרי" אל בירה, איזור התעשיה, טל. 3657. **באר־שבע**: מוסך אכספרס, איזור התעשיה, טל. 78292 אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 77021.
ראשון לציון: מוסך "שרתון" רח' הרצל 41, טל. 994481. **אשקלון**: אלבי ושות' סוכנות לרכב פיג'ו, איזור התעשיה, טל. 25757-051 **כפר סבא**: מוסך פוספלד טל. 20161.
נתניה: לוינקופף הרמן רח' שוהם 4 טל. 37821: 35081

ללא רחמים עצמיים

בתגובה למאמרו של ח.י. מירושלים (פורום העולם הזה 2185): ההומוסכסואל בליצן עצוב, מאמר מבריק ומפרה, ברצוני להוסיף כמה הערות ומסקנות, שדומני, כי היה על כותבו להאירן.

אומנם, ההומוסכסואל נושא את האיכות הסיזיפית הזו. אלא שכדינם של מיתוסים, תווית זו היא פרוייקציה — התוויה על מישהו אחר משהו הנמצא בכל אחד מאיתנו. ממש כפי שטוען חוקר מפורסם של המיתוס של דון ז'ואן: דון ז'ואן קיים בכל־אחד מאיתנו. התוויה זו נועדה להפוך את נושאה קורבן, שבאמצעותו תשתחרר החברה מאלמנטים שאינם רצויים ושמאיימים על קיומה הפיסי והתרבותי כאחד.

אומנם נכון, הלך, הליצן העצוב, הינו מעין סיזיפוס, כפי שהינו גם דון ז'ואן (ראה „הדונז'ואניזם" אצל קאמי), כפי שהינו גם השחקן! (ראה בפרק השחקנים).

במילים אחרות: קיים כאן אלמנט של בחירה ולא רק בחירה חד־פעמית אלא יומיומית ומתמדת. ידידי, ח.י. — מדוע בחרתם לשאת את הצלב הזה? אם אומנם זהו הרע במיעוטו? זוהי מהות הקיום הנוחה לכם, אין מקום לרחמים עצמיים.

האקזיסטנציאליזם, כידוע, ביטל את התירוץ של התת־מודע הפרוידיני. האדם האבסורדי נושא באחריות לגורלו, גם אם הוא כמו כולנו, מתפתה להונאה־עצמית, הסתרת העיניים מן האור הלבן המסנוור של הריקות, ההתכנסות לתוך רחמים עצמיים, אינה עוד כל־כך הרואית כמו המרד הסיזיפי. ובצורה בוטה: להיות הומו, זוהי בחירה כמו להיות דון ז'ואן, כמו להיות שחקן — ללבוש את התפקיד ולממשו.

כל אחד מאלה קיים בכל אחד מאיתנו, יש כאלה שבוחרים „לגאול את עצמם על־ידי חיבור קטלוג מתמיד של מה שהנך" (ראה סארטר: „היש והאין", בעיקר הפרק על ההונאה־העצמית והקטע שבו על ההומוסכסואליזם, השחקן ודומיהם על־ידי ניתוח השחקן, לא נראה שזוהי מחלוקת בין השניים. כנראה קאמי אז עוד היה „בסדר").

ח.י., אין לי דבר נגד ההומואים, נהפוך הוא. האומץ והפיכחון מעוררים כבוד. מדוע איפוא נימת הרחמים הזו? היו עליזים (gays)! ולא כמאמר הכוהן הגדול של התורה: „יש בתי מחסה לשחקנים זקנים" (גם להומואים זקנים).

לסיכום, כל הטענות לגיטימיות, אלא שזהו חלק מן הבחירה!

א. ב., חיפה

נוער - החגיים לפוליטיקה

במשך שנים זכה רק אחוז קטן מבני הנוער בארץ ללמוד ולהבין פוליטיקה. רוב בני הנוער זכו אך ורק בחינוך שניתן להם (אם ניתן) בבית ולהשפעות רגעיות של מנהיגים דמגוגים אלה או אחרים. חל איסור מוחלט, הנוהג עד היום, להכניס פוליטיקה לבתי־הספר, ויצא שבני־נוער היו מצטרפים לתנועת־נוער השייכת למיפלגה מסויימת אך ורק מפני שהחבר'ה הולכים לתנועה זו. כך מצא אחוז לא מבוטל מהנוער הדתי בארץ בתנועת „בני־עקיבא" גם בתקופה שהפופולריות של המפד"ל, ה„אבא" של התנועה היתה בשפל המדרגה. אולם, אי־ההסכמה הפוליטית לא מנעה מהמפד"ל להשתמש בתמונותיו ובשם הטוב שיצא לאותו הנוער במשך תקופת התעמולה לבחירות. חניכי „בני־עקיבא" ותלמידי הישיבות התיכוניות של „מרכז ישיבות בני־עקיבא" הופיעו בטלוויזיה ומעל דפי העיתונות, תוך שהמפד"ל מפגינה גאווה ב„נוער הכיפות הסרוגות שלה".

כך יצא שההתארגנות הפוליטית היחידה כמעט של בני־נוער היתה במיסגרת תנועות־הנוער שניתן לקרוא להן: „חצי פוליטיות". ברוב־תנועות־הנוער האלה ניתן לחניכים חינוך פוליטי ברוחה של התנועה, אולם חינוך זה היה מצומצם למדי. ובכל זאת, בהרבה מהמיקרים קמו לפתע קטיגורים חזקים מאד לחינוך, וטענו שאין החינוך הפוליטי הזה אלא אילוף. בו זמנית, לפני כשנתיים, החלה מתעוררת בקרב תלמידים, שראו עצמם ראויים להתערב בפוליטיקה, דרישה שהלכה וגברה לפעילות מיפלגתית. אפשר לראות את ניצניה של תופעה זו ב„בחירות זוטא" שקויימו בבתי־ספר רבים. כך מוצאים אנו גם את דני מנהיים, יו"ר האירגון הציוני של הנוער בישראל (אירגון המנסה לאגד בתוכו נציגים מכל בתי־הספר בארץ ומתנועות־הנוער הציוניות), מתחיל להתרוצץ בכנסת ומנסה לשכנע כמה ח"כים שהוא יכול להעביר את „חוק ה־17", חוק שיקדים את גיל הבחירה לרשויות המקומיות ל־17. הטענה היתה שהנוער בגיל זה בשל מספיק על־מנת שיוכל להביע דעתו בבחירות ולהשפיע על תוצאותיהן.

אמרנו „להשפיע על תוצאותיהן". האם היתה נכרת השפעת הנוער אילו היו מאפשרים לבני 17—16 לבחור לכנסת? נראה כי כן. שכן תופעה מעניינת מאד מוצאת את ביטויה בקרב בני הנוער שלנו: הקיצוניות. הנוער הישראלי הוא רדיקלי בצורה שלא תאמן. יש להניח כי הליכוד ומחנה־שלי היו מרוויחים מחוק כזה על חשבונן של מיפלגות המרכז, המערך וד"ש. אולם הח"כ היחיד שהסכים להעלות לדיון את הצעתו של דני היה ח"כ מאיר פעיל, וכרגיל עשתה הקואליציה יד אחת עם המערך כדי להפיל הצעה זו.

בעת האחרונה הבין סוף־סוף הנוער שעליו להתחיל לפעול בעצמו אם ברצונו לקנות הבנה פוליטית מינימלית. החלו לקום אירגוני נוער פוליטיים כמו „נוער שלי", „נוער הליכוד", „מנו"ף — מיסגרת נוער פולי־טית" (אירגון שאחד ממייסדיו הוא גיא מר־חיים, בנו של המנכ"ל ה„מתפוטר" של מישרד התעשיה המסחר והתיירות, עמוס מר־חיים) ועוד. המיפלגות מעודדות את הפעילות הזאת בממון רב ושולחות לפעמים את בני־הנוער למלונות פאר לסופשבוע.

ביטוי לדעתו של הנוער שיש להתיר הכנסת פוליטיקה לבתי־הספר ניתן בקונגרס הציוני השלישי של הנוער בישראל. בקונגרס זה, שהתכנס בירושלים בחודש אפריל 1979, השתתפו נציגי רוב בתי־הספר במדינה וההצבעה היחידה שבה נתקבלה ההחלטה פה־אחד היתה קריאה למישרד־החינוך להתיר הכנסת פוליטיקה לבתי־הספר. מעורבותם של בני־הנוער בפוליטיקה — חיונית!!!

הלל סומר, תל־אביב

העבודה - המוהיקני האחרון

ישראל תוארה בעבר, במידה רבה של צדק, כמודל מובהק של „מדינת מיפלגות".

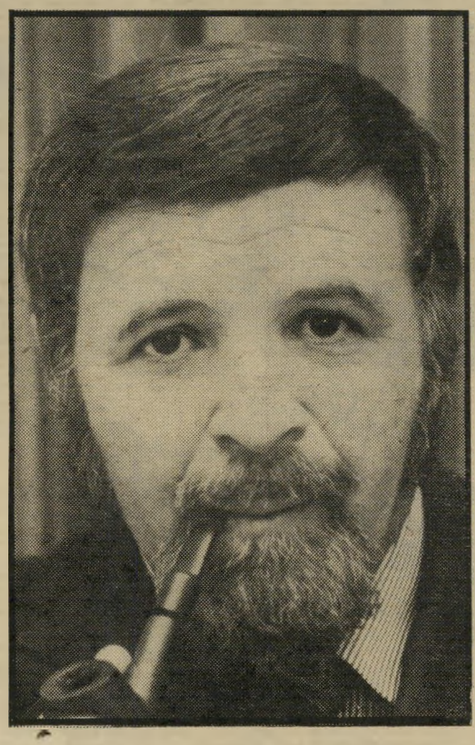
המונח „מדינת מיפלגות" בא לתאר חברה פוליטית שבה תופסות המיפלגות מקום מרכזי במערכות השלטוניות המרכזיות, בתת־המערכות הלוקליות והמיקצועיות, בדרך־כלל, בסיטואציה כזאת, מתקיימות גם „מיפלגות־המון". „מיפלגות־המון" (שהן ניגודן של „מיפלגות־שלד"), משמע מיפלגות שמיספר מצביעיהן ומיספר חבריהן הרשמים והפעילים, דומה.

בשנות השישים החל תהליך של התפוררות המיסגרות המיפלגתיות המסורתיות. ישראל נכנסה לעידן של התארגנויות חדשות שצירן המרכזי היה חיפושי דרך לשלטון (ליברלים בשנת 1961, גח"ל ב־1965, ליכוד ב־1973 וד"ש ב־1977), או הגברת השרידות על־מנת להישאר בשלטון (המערך הראשון ב־1965, והמערך השני ב־1969). במקביל לתהליכים אלה, שהיו משולבים בשינויים אלקטורליים מרחיקי־לכת, התרחש, למעשה, התהליך החברתי העיקרי: נטישה המונית של כל המיפלגות, אי־הצטרפות למיפלגות, מעבר ממיפלגה למיפלגה והחלפת תמיכה ממיפלגה למיפלגה בעת בחירות, מבלי להיות חבר באף אחת מהן.

הישראלי הפך מנייד הצבעה של ממש. ב־1977, עשו כך כ־40 אחוז מן הבוחרים. כל זאת בפרק זמן של כ־40 חודש (בין דצמבר 1973, בחירות לכנסת השמינית, לבין מאי '77, בחירות לכנסת התשיעית).

אחד הסמלים הבולטים של תופעה זו ניתן היה למצוא בעת ועידת תנועת החרות. זו היתה ועידה של מיפלגות השילטון, אך חברי מיפלגה מעטים מאד בחרו בה. אפשר להציג זאת כמעין פרדוכס המשלב מצב של הגעה לשילטון מזה והצטמקות השורות מזה. כזה יהיה המצב אם ובאשר תתפקד המיפלגה הליברלית. יסתבר שמיספר חבריה אינו מגיע לכדי 10 אחוזים מסך־הכל הקולות, הזהים ל־15 מנדטים לכנסת התשיעית (לליברלים יש 15 חברי־כנסת במיסגרת סיעת הליכוד). מיותר לתאר מהיכן זה את ד"ש אשר תוך פרק זמן של שנתיים איבדה את כל תומכיה והיא עתה מעין פוחלץ של מה שהיה, אך לפני זמן מה מיפלגה.

המערכה על סוג החברות במיפלגה, ערב הבחירות לוועידת מיפלגת העבודה, שייכת לעניין זה. יש מי שמבקשים לשמור על אופייה כ„מיפלגת־המון", מיפלגה אשר תמנה מאות אלפי חברים רשומים, בחלקם גם פעילים. זו הגישה של הסניפים העירוניים הגדולים וכן של סניפי איזורי הפיתוח. מאידך, קבוצה אחרת שבסיסה החברתי העיקרי הוא בתנועה הקיבוצית, מבקשת להשתית את החברות במיפלגה על מס גבוה יותר כמחסום בפני מעין פלבאיזציה של השורות. לא יהיה זה נכון לקבוע כי באמצעות הצנזוס הכספי (שבו יש יתרונות לתנועה הקיבוצית) מבקשת היא לכבוש המלכה מבית. מאחרי תביעה זו עומדת גישה אוונגרדיסטית מובהקת של מי שחרף קוטנו (אך פחות מ־4 אחוז מתושבי ישראל הינם קיבוצניקים) הוא כעמוד האש לפני המחנה והטביע חותמו המוחשי על החברה הישראלית.

מאחרי גישה זאת, מסתתרת גם אכזבה מרה משיטת „מיפלגת־המון". אכן במאי '77 באה לביטוי האסימטריה שבין מיספר החברים (המתפקדים) של המיפלגה לבין מיספר המצביעים עבורה לכנסת. יש מי שטוען שהמיפקד בשקר יסודו וכי הזיופים הם הם שניפחו את מיספר החברים לממדים בלתי־מציאותיים. יש מי שטוענים כי בפרק הזמן שחלף בין המיפקד לבין הבחירות לכנסת, חלה התמוטטות של המיפלגה וכתוצאה מכך נוצרה אסימטריה מביכה זו. אך באופן כזה או אחר, שתי הקבוצות חותרות למודל של „מיפלגת־המון" שכן שתיהן מדברות על „חברות־אמת". הוויכוח הוא על הגעה לחברות־אמת. אף אחת מן הקבוצות איננה מבקשת להפוך את המיפלגה מועדון של ערב־בחירות המתקיים בין בחירות לבחירות על בסיס של אקטיבה קטנה.

זה המיבחן העיקרי שעומד עתה בפני מיפלגת העבודה: באיזו מידה יהיה אפשר להניע עשרות אלפי ישראלים להירשם לחברות במיפלגה ולהשיב לה חיים מיפלגתיים אפקטיביים. זאת ועוד, בטווח בינוני ורחוק, חשוב יהיה לשוב לשיטה של הכנת קאדרים למיפלגות, באמצעות תנועות־נוער.

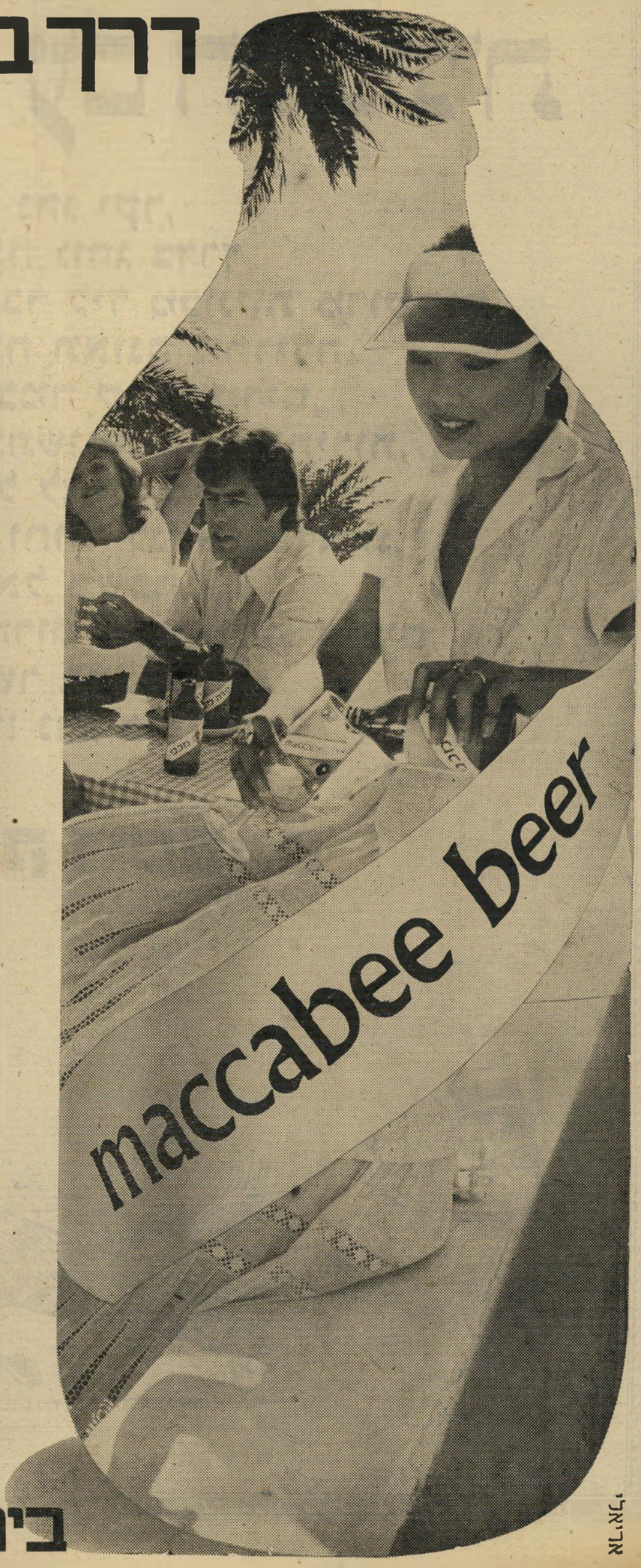
יש חשיבות החורגת מדל"ת אמותיה של מיפלגת העבודה להיקף הגיוס הפוליטי שלה. שכן, חברה שבה מתרחש תהליך כמעט קבוע של התפוררות המיסגרות המיפלגתיות, נמצאת על סף הימוון (פלבאיזציה). קשה להעלות על הדעת מצב של נטישת רוח המצע תוך פרק זמן כה קצר (ליכוד) או נטישה של כל העקרונות (ד"ש) בחברה שבה מתקיימות מיפלגות של ממש. מצב הימוני עשוי, בעת משבר כלכלי, מדיני או צבאי קשה, להעמיד את השיטה הדמוקרטית־פרלמנטרית, בפני משבר של ממש.

מערכת פוליטית ללא בסיס מיפלגתי מוצק עשוייה להסתחרר במצב משברי. ניתן לקבוע כי מבלעדי אישיותו הסמכותית מלכדת של מנחם בגין היה הליכוד מתפורר לחלוטין, מתרסק והחברה הישראלית היתה נשלטת על־ידי בריתות זמניות של עסקנים מדרג שאינו מסוגל להתמודד התמודדות אפקטיבית עם סביכותו של שלטון.

אף מהיבט זה, על מיפלגת העבודה להכין עצמה לתקופה שבה תיוותר רק היא לבדה מיפלגה של ממש. תקופה זו אינה כה רחוקה. מי שמבקש עתה, לבנות מיפלגה גדולה, אפקטיבית, המושתתת על בסיס ציבורי רחב, על אלפי פעילים, על מנהיגות מולקולרית מזה, ומנהיגות מרכזית — אף היא רחבת בסיס מזה — עושה שבות לחברה הישראלית כולה.

פרופ' שבח וייס, חיפה

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי.

אילת. שיער פרוע וצחוק מתגלגל על החוף. כחול עמוק ושמש החוגגת כל השנה. ירדים שזופות מגישות שוב ושוב כוסות צוננות שהקצף עולה בהן על גדותיו.

את בירה מכבי ואילת אוהבים כאן בשבע שפות. כי לטעם של בירה טובה וקרה אין לאום ואין גבולות.

יש תיירים המגלים את ישראל דרך בירה מכבי. ויש ישראלים המכירים דרכה את העולם.

maccabee
בירה בינלאומית

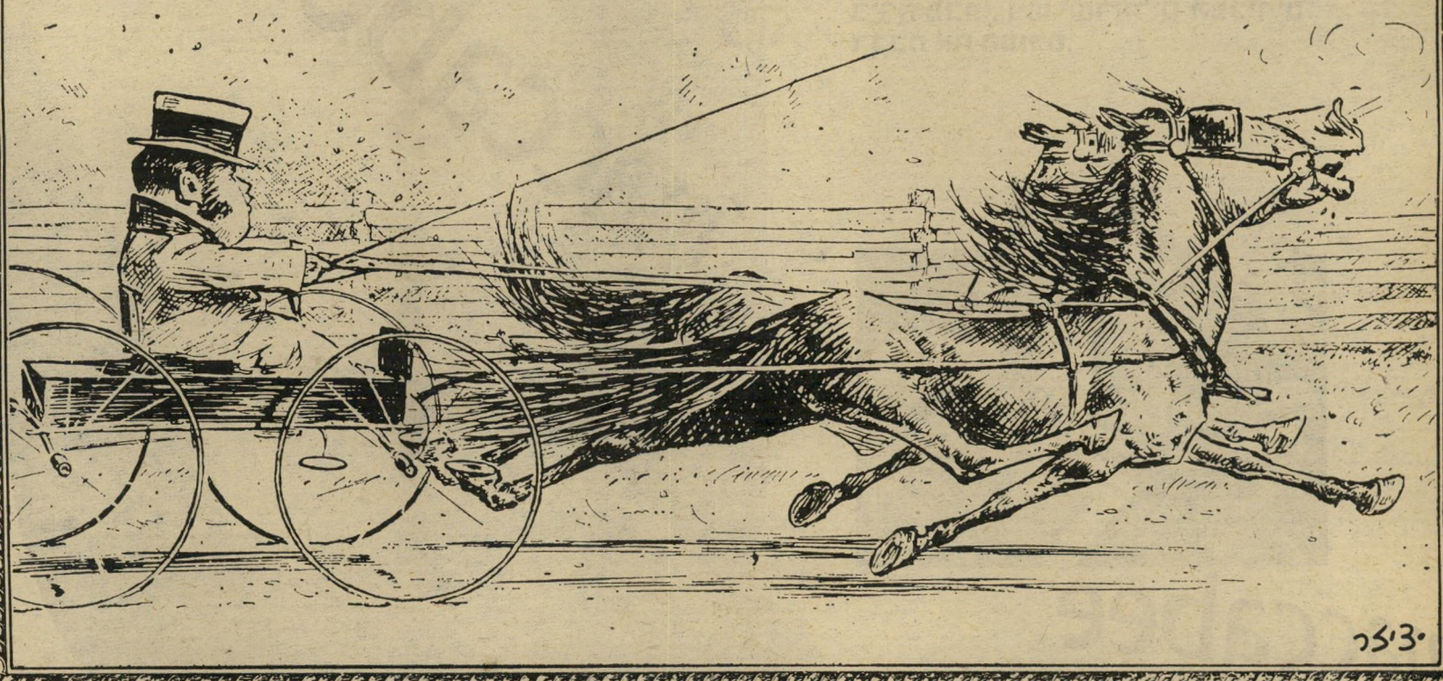
לאט לך עם המכונית

נהג יקר,
אתה נוהג בדרך
ופתאום אתה עובר ליד מכוניות מרוסקות.
כאן קרתה תאונה מחרידה.
במשך כמה קילומטרים,
אתה נוהג בתשומת לב ובזהירות,
אבל לאחר מכן,
אתה שוכח וחוזר לנהוג בפראות.
אל תשכח.
יש לנו יותר הרוגים בתאונות דרכים,
מאשר במלחמות.
בחייך! נהג בזהירות!

מוגש כשירות לציבור ע"י

בנק דיסקונט

הצד האנושי של המטבע

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

דליה פרסמן ואת מיכל אדר ונגד דליה אפילו לא הוגש כתב אישום.

מעניין מי יפצה את דליה עבור הבזיונות שספגה במעצר, ומי יפצה את מיכל אחרי שתזוכה בדין?

רן כחיליי, תל־אביב

● ● ●

אסי דיין והפסיכולוגיה

על הראיון עם אסי דיין („העולם הזה" 2183), על תסביכו היהודי של בנו של שר־החוץ ועל קונטה קינטה.

ממש גועל נפש תקף אותי לשמע תורתו, על רגל אחת, של אסי דיין. לא צריך להיות פסיכולוג כדי לפענח את מה שעומד מאחרי הצהרותיו ולנגב את הרפש שזרק על כולנו בגלל תסביכו היהודי.

אפילו קונטה קינטה היה גא במוצאו

שחקן דיין
תסביך קונטה קינטה

עד יום מותו. רק אצלנו, מי שהוא יהודי, הוא בהכרח „פולני גלותי."

לדידו של אסי דיין, להיות יהודי זו בושה. אולי יהודי בג'ינס יראה טוב יותר?

פ. זמיר, תל־אביב

● ● ●

איך להגיע לארצות־הברית בזול?

על הדרכים שהראה יגאל לביב במדורו „אתה והלירה" („העולם הזה" 2180), כדי להגיע בעזרתם בצורה הזולה ביותר לארצות־הברית, מגיב נציג איסת"א ב־לונדון.

המידע שפורסם תחת הכותרת „מחירי סטאנד־ביי", יש עימו משום אחיזת עיניי הקורא ההדיוט. ראוי להעמיד את הדברים באורם הנכון.

יגאל לביב ניסה לשכנע את הקורא שעדיף לקנות את כרטיס הטיסה לניו־יורק דרך לונדון, וזאת תחת לקנות כרטיס ישיר הלוך־חזור תל־אביב—ניו־יורק—תל־אביב בטיסות הצ'ארטר של איסת"א.

כרטיס הטיסה הזול ביותר של איסת"א לניו־יורק וחזרה הוא 15 אלף לירות ועקשה להבין כיצד הגיע לביב לחישוב של 13 אלף לירות לטיסה דרך לונדון.

שש חברות־תעופה מקיימות היום טיסות על בסיס סטאנד־ביי. מלבד חברת לייקר, שאצלה המחיר לא השתנה והוא עדיין עומד על 59 לירות אנגליות (123 דולר) כל שאר החברות מוכרות את כרטיסי הסטאנד־ביי ב־75 לירות אנגליות (160 דולר). המחיר חזרה גבוה יותר ונע סביב 85 לירות אנגליות. כך שהנוסע ישלם כ־8000 לירות ישראליות עבור טיסת סטאנד־ביי לונדון—ניו־יורק—לונדון.

לכך יש להוסיף את מחיר הטיסה תל־אביב—לונדון—תל־אביב שהוא כיום בין 162 ל־200 לירות אנגליות. מכאן, שבמיקרה הטוב ישלם הנוסע עוד 8000 לירות ישראליות. גם על פי חישוב זה, זול יותר לטוס בטיסה של איסת"א, העולה רק 15 אלף לירות מאשר בקומבינציה ש־מציע לביב, 16 אלף לירות.

המציאות ורודה עוד פחות מכך. הנוסע יגיע מתל־אביב ללונדון בשעות אחרי־הצהריים המאוחרות ויאלץ, במיקרה הטוב ביותר, לשהות לילה אחד בלונדון. חישוב זול של לילי־שהייה בלונדון הוא 10 לירות אנגליות נוספות. אולם לא בלילה אחד מדובר. הממוצע שעל הנוסע לבזבז עד שהוא עולה על טיסת סטאנד־ביי הוא שלושה ימים ולעיתים יש להמתין שבוע.

עופר קוך, נציג איסת"א, לונדון

● ● ●

רפורמה בבריתת המילה

על כריתת העורלה, הקרבת הבן־הבכור ופגיעה בבורא העולם.

מינהג כריתת העורלה בפועל, הוא פולחן עבודת אלילים פרימיטיבי, אכזרי וטיפשי. הטענה הנפוצה שזה טוב לבריאות היא תירוץ שדוף.

בתורה כתוב גם להקריב את הבן הבכור לאלוהים, אבל עוקפים את זה ומשלמים כופר בטכס פדיון הבן. אותו דין חייב להיות לגבי כריתת עורלה. ישולם פידיון עורלה.

כריתת אבר חי מן הגוף היא פגיעה בכבוד בורא עולם, בחוקי הטבע ובמוסר.

מיכאל גורודצ, תל־אביב

● ● ●

מה זה מעורבות?

מנכ"ל „הסנה" מגיב על ידיעה ב־מדור „תמרורים" („העולם הזה" 2184), אשר ציינה כי הוא פרש ממועצת־הביטוח אחרי שהיה מעורב בפרשת פשיטת הרגל של חברת „ישראם".

מייד עם קבלת כתב־המינוי למועצת הביטוח הודעתי למפקח על הביטוח כי איני רואה אפשרות לקבל את המינוי.

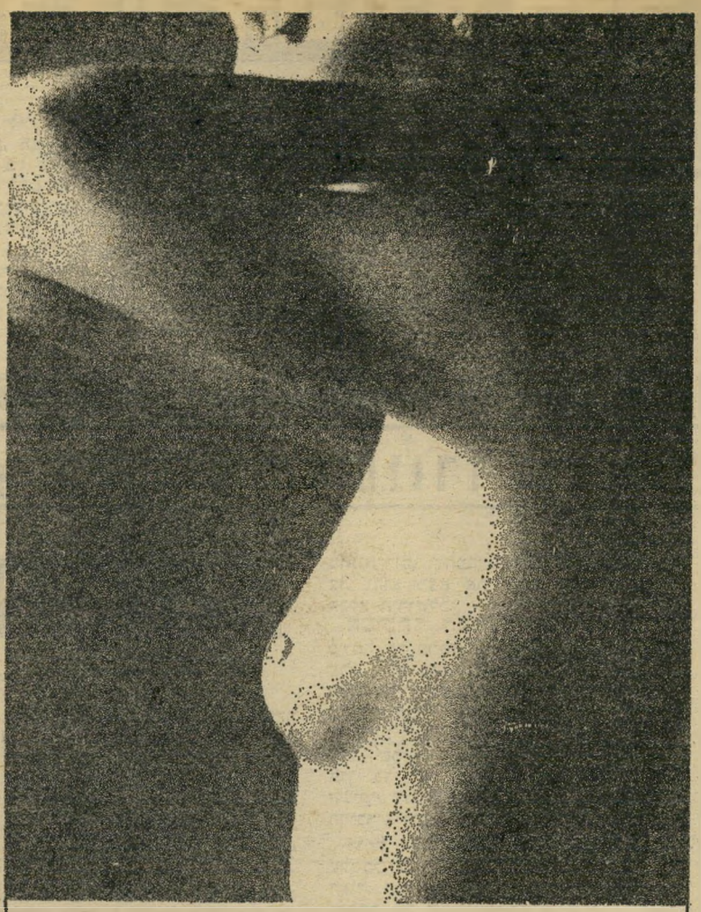
הסנה, לבקשת בעלי המניות של ישראם והמפקח על הביטוח, קיבלה על עצמה, ביום 17.6.1979 את ניהול ישראם. בעיקבות בדיקה שנערכה בחברת ישראם, הוגש, ארבעה ימים אחר־כך, דין־וחשבון למפקח על הביטוח, אשר כלל המלצה, לאור המימצאים בחברה, לפרק אותה. המלצה שבוצעה למחרת.

מנהל אבניאון
לא מעורב

איתן אבניאון, מנכ"ל הסנה, ת"א

● כאשר ציין העולם הזה את מעורבות הקורא אבניאון בפרשה, לא היתה לכך כל כוונה שלילית, אלא ציון עובדתי, שהיתה לו נגיעה לעניין, כמצויין במיכתב זה.

הקיץ,
לפני שאת מרימה ידיים
נסי bac.

bac
דאגה אחת פחות הקיץ.

ספריי דיאודורנט "בק"
להרגשת רעננות
ומניעת ריחות לואי.
לבחירתך 3 ריחות:
ירוק Natural
ורוד Discreet
חום Dry

17.7.79 ש.מ.ת.

איתן עמיחי
הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'קים), תולעי עץ, חרקי ספרים וכנרים. בשמירה על בריאותך ורכושך.

רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-5-90114 רש' מס' 21 עסק 481/75

איתן עמיחי - הדברת מזיקים

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 877
תאריך: 12.8.54

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביא במיפגרת סידרת הכתבות „או!" את תכניתו של פריץ שמעון נוימן, מנהל „החברה הישראלית המרכזית להשקעה ולבנייה", תחת הכותרת „מבצע ישמעאל", שבמהלכה היא פורש את קשת האפשרויות הטמונה בפישנציאל השלום בין ישראל לבין מדינות ערב. צוות השבועון ערך „חקירה מיוחדת" בנסיבות שליחתו של סמל המישטרה הצבאית, אהרון מרכה אל הכלא הצבאי.

במיפגרת מיוחדת פורסם שירו האחרון של אירי גלין, הטיים שהטים את משוטו לעבר אסון מעגן. פאטוריקו השבועון עמוס קינן ליגלג על חבריו שהופיעו כניצבים בפרט „גבעה 24 אינה עונה". צוות כתבים של השבועון, נילווה אל מחבימי „משאל השלום העולמי", שמטרתו היתה תמיכה בשלום פרו־סוביטי. סילבי קשת החלה בפירסום מדורה האישי „הכל אודות חווה". מדור הספרים סיקר את „זעקת הקרב" מאת ליאון מ. ירישלמי (יורים), ומדור התיאטרון הביא את דיוקנו של השחקן אהרון מסקין.

בשער הגיליון: שחקן אהרון מסקין.

אהבת אשת נשיא קוסטה־ריקה ✶ פרשת „רומק" גרינברג

✶ הסטייק המשנורר של שלמה בר־שביט

יחסי חוץ

מגילת־רות

השבוע נשנתה במהדורה מודרנית אגדת רות המואביה, שעזבה את עמה וארצה, יצאה להקים בית בישראל, כאשר ירדה אשה צעירה, שחורת־שיער ממטוס־נוסעים בשדה־התעופה לוד.

האשה, לורנציה פיגואריס, אשתו לשעבר של נשיא קוסטה־ריקה, לא באה לישראל כדי לבקר במקומות הקדושים לדתה הקתולית. היא לא באה גם לפי הזמנה מיוחדת של ממשלת ישראל, השואפת להידוק היחסים המדיניים עם מדינות אמריקה המרכזית. מטרת ביקורה: להינשא לגבר האהוב עליה, בנו וייזר, ראש המחלקה לדרום־אמריקה במדור המדיני של הסוכנות־היהודית בניו־יורק.

לורנציה, אם לשני ילדים, הכירה את בנו וייזר, כאשר זה הוצג בפני בעלה, חוזה פיגואריס פרר. לאחר מכן התפתחו העניינים במהירות. היא הצליחה להתגרש מבעלה, למרות חומרת הדת הקתולית האוסרת על גירושין, ומיהרה לצאת לישראל.

ידידיו של בנו וייזר טוענים כי יש כאן מיקרה נדיר של אהבה ממבט ראשון. הם משוכנעים גם כי שמה החדש של רעיית הנשיא לשעבר, יהיה רות.

משטרה

ענקית וטחנות־רוח

ראובן („רומק") גרינברג נולד עם פנים עגולות של סאנשו פאנשו ונשמה חסרת מנוח של דון־קישוט. בכל דרכי חייו הסוריים הוא חיפש את החלכאים והנידכאים, כדי להושיט להם — באם רצו, או לא רצו — את ידו השמנה. הוא טיפס על גגות ירושלים, להתריע מעליהם את האמת — או את אשר חשב לאמת — כלפי המדכאים. תשוקת חייו היתה להילחם בענקים.

בשבוע שעבר שב וחזר הסיפור הנוגה על עצמו: התברר שהענקים לא היו אלא טחנות־רוח. רוחמחו ומגינו של רומק נופצו, והוא מצא את עצמו מאחרי סורגי הכלא הירושלמי.

המוכתר הביתי־מוכתר. היה זה סיומה של פרשה ארוכה, כאשר בראשיתה ערק רומק מצבא אנדרס • הפולני, שאיתו הגיע ארצה, והצטרף ללח"י, כדי להילחם בענקים הבריטים אדומי־הכומתות. הוא בא בקשרים עם אנשי הכפר הערבי אבו־גוש, שסיפקו נשק ומיקלט לו ולידידיו. תוך כדי כך צמחה ידידות אמיצה בין השייך יוסוף אבו־גוש לבין הדון־קישוט הדובר־אידיש.

רומק, דליל השיער וטוב הלב היה אהוב על כל אנשי הכפר, שכינוהו בשם אבו־דאוד. הוא היה למעשה המוכתר הבלתי־מוכתר של אבו־גוש. כאשר החלו רוחות פוליטיות הורסניות נושבות בינות לגבעות הכפר, השתמש רומק בהשפעתו כדי לשמור על אחדות התושבים בעינה. פעילותו זו הכעיסה, לדבריו, את הענקים החדשים, כחולי המדים של המישטרה.

בני אבו־גוש לא היו הידידים היחידים שהיו נתונים בצרה. רומק עסק גם בני־הולם של קרן לטובת חברי הלח"י לשעבר, וכאשר התפוצץ מישפט גרינוולד—קסטנר שהפך מאבק חדש נגד הענקים, העמיד רומק את עצמו בראש הוועדה הציבורית למען מלכיאל גרינוולד, ואסף סכומי כסף גדולים לניהול המישפט.

מראית עין של צדק. רומק התנגד לדרישתה של המישטרה להביא אותו לפני שופט השלום מאיר אבן־טוב בדלתיים סגורות. הוא דרש מישפט גלוי: „שכולם ידעו במה מאשימים אותי."

ההאשמות היו רבות: נסיון שוד בבית־המסחר לעתיקות מארייך, קשירת קשר לביצוע פשע, פריצה, גרימת נזק לרכוש, הסגת גבול ועוד. רומק הסיט את כובעו האפור, רחב השוליים, והכריז: „איני מודה באשמה!" הוא טען כי הענקים מנסים להדביק בו פשע אשר לא הוא ביצע, במטרה לכלוא אותו מאחורי סורג.

המישטרה ביקשה ארכה של 10 ימים כדי לערוך חקירות. סניגורו של הנאשם, עו"ד שמואל תמיר **, התנגד. השופט גחן לרשום את החלטתו, וקצין המישטרה הניח לפניו את פקודת־המעצר לחתימה. השופט ניפנה אליו בפנים סמוקות, וקרא בזעם: „מניין לך מה אני עומד להחליט? אי־לולא ההאשמות החמורות, היתה חוצפה זאת מספקת כדי לשחרר את הנאשם!" ואחר ציטט את אחד מעקרונות החוק: „תהי לפחות מראית־עין של צדק!"

נאשם „רומק" גרינברג
לדון קישוט, פני סאנשו פאנסה

תוצאות החקירה. המישטרה קיבלה את 20 הימים וגילתה עד מהרה את תוצאות חקירותיה: לטענת המישטרה מכר סוחר־העתיקות הירושלמי, מאריין, המחאה לחלפן הירושלמי דויטש. ההמחאה היתה ע"ס 6000 דולר, אולם לא היה לה כיסוי. דויטש אסף כמה ידידים, ופרץ לחנותו של מאריין.

מישהו הציע לפנות למישטרה. מישהו אחר הציע לרוץ לקפה וינה הסמוך, ולהזעיק את רומק, ידידו של מאריין, כמתווך: המישטרה היתה עלולה לשאול שאלות לא נעימות בהקשר לדולרים. רומק בא, הצליח, מאריין שילם, והתקרית חוסלה — עד השבוע שעבר.

המישטרה האשימה: כל העניין בויים על־ידי רומק כדי להכריח את מאריין לשלם. טען רומק: „כל זה מצוץ מן האצבע."

• חייל אחר מצבא אנדרס הפולני, שסיים לערוך עד ששיחרורו הוסדר, היה ראש־הממשלה הנוכחי, מנחם בגין.

•• כיום שר־המישפטים בממשלת הליכוד.

העולם הבא

הבוהמה - אוייב העם

המשורר הצעיר צלמור קם ממושבו הקבוע בקפה ניצפית • והלך הביתה, אבל לא יכול היה להירדם. מחר היה חייב לספק את המאמר השבועי לעיתון.

לבסוף הרים את עטו כלפי הירח ובן רגע מילא ארבעה גיליונות צפופים במאמר בגנות הבוהמה, ובמיוחד בגנות אלה שמעשנים מיקסרות כדי להעלות בעשן את הריקנות. ידין צלמור מעשן עתה סיגריות.

חברו־לנשק, עירן גילמור, לא עבר על כך בשתיקה. הוא תקף במאמר השבועי שלו במדור הסיפורתי את הבוהמה ובמיוחד את לובשי החולצות המשובצות. חולצות צבעוניות זו חולשתו הגדולה של צלמור, וידידו תמיר מכמור, יצא איפוא להגנתו בדף התרבות, כשהוא מחרף את הבוהמה השותה ללא הרף עראק זאחלווא, מה שהרגיז את המבקר גלעד אשתור, חובב הטיפה המרה, שהביע בגלוי את דעתו על הבוהמה ועל מגדלי הזקנים.

זה כבר עבר כל גבול, והחברים השלימו ביניהם ויצאו בקריאה נירגשת לנוער לכבוש את השממה ולצאת ולחפש את נעוריהם האבודים בנגב. המדור הסיפורתי דף התרבות העלו על נס.

• צירוף שמות שני בתי הקפה, ניצן (ירושלים) ו,כסית' (תל־אביב).

הווי

השמדת מזיקים

בחיפה פנה אברהם לוי לבית־מסחר לצורי חקלאות, ביקש מלכודת חפרפרות, הסביר, כי המלכודת דרושה לו כדי למנוע את שכניו מלעשות את צרכיהם בחדר המדרגות שלו.

כלאיים

בתל־אביב נאשם אדם בגניבת פרה, טען בבית־המישפט: „אני יהודי אדוק. ראיתי את הפרה רתומה לעגלה, והתרתי אותה, היות והתורה אוסרת לקשור פרה לעגלה יחד עם סוס."

הלכה למעשה

בירושלים, נכנס אהרון שטיינברג להצגת הסרט „מפני שאת שלי", ראה את אשתו יושבת בחברת גבר זר, תקף את הזוג, חבט בו כהוגן.

חזירות

בחיפה ניסו מבריחים לנצל את דמי המכס הנמוכים המוטלים על בשר כשר, והביאו 200 קופסאות בשר חזיר מקושטות בכתובת „כשר למהדרין".

אזהרה

בלוד השתכנה מישפחה, שהגיעה זה עתה מן המעברה, בדירה שבה נתגלה לפני שבועות מיספר בית־בושת, רצתה למנוע בי־קורים בלתי רצויים, תלתה על הדלת שלט גדול: „כאן גרים אנשים הגונים!"

אנשים

● **ירוחם** (הג'ינג'י) **כוהן**, לשעבר נציג ישראל בוועדת שביתת־הנשק הישראלית־מצרית, נאלץ להסביר מדוע הוא עודנו כה רזה, שעה שרוב חבריו לנשק לשעבר בפלמ"ח הוסיפו ביניתיים משקל. תירץ כוהן: „אני דואג למצב־המדינה. זה מכרסם בי!"

● שעה קלה אחרי־כן, בשעת ארוחת־צהריים תחב ירוחם כוהן, שטר של 100 פרוטה • לידו המושטת של קבצן, ונוכח, במאוחר, לדעת, שהקבצן הוא שחקן הבימה **שלמה** (שליימלה) **בר־שביט**, שחזר לא מכבר מאנגליה, ואסף כסף להזמנת מנה כפולה של בשר.

● כאשר ביקר לפני כמה ימים **יחזקאל איש־כפית**, כבד־הגוף וחובב־התנועה, את הוא השתוקק ללון במלון המפואר לב־הכרמל, אך כאשר שמע כי מחיר הלינה הוא בסך 13 לירות, העדיף את החיסכון על הנוחיות, ובילה את הלילה במכוניתו.

● אחרי הצגת־הבכורה של המחזה קזבלן, שנערכה בחיפה, נכנע מחבר המחזה, **יגאל מוסינזון**, ללחץ הקהל ושחקני הקאמרי, ניסה לעלות על הבמה, למרות היותו לבוש תילבושת בלתי חגיגית ונעול סנדלים. מוסינזון הופתע כאשר ניתקל בהתנגדות עזה מצד אחד הסדרנים שלא הכיר אותו.

● בהצגה בלתי־צפויה זכו השבוע עוברי אורח ברחוב בן־יהודה, תל־אביב, כאשר חל קילקול במכוניתו החדשה והמפוארת של איש־השיריים **רפאל** (הדבי הלוחם) **הלפרין**. מאות אנשים נאספו להתבונן במראה המתאבק הישראלי, שהפשיל את שרווליו, והחל דוחף את מכוניתו במעלה הרחוב.

• בראשית שנות ה־50' היו במחזור שטרות של 50 ו־100 פרוטה.

תה על הקרח.
TEA ON THE ROCKS.
אין משקה יותר מוצלח לקיץ.
קח לך חופשה קטנה בבית
עם כוס תה על הקרח,
המשקה המרגיע את
הצמא-ואותך.
איך מכינים
תה על הקרח
ב-60 שניות.
שמים בכוס גבוהה שקיק
תה ויסוצקי 2 גרם (ל"תה על
הקרח" דרושה תמצית חזקה).
מוזגים מעט מים רותחים,
שמים סוכר ובוחשים.
מוסיפים קוביות קרח, מים
צוננים ופלח לימון.
ניתן גם להכין מראש קנקן
של"תה על הקרח" שיהיה תמיד
במקרר להנאתך ולהנאת אורחייך
תה אמיתי זה ויסוצקי. בבר 130 שנה.

לא כל הלבן חלב ! ...
דונז'או לֶה-סבון קוסמטי בחלב

קליאופטרה שרחצה בחלב,
כבר ידעה שאין טוב כחלב
להזנת העור
ולהענקת מגע קטיפתי מלטף.
דונג'־או־לה הסבון הקוסמטי היחידי
המכיל חלב אמיתי וגליצרין.

חזרה אל הטבע. Donge au lait
מבית קולגייט פלמוליב -צרפת.

מחיר מומלץ 17.40 ל"י כולל מ.ע.מ.

רודזיה: חרוזי־הזכוכית של אבל מוזורווה

לקורא הישראלי היתה התמונה מוכרת באורח כימעט מבין.

ראש־ממשלה בריטי חדש עולה לשילטון על מצע ניצי ובלתי־מתפשר כלפי אפריקה השחורה. מרגרט תאצ'ר באופוזיציה היתה תומכת נלהבת בממשלה החדשה, שהקים הבישוף השחור אבל מוזורווה ברודזיה. מוזורווה הוקע כבוגד בכל רחבי אפריקה השחורה, ו„החזית הפטריוטית", בראשותם של ג'ושוע נאקומו ורוברט מוגבה ניהלה נגדו מילחמת־חורמה. אך תאצ'ר הכריזה שאין בדעתה לדבר עם הגוף המתקרא „החזית הפטריוטית". היא ותומכיה היוו, מאז ומתמיד, את האגף הימני הקיצוני במיפלגה השמרנית הבריטית, שתמך בדרום־אפריקה ובמתיישבים הלבנים ברודזיה, ששנא בגלוי את העולם השלישי ואת השחורים בבריטניה עצמה, ושחלם על הקמת קומונוולת לבן.

כמו מנחם בגין, החלה גם תאצ'ר את כהונתה ביד רמה. בתחילת יולי הודיעה על מדיניות חדשה כלפי רודזיה. היא לא העזה להודיע על הכרה במישטרו של הבישוף קה, מייקל מאנלי. תאצ'ר הועמדה פחות או יותר לפני עובדה.

בריטניה לקחה על עצמה אחריות ליזום חוקה חדשה לרודזיה, שתקצץ באורח דרסטי את השפעת המיעוט הלבן בארץ זו. בריטניה תקרא לוועידה חדשה, שבה ישתתפו „מנהיגי המחבלים", מוגבה ונאקומו, ותפקח על בחירות חדשות.

תומכיה הנלהבים ביותר של תאצ'ר הקימו שערוריה רבתי. חברי־הפרלמנט הימניים, ג'וליאן אמרי וסטיבן הייסטינגס, הוקיעו את בגידתה של תאצ'ר והתרפסותה לפני „הדיקטטורים" של מדינות העימות השחורות. הייסטינגס אף הוסיף שגב' תאצ'ר הולכת בדרכיו של שארל דה־גול באלג'יריה, ומאמצת את מדיניות־החוץ הסוציאליסטית של מיפלגת־הלייבור.

עצמאות חד־צדדית. החל בנובמבר 1965 מסובכות כל ממשלות בריטניה במאבקים בלתי־פוסקים עם המתיישבים הלבנים של רודזיה מזה, ועם ממשלות אפריקה השחורה מזה. ב־1965, שנתיים אחרי שהפדרציה הרודזית התפרקה וומביה ומלאווי זכו בעצמאותן, הכריז מנהיג „החזית הרודזית" הלבנה איאן סמית, על עצמאות חד־צדדית מבריטניה, והוכרז כמורד על־ידי מעצמת־האם.

סמית, לשעבר טייס קרבי בחיל־האויר המלכותי הבריטי, ביקש להנציח את שילטונו של המיעוט הלבן ברודזיה. 150 אלף לבנים שלטו ללא מצרים על ששה מיליון שחורים, נהנו בלבדית מזכות־בחירה, משליטה על כל המשאבים ועל כל זרועות השילטון.

תוך 14 שנים גדלה האוכלוסיה הלבנה כמעט פי שניים. 45% מרבע מיליון הלבנים ברודזיה עלו לשם מאז 1965, כדי לנצל עד תום את ההזדמנויות הכלכליות הנדירות שנוצרו על־ידי העבודה הזולה והמערכת המתוחכמת של זכויות־יתר אינסופיות שצברו להם הלבנים.

איאן סמית שלט ברודזיה ביד ברזל. מורדים שחורים נכלאו בבתי־סוהר ובמחנות־ריכוז. צבא רודזי „מעורב" (דהיינו מפקדים לבנים ונושאי־כלים שחורים) הלהיב את דמיונם של הגיזענים בכל העולם במיבצעי־תגמול נועזים, „בנוסח ישראלי", נגד החזית הפטריוטית, כולל שחיטות בסיגנון קיבייה מעבר לגבול, בעיקר בזמבייה ובמוזמביק.

מנהיגי החזית הפטריוטית נהנו מעורף מוצק ומתמיכה רחבה בכל אפריקה, ובעיקר ממדינות העימות — זמביה, מוזמביק, אנגולה וטנזניה.

ברודזיה שורר שילטון צבאי, והשחורים בישובי־הספר נסגרו במעין מושבות־עונשין, תחת מישטר חמור, כשהם נקרעים בין אהדתם לחזית הפטריוטית לבין פחדם מתיגרת־יד של המישטרה החשאית הרודזית.

מיתוסים של דיכוי. לבנים שהם כחמישה אחוז, מדכאים ושולטים ללא מצרים ב־95% שחורים, יש תמיד צורך בצידוקים ובמיתוסים, שיעניקו לדיכוי לגיטימציה והגיון פנימי, אפלו מעוות.

בעשרים השנים האחרונות נכתבו מאות ספרים על רודזיה הלבנה, מנקודת־ראותו של המתנחל. אולי קשה לדבר על מסורת של סיפרות נחלנית, אבל קיים, כמובן, מכנה משותף, שאיננו זר לישראלים. המתנחלים הלבנים מתוארים תמיד כשומרי־הסף של הציביליזציה הלבנה, בעיבורה של שממה פראית, המאוכלסת על־ידי תושבים פרימיטיביים וצמאי־דם. בזיכרון ההיסטורי הקולקטיבי של הלבנים ברודזיה מקננים, מאז סוף המאה הקודמת, המאורעות של 97—1896, שבהם נהרגו כעשירית ממתנחלי רודזיה. הלבנים לא ראו, כמובן, ב„מאורעות" התקוממות טבעית נגד פולש זר, אלא מילחמת בני־חושך בבני־אור. האפריקאים השחורים מתוארים במיתוסים הלבנים כנטולי צלם אנוש, בריות נחותות השטופות באמונות תפלות ובפולחנים מיסתוריים אך מגוחכים. המתיישב הלבן למד „להכיר את השחורים". התשובה היחידה למנטליות הפרימיטיבית שלהם היא בהפעלה ברוטלית של הכוח הלבן המאורגן והממוסד. „הם מבינים רק את שפת־הכוח"

במאה ה־19 רווחו בבריטניה סיפורים על אוצרות שלמה המלך, „זהב אופיר", החבויים ברודזיה. אגדות אלה איפשרו למייסד הנוכחות הלבנה באיזור, סר סטיל רודז, שעל שמו נקראת הארץ, להציג את הפלישה לאיזור כחלק בלתי־נפרד מהמסורת האירופית המקודשת, הנשענת על מיתוסים תנ"כיים. המיתוס הרודזי הלבן מעמיד במרכזו את מיפעלו היוצר והמפרה של המתיישב הלבן. הלבנים יוצרים אומה חדשה, מפריחים את השממה, מבערים את הג'ונגלים, נלחמים בפיגור השיבטי, בשם הנאורות האירופית.

הלבנים הבינו שרק תיאוריה של עליונות גיזעית תוכל להנציח את זכויות־היתר שלהם. סיפרותם „מרוססת" (כלשונו של אריאל שרון) בסטריאוטיפים שחורים נחותים, אבל ברקע קיים גם הפחד מהאדם השחור.

בעיקר חוששים הלבנים משחורים שנהנו מחינוך ומהשכלה אירופיים. הסיפור השלילי בסיפרות הלבנה הוא בוגר אוניברסיטה מוסקבאית. הוא תפס את מקומו של רופא־האליל כדמות הזדונית והמאיימת. כמו שביר־זית מבעתת את שרון ורפול הישראליים, חושש הגזען הרודזי מאישהמחתרות הרציני, הממושקף וחמור־הסבר, שחינוכו האירופי אינו אלא מסווה, המאפשר לו להפיץ את הרעל החתרני ולגייס „מחבלים" חדשים לחזית הפטריוטית.

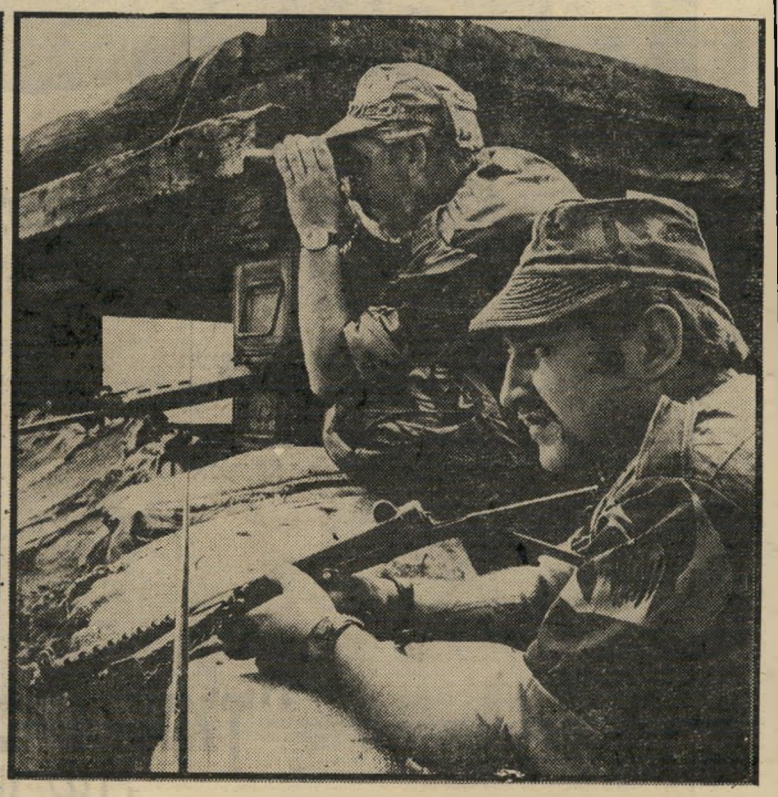
לא נעדר, כמובן, גם הסינדרום של „העולם כולו נגדנו". המתנחל הלבן עומד לא רק נגד מדינות אפריקה וה„מחבלים", שזכו בהכרה כלל־עולמית, אלא גם נגד מזימה הנרקמת נגדו באו"ם, בלונדון, במוסקבה ובוושינגטון.

תמיכתה האיתנה של דרום־אפריקה, ועוצמת המיתוסים, לא הספיקו כדי להנציח את הדיכוי. ההתנגדות הבינלאומית למישטר הגזעני ברודזיה, הלחץ של מדינות־העימות, שהתגבר עם השתחררותן של מוזמביק ואנגולה מעולה של פורטוגאל, ובעיקר הסנקציות הכלכליות הכריחו את איאן סמית לחפש מוצא. לצורך זה הוא שלף קלף שחור, חדש ומתוחכם. הוא העביר את השילטון לבישוף השחור אבל מוזורווה.

הוא נוכח לדעת כי אברהם לינקולן צדק באומרו: „אי־אפשר לרמות את העולם כל הזמן."

פנים שחורות, ש"ב לבן. בתחילת הקיץ של 1979 הוכתר הבישוף אבל מוזורווה כראש ממשלתה של רודזיה. היה זה הישג תעמולתי לא־מבוטל לאיאן סמית ולמתנחלים הלבנים. בדומה למנחם בגין ולתוכנית האוטונומיה שלו, יזם גם סמית מיבצע־טעייה מבריק. אך נראה עתה שגם הוא עולה על שירטון המציאות הבינלאומית העויינת.

לאיאן סמית יש נכס שבגין יכול רק לחלום עליו:

חיילי־מילואים רודזיים
העולם כולו נגדנו —

ראש־הממשלה מוזורווה
— ואריק שרון מרסס

מוזורווה (כפי שבגין לא העז לספח את הגדה־המערבית הכבושה), אך הודיעה שבריטניה תפסיק את הסנקציות הכלכליות, צעד המקביל ל„הרבה אלוני־מורה" של מנחם בגין.

אלא שוועידת חבר־העמים הבריטיים, עמדתו של הנשיא ג'ימי קארטר והלחץ הכבד בעולם השלישי החזירו את תאצ'ר למציאות במהירות רבה. השבוע, בלוסאקה, בירת זמביה, נאלצה לחתום על מיסמך שעורר את חמתו של האגף הימני במיפלגתה.

המיסמך נוסח על־ידי המבריק שבכל שליטי אפריקה, נשיא טנזניה יוליוס ניירֶרֶה, ועל־ידי ראש ממשלת ג'מיי־

הוא רכש לעצמו משתף־פעולה שחור, נלהב ולא נעדר־כישרונות, כדי לשבור את טבעת־המצור שחנקה את רודזיה ולשכנע, לפחות את המעוניינים, שרודזיה עברה לשילטונו של הרוב השחור.

ואמנם, לפחות בישראל, הציגו אמצעי־התיקשורת את מוזורווה ברוח אוהדת, והטלוויזיה של יוסף לפיד קשרה לו כתרים. באפריל 1979 נערכו ברודזיה בחירות, שהנחילו ניצחון עצום לציר מוזורווה־סמית. 63.9% מהאוכלוסיה השתתפו בבחירות.

התעמולה הרודזית עבדה שעות נוספות, כדי להסוות

(המשך בעמוד 56)

"בחצי הזמן"

אם ידיך אינן יכולות לחכות עד שיהיה לך די כסף למכונת כביסה תוכלי לרכוש אותה בחצי הזמן.

איך? זה פשוט וקל. את מפקידה במשך 7-13 חודשים סכומים חודשיים שווים, בהתאם לאפשרותך מ־300 עד 3,000 ל"י לחודש. בתום התקופה את מקבלת הלוואה בגובה סכום החסכון שלך פחות שני תשלומים חודשיים.

סכום הריבית על ההלוואה שווה לסכום הריבית על החסכון כך שלמעשה אינך משלמת ריבית על ההלוואה!
כך תוכלי לרכוש את מכונת הכביסה בעוד 6 חודשים במקום בעוד שנה, ולהמשיך לשלם בהפקדות שאינן מכבידות עליך. כך גם לא יהיה עליך לחכות זמן רב כדי לצאת לחופשה, להחליף מקרר או כל מוצר אחר.

למעשה תוכלי לעשות כמעט כל מה שתרצי בחצי הזמן.

פרטים בכל סניפי בנק הפועלים, בנק אמריקאי ישראלי ובנק מסד.

"בחצי הזמן"
שיטת חסכון חדשה.

יאל.יאא

בנק הפועלים מ"ע

לנו אכפת.

ההתנחלויות הן מחלה ומעשי־חלם, טוען הפרופסור יורם דינשטיין, דיקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל־אביב, בשיחה עם „העולם הזה"

ספחת — המחלה הלאומית

מישפטן דינשטיין
במקום ציונות בוטאנית, שיגעון־גדלות

„גם לגזירה היה תיאבון גדול ל־התנחלויות. אבל היא ידעה לעשות זאת זאת ב־תר שכל מאשר הממשלה הנו כחית." אמר הפרופסור יורם דינשטיין ב־היוך.

הגבר בן ה־45, גבה־הקומה, ידוע בדיעו־תיו על מצבם המישפטי של השטחים הכבושים — דיעות הנוגדות להלוטין את דיעות השילטון. ויכוחיו המרובים עם ראש־מישלחת ישראל באו״ם, יהודה צבי בלום, על נושא זה, ממלאות כמה מכרכיו של כתב־העת הפרקליט.

„יתכן שעברנו כבר את השעה ה־12," אומר הפרופסור. „או אולי נותרו לנו דקות ספורות. רק ההיסטוריה תאמר זאת. על־כל־פנים, הכתובת על הקיר היתה דבריו של הנשיא ג׳ימי קארטר, כי ההתנחלויות הן בלתי־חוקיות. ארצות־הברית היא ארץ שומרת־חוק. היא שהמציאה את הסיסמה „חוק וסדר". כל דבר בלתי־חוקי הוא תועבת־נפשה.

„מילים אלה רוצות להציגנו בעיני העו־לם כמדינה שאינה שומרת על כללי המיש־פט הבינלאומי. ממשלת־ישראל עושה הכל כדי לסייע לתדמית זו. אפשר כימעט לח־שוב שלצורך זה בילבד נבחרה. היא יוצרת בעולם הדמית של מישהו מופרע ומתפרע, שאין כל היגיון במעשיו.

„המרגיז ביותר הוא שכל זה חסר־טעם וללא כל צורך ממשי. כל אותן פעולות שעשתה ועושה מדינת־ישראל, ושעליהן יצא הקצף במדינות הנאורות, אפשר היה לעשותן גם באופן חוקי."

יש ריבונות לירדן

ר אשית הוויכוח בין שני הפרופסו־רים היא על הריבונות בשטחים שנכ־בשו על־ידי ישראל במילחמת ששת־הימים. לדעת הפרופסור בלום הופקעה הריבונות

> ממשלת ישראל יוצרת בעולם תדמית של מישהו מופרע ומתפרע שאין היגיון במעשיו

על שטחים אלה בעיקבות מילחמת העצ־מאות. הצבא הירדני היה שם ככובש בייל־בד, ומדינת ישראל זכתה בריבונות אחרי 1967 עקב זכותה לחלקים אחרים של ארץ־ישראל המנדאטורית.

דינשטיין חולק על דיעה זו. הריבונות על השטחים הללו בגדה המערבית עברה, לדעתו, לממלכת ירדן. הוא טוען כי מיל־חמת־העצמאות היתה, בעצם, מילחמת־אזרחים. היהודים נלחמו את מילחמתם, והישוב הערבי, כשראה כי הוא עומד להפסיד במילחמה, הזמין את הצבא הירדני לעזרתו. לכן א־אפשר לראות בצבא זה כובש זר, אלא מוזמן. המקומות היחידים שבהם אפשר אולי לחלוק על כך הם היישובים היהודיים שהיו בשטחים אלה, כגון גוש־עציון והרובע היהודי בעיר־העי־תיקה. שם בוודאי לא הזמינו את הלגיון הירדני.

אך תושבי הגדה עשו צעד נוסף בדצמ־בר 1948, כשהבריעו את רצונם להצטרף לירדן. בוועידת יריחו ביקשו מאות נכב־דים מהמלך עבדאללה לספח את הגדה לירדן.

ב־1950 נערכו בחירות בגדה. לדברי ה־פרופסור, היו אלה בחירות חופשיות ודמו־קרטיות ביותר. „בוודאי חופשיות מאותן שנערכו לאחרונה במצרים." בבחירות חשאיות אלה הביע רוב מוחץ את רצונו להצטרף לממלכת־ירדן.

בהענקת אזרחות ירדנית לכל תושבי הגדה הבינה ממלכת־ירדן את הכרתה בסיפוח הגדה לירדן.

„כאשר טוען פרופסור בלום אחרת, אין הוא נוהג כמישפטן, אלא כעורך־דין," אומר דינשטיין, „בלום חושב עצמו כעור־רך־דין המייצג את לקוחו — גוש אמונים. לשם כך הוא יביא את כל הארגומנטים, וינסה לבסס את התיאוריה שלו בכל הדר־כים. הוא משול למי שצייר את עיגולי המטרה אחרי שתקע את החץ."

„מאחר שממלכת ירדן רכשה ריבונות בגדה המערבית," אומר יורם דינשטיין, „הרי שרק היא יכולה להעביר לנו את הריבונות. ישראל לא רכשה ריבונות בגדה על־ידי כיבושה. כיבוש צבאי, כידוע, אינו מעביר ריבונות, אלא אם כן נתקיימו שני סממנים: ראשית, שנכבשה כל המדינה המנוצחת; ושנית, שהסתיים מצב־המיל־חמה."

קובע דינשטיין: „שני גורמים אלה לא התממשו. הן ירדן והן סוריה נשארו מדי־נות קיימות, ומצב־המילחמה איתן עדיין לא הסתיים."

לכן קשה תהיה דרכו של פרופסור בלום בחזרה, מנבא דינשטיין. אם תתדיין ישראל באחד הימים עם ירדן על הריבונות בגדה, ייאלץ בלום לכתוב מאמרים חדשים רבים, כדי לבסס את ריבונותה של ירדן בגדה.

איך להסתבך בצרות

מ אחר שמצב ישראל בשטחים המוח־זקים הוא מצבו של כובש, מצב של „תפיסה לוחמתית", כהגדרתו של דינ־שטיין, חלות עליו תקנות האג מ־1907 ואמ־נת־ג׳נבה הרביעית מ־1949.

בעוד שתקנות האג מהוות נורמה בינ־לאומית, שאין צורך להצטרף אליה פור־מלית, הרי שאמנת ג׳נבה מצריכה הצ־טרפות. ישראל הצטרפה רישמית לאמנת ג׳נבה ואף אישררה אותה. כך שבמישור הבינלאומי היא מחוייבת לפיה. אולם במי־שור הפנימי לא חוקקה ישראל את החוקים הנדרשים לקיום האמנה בתוך המדינה, וכך, במישור הפנימי, אין דרך להפעלת האמנה.

כקוריוז מדגיש דינשטיין כי ישראל תהיה הראשונה להפעיל אמנה זו, שנחתמה ב־1949, מאחר שמאז לא היו מילחמות שהצריכו שימוש בה.

מדינת־ישראל אימצה את התיאוריות של בלום וקודמו, יוליוס סטון. המדינה הכרי־זה כי מאחר שאינה כובש זר, לא חלה עליה אמנת־ג׳נבה. על הכרזה זו ספגנו קיתון של רותחים בכל הזדמנות, וגם ארצות־הברית הצטרפה לגינויים אלה.

לכן הודיעה ממשלת־ישראל ב־1971 כי בלי לחזור מעמדתה העקרונית, היא מכי־רה ותיישם את העקרונות ההומאניטריים של האמנה. הצהרה זו היא בגדר שטות, לדעתו של פרופסור דינשטיין. שהרי כל אמנת־ג׳נבה כולה עוסקת אך ורק בעקרו־נות הומאניטריים.

כך הוכיחה ממשלת־ישראל בפעם נוספת

> ראש מישלחת ישראל באו״ם אינו נוהג כמישפטן, אלא כעורך־דין של גושאמונים

את כישרונה להסתבך בצרות במישור ה־בינלאומי ללא כל צורך.

אפשר לעשות את הכל

א מנת ג׳נבה, שיש בה יותר מ־100 סעיפים, בעצם אינה מפריעה למדינת־ישראל כלל וכלל. מבין כל סעיפיה, רק שלושה מופרים על־ידי מדינת־ישראל. וגם על שלושה סעיפים אלה אפשר היה להת־גבר בקלות.

● **גירוש אזרחים ואנשים מוג־נים משטחים.** דבר זה אסור לפי אמנת־ג׳נבה. ומדינת ישראל, כידוע גירשה אזר־חים רבים מהגדה בגלל פעילות עויינת, כביכול. אילו היתה מגרשת אותם לממ־לכת־ירדן, אפשר היה לטעון כי אין זה גירוש כלל. „אנו פשוט מחזירים אותם לארצם. אולם ישראל מגרשת אותם, ללא כל הסבר, ללבנון."

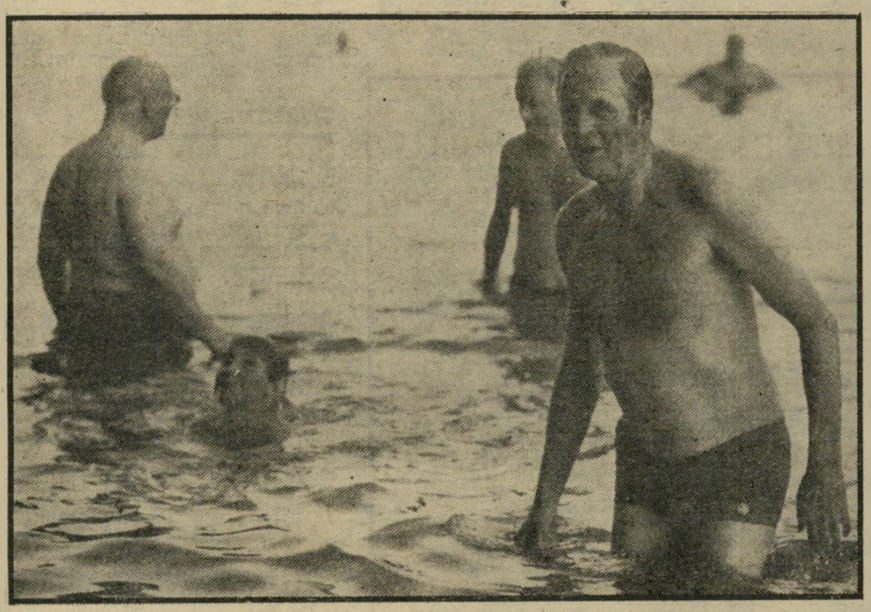
קיימת גם אפשרות נוספת, העדיפה, ל־דעת דינשטיין, תחת גירוש רצוי, לדעתו, לנקוט שיטה של מעצרים מינהליים. שיטה זו מותרת לפי אמנת־ג׳נבה. היא עדיפה גם בכך שאינה שולחת את האנשים ישר לזרועותיו של אש״ף, ואינה הופכת אותם למנהיגים פעילים בו.

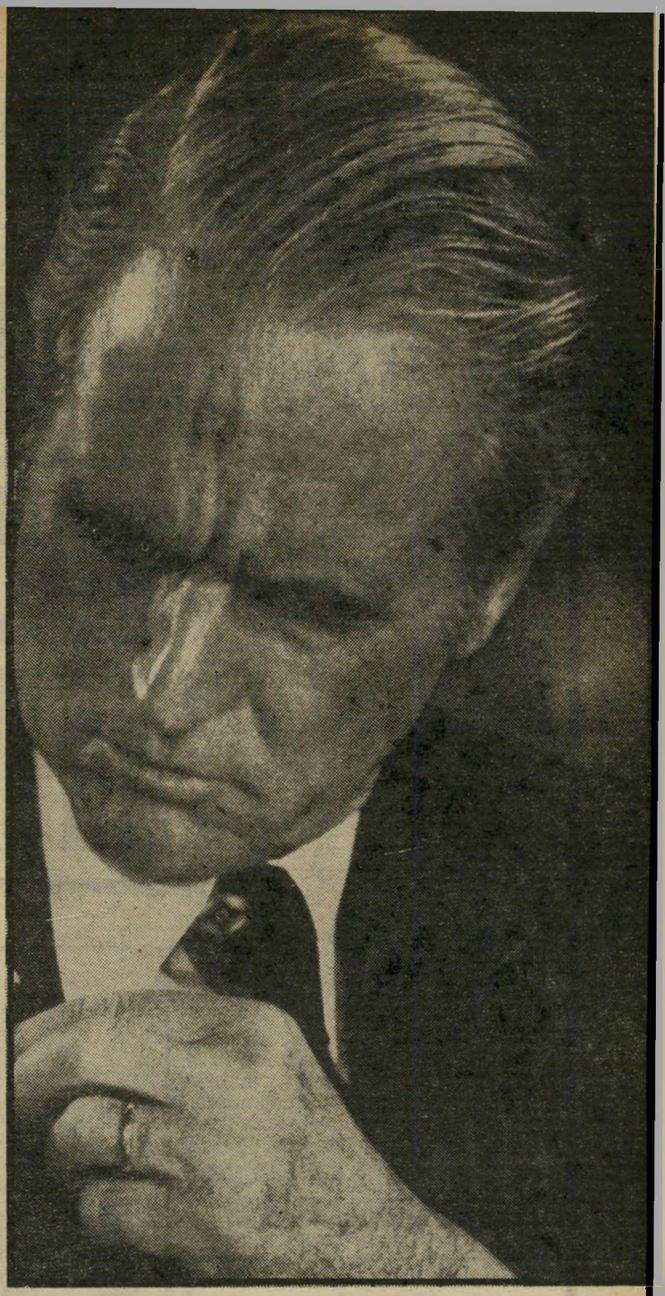
● **הריסת בתים.** גם זאת עשתה ישראל כעניישה למישפחות־פידאיון. השי־מדת רכוש פרטי אסורה, לפי האמנה. הרי־

(המשך בעמוד 56)

אנשים בעולם

הנשיא קארל קארסטנס: יחי הספורט!

פרופסור קארל קארסטנס בן ה־64 נראה למעלה **בתמונת־שרד רישמית כנשיא גרמניה המערבית** ומשמאל **בהופעה בלתי־מכופתרת.** למטה **בשעת שחייה בים.** ולמעלה **כשהוא עוסק באחד מתחביביו — ניצוח על תיזמורת. בימים אלה הוכיח רוח ספורטיבית בכוונה להפוך דוגמה אישית בחיסכון בדלק. הוא הודיע על כוונתו לערוך מסע רגלי, לאורך 900 קילומטרים, שיתחיל בחוף הים הבלטי ויסתיים בהרי האלפים הגרמניים. התושבים שבדרך מוזמנים להצטרף.**

טדי קנדי:

האגדה חיי־בת

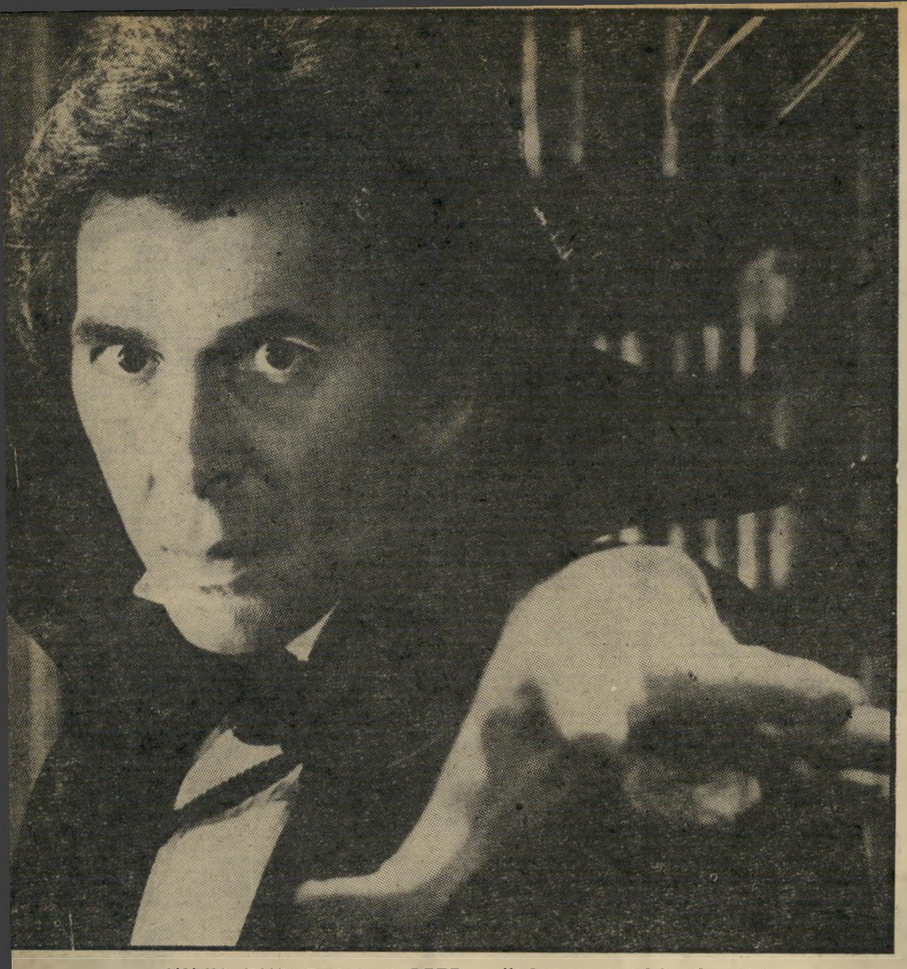
להימשך

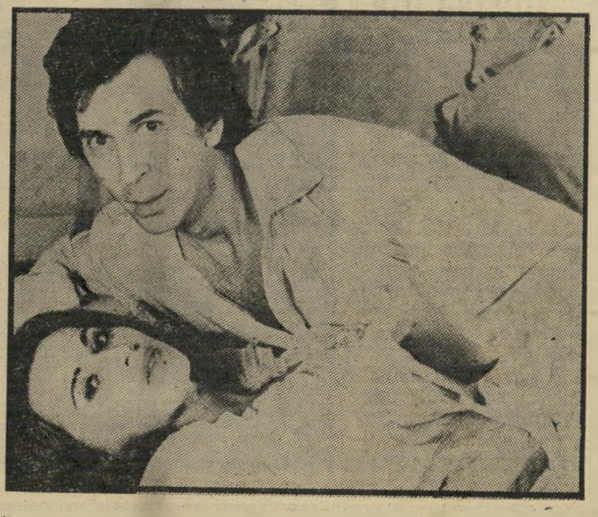
התמונה המישפחתית שמימין צולמה במאסצ'וסטס ב־1934. מארבעת הבנים המקיפים את האב ג'וזף קנדי נותר רק אדוארד, המכונה טדי (הקטן ביותר משמאל). **רוברט** (בובי) **הילד הישוב** מימין **נרצח ב־1968. ג'ון העומד** משמאל **נרצח ב־1965. ג'וזף, הבן הבכור, העומד** מימין **תיכנן קאריירה פוליטית, אך נפל כטייס קרבי ב־1944. התמונה שמשמאל מראה את טדי על מיגרש הטניס עם חברו המוסיקאי ברס באכרך. רבים תמהים על הכוח המיסתורי הדוחף את טדי קנדי, למרות הרציחות, האסונות המישפחתיים ופרשת צ'אפאקידיק להחיות את האגדה לבית קנדי. מישהו ממקורביו אמר: „הוא לא מוכרח להיות נשיא. הוא פשוט לא יכול לשאת את העובדה שמישהו אחר יהיה נשיא."**

בלה לוגוזי ב„דרקולה" — 1931: לגורל מר ממוות

פרנק לאנג'לה ב„דרקולה" — 1979 מהפנט קרבנות במבטו

פרנק לאנג'לה: דרקולה הסקסי והקרבן המוכן לנשוך

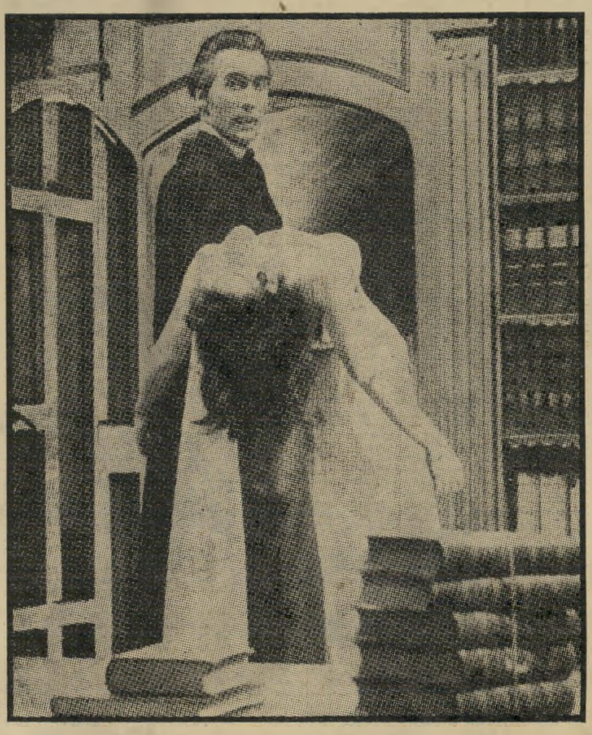
ג'ורג' האמילטון ב„אהבה מנשיכה ראשונה" — 1979, הכובש בגלימה

כל אשה חולמת על דרקולה

מאז הנציח אותו בראם סטוקר, איש־עסקים לונדוני שהפך סופר ב־1897, לא יצא דרקולה מן האופנה, הן בדפוס והן בקולנוע. הרוזן המיסתורי, בעל הטירה בטרנסילווניה, הנוהג לשאת את קרבנותיו הנשיים אל מיטתו ולתקוע בהן מבט מהפנט ובעיקבותיו נשיכה עמוקה בצווארן, הפך שיגעון אופנתי בארצות־הברית. היום, אחרי 29 שנים מאז שיחק אותו בלה לוגוזי, הגיע הרוזן לשיאו כשההצגה דרקולה בכיכובו של פרנק לאנג'לה זכתה בהצלחה מיסחרית כה גדולה עד שהוסרטה, ואילו בעיקבות הצלחה זו עשה ג'ורג' האמילטון עם הבמאי סטן דראגוטי את הסרט אהבה מנשיכה ראשונה השובר גם הוא שיאי־קופה. „לדרקולה שלי," אומר לאנג'לה, „הנשיכה בצוואר היא האורגזמה. הוא מייצג כניעה מינית מסוג שאינו אפשרי אצל בני תמותה." ואילו האמילטון אומר: „דרקולה הוא הרומנטיקה בהתגלמותה. כל אשה חולמת למות על זר שיכניע אותה, ולא על מיצעדי־מחאה עם ואנסה רדגרייב."

האמילטון בלי גלימה: עם בנו אשלי (4½)

כריסטופר לי ב„האימה של דרקולה" — 1958

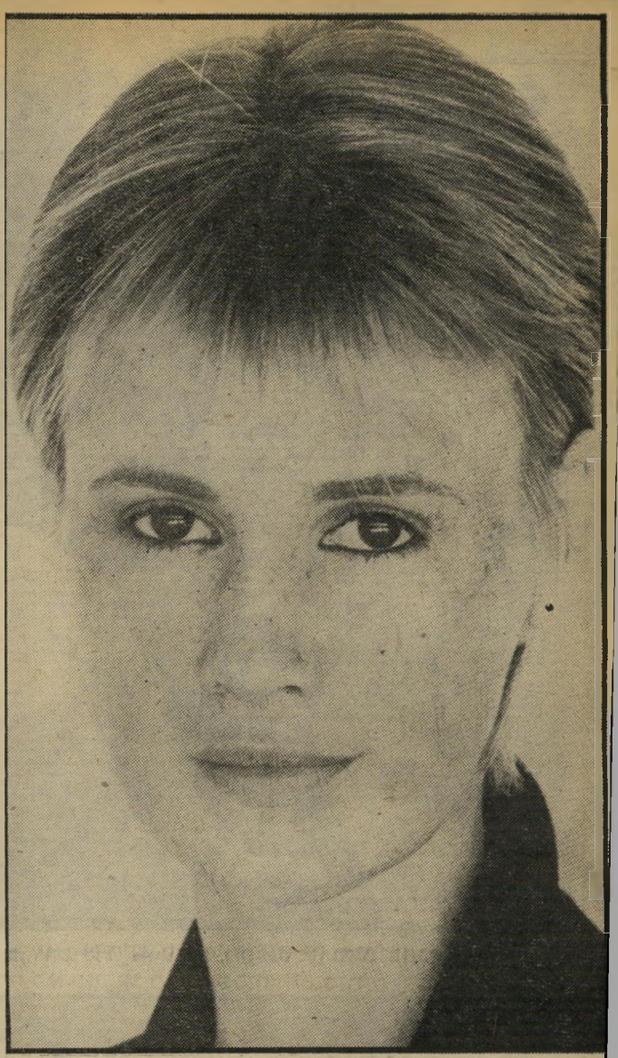
אנשים בעולם

רוד סטיוארט: „אינני יודע אם אני מסוגל להיות נאמן!"

בתמונה מימין נראה הזוג הטרי, רוד ואלנה סטוארט, אחרי נישואיהם לפני כחודשיים. משמאל נראה הזמר־האליל בתנוחה טיפוסית כשהוא מוקף בלונדיות. „זהו הצבע האהוב עלי ביותר," הוא אומר. זמן קצר אחרי נישואיו למי שהיתה אשתו של ג'ורג' (דרקולה) האמילטון, הכריז רוד: „גשארתי נאמן לכל חולשותי. אינני מרגיש נשוי ואינני יודע אם אני מסוגל להיות נאמן." לפחות הוא מסוגל להיות כן.

מיו מיו: תפקידים חדשים תיסרוקת חדשה

זוהי התיסרוקת הקצרצרה החדשה שיצר הספר ז'אן לואי דויד ללקוחתו הקבועה, השחקנית הצרפתיה מיו מיו, שביקשה להחליף תדמית אחרי שסיימה את הסרטת לה דרובאר. מיו מיו בעלת הפנים עשירי ההבעה החלה את הקאריירה שלה כשחקנית בתיאטרון מיוחד שנדד והציג את הצגותיו בתחנות־רכבת. בלהקתה היו גם ג'ראר דאפארדייה ופטריק דיוור. כל השלושה הפכו שחקני־צמרת בקולנוע הצרפתי. דאפארדייה ודיוור משחקים יחד בהוציאו את ממחטותיכם ואילו קרול לור המופיעה באותו הסרט השלימה לא מזמן סרט חדש עם מיו מיו.

אנה קארינה: „בעלי מביים אותי!"

לאנה קארינה, מי שהיתה הכוכבת הקבועה של ז'אן לוק גודאר (אלפוויל) ואשתו, סיבות להיות גאה: בעלה החדש, דניאל דובל בן ה־31, נחשב כבמאי תיאטרון ושחקן מעולה והוא שיביים אותה בסירטה הבא: אהבה חזקה מדי, לצד השחקן ז'אן קארמה. ביניתיים מופיעה קארינה במחזה חדש של פראנסואז סאגן „מזגאוויר יפה ביום ובלילה".

ניקולה שאריה: בנה של B. B.

הזוג הצעיר בתמונה למעלה צורם בשנת 1960. השחקן הצרפתי ז'אק שאריה והכוכבת ב.ב. חוברים את תינוקם ניקולה. מאז נפרדו השניים ואיש לא שמע על גורל התינוק. היום, אחרי 19 שנים, הציגה אותו אימו לראשונה לעיני המצלמה, כשערכה לו יום־הולדת פומבי בביתה שבסן־טרופה בחברת ידידיה. „מעולם לא רציתי לגדל את בני לאור הזרקורים," הכריזה ב.ב. הגאה, ואילו ניקולה, המתופף על סיר הפוך הודיע: „אמי ואני — הטובים שבחברים."

אפילו אני לא הרגשתי...

אנחנו משפחה רגילה:
דירת 3 חדרים, 2 ילדים, מכונית יד שניה ומשכנתא.
בעלי מרויח לא רע, אבל יש חובות, תשלומים, בקיצור –
הוצאות לא חסר.
בכל זאת אנחנו משתדלים ומצליחים לחסוך כל חודש
סכום כסף מסויים בבנק לאומי. כך וכך. קשה לגמור את
החודש. מאתיים לירות יותר או פחות, כבר לא משפיעות,
כשהגיעה תמר לכתה א' (בשעה טובה), נוכחנו לדעת
שחשבון החסכון שלנו גדל באופן מפתיע. אפילו אני
לא הרגשתי (ואני אחראית על ההוצאות בבית) איך חסכנו
סכום נכבד כל כך.
קנינו לתמר שולחן כתיבה וכסא – ואפילו אנציקלופריה
(מה לא עושים בשביל חינוך הילדים ?), ומיד התחלנו
את החסכון החדשי מחדש.

חסכון בתשלומים בבנק לאומי טוב בשביל חינוך ילדים,
בעצם טוב בשביל דברים רבים, כי הדואג לעתיד
בחסכון מתמיד.

חסוך בלי להתאמץ בבנק לאומי

...וכשהגיעה תמר לכיתה א' (בשעה טובה) קנינו לה שולחן כתיבה ואנציקלופדיה

בנק לאומי

הבנק הצועד עם הזמן

איך יכול רבין להיות ראש ממשלה - ומדוע לא קנה פרוש

מגפיים

■ שר־הביטחון **עזר וייצמן** כעס כששמע על התקוותו של אלוף פיקוד הדרום **אביגדור** („יאנוש") **כן־גז** על ערביי הגליל. כאשר התקשר אליו אמר לו וייצמן, עוד לפני שנזף בו: „מה אתה רוצה, להתחרות בגיס שלי לשעבר?" וייצמן התכוון, כמובן, לשר החוץ **משה דיין**, שהתחיל השבוע להפציץ את המדינה בטענות פרובוקטיביות.

■ באותו סיור של חברי־כנסת לגולן, התגרה ח"כ **רוני מילוא** מהליכוד בחברי־הכנסת של המערך בעניין שערוריה אחרת של השבוע: ספרו של ח"כ **יצחק רבין** וההתבטאויות שבו על ח"כ **שמעון פרס**. אמר מילוא לחברי־הכנסת של המערך, שהיו איתו במסוק שהביא אותם לרמת־הגולן: „הליכוד הורס את עצמו מבפנים. אני מבין שאתם מתחרים בליכוד על פי השיר הידוע "Anything you can do I can do better."

■ באותו נושא אמר מירוא לחברי הכנסת של המערך שהיו עימו: „אילו היה בישראל מישטר נשיאותי, יצחק רבין היה ראש־הממשלה."

■ בעת הנאום של האלוף בן־גל, הוא תקף את חוסר התקציב הממשלתי לישובי רמת־הגולן. הגיבה על כך ח"כ **שושנה ארבלי־אלמוזלינו** כשאמרה לאלוף: „אתה רוצה להיות שר־אוצר? רק תגיד, אנחנו נסדר לך את זה."

■ הסיור המפורסם של הח"כים לרמת־הגולן נראה יותר כמו פיקניק מאשר כסיור של חברי־כנסת. ח"כ **חיים דרוקמן** מהמפד"ל הביא עימו את אשתו ואת אחד מעשרת בניו. את אשתו הביא עימו גם ח"כ **עדי אמוראי** ואת ילדיהם הביאו עימם גם ח"כ **גד יעקובי** וח"כ **אברהם כץ־עוז**. ח"כ **עקיבא נוף**, הרבה באחרונה להיראות עם נשים והמפגין התעניינות בסרים הנוגעים במין, בא גם הפעם בחברת אשה לטיול. אולם לא רק הנשים, הילדים והחברות הוטסו בשני מסוקים יחד עם חברי־הכנסת. מזכירת סיעת הליכוד בכנסת **ירדנה מורד** הצטרפה גם היא, ואפילו סדרן־הכנסת **משה שושן**, הניצב בכניסה המיועדת לח"כים, הצטרף לטיול.

■ ח"כ **מנחם פרוש** פוחד כנראה לטוס. במשך כל הטיסה לרמת־הגולן וחזרה, היה הח"כ האגודאי חיוור כסיד.

מדי קולק

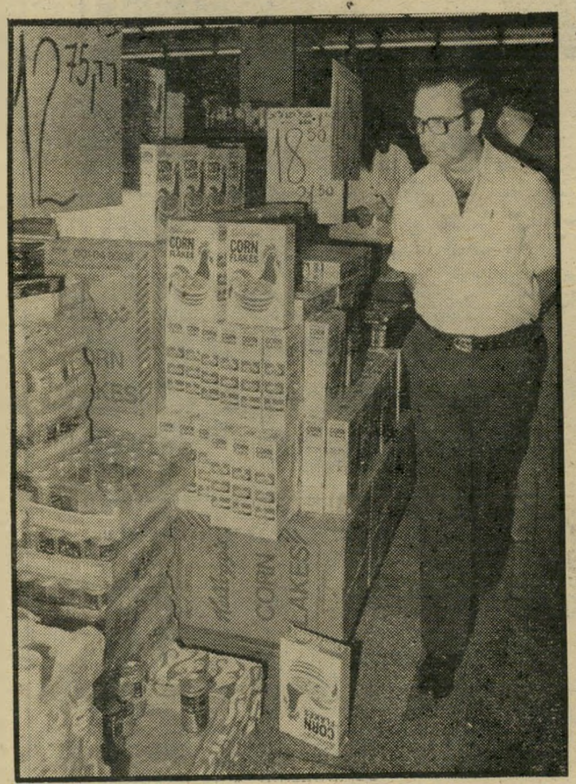
ראש עיריית ירושלים בא לבקר בגן־המצודה בימין־משה בבירה, עת נערכה במקום תחרות ציורי ילדים, כאשר נושא הציור היה חומות ירושלים. קולק הצטרף לתחרות, וישב שעה ארוכה עד שסיים לצייר את חומות ירושלים, ציור שזכה בשבחים רבים מאנשי המקצוע במקום. אולם טדי לא זכה בפרס. ועדת־השופטים בראשותו של הצייר הירושלמי יוסי שטרן החליטה לתת את הפרס לילד בשם חנן. כפיצוי לאכזבתו נתנה בתו של יוסי שטרן לטדי, ספר ציורים של אביה שנושאו ירושלים, והבטיחה לראש־העירייה כי הציור שלו יהיה תלוי, יחד עם ציורי שאר הילדים, בתערוכת התחרות, שתוצג לקהל, אשר תתקיים גם היא בבירה, בזמן הקרוב.

זבולון הגר

שר־החינוך, הפתיע את ילדי קייטנת מתנ"ס אשקלון, כאשר ללא חודעה מוקדמת בא לבקר בקייטנה. המר התיישב עם הילדים על הארץ והתחיל לשיר עימם ולשחק משחקי חברה, לתדהמתם של המדריכים. נראה כי הילדים התלהבו משירתו של השר. הם הצטופפו סביבו עד שנהגו חילץ אותן לקול מחיאות־כפיים של הילדים.

עסק כל הזמן בקריאת פירקי תהילים והתפלל את תפילת־הדרך. אולם ח"כ פרוש נרגע כאשר הגיע הסיור לעין־זיוון. הוא התעניין במגפיים ובקבקבי הגומי המיוצרים במקום, בחן אותם שעה ארוכה וביקש לרכוש זוג קבקבים. חברי המשק הנדהמים הסבירו לו כי אין במקום מכירה.

גדעון פת

שר־התעשייה יצא לסייר בסופרמרקט ברחוב אגרון בירושלים למחרת ההודעה על העלאת המחירים. פת ביקש לבדוק אם העלו מחירים באופן מוגזם, ואם העלו מחירים של מוצרים שמחיריהם לא שונו באותו בוקר. כאשר התעכב פת ליד דוכן שהיו מוצגים בו רק מוצרים זרים, כבירה גרמנית וקורן־פלאקס אמריקאי, בחן את המחירים ואמר למלוויו: „עוד מעט יהיה יותר זול לקנות בירה גרמנית מאשר גולדסטאר."

מרשימותיו של מבקר מסעדות

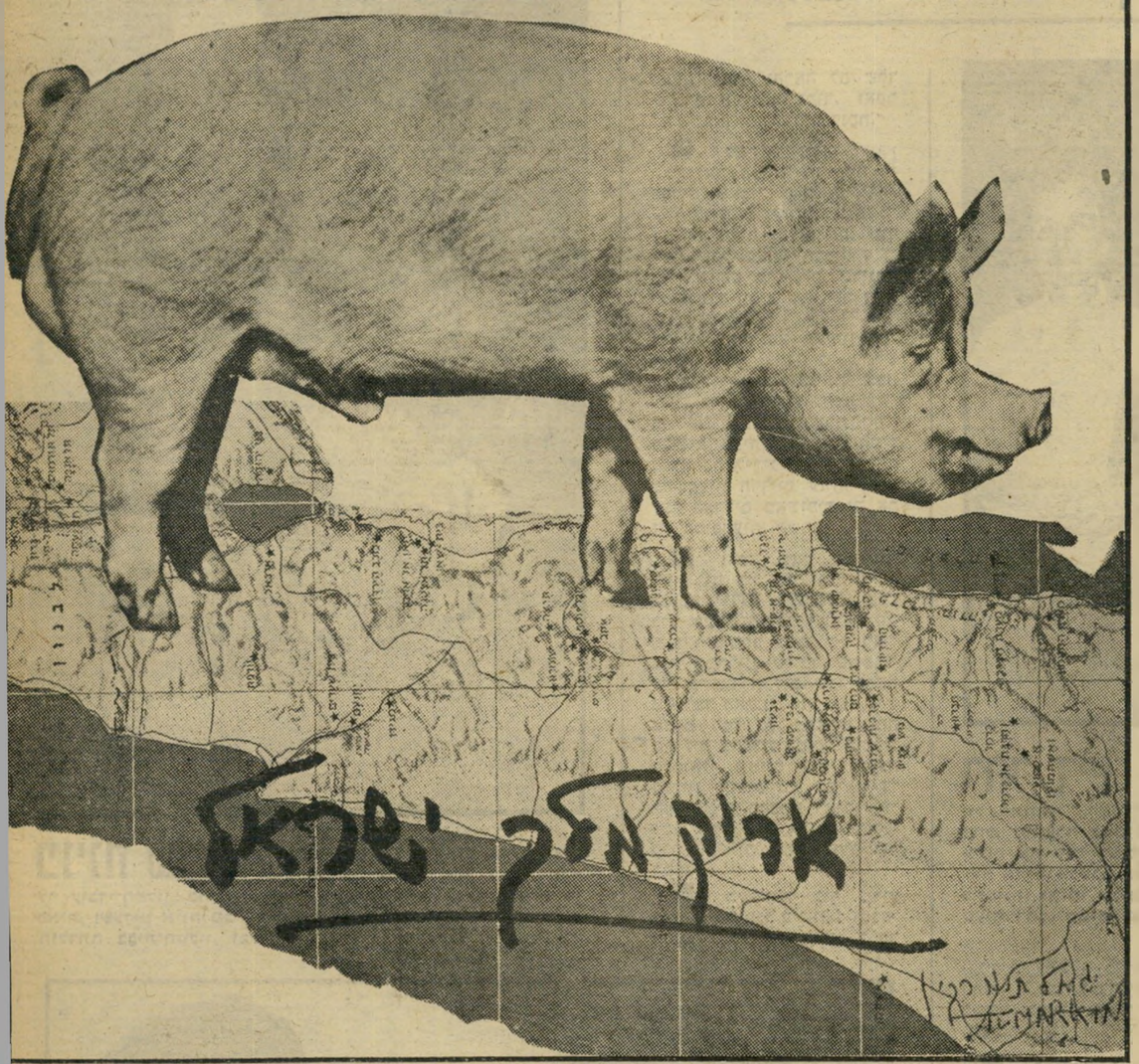
הפעם היה בחברתי אורח מצרפת, ידיד ותיק ומבין גדול בארוחות וביין. המסעדה זכתה למחמאותיו, ובמיוחד הביע פרנסוא את התפעלותו מיין "פטיט סירה". זהו יין אדום חדש ומעולה של כרמל־מזרחי, והוא התאים נפלא למנה העיקרית, עלי בקר ברוטב.
לא מכבר טעמתי עוד יין חדש של כרמל, "טינטה אמרלה", גם הוא יין שולחני אדום משובח. אני ממליץ על היינות האלה בפני כל אוהבי היין הטוב. כדאי לכם לזכור את השמות החדשים האלה.

פטיט סירה וטינטה אמרלה מיטיבים את הארוחות

מוקד

עצור את הפשיזם
STOP FASCISM

יגאל תומרקין רכב שוב

רבין מאשים את פרס. פרס מאשים את רבין.

פרס שקרן. רבין פחדן. לרבין היו מדים. לפרס יש נעלי־בית.

פרס מאניפולטור. רבין הססן. פרס מדליף. לרבין חשבון־בנק. רבין רוצה לע־זור לעופר (גם פרופסור ברק פחדן!) אך פוחד. פרס מתעלם.

רבין אינו רוצה בקדום, אך אין לו „שלום עכשיו" שיחזיק לו את היד. פרס רוצה בקדום. פרס הוא רוויזיוניסט פו־לני, רב־חדר, פראזאיולוג חמקמק, חסיד פולחן־האישיות. פרס הוא האח הצעיר של בגין. הוא במיקרה במיפלגת־העבודה.

רבין, בעל המוח האנאליטי, הוא או־טיסט ביחסי־אנוש, ואינו יודע לשאול ולהחליט כשצריך.

לפרס דרוש מנהיג (פירר) כמודל. ל־רבין דרוש סינור של אמא.

לרבין היתה שעה גדולה אחרי מילח־מת־ששת־הימים על הר־הצופים. לפרס תהיה שעה גדולה כשיפרוש מן היומרה להיות ראש־ממשלה ו/או אופוזיציה, ש־בה הוא מתנהג באופן מביש, אופוזיציו־נר לויאלי ממש כמנחם בגין בשעתו.

גם בגין וגם פרס אינם מבינים מה זאת פוליטיקה, שיש להתעסק במצוי ולחתור לרצוי, ולא להתחיל ברצוי ול־היגרר אל המצוי שהוכתב בידי יריב.

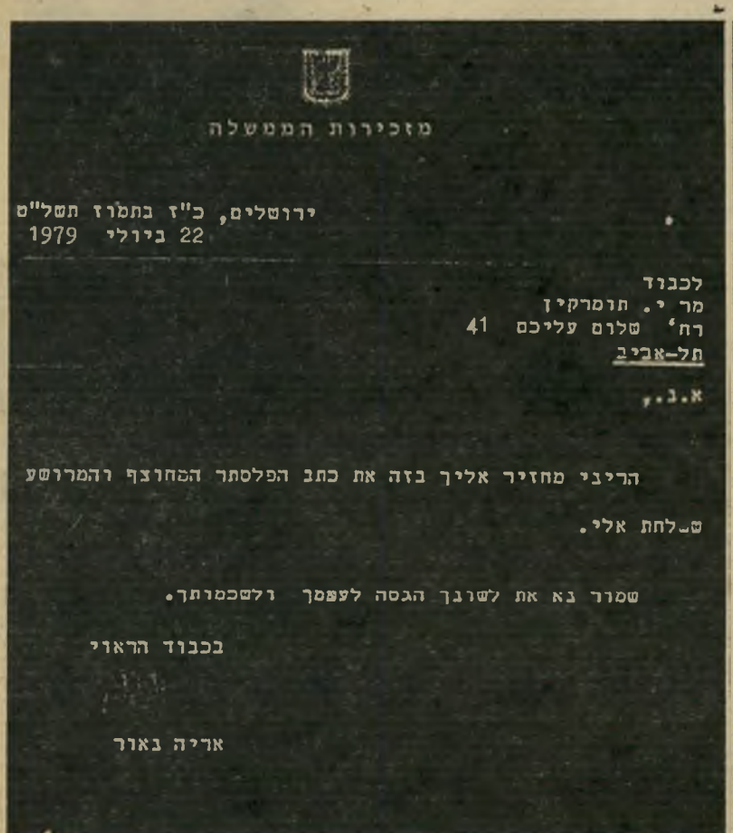
אני פונה בקריאה נרגשת אל האדו־נים רבין ופרס: אם יש בכם אהבת־מולדת ויחס כלשהו לישראל — לכו! כיתבו ספרים! דוגו דגים! סעו!

תנו שאנס למיפלגת העבודה לחיות משהו קצת פחות מסואב.

זאת לא דרישה מגזמת!

יגאל תומרקין

כרזה בוטה של הצי"ר־הפסל הנודע, שהופצה בארץ, יוצרת סיגנון פול'טי חדש

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ז בתמוז תשל"ט
22 ביולי 1979

לכבוד
מר י. תומרקין
רח' שלום עליכם 41
תל־אביב

א.נ.,

הריבי מחזיר אליך בזה את כתב הפלסתר המחוצף והמרושע ש־לחת אלי.

שמור נא את לשונך הנסה לעפמך ולשכמותך.

בכבוד הראוי

אריה באור

כאשר שלח יגאל תומרקין חוברת־זוטא (מימין) לראש־הממשלה, השיב מזכיר הממשלה במיכתב זה

ישראל צועדת בראש בפיגור המיני של המחנכים, והתנ"ך מבלבל את בורג

פנינה שרמן

אשת יחסי־הציבור של בית־מלון ב־תל־אביב, שמחה מאד כאשר הכינו לה עובדי־המלון, כהפתעה, עוגת ליום־הולדתה. פנינה, שהיא חי־פאית, ושעדיין אינה מכירה אנשים רבים בתל־אביב, חגגה את יום־הולדתה בבית־המלון, וכל ידידיה החיפאים נהרו אל המסיבה.

רחל דיין

אשת שר־החוץ, נתגלתה כמעריצה מושבעת של האופרה „האיטלקיה באלג'יר", בכיכובן של הבובות, חגיגה רחל, התנגלה בשם משה דיין על כי הוא עסוק מאד, והביאה עימה את שתי בנותיה. בתום ההצגה ניגשה אל מאחרי הקלעים, ולא חדלה מלשבח את אריק באוזני המפיקה, מרים עציוני (משמאל בתמונה) והזמר שמעון ישראלי (באמצע). „אריק הוא ממש גאון," טענה רחל. סמית עצמו הוא ביישן, וברח כשהצלם התקרב אליו.

■ למצב בלתי־נעים נקלעו מארגני הטיול כאשר ה־אורחים הופנו לחדר־האוכל של עין־זיוון לארוחת־צהריים. ה־ח"כים הדתיים טענו כי אינם יכולים לאכול, מאחר שקיבוץ עין־זיוון שייך לאיחוד־הקבוצות והקיבוצים והאוכל בו לא כשר. ה־ח"כים הדתיים היו בכל זאת רעבים. כך אשר היה לראות את האורחים החילוניים אוכ־לים חתיכות עבות של נקניק יחד עם פשטידת תפוחי־אדמה, כשלידם יושבים חברי־הכנסת הדתיים שהסתפקו בירקות לא־מבושלים.

■ כאשר הגיעו חברי־הכנסת לקצרין, הם התקבלו על־ידי ראש־המועצה המקומית, **מנחם חייט**, אשר הציג לפ־ניהם בגאווה את מרכז התר־בות המפואר של העיירה. ח"כ **שרה שטרן־קטן** מהמפד"ל שאלה אותו: „ובית־כנסת יש לכם?" חייט מיהר לקחת את חברת־הכנסת והראה לה שלד של בניין בלתי־גמור, ואמר לה: „כאן נבנה בית־כנסת."

■ לא כל קוראי הארץ הבינו את הכוונה הנסתרת ב־דברים שאמר ח"כ **עקיבא נוף** לכתב העיתון, בגנות מ־דורי־הרכילות בעיתונות. נוף אמר שכל כותבי הרכילות ו־קוראיה הם מופרעים. כדוגמה למופרעות הביא קטע של רכי־לות על **ג'קלין קנדי־או־נאסיס**, שהופיע בעיתון יש־ראלי, ושבו צויין כי ג'קלין הלכה לבית־השימוש. נוף שכח לציין כי את הקטע כתבה אש־תו, **מירה נוף**, בעלת טור־רכילות בעיתון מעריב. הח"כ נמצא בתהליך־גירושין, המלווה בהשמצות הדדיות עזות, ושבו שני הצדדים מאשימים זה את זה במופרעות קשה.

■ נראה שאין תמימות־דעים גם בין נוף ובין ידידו, הסופר **יותם ראובני**. בש־בוע שעבר פירסם העולם הזה (2188) מיכתב נזעם של ראו־בני, המתלונן על־כך שהשבו־עון פירסם תצלום שבו נראה נוף לצד ראובני. הוא טען שיש משום רמז גס בתצלום כזה של נוף בחברת הסופר ההומו־סכסואלי. יומיים אחרי הופעת הגליון, הופיע נוף במופגן ב־קפה כסית בחברת ראובני, ו־ישב לידו שעה ארוכה, כאילו כדי להפריך את דבריו של הסופר.

■ כשנשאל נוף מדוע הצטלם במופגן בישיבת ועדת־הכנסת, כשהוא קורא בספר („ג'ד") **נאמן**, כי נכון גם ההיפך: ישראל צועדת בראש, בעולם, בפיגור המיני של המ־חנכים.

■ להגדרת כוונותיו של יצחק רבין, בפירסום סיפרו נגד שימעון פרס, ציטט דידי מנוסי את הבדיחה הבא: נער מגיע לבית־בושת ומבקש לק־יים יחסים עם יצאנית חולת־עגבת. כשנשאל על־ידי המנ־הלת הנדהמת לפשר דרישה בלתי־רגילה זו, הסביר הנער: „אם אידבק בעגבת, תידבק גם העוזרת. אם תידבק העוזרת, יידבק גם אבא. עם יידבק אבא, תידבק גם אמא. אם תידבק אמא, יידבק גם הכומר. ואת הכומר הזה אני רוצה לדפוק מזמן!"

■ גם בימי השיא של ה־משבר בממשלתו, מצא נשיא ארצות־הברית, **ג'ימי קאר־טר**, פנאי כדי לכתוב כמה מילים חמות לכתב הטלוויזיה הישראלית בניו־יורק, **דן שי־לון**. שילון זכה, בשעתו, מיד אחרי חתימת הסכמי־השלום ב־וושינגטון, בראיון בילעדי עם קארטר. לפני שבוע קיבל שי־לון מעטפה גדולה מהבית ה־לבן, שהכילה צילומים שצולמו בעת הראיון, עם הקדשה ואי־חולים בכתב־ידו של הנשיא. דן התבונן בצילומים והעיר בחיוך: „הוא בחר לשלוח לי את הצילומים שבהם הוא נראה טוב."

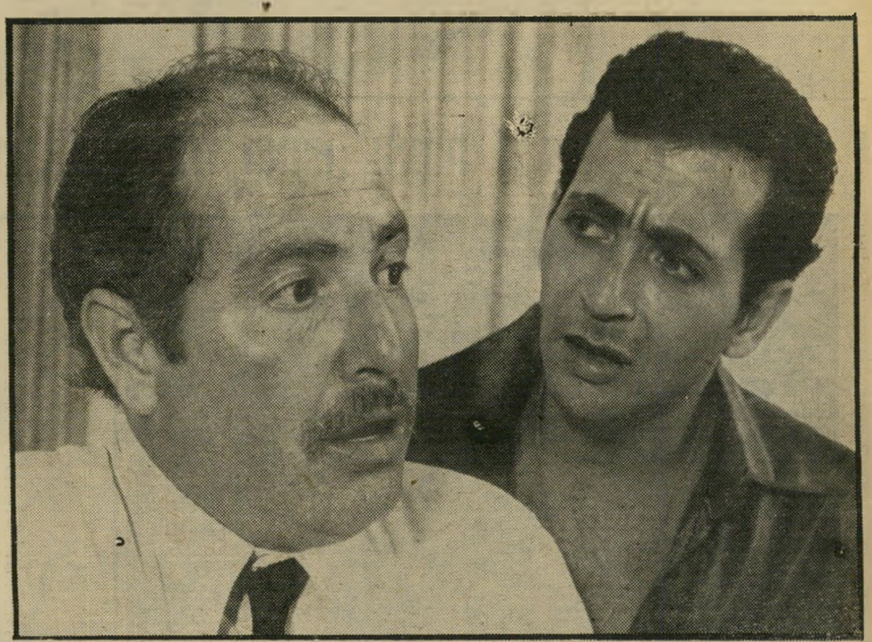
■ פחות חביבים אל שי־לון היו כמה מפירחחי ניו־יורק. באחד הערבים, בעת שדן נהג במכוניתו במרכז מאנהטן, בחברת רעייתו **שרי**, שמע לפתע קול־פיצוץ אדיר, שב־עיקבותיו כוסתה מכוניתו ב־מפל של מים. דן עצר את המכונית, יצא החוצה, ואז הס־תבר לו כי פירחחים הפילו מאחד מגורדי־השחקים בעיר מיכל פלסטיק גדול מלא מים, שהתפוצץ בדיוק על גג מכו־ניתו, ומעך את הגג כליל. רק העובדה שהגג היה עשוי סל־דה הצילה אותו ואת אשתו.

■ גם לכתב־הטלוויזיה לי־שעבר בוושינגטון **אלי ניסן**, לא האיר המזל פנים בכל הנו־גע לענייני מכוניות. לפני ש־עזב את ושינגטון ביקש אלי למכור את שתי המכוניות ש־החזיק שם, למען עצמו ולמען אשתו. ביגלל משבר־האנרגיה הוא התקשה במכירת המכו־ניות, וימים רבים נאלץ לפרסם מודעות בעיתונים. לבסוף הצ־ליח למצוא קונה לאחת ממכו־ניותיו. שמח וטוב לב יצא עם הקונה אל הבנק, כדי לבצע את העיסקה. בפתח הבנק פתח ניסן את דלת תא־הנהג, ומכונית ש־חלפה ברחוב פגעה בדלת, ה־עיפה אותה ומעכה את המכו־נית. מובן שהקונה מיהר להס־תלק מהמקום, וניסן נאלץ ל־השאיר את המכונית הפגועה באמריקה, כשמעטים הסיכויים למכרה.

■ איך הגיב עזר וייצמן על הצעת יושב־ראש חטיבת הרות, חברי־הכנסת **חיים קופמן**, שוייצמן יכהן כשר־האוצר? אמר עזר: „קופמן שיחק בלגו, ויצא לו שאני אהיה שר־האוצר וייגאל ידין יהיה שר־הביטחון. אך אני לא משחק בלגו." קופמן הוא היבו־אן של לגו בישראל.

■ **כועז אפלבאום**, עוז־רו של יושב־ראש מיפלגת־העב־בודה, שימעון פרס, הוא עיוור־צבעים. זו גם הסיבה שאין לו רישיון־נהיגה. כיוון שאיננו יכול להבחין בצבעי הרמזורים המתחלפים. בועז, שהוא בעל חוש־הומור, הצחיק באחרונה את ידידיו במסיבה, עד לדמ־זיונים זה לא הכל של **דן בן־אמוץ**, חיווה את דעתו שה־ספר אינו עוסק רק בזיונים. דיעה אחרת היתה **לדידי מנוסי**. כשראה בעיתון ידיעה שבה נאמר כי „ישראל צועדת בראש, בעולם, בשטח החינוך המיני למפגרים," טען מנוסי כי ידיעה זו נשתלה כפירסומת לסיפרו של בן־אמוץ.

■ על אותה ידיעה אמר במאי־הסרטים־הרופא, **יהודה**

טוביה צפיר

השחקן, מופיע בימים אלה בסרט חדש בשם „נישואין נוסח תל־אביב". בסרט הוא מגלם דמותו של קמצן ממוצא פולני, בשם אביגדור פומרנץ, בעל חנות־גלנטריה, מזדקן, המסרב לתת לבנו, השחקן מנחם עיני, חלק מממונו הרב. ניסיונות חבן לסחוט כספים מהאב מחווים את העלילה. זוהי קומדיה חדשה, המבויימת בידי הבמאי יואל זילברג.

אנשים

עות, בסיפוריו על אודות ה־בדיקות הרפואיות שנערכו לו בזמנו, בהתגייסו לצבא.

■ איש לא היה חושד ב־שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**, שאיננו בקיא בתנ"ך. כאשר נשאל מה דעתו על דברי שר־החוץ, **משה דיין**, שציטט את הפסוק מהתנ"ך „מיהרו בנייך, מהרסייך ומחריביך ממך יצ־או," השיב: „זה נכון, הפסוק לקוח מספר ישעיהו פרק א'" אך **צבי רימון**, עורך הטלפון האדום בגלי צה"ל, לא התע־צל, פתח את ספר ישעיהו וחי־פש בפרק א' את הפסוק. זה לא נמצא שם. רימון טילפן אל לישכת־השר והודיע זאת למז־כירה. היא אמרה לו שתברר את העניין ותתקשר איתו ב־חזרה. בינתיים טילפן רימון אל כמה רבנים, ושאל אותם היכן בכל זאת נמצא פסוק זה.

מלישכת השר אמנם לא קיבל תשובה, אך אחד הרבנים אמר לו שהפסוק הוא מפרק מ"ט, פסוק י"ז, של ישעיהו. **רימון** הקדים בגילוי זה את עלי כו־תרת.

■ שני חברי־כנסת לא נת־פתו בקלות להתראיין בתוכנית גלי צה"ל בשם „מה אבקש". כאשר טילפן עורך־התוכנית, **ברוך אפקרוב**, אל חבר־־כנסת מסיעת המערך, **דני רון־זוהר**, ואל חבר־הכנסת **פסח גרופר** מהליכוד, וביקש מהם להשתתף בתוכניתו המוקלטת במחנה צבאי, שם מעלים ה־חיילים בעיות שונות לפני ה־מרואיינים, ענו לו, כל אחד בנפרד, שהם מאד עסוקים ב־אותו יום בהצבעה העומדת להיערך בכנסת. רק אחרי ש־אסקרוב הבטיח לכל אחד מהם שגם חבר־הכנסת השני, מס־סיעה היריבה, ייעדר מההצ־בעה, הסכימו, שוב כל אחד לחוד, להופיע בתוכנית.

■ בחברת העובדים מת־לוצצים כי רק עכשיו נותק הקשר האחרון של מזכיר־החב־רה לשעבר, **אשר ידהין**, ל־חברת העובדים. הכיסא שעליו ישב ידלין בשנות־כהונתו, ו־שעליו ישב לאחר מכן המזכיר **משה אונגיק**, שהחליפו, הוחלף רק באחרונה בכיסא חדש, אחרי שהישן החל נוטה לאחור ולהתפרק. המזכיר הי־שב על הכיסא החדש, **משה בנקובר**, הוא חבר קיבוץ רמת־הכובש.

■ שתי חיילות צעירות שיחקו בתיאטרון צה"ל והת־חלפו בתפקיד הנערה במחזה העיירה שלנו. בתפקיד עוזבת הנערה עיירה קטנה ועוברת אל עיר גדולה. שתי החיילות השתחררו ביניהם, וכל אחת לחוד השתתפה בסרט, שבו עוזבת נערה את עיירתה ועו־ברת לתל־אביב. האחת היא **ענת עצמון**, שבסרט דיזנ־גוף 99 עזבה את כפר־סבא ו־עברה לתל־אביב. השניה היא **נועה כהן־רז**, המשתתפת כיום בסרט מעגלים, שם היא עוזבת את טיבעון ועוברת ל־תל־אביב.

■ **צלמת־הקולנוע, נורית אביב**, העובדת באופן קבוע בצרפת, נתבקשה על־ידי הבמ־אית הצעירה **עדית שחורי** לצלם את סירטה החדש, מעג־לים. נורית אמנם הגיעה ארצה לצורך הצילומים, אך בשלושת הימים האחרונים שנותרו ל־הסרטה נאלצה לעזוב, כדי לצ־לם סרט צרפתי במכסיקו. את מקומה תפס צלם מקומי.

■ **יצחק כשבים־זוני־גר**, בעל פרס נובל לספרות, שכתב את סיפור הסרט הקוסם מלובלין, הבטיח לבוא ולהיות נוכח בהקרנת־הבכורה העו־למית של הסרט, שתתקיים ב־ישראל. כבר עתה נערכות ה־הכנות הדרושות לקבלת־פנים מפוארת לסופר הנכבד. באותה הזדמנות יהיה זינגר נוכח גם בהצגת־הבכורה בתיאטרון ה־קאמרי, על פי סיפור אחר שלו, ינטל.

■ הבמאי **אברהם הפ־נר** אוהב את בני מישפחתו. לכן הוא משתף אותם בסרי־טים שלו. בסירטו האחרון פר־שת וינצ'ל, שנקרא קודם כת־בת שער, העסיק הפנר את אש־תו **יעל**, בהכנת התפאורה וה־פלקטים של הסרט. גם בתו **מאיה**, בת ה־8, משתתפת בו כשחקנית.

■ הפנר, שנסע לפאריס כדי להקרין שם את הסרט, התאכזב מאד כאשר התברר לו שהעותק שבידו לא יוכל להשתחרר מהמכס, בגלל שבי־תת העובדים שם. הוא טילפן אל שגריר ישראל בצרפת, **מרדכי גזית**, וזה חתם על ערבות, שהעותק ייצא רק ל־שעתיים. אחרי שבוע חזר הפ־נר ארצה, ושוב לא הצליח לשחרר את העותק של סירטו. הפעם נתקל בשביתת עובדי־המכס בלוד.

■ ערב אחד בהגישו את תוכנית החדשות בטלוויזיה, לקראת חצות, הקריא **דניאל פאר** מתוך כתב יד פרטים על סרט חדש. ואמר בין היתר כי הסצנה מתוך הסרט, שתר־אה על מסך הטלוויזיה, מראה על „התפרפרותה של אשה." לעומת הגדרתו המפוצצת של פאר נראתה הסצנה תמימה ל־חלוטין. הסתבר כי פאר שגה בקריאה מן הכתב ובמקום הש־תחררותה של אשה, כפי שהיה כתוב, קרא התפרפרותה של אשה.

■ לפני שבועיים התפרסם במדור זה סיפור על אחת הנ־שים היפות בירושלים, **רחל אוליאן**, אלמנתו של **יורם אוליאן**, בנו של נשיא בית המישפט העליון לשעבר, **יצ־חק אוליאן**, ואשתו כיום של התעשיין **ברוך קירשטיין**, שפתחה בוטיק. אלמונים התי־קנאו ברחל והחליטו לגייס ל־עזרה את המכשפות למיניהן. אחת האמונות התפלות אומרת כי אם זורים גרגירי מלח ב־ביתו או בעסקו של אדם שנוא, מדיר המזל את רגליו מהבית או מהעסק. בשבוע שעבר פת־חה רחל את דלת הבוטיק ונד־המה לגלות גרגירי מלח גדולים על סף הדלת. היא מיהרה ל־טאטא את הגרגירים, אולם עו־בדת הניקיון שהגיעה לבוטיק הסבירה לה את פשר הגרגירים והציעה לרחל לזרות מיד סו־כר, כדי לגרש את רוע הגזירה.

■ הדוגמנית **חלי גולדנ־ברג** נראית באחרונה אך ורק במשקפי שמש לעיניה. היא מצטלמת ומבלה ביום ובלילה עם משקפי שמש. מסתבר כי חלי קיבלה מחנות ידועה בתל־אביב 12 זוגות משקפי שמש, ובתמורה עליה להרכיב את ה־משקפיים יום ולילה במשך חודש ימים, ולספר לכל מי ששואל אותה כי רכשה את המשקפיים באותה חנות.

מיכל אופיר

שנבחרה כ„מיס אל־על" בשנת 1960 (מימין), ושהביאה את מטוס ה„בואינג 707" הראשון מסיאטל, שבמדינת וושינגטון, לניו־יורק, עדיין עסוקה בייצוג ישראל. הפעם היא עושה זאת במיסגרת מיפעל הבונדס, ומוכרת איגרות ליהודים עשירים. אחת מהצלחותיה הגדולות היתה גיוס המוסיקאי היהודי־אמריקאי, מרווין המליש (למעלה), לבונדס. כאשר הסתבר לה שבמסיבת־קוקטייל בהנחייתו של המליש נמכרו איגרות ברבבות דולרים, צהלה מיכל.

חוזה וילאנובה

שגריר הרפובליקה הדומיניקאית בישראל נתן את חסותו לפתיחת מועדון־לילה בסיגנון האייס הקאריביים במלון בתל־אביב. הוא גם הביא מתנה למנהל המלון, ארנסט בלומרס — חולצה אותנ־טית ממדינתנו. המנהל לא התעצל ולבש את החולצה בו במקום.

על טפחות אפשר לבנות

גם ב"**טפחות 90,000**" התכנית המובילה בחסכון לדיור, מקבלים חוסכי בנק "טפחות יותר:

ב"טפחות 90,000" אתה צובר סכומים גדולים בהרבה:
תקרת החסכון הבסיסית היא 30,000 ל"י וגדלה ב־3,000 ל"י לשנה. סכום המשכנתא הכפולה גדל לכן ב־6,000 ל"י לכל שנת חסכון.

משכנתא לך ומשכנתא לאשתך, למימון אותה דירה,
אם לשניכם חשבונות חסכון "טפחות 90,000", שתי המשכנתאות בתנאים מעולים. הסדר בלעדי לחוסכי "טפחות 90,000" לעדיפות והנחה ברכישת דירה מחברות "רסקו", "שכון ופתוח", "אזורים".

הזדרז להרשם!!! תוך זמן קצר עומד האוצר לסגור התכנית בתנאיה המעולים הנוכחיים.

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע"מ

לכבוד טפחות
בנק משכנתאות לישראל בע"מ
ת.ד. 18060 ירושלים
נא לשלוח אלי ספרי הרשמה וחומר הסברה על
טפחות 90,000
רכישת דירה
שם
כתובת

ה.ז. 15.8

אתה והלירה

מאת יגאל לביב

התרגיל של אוריאל לין

לפני שלושה שבועות כינס הממונה על הכנסות המדינה, **אוריאל לין**, מסי־בת־עיתונאים, שבה הכריז כי יעשה הכל כדי לחקל על הייבוא האישי, על־מנת להוזיל את מחירי המוצרים. הוא הודיע כי כדי להוזיל עוד יותר את המחירים, ולהכות באינפלציה, הורה להקטין ב־10% בערך את מסי־הקניה על מוצרי הייבוא החשמליים. לכן, הודיע לין, כל אחד ישלם מעתה כמה אלפי לירות פחות על כל מקרר ומכשיר־טלוויזיה מיובא.

אלפי הקונים המאמינים זרמו לסוכני הייבוא האישי ולחנויות הרגילות, ונוכחו לדעת כי כלום לא קרה, ואין כל הוזלות. האם החליטו הייבואנים של יבוא אישי להגדיל את רווחיהם על חשבון הפחתות המסים?

מה שקרה בפועל הוא שבעוד לין מודיע על הקטנת מס־הקניה ברעש גדול, הורה הממונה על המחירים במכס על העלאת הערך לצורך מס של כל המוצרים המייובאים. המכס קובע את המס על מוצר המייובא בייבוא אישי, לפי המחיר שהוא מקבל מן הייבואן, מוסיף עליו באופן שרירותי כ־35% ממחיר הקניה, כתוספת עבור הובלה לישראל וכביטוח, מוסיף על מוצרים מאמריקה עוד 7.5% „חרמה", כדי שמחיר המוצר יהיה שווה למחיר הייבואן הרשמי, תוספת החרמה היא כאילו הרווח של הייבואן. גם עד כה היו קביעות אלה שרירותיות ומצוצות מן האצבע. הובלה עולה 5% ממחיר המוצר ולא 35% והחרמה היא סתם תרגיל לייקור המוצר.

עכשיו לוקחים את מחיר המוצר, כפי שנמסר על־ידי הייבואן (ולפחות במיקרה אחד הוכח למכס כי יבואן גדול זייף הודעות טלקס על העלאות מחירים מדומות של מוצר, אולם המכס קיבל את ההודעות והעלה את המחירים לייבואני יבוא אישי), מוסיפים את החרמה ואת ההובלה והביטוח, ומה שמקבלים נקרא ערך לצורך־מס. על ערך זה מטילים את המכס ומס־הקניה. מכאן שכל אחוז תוספת בערך־לצורך־מס מעלה את המחירים פי שלושה, שכן על אחוז זה יש מאות אחוזים מכס ומס־קניה.

כאשר הוריד לין את מס־הקניה ב־10%, הורה הממונה על המחירים להעלות את הערך־לצורך־מס של המוצרים המייובאים מאמריקה בעוד 7.5% הרמה, כך שמוטל עליהן עתה מס הרמה של 15%, ועל המוצרים מאירופה, שעד כה לא היתה עליהם הרמה, הטילו עתה הרמה של 7.5%.

התוצאה היתה כי מחירי המוצרים המייובאים בייבוא אישי התייקרו, ולא הוזלו!

היקוצו מיכסות־המים של חוות שרון?

שר־החקלאות מנהל באחרונה מסע ל־קיצוץ מיכסות־המים ליישובי חנגב ומ־איים במחסור חמור במים. חקלאי הנגב נערכים למאבק בקיצוץ מיכסות־המים.

לשר־החקלאות יש חווה בדרום. מיכ־סת־המים של חווה זו היא חצי מיליון

שר שרון
מים בששון

קוב לשנה. החווה מקבלת, בהיתר מיוי־חד של שר־החקלאות, תוספות חריגות של עוד 700 אלף קוב מים.

היה מקום לצפות לכך ששר־החקלאות יראה דוגמה אישית, וראשית כל יפסיק לעצמו את התוספות המייוחדות. עד כה חדבר לא נעשה.

כיצד לנוכור אוספים ישנים?

אם יש ברשותך אוספים ישנים מכל סוג שהוא, וברצונך לממש את השקעתך משכבר הימים, חשוב לדעת כיצד לקבל את התמורה המלאה. ההנחה היא ש־אתה מחזיק בחפץ במשך עשר שנים לפ־חות.

ערכן של מכוניות עתיקות עלה בתקו־פה זו במאה עד מאתיים אחוזים. תדרך הטובה היא למסרן למכירה באמצעות סוחר־מכוניות־עתיקות באמריקה, שם תקבל את המחיר הגבוה ביותר. אך גם שם קשה להוציא יותר מ־20 אלף דולר למכונית.

יחלומים עלו בתקופה זו ב־100 עד 400 אחוזים. כדאי למכור לסוחר ידוע, אך אל תצפה לקבל יותר מ־60% מח־שווי הנוכחי. תכשיטים מעולים התייקרו ב־100 עד 200 אחוזים. כדאי למכרם דרך צורף ידוע, שייקח עד 25% עמלה, אך ישיג לך את המחיר הטוב ביותר.

הדפסות עלו ב־100 עד 500 אחוזים. הציגן למכירה בגלריות המוכרות הדפ־סים, ויהיה עליך לשלם עמלה של 25% לגלריה.

ספרים עתיקים עלו ב־50 עד 100 אחו־זים. מכרם באמצעות סוחרי־ספרים־עתי־קים, שייקחו עמלה של 20% בערך.

שטיחים עלו ב־150 עד 200 אחוזים. מחירי השטיחים הפרסיים אינו יציב, בגלל התנודות באיראן. הצג את השטיח למכירה אצל סוחר מתאים, והצג מחיר מינימום הנמוך ב־20 אחוזים ממה שבר־צונך לקבל.

ערכן של מטבעות ומדליות עלה בהת־אם לעליית ערך המתכת, שממנה הן עשויות. הציגן למכירה אצל סוחרים מו־כרים. אל תצפה ליותר משמירת שווי ה־השקעה.

בולים מלפני שנת 1940 עלו ביותר מ־200 אחוזים בעולם. הציגם למכירה אצל סוחר־בולים, שייקח עד 35% קומיסיון.

קובי יגר החמנה כנשיא „פרנקלין"

המפיק **קובי יגר**, שהפיק עבור „פוקס המאה העשרים" את הסרט „סאלטי" ואת סידרת־הטלוויזיה בשם זה, התמנה כנשיא של חברת החפצה „פרנקלין", חשייכת לתעשיין־הפלסטיק האמריקאי **דן פומרנץ**. „פרנקלין" רכ־שה להפצה את „מדאם רוזה" ואת „רג־עים" של **משה מזרחי** ומיכל בת־אדם. הסרט „טריסטאן ויזולט" של ריצ'ארד בארטון, שהושלם בימים אלה באירלנד, נרכש להפצה בינלאומית על־ידי אלכס מסיס. הסרט נמכר כבר לרשת אי־בי־סי, במיליון וחצי דולר.

אייזנברג נפגש עם פת

איש־העסקים **שאול אייזנברג** נפגש ביום החמישי שעבר עם שר־התעשיה־המיסחר־והתיירות **גידעון פת**, להביע את רוגזו על הפירסום שהיה במדור זה בשבוע שעבר. הפירסום מסר תוכן המיכ־תב של פקיד בכיר במינהל־התיירות, ש־קבע כי רוכשי מלון „סמדר" בקיסריה, קבוצת אייזנברג ו**רפי שאולי**, מבקשים

שר פת
כסף קל

הלוואה לשיפוץ פרוייקט, בנימוק כוזב שהוא משמש כמלון, בעוד שמדובר בווי־לות שנמכרו לפרטיים.

בפגישה השתתף גם ראש מינהל־התיי־רות, **אמנון אלטמן**, וכן יו"ר מועצת־המנהלים של חברת „שיכון ופיתוח", **דן תיכון**, שהוא שותף בחברת הייעוץ „הלוי־תיכון", היועצת לאייזנברג.

סיכומה של הפגישה היה כי מישרד־התעשיה יבדוק שנית, וביסודיות, את העובדות, ואם הבדיקה תצדיק את המס־קנות הנוכחיות, לא יהיה שינוי בעמדת המישרד.

ערוץ מיסחרי - על חשבון מי?

החלטת ממשלת־ישראל להקים ערוץ מיסחרי היא ודאית. בינתיים כבר מש־קיעות חברות שונות מאות מיליוני לי־רות בחקמת אולפנים וברכישת ציוד, שמטרתו לשמש את הערוץ המיסחרי. עוד לפני שהממשלה תורה על הפעלת הערוץ, כבר נקבעות עובדות בשטח, ו־מוצאים סכומים גדולים במטבע זר בחש־קעות לערוץ הצפוי.

ממשלות אחרות, כמו פורטוגל או אי־טליה, החליטו על הערוץ המיסחרי בצו־רה שונה. יש שלוש שיטות לשידורי־צבע. האחת, השיטה הגרמנית, היא שיטת „פאל". השנייה המקובלת בצרפת, מיז־רח־אירופה ובחלק מארצות המרחב. ה־שלישית היא השיטה האמריקאית.

הפעלת הטלוויזיה בשיטה מסויימת מכריחה את האזרחים לרכוש מקלטים הפועלים לפי שיטה זו. על כל מקלט בשיטה מסויימת מקבלים בעלי הפאטנט תמלוגים. חברת „טלפונקן", למשל, בע־לת הפאטנט לשיטת „פאל", הציעה ל־ממשלות איטליה ופורטוגל עשרות מי־ליוני דולרים במענקים ובהלוואות, אם ירכשו את הציוד בשיטה שלהן, וחברות אמריקאיות וצרפתיות מתחרות בגרמנ־יות. רק בישראל הולכת הממשלה לח־קים ערוץ בשיטת „פאל", בלי לנסות כלל לקבל כסף תמורת ההחלטה.

מבקר המדינה חוקר המיגרש של פרץ

מבקר־המדינה החל בחקירת הפרשה של מסירת מיגרש למלון באילת למקור־בו של ח"כ **יצחק פרץ**, לפי הוראה אישית של שר־התעשיה־והתיירות, **גידעון פת**. המבקר החל חוקר זאת בעיק־בות פרסום הפרשה כאן, לפני שבועיים. פת הורה לתת לאיש־העסקים הצרפתי **מאוריסיו כהן**, המייוצג על־ידי פרץ, את שטח המיגרש היקר והטוב באילת, ללא מיכרז ובניגוד לכל ההוראות.

פת טען כי עשה זאת מכיוון שהמיג־רש הובטח לכהן בזמנו על־ידי סגן שר־התעשיה בעבר — יצחק פרץ.

הסרט המשותף הפך להפקת טלוויזיה

ממשלת־ישראל, באמצעות מרכז־הסרט, אישרה את הסרט „מרי ויוסף" כסרט ישראלי, במיסגרת הסכם הקו־פרודוק־ציה בין ישראל וקנדה. הסרט קיבל לכן הקלות כספיות רבות מממשלת־ישראל, המגיעות לסרטי־קולנוע במיסגרת ה־הסכם.

השבועון „הוליווד רפורטר" מה־19 ביולי 1979 מדווח על תכניות־ההפקה של חברות שונות, וביניהן של חברת „לו־רימאר" האמריקאית, המודיעה כי היא הפיקה את הסרט „מרי ויוסף" כסרט לחקרנה בטלוויזיה עבור רשת אן־בי־סי.

„לורימאר" היא חברה אמריקאית, לא ישראלית ולא קנדית. כיצד יתכן ש־באמריקה מוצג הסרט כהפקה אמריק־אית לטלוויזיה, ובישראל, לצרכי הקלות ממשלתיות, הוא מוצג כהפקה קולנועית קנדית־ישראלית?

טאוב יערוך את „הכסף"

יצחק טאוב יערוך שבועון כלכלי חדש, בשם „כסף" שיתחיל להופיע בק־רוב. יוצמי השבועון הם בעלי־המניות של

עורך טאוב
בעל מוניטין

הירחון „מוניטין". טאוב היה יושב־ראש הרשות לניירות ערך באוצר, וקודם לכן מזכיר „בנק ישראל".

סרטן המחירים

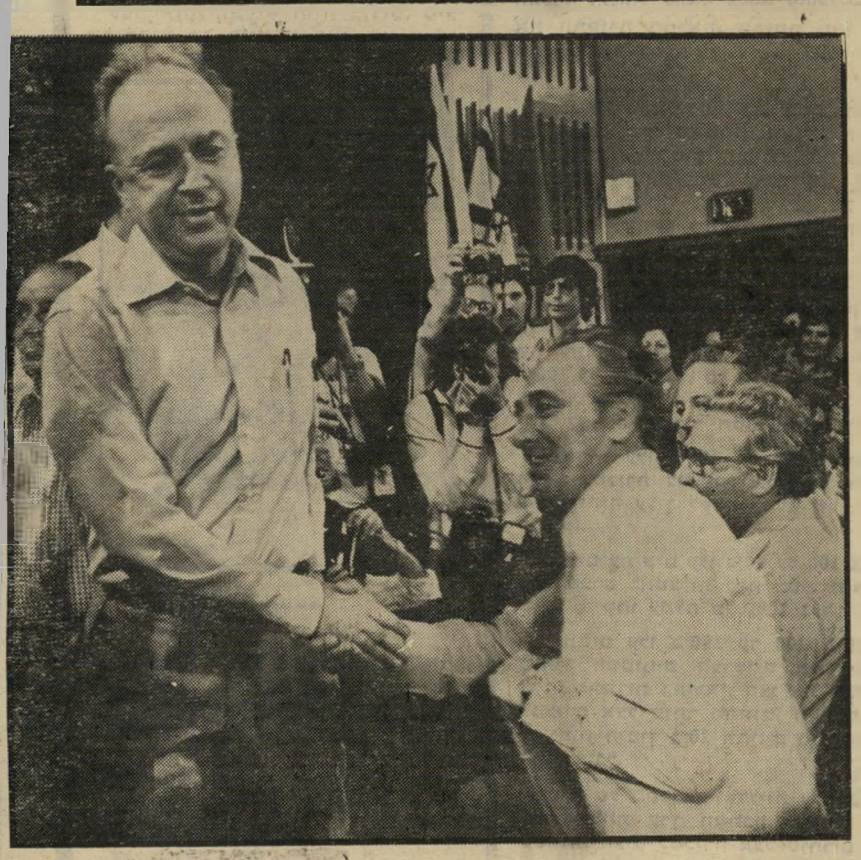
דייגי אל־עריש דגים סרטנים בים אל־עריש, ומוכרים אותם במחיר של 72 לי־רות הקילו לדייגים ערביים מעזה. דייגי אל־עריש מסרבים למכרם לישראלים. דייגי־עזה מוכרים סרטנים אלה לישר־אלים במיסעדותיהם, במחיר של 280 לי־רות הקילו. לישראלים אסור לדוג במיר־בצי הסרטנים בחוף אל־עריש.

רבין בימי זוהרו: משקיף בחרגיל צבאי

טירוף מערבית

פרס ורבין אחרי ניצחונו של רבין בוועידה

פירסם עזר וייצמן עדות על אי־כושרו לפעול בתנאי־לחץ. רבים האשימו אז את וייצמן בקנטרנות קטנונית. וייצמן השיב כי חובתו לפרסם את הדברים דווקא באותו רגע, כשרבין עומד לקבל לידיו את האחריות העליונה — למען יידע העם וישפוט.

כך אומר עתה רבין כי חובתו לפרסם את הדברים על פרס, בשעה שנוצר המיכוי — או הסכנה — שזה יקבל לידיו את האחריות העליונה. יידע־נא העם את האמת וישפוט.

המילחמה הסמוייה

ה שאלה היא: האם אכן זוהי האמת? האם נכונות העובדות? האם נאמנה התמונה שמצייר רבין, עם כל היותה, כמובן, סובייקטיבית?

עד כמה שאני יכול לשפוט, התשובה חיובית.

שימעון פרס לא השלים אף לרגע אחד עם בחירתו של יצחק רבין לראש־הממשלה. הוא היה משוכנע כי הכהונה מגיעה לו. הוא התכונן לקראתה מאז הפך, בסוף 1953, מנכ"ל מישרד־הביטחון ונערי־חביבו של דויד בן־גוריון. לפחות מאותו רגע דבק במשימה זו, כמו טיל מתבייית. והנה, ברגע המכריע, דווקא כאשר היה השילטון צריך ליפול לחיקו כפרי בשל, בא לו אדם מבחוץ, שלא עבר את שיבעת מדורי הגיהינום של הקאריירה המיפלגתית, וקיבל את השילטון ממש במתנה.

קשה לתאר שני טיפוסים שונים יותר מאשר רבין ופרס. כאשר מצאו השניים את עצמם בממשלה אחת, בהנהגת רבין, היתה ההתנגשות ביניהם בלתי־נמנעת.

לא היתה זאת התנגשות גלוייה, פנים אל פנים. אף לרגע לא היתה זאת התנגשות בין אידיאות, בין השקפות־עולם, בין דרכים מדיניות. בכל העניינים החשובים — החל בנושא הפלסטיני וכלה בפער החברתי — לא היה שמץ של הבדל בין גישת רבין וגישת פרס.

התנגשות נערכה בזירה שבה מצטיין פרס, ושבה נטוש רבין כישורים כלשהם: האינטריגה.

כעורך־עיתון, וכמי שהיה מעורב במערכת המדינית, עקבתי אחרי מאבק זה מדי יום ביומו. בחוגים של יודעי־סוד, בשטח־ההפקר שבין המערכת הפוליטית ומערכת־התיקשורת, היו הדברים גלויים למדי.

פרס חסם את דרכו של רבין על כל צעד ושעל. לצורך זה עמד לרשותו אדם, שהוא גאון בהכוונת כלי־התיקשורת: נפתלי לביא. לביא היה איש־התיקשורת של מישרד־הביטחון, והוא עבר לשר־הביטחון פרס בירושה מקודמו, שר־הביטחון משה דיין. בינתיים חזר לדיין, וכיום הוא ממלא את אותו התפקיד במישרד־החוץ.

לביא מנגן על כלי־התיקשורת כמו על פסנתר. הוא הפך את נשק־ההדלפה לאמנות וירטואוזית. כשרצה להחדיר משהו לעיתוני ישראל, הדליף זאת בסוד לעיתון אמריקאי. כשרצה לתקוף את הממשלה, שם את הדברים בפי עיתונאי אופוזיציוני. כל כלי־התיקשורת ניזונו מידיו, כי הוא חילק פרסים ומתנות בצורת סקופים יקרי־ערך.

ה ממשלה מתמוטטת. אחד משלושת שריה הבכירים, שר־החוץ, אומר שהמדינה דומה לבר־מינן.

נדמה שכל יום נוסף, שבו תישאר ממשלה זו בשילטון, יוסיף על האסון הלאומי.

כאשר הממשלה עלולה להתפרק בכל רגע, מופנות העיניים אל האופוזיציה. השילטון עשוי ליפול לידיה כפרי רקוב.

בא ראש־הממשלה לשעבר, וקובע כי ראש־האופוזיציה, מנהיג מיפלגתו והמיועד לראשות־הממשלה מטעמה, הוא חתרן בלתי־נלאה, חורש־מזימות וחסר־כישורים. מיפלגת־האלטרנטיבה נראית כמחנה שסוע, מדולדל ומנוון.

וכאילו לא די בכך, בא אחד המפקדים הבכירים של צה"ל, אלוף פיקוד הצפון, ומטיל בהתבטאות מחרידה אחת ספק חמור ביותר בכושר־המחשבה, ביכולת־התיפקוד ובחוסן המוסרי של הצמרת הפיקודית של הצבא.

מערכת־השילטון, מערכת־האופוזיציה ומערכת־הביטחון — האם נאחזו כולן בטירוף?

לכאורה אין כאן אלא צירוף־מיקרים. מיקרה הוא שכל זה קרה בשבוע אחד, בשלושה ימים רצופים.

או שמא אין כאן מיקריות, ויש קשר בין תופעה אחת לשנייה? שמא אחז טירוף־המערכות בכל מערכות המדינה, ואנו עומדים מול משבר יאומי — מוסרי, מדיני, חברתי — הפוקד את המערכות כולן?

רבין: שאלה של עיתוי

ב תחיי בפרשת סיפרו של יצחק רבין.

הכל כועסים עליו. עסקני מיפלגתו מזועזעים. איך זה מפרסם האיש את כתב־האישום הזה דווקא בשעה שנראה כאילו יש למיפלגתו סיכוי סביר לחזור לשילטון? האין הוא כורת את הענף שעליו יושב גם הוא? האין הוא קודח חור בסירה המשותפת?

גם מי שאינם חברי המיפלגה תמהים. מה טיבו של עיתוי זה? מדוע דווקא עכשיו?

מאת

אורי אבנרי

הרי רבין הורס קודם כל את עצמו! מדוע הוא מנחית מכה קשה על מיפלגתו, בשעה שהממשלה מתמוטטת ואין כוח פוליטי המסוגל לתפוס את מקומה, מלבד המערך?

האם האיש השתגע? האם המוח האנאליטי המפורסם שלו חדל מלתפקד? האם איבד את השליטה על עצמו?

כל מי שסבור כך, אינו מבין את רבין.

מזה שנתיים וחצי מתחדד האיש ובניכו ההרגשה שנעשה זו עוול נורא. הוא מאמין שחבריו ועמיתיו חברו יחד כדי לתקוע סכינים בגבו, שבמשך שלוש שנות כהונתו כראש־הממשלה חתר שימעון פרס בלא לאות תחת מעמדו. והנה בא זימרי הרשע ותובע לעצמו את שכרו של פינחס הצדיק. אויטוויטו יכול שימעון פרס להיות לראש ממשלת־ישראל.

יתכן כי הופעת סיפרו של רבין בשעה זו דווקא אינה אלא מיקרית. הספר פשוט הושלם עתה ומוכן לדפוס. אך מבחינת רבין, לא יכול היה העיתוי להיות מתאים יותר.

לרבין יש יעד עליון: למנוע את מסירת השילטון בידי שימעון פרס. אין מנוס מהמחשבה שזה חשוב לו אף מחפיצת שילטון הליכוד.

במידה מסויימת זה מזכיר את אשר אירע לרבין עצמו. ערב בחירתו כראש־הממשלה,

במשך שלוש שנים, לא היה כימעט מהלך מדיני של רבין, שלא הושם לאל על־ידי הדלפתו ברגע הקריטי. לא היה סוד מביך בממשלה, שהיה יכול להטיל צל על ראש־הממשלה, שלא נתגלה.

אין פלא שרבין לקח כעבור זמן בתסביך הרדיפה, ושראה את פרס מתחבא מאחרי כל פינה — כי אכן לא היו פינות רבות ששימעון פרס לא ארב מאחריהן.

אומנם, פרס לא היה היחידי. מאחרי אחת הפינות עמד גם אבא אבן, שהודח על־ידי רבין בצורה גסה, בעיקבות המאבק הממושך בין השניים בתקופת גולדה מאיר. רבין זילזל באבן — אך כפי שנתברר לאחר מכן, היה זה דווקא אבן אשר ירה את היריה הקטלנית (ראה מיסגרת).

הסיפור הסודי של חשבון־הדולרים של יצחק רבין: איך הזהיר אותו „העולם הזה"

מי עמד מאחרי הפיצוץ?

אלי מיזרחי עם רבין
המידע נמסר

ב סיפרו, העומד להופיע בקרוב, כותב ראש־הממ־שלה־לשעבר, יצחק רבין, על פרשת חשבון־הבנק, שהביא להתפטרותו, את הדברים הבאים: „כשישה חוד־שים לפני שהחשבון התגלה, העביר עיתונאי ישראלי ידוע מידע לאחד מאנשי לישכתי, שבו נאמר שגורמים מסויימים ממיפלגת־העבודה יודעים על החשבון ומתכו־ננים לנצל זאת נגדי בשעה הראוייה מבחינתם. הם אף שלחו חוקר לוושינגטון, שהיה לו איש־קשר בשגרירות, שהיה אמור לסייע לו לגלות את החשבון. מדוע לא הוריתי בשלב זה על סגירת־החשבון? פשוט, התעלמתי מהמידע. עבורי היתה זו טעות טראגית."

דברים אלה של רבין נכונים בחלקם. כיוון שאותו עיתונאי, שהעביר את המידע, הייתי אני. יודע אני את הפרשה כולה וכיצד באמת התפתחה, מי היו ראשי מיפ־לגת־העבודה, שרצו לנצל את החשבון של רבין, ומדוע החשבון לא נסגר. פרטים אלה נשמרו עד כה ללא פירסום. אולם עתה, משהתחילו אותם הגורמים במיפלגת־העבודה, שחיסלו את רבין באמצעות החשבון, לנסות להילחם בו ביגלל פירסום פרשיה זו ואחרות, מן הראוי לפרסם את האמת המלאה.

הכל התחיל בספטמבר 1976, כשנודע לי באקראי כי אם אתאזר בסבלנות, אקבל את הסקופ הגדול של חיי.

היה זה אחרי פירסום הפרשיות המסעירות של צבי רכטר ואשר ידלין, ובמקביל לפירסומי על פרשת השר המנוח אברהם עופר.

האיש שרמז לי רמזים אלה חזר וטען כי כל מה שכתבתי עד כה הוא כלום לעומת מה שאקבל. אבל, אמר האיש, עלי לחכות עד שיחזור מניסיעה לוושינגטון, שם עליו לקבל מיסמך שאותו ימסור לי עם שובו. האיש, שנקרא לו מעתה ואילך „החוקר", כפי שהגדירו יצחק רבין (לא נמסור את שמו, בגלל הנסיבות הטראגיות האישיות שהוא שרוי בהן) רמז לי כעבור כמה ימים כי מדובר בראש־הממשלה. יותר הוא לא היה מוכן להוסיף.

החוקר היה ידוע לי היטב כנאמנו ואיש־אמונו מכל הבחינות של שר־החוץ לשעבר אבא אבן. ידעתי כי הוא קשור עימו בקשרי־עבודה ובחקירות, עושה למענו שליחויות רבות. הוא גם היה קשור בחברים נוספים של צמרת מיפלגת־העבודה, בעיקר עם יהושע רביגוביץ ואברהם עופר המנוח, וקודם לכן היה המוציא־לפועל של פינחס ספיר. לכן התייחסתי באמון מלא לרמזים שרמז, ונסיתי לדלות מכל מקור אפשרי מידע נוסף. הרבה לא הצלחתי, עד שיום אחד, בעברי ליד קפה אכסודוס בתל־אביב, ראיתי את החוקר משוחח עם עוזרו של אבן.

השניים נהגו להיפגש לעתים קרובות, כאשר הנהג היה מעביר את בקשותיו של אבן ומקבל עבורו מימסרים. התקרבתי לשולחנם, מבלי שראו אותי, וישבתי לידם, כאשר עמוד בטון מסתיר אותי, וכך יכולתי לשמוע את השיחה. מן השיחה הבנתי כי אבן מחכה להודעה מאיתן בנצור, שיש לו מיספר החשבון. ברגע שתגיע ההודעה יטוס החוקר לוושינגטון, יפקיד כסף בחשבון ויביא את הקבלה, ואז יוחלט מה ייעשה בה. השניים לעגו לרבין, הממשיך להחזיק חשבון בבנק שבו יש חשבונות לכל עובדי שגרירות־ישראל, וכי מגיע לו להידפק על טיפשותו.

בדיקות שעשיתי אחרי השיחה העלו כי איתן בנצור מכהן כציר ישראל בוושינגטון, וקודם לכן היה ראש־לישכתו ואיש־אמונו של אבא אבן. הכל היה ברור לי עתה, והתוכנית היתה מובנת. יכולתי, כמובן, להמתין עד לשובו של החוקר עם הקבלה, ולדאוג לכך שאקבל את הסיפור ולפרסמו. אולם היו לי כמה הירהורים נוספים.

הימים חלפו, והגיע כבר סוף אוקטובר. היה ברור כי פרשיות ידלין ועופר תגרומנה נזק כבד ביותר למיפ־לגת־העבודה. למערכה נגד השחיתות היו השלכות פולי־טיות מרחיקות־לכת, הרבה מעבר למטרתה. לא רציתי לתת יד לקנוניה להפלת רבין.

סיפרתי את הידוע לי לעורך העולם הזה, אורי אבנרי, והוא הסכים כי יש למנוע את הפלתו של רבין. הוא הציע כי הוא מצידו יזהיר בהזדמנות הראשונה את רבין, וכי אני אעביר את מלוא המידע שבידי לידיעת רבין, באמצעות אנשי לישכתו, כדי שיוכל להכשיל את המזימה.

(לפני כחודש קיבלתי תימוכין לצעד זה מכיוון בלתי־צפוי. רכשתי את האוטוביוגרפיה של ג'ק אנדרסון, מגדולי העיתונאים האמריקאיים. הוא סיפר כי בשעתו חשפו הוא והעיתונאי דרו פירסון פרשת־שחיתות, שנגעה לידידיו של מי שהיה אז יושב־ראש הסנאט ואחר־כך נשיא, לינדון ג'ונסון. ג'ונסון ביקש מהם לגנוז את המידע. השניים היו אז תומכיו של הסנטור אסטס קיפו־בר, שלחם בשחיתות ובפשע המאורגן, והם הבטיחו לג'ונסון כי המידע ייגנז אם ג'ונסון ואנשיו יתמכו בוו־עידה הקרובה של הדמוקרטים במועמדות של קיפובר. שני הצדדים קיימו את ההסכם.)

תחילה ניסיתי למסור את המידע למנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, עמוס עירן, אלא שהוא נעדר באותה עת ממישרדו. דומני כי שהה בחו"ל. קבעתי פגישה עם מנהל לישכת ראש־הממשלה, אלי מיזרחי. נפגשנו בפי־צריה רימיני, ברחוב איבן־גבירול, מכיוון שהיה עליו להיות עם ראש־הממשלה בבית ציוני אמריקה הסמוך. סיפרתי לו את כל הידוע לי, מבלי להסתיר דבר.

קבענו פגישה נוספת כעבור כמה ימים, ובה הודה לי בשם הקדקד (כך קרא לראש־הממשלה). הוא אמר כי הקדקד בדק עם אשתו, והתברר כי אכן היא לא סגרה את החשבון, שהיה להם בבנק בשעה שכיהן כשגריר. כאשר העמיד אותה על חומרת העניין, השיבה כי

איתן בנצור (משמאל) עם אבן
החוקר לא נסע

בקרוב, בנובמבר, יסעו שניהם לארצות־הברית לביקור רשמי, ואז תסגור את החשבון.

אלי מיזרחי גם הוסיף כי מלבד זאת הזמין רבין את אבן לשיחה בארבע־עיניים, והודיע לו כי כל העניין ידוע לו. מובן שאבן הכחיש הכל, אולם כאשר פגשתי את החוקר, כעבור כמה ימים, ושאלתיו לגבי הנסיעה שלו לוושינגטון, השיב כי אבן רותח, מכיוון שרבין יודע את הכל, והנסיעה בוטלה.

בינתיים נדחתה נסיעת ראש־הממשלה לארצות־הברית לחודש פברואר. אולם אני הייתי סמוך ובטוח כי הסכנה חלפה. לכן, כאשר נפגשתי עם ידידי משכבר הימים, דן מרגלית, שהיה באותה עת סופר הארץ בוושינגטון, ואשר בא ארצה לביקור, לא חששתי כאשר ניגש אל שנינו החוקר וקבע עם מרגלית פגישה במועד ובמקום אחר, לדיון ב„גושא חשוב ביותר." ניחשתי, כמובן, כי החוקר עומד לספר למרגלית את עניין החשבון של רבין, אולם הייתי סמוך ובטוח כי החשבון סגור ומסוגר. מרגלית עצמו הכחיש באוזני השבוע כאילו היתה פגישה מעין זו, וכי המידע בא מפי איש זה.

לכן לא היה איש נדהם ממני כאשר התפרסמה פרשת חשבון־הדולרים של ראש־הממשלה על־ידי מרגלית. בהזדמנות הראשונה שבאה לידי — היה זה ביום השישי אחרי הודעת רבין על התפטרותו — יצרתי מגע עם עמוס עירן, מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה. סיפרתי לעמוס את כל הסיפור, וביקשתיו לבדוק אם אכן מסר בשעתו אלי מיזרחי את המידע, או שמא הכשיל את רבין בכוונה. עירן שכב באותו יום בביתו, כשרגלו שבורה, אך למרות זאת נסע לביתו של רבין. מאוחר באותו יום התקשר עימי ומסר כי מיזרחי אכן מסר בשעתו את המידע. רבין ביקש מאשתו לסגור את החשבון בבנק, בעת ביקורם בוושינגטון. היא אכן נכנסה לבנק, שבו היו להם שני חשבונות, האחד עובר־ושב והשני חשבון־חסכונות. לאה רבין סגרה חשבון אחד, העובר־ושב, אך השאירה את השני. בעלה לא ידע כי חשבון אחד נשאר פתוח. כאשר ביקש מרג־לית להפקיד כסף בחשבון של רבין, יכול היה לעשות זאת, כיוון שנשאר חשבון פעיל.

שאלתי את עירן מדוע אין רבין אומר זאת, שהרי ברור כי אינו אשם בכל הפרשה. עירן השיב כי הדבר ייראה כהטלת האחריות על אשתו, ואין רבין מוכן לכך. הוא בעל־החשבון כמוה, הוא הבעל, והוא יישא בכל הנזק, גם אם אשתו שגתה וגרמה לפורענות. רבין, ציין עירן, לא יסתן לעולם כי אשתו אשמה ושהוא חף מפשע.

לימים, כאשר סיים דב גולדשטיין את כתיבת הספר של יצחק רבין, נפגשתי עימו וסיפרתי לו את המיקרה. גולדשטיין לא ידע כלום על חעניין, ואמר כי רבין כתב את הגירסה המופיעה בו כיום. הוא הבטיח לדבר עם רבין, וחזר וסיפר לי כי אמנם רבין מאשר כל מילה מדברי, אך שוב, אין הוא מוכן להטיל את האחריות על אשתו, ולכן כתב מה שכתב.

יגאל לביב ■

לאה רבין
החשבון השני לא נסגר

היה עוד צלף שלישי, שתקן ודייקן, שצלף ממקום־סתר ושהוריד בזה אחר זה את הדמויות שמסביב לרבין, כמו צלף־מומחה המוריד בדייקנות ציפורי־חרסינה בגלריה־של־ירי בלונה־פארק. היו לו מטרות משלו.

אך המיבצע המפריע, שנמשך יום אחרי יום, שבוע אחרי שבוע, היה זה של פרם. בפעולה עקשנית, סבלנית, שיטתית, השמיט את הקרקע מתחת לרגלי רבין.

פרטים רבים על אינטריגות אלה פירסמנו, במרוצת השנים ההן, מעל עמודי העולם הזה. ידענו מה מתרחש, והשיטה היתה גלוייה לעיניגו.

לפחות בפרשה אחת הייתי מעורב אישית. כדאי לספר אותה, כי היא מלמדת הרבה על השיטה כולה.

הייתי חלוק עם רבין על נושאים רבים, ובראש וראשונה על הנושא הפלסטיני. עוד בשנות ה־50 הגעתי למסקנה כי האינטרס החיוני של ישראל, המדיני והביטחוני, מחייב את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. רבין היה — ונשאר — מתנגד קיצוני של גישה זו. הוא רואה ברעיון המדינה הפלסטינית סיכון חמור ביותר.

התווכחנו על כך עוד בעת כהונתו כשגריר ישראל בוושינגטון.

ב־1974 נוצר מגע ישיר ביני ובין אחד מראשי אש"ף, סעיד חמאמי, נציג אש"ף בלונדון, שקיבל על כך אישור מפורש מידי יאסר ערפאת. הודעתי על כך לרבין. הוא לא זז מעמדתו הנוקשה נגד העניין הפלסטיני ואש"ף, אך היה די נבון כדי להבין

(המשך מעמוד 31)

שמגע מסוג זה, מצד איש־אופוזיציה שאינו מחייב את הממשלה, יכול לא פעם להביא תועלת רבה. ההיסטוריה הבריטית מלאה דוגמות לכך.

משום כך הבהיר לי רבין שהוא מתנגד לחלוטין לתפיסתי, אך אינו מתנגד להמשך המגעים. הוא הסכים לכך שאספר לו מדי פעם („לספר" להבדיל מ„לדווח") על תוכן השיחות, הרעיונות שעלו בהן וההערכות שהתגבשו. כך עשיתי.

לפחות פעם אחת הבאתי לרבין שדר־בעל־פה חשוב מצמרת אש"ף. הוא דחה אותו מכל וכל. אך אין ספק כי מגעים אלה עזרו להשלים את תמונתו של ראש־הממשלה על המתרחש בצד השני, על האופציות הקיימות ועל הכוחות הפועלים בשטח. הודעתי לבעלי־שיחי שאני מספר על־כך לראש־ממשלתי.

כל עוד ניהלתי את המגעים לבדי, לא ידעו על כך אלא חצי־תריסר אנשים בישראל, והסוד נשמר. במהלך 1976 התרחבו המגעים, קמה המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני, משני הצדדים התרחב מעגל הנפגשים, והיקף הנושאים שנדונו גדל.

והנה, לפתע, התפוצץ כל העניין.

מישהו העביר את החומר לידי שלמה נקדימון, איש ידיעות אחרונות, כיום יועץ־התיקשורת של מנחם בגין. לא זה בלבד שפורסמו פרטים על המגעים, תוך סיכון חייהם של בעלי־שיחנו (ואכן, סעיד חמאמי נרצח כעבור זמן על־ידי המודיעין העיראקי, בגלל שיחותיו עימי), אלא שהדבר כולו הוגש לקורא בצורה שנועדה לערב את יצחק רבין במהלך בלתי־פופולארי. הפירסום יצר את הרושם כאילו פעלנו בשמו של רבין ובשליחותו. משמע שרבין מקיים מאחרי הגב מגעים עם אש"ף, שתואר אז — ועדיין מתואר כיום — כמיפלצת שטנית.

היה זה מהלך אופייני. רבין הישמין והוכפש, מבלי יכולת להגיב.

רבין ופרס ליד שולחן־הממשלה בכנסת
דקירה אחרי שריטה אחרי מכה

לא הוטחה נגדו האשמה ברורה, שאפשר היה להתייחס אליה. הכל נאמר בשפת רמזים, שהשאירו מישקע כיב הקורא.

אין לי שמץ של ספק בכך שהגילויים נבעו מליכלוכו של פרס, וכי פרס שמע על העניין בתוקף תפקידו, כשר־הביטחון, מדיווחים של שרותי־הביטחון (אשר ידעו, כמובן, על כל העניין מתחילתו, מכיוון שלא הסתרתי מהם דבר).

פרשה זו היתה רק אחת ממאות, שאירעו באותן שנים, ושכוזן באו להוסיף פצע קטן לפצעים שכיסו את גוף שיטתו של רבין — עוד דקירה, עוד שריטה, עוד מעיכה, עוד מורסה.

פרשת עופר

עי? רקע זה יש להבין גם את פרשת אברהם עופר, אשר רבין מקדיש לה פרק בספרו.

דבריו על נושא זה הם אמת. אמת סובייקטיבית. כך ראה הוא את הדברים, ולא את הכך הוא ידע.

מכיוון שהייתי מעורב מאד בפרשה זו, הנה כמה הארות:

ערב מסירת התפקיד של נגיד בנק ישראל לידי אשר ידלין, פירסמנו סידרת־גילויים על מעשיו של האיש, פרי חקירתו של יגאל לביב. עד כמה שידוע לי, לא בא שום חומר מדי שימעון פרס או אנשיו. הוא הופתע כמו רבין עצמו.

בעיקבות גילויינו, פתח היועץ המישפטי לממשלה, אהרון ברק, בחקירה, והורה להגיש כתב־אישום.

בשיא פרשת ידלין, התחלנו בפירסום סידרה על אברהם עופר, שהיה שייך לאותו החוג במיפלגה. גם כאן באנו בשורה של גילויים מפורטים, פרי חקירתו של יגאל לביב.

גם הפעם לא בא שום חומר מחוגיו של פרס.

לקראת סוף 1976 הזמין אותי רבין לשיחה בביתו (שבו גר עתה מנחם בגין) לעת ערב. דיברנו ביחידות במשך כמה שעות על נושאים רבים — החל במגעים האחרונים שלי עם הפלסטינים וכלה באופיו של שימעון פרס.

לפתע הציג לי שאלה פשוטה: „האם החלטת לחסל את כל היונים במיפלגת־העבודה, מזה אחר זה?"

הוא הזכיר לי — אף שלא היה צורך בכך — שעופר ממלא תפקיד חשוב בחוגים היוניים התומכים בממשלת־רבין, ושאליהם השתייך גם ידלין. לדברין, שירתו גילויי העולם הזה, שלא בכוונה, את המערכה של אויבי רבין, להפלת שילטונו.

אמרתי לו שאין לי ריב אישי עם עופר, אדם סימפאתי שחיבבתיו מאד, ושאני שיתפתי עימו לא פעם פעולה בכנסת. אני גם הערכתי אותו כאיש מתון וכבעל גישה שקולה לענייני השלום. אולם, הוספתי, איני יכול להשלים עם גילויי־שחיתות, גם כשמעורבים בה אנשים בעלי דיעות פוליטיות חיוביות. הוספתי כי עיקר הטענות נגד עופר אינן על רקע של שחיתות אישית, אלא של שחיתות מיפלגתית — העלמת כספים והעברתם למיפלגת־העבודה.

בעיקבות שיחה זו התקשר עופר עם ידידי אמנון זיכרוני, שעימו התיידד עופר בכנסת, והציע פגישה משותפת. הנחתי שהוא פעל לפי עצתו של רבין. פגישה זו נערכה בביתו של זיכרוני.

למרות הנסיבות, היא היתה ידידותית ביותר, מתחילתה ועד סופה. לא קיבלתי את הרושם שעופר מדוכא או נואש. שוחחנו על נושאים רבים שבשטח מומחיותו של עופר.

זכורני שהוא חזה חזות קשה למערך, אך לא העלה על דעתו את נפילתו. כמו רבין, הוא בז לייגאל ידין, אך חזה נכונה את הישגו בבחירות. הוא טען כי שום מועמד של מיפלגת־העבודה לא יצליח נגד שלמה (צ'יצ") להט.

רק לאחר מכן דיברנו על ענייננו.

הוא העלה כמה מן הפרשות שפירסמנו, וביקש להוכיח כי יש להן הסברים כשרים. כמה מהדברים הכחיש, כמה מהם אישר בגירסה משלו. מכיוון שיגאל לביב לא נכח (שמרנו על הפגישה בסוד כמוס), לא ערכנו בירור.

בעיקר עמד עופר על כך שאם הוא יישבר, ייהרס שיטתו של רבין, פרס יעלה לשילטון, ובראש המדינה יעמוד שילטון בתי־אחראי.

הצעתי לו הצעה פשוטה: עמודי העולם הזה פתוחים לפניו. הוא יכול להשיב בהם על כל הטענות שפירסמנו, אחת לאחת, בלי הגבלה. אם יש לו הסברים סבירים להן, בוודאי ישכנע את הציבור.

עופר קיבל את הדברים בקפידה. נפרדנו בהרגשה שרווח לנו ושנמצאה דרך לטיפול נאות ומוסכם בפרשה.

לא ראיתיו עוד. כעבור ימים מעטים שמח יד בנפשו.

אין לי הסבר למעשה, אלא על רקע היחסים הפנימיים במיפלגתו, והתחושה שחבריו בגדו בו.

את הצד השני של המטבע מספק רבין בספרו. ליבו מר על אהרון ברק. נדמה לי שכאן אין רבין צודק. ברק ידע דברים שלא היו ידועים לרבין, ושהיועץ המישפטי היה מנוע מלספר עליהם לראש־הממשלה. למשל, כי אחד העדים בפרשת ידלין גילה לחוקריו פרשה שבה העלים עופר כמה מיליוני לירות, כדי להעבירם לקופת־הבחירות של המיפלגה.

אך אין לי ספק כי רבין כותב את הדברים כפי שהוא ראה אותם וחש בהם, ישהוא כן בדבריו.

אין לי גם ספק בכך ששימעון פרס ניצל את הפרשות עד תום להפלת רבין, אף שלא יזם אותן.

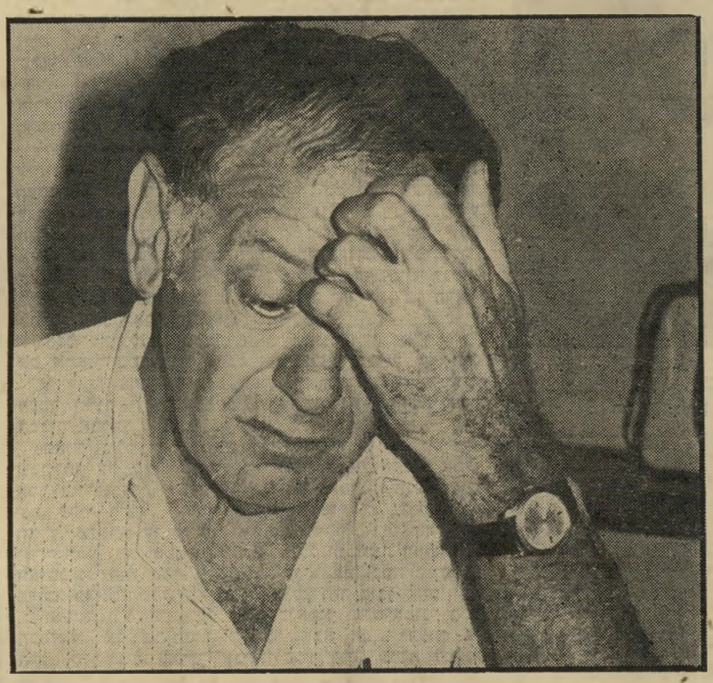
בעיני רבין הצטרפו כל הפרשות האלה — פרשת ההדלפות האר־סיות, פרשת עופר, ואחר מכן פרשת חשבון־הבנק האמריקאי — לפרשה גדולה אחת, שבמרכזה עמד שימעון פרס.

עקרבים ונחשים

אדם ציני יכול לאמר: דווקא תיאור זה מוכיח כי פרס צריך להיות ראש־הממשלה, ולא רבין.

הפוליטיקה היא מאורת־נחשים ועקרבים, ומי שאינו עקרב או נחש — אל ייכנס למאורה זו. בכל מערכת פוליטית יש אינטריגות בלא־ספור, אנשים שאפתנים ממתינים זה לזה מאחרי פינות, ומנצח זה שאינו כוחד בשום אמצעי.

גם מי שאינו ציני עד כדי כך יכול לטעון כי רבין אשם בעצמו במצב שנוצר.

אברהם עופר ז"ל
פגישה אחרי שריטה אחרי פירסום

כאשר עמד על טיב היחסים בינו ובין שר־הביטחון שלו, היה צריך לפטר אותו מן הממשלה, ולוא במחיר נפילת ממשלתו. רבין עצמו התלונן פעם, באוזני, על כי אין לראש־הממשלה בישראל הסמכות לפטר שרים, אלא בדרך של התפטרות הממשלה כולה. אילו רצה לפטר את פרס, היה צריך להתפטר ולהניח למיפלגה לבחור מחדש בין השניים, אחת ולתמיד.

ערב מיבצע־סיני לא היסס דויד בן־גוריון לתבוע ממשה שרת להתפטר, בידעו כי שרת עשוי היה להתנגד למיבצע. יתכן שכך היה צריך לנהוג גם רבין.

אך רבין ידע כי פרס אינו שרת. שרת התפטר בשקט, סתם את פיו וסיפר רק ליומנו הסודי עד כמה נעלב מיחסם הבוגדני של חבריו, ובראשם גולדה מאיר, אשר ירשו אותו בעודו בחיים.

המאבק עם פרס היה בוודאי מתנהל בצורה מזוהמת יותר, והוא היה עלול לסכן את המיפלגה.

יכול מישהו לטעון, שאילו היה שילטונו של רבין שילטון חזק, בעל תנופה ויוזמה, לא יכול היה פרס לפגוע בו. עצם פעולתו של פרס להפלת ראש־הממשלה היתה סימן לחולשת השילטון.

יש מידה של אמת בכל הטענות האלה, והיסטאריון־המחר יסיק מסקנות כאוות־נפשו. אך מבחינת ההרגשה הסובייקטיבית של רבין, כל זה אינו משנה דבר. כאשר נאלץ להתפטר, בעיקבות אינטריגה שנגעה לעניין של מה־בכך (ראה מיסגרת), חש רבין כי פרס גם רצח וגם ירש אותו. יתר על כן: הוא גם האמין כי פעולתו של פרס היא שהביאה לנפילת המערך כולו, ולעליית הליכוד לשילטון. בבואו לכרות את הענף שעליו ישב רבין, כרת פרס בטעות את העץ כולו.

האם מצדיקה הרגשה זו את פעולתו של רבין כעת? זהו עניין של השקפה.

יכול פלוני לאמר: גם אם רגשותיו של רבין נסערים ומוצדקים, הוא חייב להתאפק. החובה הלאומית העליונה ברגע זה היא להפיל את שילטון הליכוד, לפני שזה יגרום להתפרקות כל מערכות המדינה ולאסון שאין לו תקנה. רק המערך יכול בשעה זו להחליף את הליכוד. פרס עומד בראש המערך. לכן המשכיל בעת הזו יידום.

אך יכול אלמוני להשיב: אם המערך יחזור לשילטון בלי טיהור פנימי, תעבור המדינה מן הפח אל הפחת. רבין צודק בבואו לערוך תחילה בדק־בית במערך עצמו.

ואילו פלמוני יסכם: אין כאן הגיון. יש רגשות. גם פוליטיקאי הוא רק בן־אדם. מי שהאש בוערת בעצמותיו, אינו יכול לשבת בשקט. רבין המופנם, המאופק, בעל הפנים חסרי־התאזנה, קבר בתוכו את הכל. עכשיו זה מתפרץ כמו הר־געש, זוהי תופעת־טבע. אין מה לעשות.

אשר לדעתי האישית: אני מאמין שעל הציבור לדעת. כל פירסום־אמת של עד־ראייה על ענייני־הציבור הוא טוב, ויהיו מניעיו כאשר יהיו. טוב שרבין פירסם את הדברים, טוב שפרס יענה עליהם, וטוב להניח לציבור להסיק את מסקנותיו.

האם זה יציל את הליכוד? איני סבור כך. את הליכוד אי־אפשר להציל, ברוך השם.

דיין: התעלומה

ך כך אנו עוברים מרבץ לדיין, מן הספר אל הראיונות.

אין דמיון בין שני הדברים, למרות סמיכות־התאריכים. אין דמיון בין שני הדוברים, אין דמיון בין הדברים שאמרו, ואין דמיון בין מניעיהם.

המניעים של רבין ברורים, כרגיל. המניעים של דיין הם תעלומה, כרגיל.

רבין רוצה לחסל את פרס, לפני שיגיע אל ראשות־הממשלה. מה רוצה דיין?

אין לדעת.

כמו תמיד — והרי דיין חזר על תרגיל מעין זה עשרות פעמים בחייו הפוליטיים — יש המייחסים לדיין חשבון שקול, ארוך־טווח. למשל: הוא יודע כי סופה של ממשלת־הליכוד קרוב, והוא נוטש את הספינה הטובעת, כדי לחזור לספינת המערך.

נכון? לא נכון. דיין אינו חולם על התפטרות. מעולם לא התפטר מרצונו הטוב מכל מקום שהוא. גם כאשר התפטר מממשלת לוי אשכול, בשנת 1965, עם הקמת רפ"י, עשה זאת בעל־כורחו, אחרי שהוכרח לכך על־ידי דויד בן־גוריון.

דיין לא התפטר השבוע, כפי שהיה צריך לעשות אילו נהג לפי כללי־המישחק המקובלים והמוסכמים. הוא נשאר בממשלה שאותה הוא השמיץ. ואין גם סיכוי רב לכך שהמערך יקבל אותו בחזרה, אילו רצה בכך.

הסבר אחר: דיין מכין את עצמו כיורש לבגין. בדרך זו ביקש להודיע על כניסתו למירוץ.

סביר? לא סביר. קודם כל, לא נראה כאילו הוא שם את עינו במקום הראשון. גם כאשר היה חזק יותר לאין שיעור, נמנע תמיד מלהתמודד ברצינות על ההנהגה העליונה.

הוא נודד לחיות מפ' 2 — לבן־גוריון, לגולדה מאיר, למנחם בגין. זהו צד באופיו, שנתגלה רק במאוחר.

אילו רצה לרשת את בגין, היה דיין צריך להצטרף לתנועת־חרות. אין לו כל חשק לעשות זאת (ומי יוכל לכעוס עליו בשל כך?) לכל הפחות היה צריך להקים חטיבה משלו בליכוד, וגם זאת אינו עושה. יתכן שארבעה עד עשרה ח"כים היו מצטרפים לחטיבה כזאת. אך דיין אינו נראה מעוניין. הוא נשאר האיש־הבודד־בכנסת, בלי סיעה, גם בלי מעמד של סיעת־יחיד. הוא אף לא טרח להצטרף להסכם הקואליציוני.

גם מצב־בריאותו ממלא כאן תפקיד. הוא החלים באופן מופלא מהתקף־הסרטן, ועל כך אפשר להעריצו. אך האם דווקא עכשיו תצא נפשו אל המעמסה של ראש־הממשלה, במצב שבו נתונה המדינה? אפשר לפקפק בכך.

אך אולי השפיע מצב־בריאותו דווקא בכיוון ההפוך.

יתכן. כי דיין החליט, אחרי שעמד פנים אל פנים מול מחלה ממארת, ששום דבר אינו חשוב עוד, וכי הוא יכול להרשות לעצמו להגיד את אשר על ליבו. הוא יכול „לצפצף". אין הוא חייב למסור דו"ח לאיש. אם ויתר סופית על השאיפה לעלות מעל לדרגתו הנוכחית, אין לו עוד ממה לחשוש.

אך יתכן כי אין לתעלומה פיתרון, מפני שאין כלל תעלומה. הרי דיין עשה דברים מעין אלה בכל הממשלות, מלבד בממשלתו של בן־גוריון. תמיד איים, תמיד השמיע הצהרות שעוררו סקרנות כללית וניחושים מניחושים שונים.

בסך הכל, זוהי שיטה למשול תשומת־לב, להעמיד את עצמו במרכז העניינים, להפגין את חשיבותו. כאשר בעל־הבית איננו, ושאר השרים בזויים בעיניו, הפיתוי לנהוג כך גדול שיבעתיים.

יתכן מאד שלא היתה לדיין שום מטרה מיוחדת. הוא פשוט זרק פיצצת־סירחון, ביודעו שאיש לא יעז להענישו — ראש־הממשלה חולה, הממשלה מתמוטטת ממילא, ואין מי שיעז לחרים יד על שר־החוץ.

בר־מינן ושות'

מ ה בעצם, אמר דיין? איזו ביקורת עמוקה השמיע, עד כי המוני ישראל הגיעו אוטומטית ואינסטינקטיבית למסקנה ש„הוא צודק בהחלט!"?

גם בכך יש הבדל בין רבין ודיין. כאשר רבין פירסם דברים אשר איש לא פיקפק באמיתותם, אמרו רבים: הוא לא היה צריך לפרסם זאת. כאשר דיין פירסם דברים שלא היה בהם חידוש כלשהו, אמרו הכל: סוף־סוף מישהו אומר את האמת!

בסך־הכל היו התבטאויותיו של דיין תרגיל בספורט הישראלי המקובל ביותר: הקיטור.

הוא קיטר על הכל ועל כולם, תוך הוצאת עצמו מן הכלל. לא היה בדברים שמץ של חידוש, שמץ של פיתרון. אין קשר בין טענה אחת שלו לשנייה, ולא פעם יש גם סתירה ביניהן. וכל טענה בנפרד, כאשר בוחנים אותה היטב, מתגלה כפירכה.

למשל:

● „ישראל נראית כבר־מינן". אולם במקום אחר, באותו ראיון: ישראל היא חזקה, מעולם לא היתה כל־כך חזקה, ואיש אינו יכול לכופף לה את היד, אף לא ארצות־הברית.

כל הכבוד לבר־מינן שכזה!

● אחרי שנתפרסם ברבים הכינוי „בר־מינן" (שפירושו: מת. נפטר) שבו השתמש בישיבת־הממשלה, ביקש דיין לתקן את עצמו ולאמר שבעצם לא התכוון לאמר שהמדינה היא בר־מינן, אלא רק שהיא נראית כבר־מינן. ומדוע היא נראית כבר־מינן? מפני שהשרים, ואנשי הקואליציה, ואנשי המערך — כולם מוציאים את דיבת המדינה רעה, ומצהירים הצהרות מזיקות.

זוהי קביעה משעשעת, כשהיא באה מפי דיין במחלך ראיון שכל כולו מוציא את דיבת הארץ רעה. על פנון אלה נאמר: טול קורה מבין עינך.

אך הטענה עצמה היא ילדותית. שר־החוץ האמריקאי אינו זקוק לנאומים של שרי־ישראל כדי לעמוד על מצב המדינה. סוכנות־הביון האמריקאית המרכזית מחזיקה צוות גדול, שמתפקידו להעריך את מצבן של מדינות, על פי השיטות המדעיות המתוחכמות ביותר. הודעות השרים אינן מעלות ואינן מורידות.

● אולם במקום אחר בראיון אין דיין מסתפק בתלונה על תדמית המדינה, כפי שהיא נוצרת בפי אחרים, אלא תורם את תרומתו ליצירת תדמית נוראה. הוא מתאר מדינה פושטת־רגל. „בבוא יום הפרעון (של חובות המדינה) יתברר כי ישראל התחייבה מעבר לכוחה ואינה יכולה לפרוע את החובות ואינה מסוגלת כלל לעמוד בהתחייבויותיה"... אסור לנו לקחת הלוואות לא מגורמים בינלאומיים ולא מיהודי ברחוב פינסקר, שקונה

משה דיין (עם אשתו ועם קיסינג'ר, בהלווייית גולדה מאיר)
בגין אחרי גולדה אחרי בן־גוריון

אגרות־חוב ממשלתיות כדי שהממשלה לא תבוא אחר־כך ותגיד לו: אנחנו מצטערים מאד, אין לנו כסף לשלם לך."

קשה להעלות על הדעת מעשה חמור יותר של שר כביר בממשלה. דיין מעלה כאן אפשרות אשר עצם השמעתה ברבים עלולה להיות בעלת כוח־הרס איום. למעשה אומר דיין למאות אלפי החוסכים בישראל: מחר, ביחו מאגרות־החוב, מיכרו אותן בכל מחיר, כי הממשלה שאני חבר בה לא תכבד אותן." כך יוצרים פאניקה. הוא דומה לילד בקונוע מלא־אדם הצועק: „אש!"

● כל זה בא כדי לקטר על שר־האוצר, שהסכים להמרת המענק האמריקאי להקמת שדות־התעופה בהלוואה. אומר דיין: „ישבו שם האחראים לכלכלת ישראל — ושתקו. שתיקה — כהסכמה. יושב שר־האוצר — ושותק. שתיקה — כהסכמה."

זוהי אמירה פחדנית מאין כמוה, שלא לאמר: ניבזית.

כל ילד במדינה יודע מי הסכים — ואף הציע — להמיר את המענק בהלוואה. היה זה מנחם בגין בכבודו ובעצמו. הוא לא שאל את שימחה ארליך. מובן מאליו שארליך לא קם על בגין, אחרי שזה הבטיח לאמריקאים מה שהבטיח, באבירות פולנית.

אולם דיין לעולם אינו מותח ביקורת על מיספר 1 — הפעם בגין. מכאן ההתקפה על ארליך.

ארליך כבר מוטל על הארץ. בו אפשר לבעוט בלי פחד.

קיטור של בבל"ח

ך ה לא הכי יפה. גם ההמשך אינו יפה יותר.

● דיין מאוכזב מן „הגילויים השליליים. מן הגניבות במוסדות... מן הדרישות החוזרות לשכר ולטובות־הנאה. מן השביתות ומן העיצומים. מן השוטרים, שכימעט שיבשו עלינו את חיינו..."

דיין הוא מולטי־מיליונר. המיליונים באו לו בדרכים שאינן כשרות כל־כך.

הוא חי באורח־חיים ראוותני. הוא נתן כל חייו דוגמה אישית שלילית ביותר של הפרת־חוק, של הפקעת רכוש־הציבור לצרכים פרטיים, של ניצול מעמדו למיסחר בעתיקות, של גביית הון־עתק עבור הרצאות וזיכרונות, של ביקור במיסעדות־פאר וטיולים בעולם. מי שרוצה, יכול למחול לו על כל אלה. אך כשאיש כזה מקטר על דרישות־השכר של עובדים, שהכנסתם החודשית היא כהוצאותיו ביום־יומיים, הרי זה מעיד לפחות על טעם רע.

על כך נאמר באנגלית: LOOK HWO'S TALKING.

● למרות סיפורי בר־מינן וכו', אומר דיין שישראל היא חזקה כפי שלא היתה מעולם, והוא מוכן להישבע על כך על התנ"ך. אין הוא אומר מה פירושו של כוח בעיניו. מצבור נשק, שקיבלנו מן האמריקאים? היכולת לערוך מילחמה במשך כך־וכך ימים, מבלי להזדקק שוב לרכבת אווירית?

● תודות לכוח מיסתורי זה של הבר־מינן החמוש, אין להיכנע לאמריקאים בשלושה עניינים: אין להפסיק את הפצצת לבנון, אין לזוז אף סנטימטר אחד מן הירדן, אין להשלים עם הפרת־החוזה מצד המצרים.

דיין בן ה־64 לא החכים לעומת דיין בן ה־39, שערך את „פעולות־התגמול". יש לו פיתרון לבעייה הפלסטינית: להפציץ, להפציץ, להפציץ. גם אם אנחנו משתמשים באורח בלתי־חוקי (כפי שהוא אומר) בנשק אמריקאי להפצצת דרום־לבנון, לא נפסיק.

(המשך בעמוד 34)

טירוף משרכות

(המשך מעמוד 33)

יש משהו פאתטי בגבר זה, שעבר עזיו כה הרבה, ושלא למד דבר מנסיונות הזוית ומנסיונו שלו.

כאשר שלח דיין את אריק שרון להשמיד את כפר קיביא, בסוף 1953, לא היו לפלסטינים אלא קומץ פידאיון, שהיו ברובם שכירי־חרב של מצריים. מאז הפציצו דיין ויורשיו כפרים ומחנות ללא־ספור, ערכו פשיטות ומילחמות — והתנועה הפלסטינית הפכה גורם בינלאומי ראשון־במעלה. יש לה כיום רבבות לוחמים. היא מוכרת על־ידי מדינות שמיספרן עולה פי שניים על מיספר המדינות המקיימות יחסים עם ישראל. ארצות־הברית עומדת על סף ההכרה בה. אך לדיין נותרה אותה תרופת־פלא בלבדית: להפציץ, להפציץ, להפציץ.

● לגבי האוטונומיה, דיין הוא, כידוע, מתון. אין הוא רוצה אלא „שליטתנו הצבאית שם (בגדה וברצועה), הימצאותנו שם, ההתנחלויות היהודיות שנקים ושנבסס שם, בלי שנאלץ לסגת אפילו ס"מ אחד מן הירדן...“ מובן שירושלים לא תיכלל באוטונומיה. ואת המשא־ומתן על הגבול (איזה גבול? מעבר לירדן?) ננהל רק עם ירדן. „הם יכולים לדבר על מדינה פלסטינית עד מחרתיים!“

מה ההבדל בין גישה מתונה זו ובין הגישה הקיצונית של גאולה כהן? לאזוהים ודיין פיתרונים.

אך דיין אינו מוכן בשום פנים להשתתף בניהול המשא־ומתן על האוטונומיה. למה? מפני שמסרו את תפקיד היו"ר בידי ברזג? חלילה. אלא מפני שתוכנית המפד"ל אינה מוצאת חן בעיניו. במה? במה שונה גישת אלון־מורה מגישתו שלו? תעלומה.

● דיין משמיע ארוכות איומים סתומים נגד מצריים. אם „הצד השני אינו מקיים את חלקו, על פי ההסכם, בלי סטיות ובלי חריגות — ישראל... לא תגשים ישראל את חובותיה ולא תיסוג מסיני...“

הודעה כזאת היא שערורייה. אין לה על מה לסמוך. לא היו שום הפרות־חוזה. היו חריגות פעוטות — וכפי שהודה עזר וייצמן, הן היו בשני הצדדים.

איום גס כזה של שר־החוץ, כמהיך המשא־ומתן, הוא פרובוקציה — אולי נגד וייצמן, אולי נגד ברג, אולי נגד שניהם.

בסיכום: אוסף בבל"ת. קיטורים מקיטורים שונים, שאינם מצטרפים לתמונה כלשהי. האיש ממשיך לסבול מחוסר־תיחכום מדהים. כימעט בכל העניינים, גישתו היא פרימיטיבית.

כסך הכל אין זה אלא ניסיון זול למשוך תשומת־לב אל עצמו, תוך ניצול העדרו הזמני של בגין, תוך התקפה על החדשים והעזובים ביותר מבין עמיתיו, זוהי חנופה לאופנת־הקיטור של ההמונים, מבלי להפיק את המסקנה ההגיונית המתבקשת מדבריו.

אל דאגה, דיין לא יתפטר.

יאנוש והסרטן

מ רבין דיין, ומדיין ליאנוש.

לא היה צורך בהוכחה נוספת לכך שחייל גדול יכול להיות ילד מגודל. אחד מגדולי המפקדים של מילחמת־העולם השניה, ג'ורג' פאטון, היה אינפנטיל, שלא יכול היה לסתום את פיו. אחרי שתיים־שלוש התבטאויות מחרידות, פאשיסטיות במהותן, נאלץ דוייט אייזנהואר לסלק אותו, אף שאהבו. ואריק שרון, שהיה גנרל טאקטי טוב, כבר הספיק להוכיח כי הוא מצוייד במוח ילדותי.

אביגדור („יאנוש“) בן־גל היה המפקד המצטיין ביותר במילחמת יום־הכיפורים. פעולתו בגולן, בראש חטיבת־שריון, כבר הפכה אגדה. כל הכבוד.

למרבה הצער, הוכיח השבוע כי השקפת־עולמו ורמת־תיחכומו מתאימות יותר לסנדטוראי.

הוא אמר, בלי ספק, לפני עדה של פוליטיקאים ועיתונאים, כי האוכלוסיה הערבית של הגליל היא „סרטן בגוף המדינה“.

הח"כים מיהרו, כמובן, אל כלי־התיקשורת, כדי למכור את הסקופ תמורת כותרת. כולם היו אמנם, שוחרי־סיפוח נאמנים, ועל כן הוזמנו. אך סיפוק לחוד וכותרת לחוד. תמורת כותרת מוכרים גם את הסבתא.

קמה סערה. שר־הביטחון פעל במרץ ובזריזות, כדי לכבות את השריפה. יאנוש נאלץ להתנצל.

ההתנצלות מדאיגה אותי לא פחות מאשר האמירה עצמה.

הוא אמר שלא ידע שנוכחים עיתונאים. כלומר, לפי תפיסתו, לא הדברים עצמם הם שערורייה, אלא השמעתם באוזני עיתונאים, שיכלו לפרסמם.

לאחר מכן באה התנצלות שנייה: הוא לא התכוון לאמר שהערבים הם סרטן, אלא שהתנחת הגליל היא סרטן. „התנחת הגליל“ היא הגדרת־צופן ברורה לחוסר ייהוד הגליל.

אך לא האמירה, עם כל חומרתה, חשובה. חשוב הרבה יותר להיווכח מה נעשה בראשו של קצין בכיר בצה"ל, האחראי לחיי־אדם רבים, שניהל את פעולת־ליטאני הרת־האסונות, והעשוי להיות ביום מן הימים לרמטכ"ל.

זוהי השקפת־עולם פשטנית עד להחריד.

הוא מתאר לעצמו שהשלום עם סוריה יושג כאשר הגולן כולו בידינו, ושהסורים יסתפקו בפירוזו. כלומר: לא אנחנו נחזיר את הגולן לסוריה, תמורת פירוזו — אלא הם ישאירו אותו בידינו, כשהוא מפורז.

בגולן יושבו יותר מ־100 אלף תושבים, הנמקים עתה במחנות־פליטים בסוריה. השטח היה מאז ומעולם חלק משיטחה הריבוני של סוריה. אם יאנוש מתאר לעצמו שיש אף סורי א ח ד שיהיה מוכן לכרות שלום עם ישראל מבלי שהגולן יחזור לסוריה — הרי הוא חי על הירח.

יאנוש רוצה בייהוד הגליל, והוא מוכן לשם כך להפסיק את ההתנחלות בגולן. ייהוד — ולא פיתוח. לא יצירת אוכלוסיה מעורבת, מפותחת, הרמונית, לטובת כולם. אלא התנחלות יהודית, שתרפא את הסרטן שהוא האוכלוסיה הערבית. אין הבדל בינו ובין ישראל קניג, מושל־המחוז הקולוניאלי.

אם נותר סיכוי כלשהו לשמירת נאמנותם של הערבים, אזרחי ישראל, למדינה — באים אנשים כמו קניג ויאנוש והורסים אותו. הגרועים שבסוכני אחמד ג'בריל וג'ורג' חבש לא יכלו לפעול ביעילות רבה יותר להקמת דור ערבי צעיר, שונא־המדינה.

ושוב — לא ההתבטאויות הן הסכנה העיקרית, עם כל חומרתן. הסכנה היא בעצם העובדה שאלוף פיקוד־הצפון, האחראי על איזור זה, מאמין במה שהוא מאמין. אמונה כזאת מוכרחה למצוא את ביטוייה באלף מעשים וגילויים יומיומיים קטנים. כפי שאכן קרה במיבצע־ליטאני.

זוהי סכנה ממשית לביטחון המדינה בטווח הארוך — גם כשהיא כאה מצד גיבור־מילחמה.

אין ללמוד מן היחיד על הכלל. מותר לקוות כי יאנוש אינו אופייני לדור החדש של קציני בכירים בצה"ל. יתכן כי הרוב הגדול של עמיתיו הם בעלי שכל ישר.

אך כאשר אזוף־פיקוד דוגל בדיעות כאלה ומבטא אותן, וכאשר הדבר בא אחרי סידרת התבטאויותיו של הרמטכ"ל — זה צריך להדליק שורה אדומה של נורות אזהרה.

המערכות הולכות ונטרפות.

מי שעתיד המדינה חשוב לו חייב לתת את דעתו על דרכי הריפוי — ובמהרה.

במדינה

העם

יהודי ברחוב פינסקר

לא נולדו בדיחות עד ממשלת הליכוד. וזה היה הסימן הגרוע ביותר.

הסובסידיות צומצמו. המחירים קפצו. יותר ממיליון עובדים שכירים שבתו. ענן כבד רבץ על כלכלת המדינה.

היה זה אך סימלי כי בשבוע זה נפטר והובא למנוחות דויד („דוליק“) הורוביץ, האיש שהתימתו מתנוססת על שטרות־הכסף של ישראל, ההופכים במהרה פיסות־נייר חסרי־ערך. בהלווייתו, לקה בהתקף־לב חמור אדריכל אחר של הכלכלה הישראלית בימי המערך, יהושע רבינוביץ.

בשורה של ראיונות הבטיח משה דיין לציבור כי הממשלה תפשוט במהרה את הרגל, ולא תוכל לפרוע חובותיה ל„יהודי ברחוב פינסקר“ (ראה עמודים 33—30).

„אז תקח צ'אנסים“. את השבוע כולו סימלה מודעה, שהופיעה במקום בולט בעיתון הארץ. היה זה ניסיון מיוחד במינו של יזם פרטי אלמוני, שהתחבא מאחרי ראשי־תיבות ותא־דואר, להפיק רווחים מהתמוטטותה של הממשלה.*

תחת הכותרת „מפולת הצמודים — כבר ביום הששי. הבא?“ ותוך הסתמכות על דברי דיין, פנה בעל־המודעה אל האזרח בהטפה שלא היתה כמותה בתולדות המדינה.

„מי ישלם ליהודי מרחוב פינסקר את הצמודים?

„השקעתך בצמודים היתה עד היום השקעה מצויינת! היום, לפני הבחירות הבאות (בעוד חודש, שנה, שנתיים?) הגיע הזמן למוכרם — ורצוי מיד!!!

„שום מדינה שפויה בדעתה לא מכניסה את עצמה ל‚בוץ־הצמודים‘ בהבטיחה לאזרחיה רווחים (ללא מיסוי) מאינפלציה. היום כבר ברור לך, שבקרוב תישאר המדינה ללא מטבע זר לקנות חומרי־גלם. ואז ניכנס למיתון עמוק שעוד לא הכרנו כמותו (100,000 מובטלים?), מיתון שבגללו תיאלץ הממשלה להלאים את הסכנונות הציבור (צמודים, מט"ח, רכוש וכדו').

„במצב ‚גן עדן של שוטים‘, שבו אנו חיים, אתה מתפתה וממשיך לשחק את המישחק, בתיקווה שתספיק להסתלק בזמן.

„אל תקח יותר צ'אנסים!!

„עדיף להימלט משולחן ההימורים — ואפילו חצי שנה מוקדם, מאשר יום אחד מאוחר! כי היום, עדיין שווה 1,000,000 הלירות שלך כ־40,000 דולר — סכום נכבד! לאחר המפולת (אמצע 1980?) תשמח באם שווין יהיה 15,000 דולר (לפי 60 ל"י לדולר ארה"ב).

„באם גם אתה בדיעה שהגיע הזמן לממש את רווחי הצמודים וברצונך כי נציע לך השקעה אלטרנטיבית...“

האחרון יכבה. לשון המודעה עלתה על כל הבדיחות שצצו בתקופת המיתון של 1966, בנוסח: „בנמל־התעופה לוד תלוי שלט — מי שעוזב אחרון, שיכבה את האור.“

השבוע לא התהלכו בדיחות במדינה. איש לא התלוצץ על ממשלת הליכוד. וזה היה, אולי, הסימן הרע ביותר.

יחסים מרחביים

חזכנית בילטמור 2

במזון שבו נעשתה היסטוריה ציונית, התכנסו נציגי הפזורה הפלסטינית

האם ההיסטוריה תחזור על עצמה? ב־1942 התכנסו ראשי התנועה הציונית בארצות־הברית במלון בילטמור בניו־יורק. הם קיבלו החלטה שקבעה כי „הפיכת פלשתינה לקהיליה יהודית“ היא מטרת־המילחמה של העם היהודי.

ההחלטה אמנם דיברה על הארץ כולה, כך שיומיה ידעו כי הכוונה היא, בעצם, לכינון מדינה יהודית בחלק מן הארץ. ואכן, „תוכנית בילטמור“ קבעה את המדי־

(המשך בעמוד 38)

* החברה מורכבת משני יזמים, בעלי נטיות אמנותיות, המציעים להשקיע כסף בחפצי אמנות מזהב ואחרים.

ב יום הראשון השבוע התקיימה שיחה חשובה בין ראש־הממשלה, מנחם בגין, ויושב־ראש הכנסת, יצחק שמיר.

שניהם היו מתוחים באותו בוקר. ראש־הממשלה לקראת ישיבת הממשלה הראשונה שהתקיימה בראשותו, מאז שוחרר מבית־החולים, ושמיר לקראת הופעתו הציבורית הראשונה, מאז נבחר כיושב־ראש הכנסת, שבה התעתד לשאת נאום פוליטי — בעצרת במלאת 50 שנה למאורעות תרפ"ט בחברון.

באותה שיחה סוכמו בין השניים מהלכים הפוליטיים של בגין הנוגעים לעתידו של שמיר.

בגין הציע לשמיר להתפטר מי תפקידו כיושב־ראש הכנסת, להצטרף לממשלה כסגן־שני לראש־הממשלה,* כשהוא מבטיח לו כי תוך שנה, אחרי ששמיר יתבסס בתודעת הקהל והמיפלגה, יתפטר בגין מתפקידו כראש־הממשלה וי־יוריש אותו לשמיר.

שמועות אחרי כל מחלה

ה שמועות על מינוי יצחק שמיר כיורש לבגין נפוצות בכל פעם ש־ראש־הממשלה נופל למישכב. כאשר מתעוררת, בעיקר בתוך תנועת־חרות ובליכוד, השאלה מי יהיה יורשו של בגין, שאלת היורש התעוררה במלוא חריפותה גם כאשר אושפז בגין בפעם האחרונה.

למרות ההודעות המרגיעות של הרופאים, מייד אחרי שבגין נכנס להדסה, ידעו ראשי חרות והמקורבים לבגין, כי ראש־הממשלה לקה בפגע מוחי, אשר הסכנות בו מרובות וכי החשש לפגעים מוחיים נוספים אף הם רבים, גם אם יחלים בגין.

אז עלו שמות של שלושה אנשים כי מועמדים לרשת את בגין. הליברלים, שגם להם ברור כי היורש חייב לבוא מחרות, וחלק מחברי־הכנסת של חרות, בראשותו של ח"כ חיים קאופמן, דיברו בגלוי על שר־הביטחון, עזר וייצמן, כעל היורש. ותיקי־חרות, שנותרו ללא מנהיגים, מלבד בגין עצמו, יחד עם הניצים בחרות, הציעו כמועמד נגדי את יצחק שמיר, שלמרות שאינו מיוצאי־אצ"ל ו־אינו איש־מיפלגה ותיק, מקורב אליהם ביותר. שמיר היה באצ"ל רק במשך ארבע

* לא ידוע אם הכוונה בשיחה היתה לסגן שני לראש־הממשלה יחד עם הסגן הנוכחי ייגאל ידין, או סגן לצידו של מי שמכהן היום כשר־האוצר.

סקופ

כדי לחסום את דרכו של עזר וייצמן, מוכן בגין להתפטר עוד לפני הבחירות הבאות, ולהמליך את שמיר

ציץ בגין-שמיר

שנים, משנת 1936, ועזב את האצ"ל יחד עם מקימי לח"י. הוא הצטרף לחרות ולחיים הפוליטיים בישראל רק בתחילת שנות ה־70.

באותם ימי־מחלת בגין עלה שם נוסף: שמו של יושב־ראש ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, הפרופסור משה (״מישה״) ארנס. אולם שמו של ארנס הועלה בעיקר על־ידי עצמו, ונראה כבר אז חסר סיכוי ממשי.

אין ספק כי במצב הפוליטי של היום, ובמצב הפוליטי כפי שאפשר לחזות אותו בשנתיים הקרובות, היורש הטבעי ביותר הוא עזר וייצמן. אולם שר־הביטחון, שלזכותו זוקפים הכל את ניצחון הליכוד בבחירות האחרונות, הוא נטע זר ב־חרות. ומה שגרוע מכך: מערכת־היחסים בינו לבין בגין היא כזו, שבגין אינו מוכן בשום פנים ואופן להפקיד בידיו את ה־ירושה.

״מנחם הראשון״

כ אשר צנח עזר וייצמן מצה"ל ל־לחיים הפוליטיים, הוא התקבל על־ידי בגין בהתרגשות רבה. וייצמן היה אז הגנרל היחידי שקישט את חרות. אז החלו לפעול נגד האלוף הנמרץ, בעל ה־לשון החדה, ותיקי חרות ועסקניה, שסו־בבו את בגין במשך עשרות בשנים. ״ה־מישפחה הלוחמת״ לא אהבה מגוייסים חדשים.

גם בגלל סיבה זו הרגיש וייצמן את עצמו כחונק בתוך חרות. הוא ניסה לבצע שינויים בגישה המעשית שלה, התנגש עם בגין ובמשך שנים רבות נחשב כמי ש־בגד בבגין ושניסה להפילו, ממש כשמו־אל תמיר השגוא, בזמנו.

וייצמן הוא כיום אחד משני השרים הבכירים ביותר בממשלתו של בגין, ו־שמואל תמיר מכהן אף הוא כשר במש־שלה זו. אולם בגין ידוע כנוקם וכנוטר, אם כי הוא די נבון כדי להסתיר רגשות אלה, עד לרגעי־הכרעה. העובדה שווייצ־מן ״חזר בתשובה,״ הצטרף לחיים הפו־ליטיים מחדש אחרי שישב במקרר־העס־קים, והביא לליכוד את הניצחון בבחי־רות, גם היא אינה מספקת, כדי להש־כיח מבגין את ״הבגידה הגדולה״.

לווייצמן יש חיסרון נוסף, שהביא, בין השאר, להחלטה של בגין להוריש עוד בחייו את השילטון לשמיר. וייצמן, סמל לסיגנון הצברי המחופסס ולדיבור הישיר, אינו נמצע מלהתבטא בחופשיות יתרה על ״מנחם הראשון״. כמה פעמים היו ביניהם חילופי־דברים חריפים ביותר במהלך ישי־בות־הממשלה, שנבעו בעיקר מהתבטאו־יותיו של וייצמן. כמה פעמים עזב וייצ־מן את ישיבת־הממשלה בטריקת־דלת ופעמים אחרות בשתיקה, שהיתה רועמת אף מטריקת־הדלת.

במשך השנתיים, שבהן מכהנים בגין ווייצמן באותה הממשלה, היו שלוש פע־מים שבהן התכוון וייצמן להתפטר. בפ־עם האחרונה, בפרשת תצהיר הרמטכ"ל בעניין אלון־מורה, נודע רק ברגע האח־רון על כוונתו של בגין לקבל את הת־פטרות שר־הביטחון שלו, ולמנות במ־קומו את אריק שרון. כל הכוחות במיפ־לגות המרכיבות את הקואליציה, המת־נגדות לשרון, שיגרו לבגין איומים חרי־פים, ואילו וייצמן נסוג מרעיון ההת־פטרות. בעיית וייצמן שוב סואטאה מת־חת לשטיח.

חוש־ההומור הטיפוסי של וייצמן מצ־ליף ללא הרף בראש־הממשלה, כמו בכל שאר אישי־הציבור, על כוס־קפה במיז־נון־הכנסת או במסיבות שבהן משתתף שר־הביטחון. הוא אינו מקפיד תמיד להת־בונן מסביב, ולראות מי מאזין ומי נהנה מהחוכמות, ומי מקרב המאזינים ירוץ וידווח על־כך לבגין או לאחד מאנשי־לישכתו. לעיתים גם מופיעות בעיתונים ״חוכמות״ משל וייצמן על בגין.

וייצמן יודע כי דברים אלה מזיקים לו. הוא ביקש מעיתונאים רבים שלא לצטט את החוכמות שלו במדורים שלהם, והעיתונאים אומנם נענים לו במרבית המיקרים. אולם יש מי שדואג לספר עליי־הם לבגין — ועל כך אין בגין, למרות שמעולם לא העיר על כך לווייצמן, טולה לשר־הביטחון שלו.

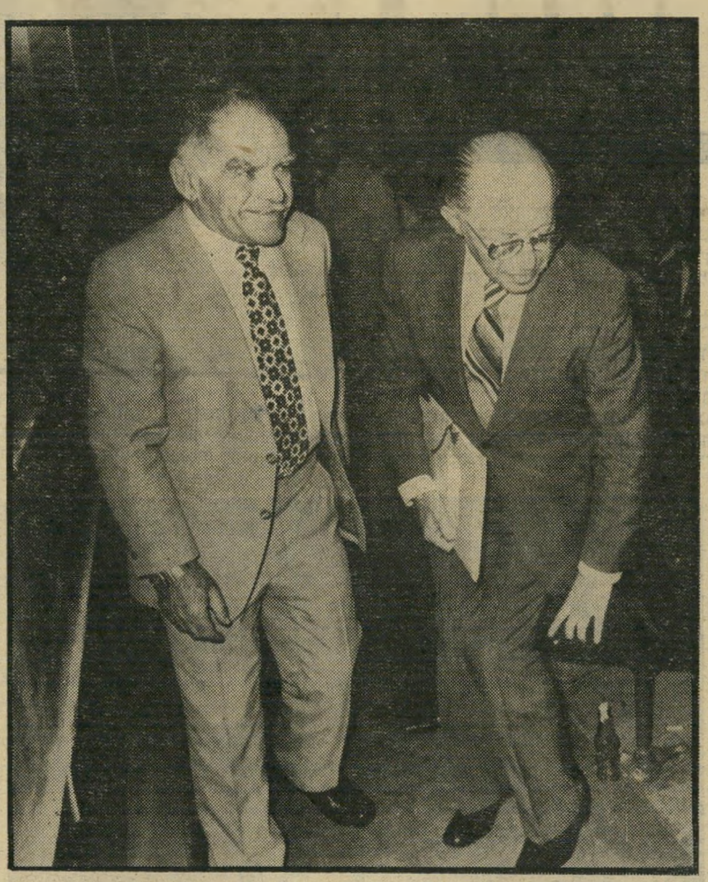
בגין החליט, איפוא, שלא להניח לעזר וייצמן לרשת אותו, למרות שבגין צריך היה לדעת שווייצמן כראש־ממשלה, או כראש רשימת הליכוד לכנסת, הוא עו־גן־ההצלה היחידי לליכוד בבחירות ה־באות.

הגוורדיה הוותיקה נעלמה

ג ם שמיר אינו בדיוק המועמד ה־אידיאלי של בגין. במצב שנוצר עתה בתוך תנועת־חרות, יש לעג היסטורי מסויים. במשך כל חייו באופוזיציה, היה בגין מוקף באישים עושי־דברו הנאמנים לו. היה זה רק טבעי שאחד מהם יבוא במקומו. אך אריה בן־אליעזר נפטר, ו־אלמנתו יורקת עתה אש וגפרית לעבר בגין, שימשון יוניצ'מן נפטר. יוחנן בדר זקן, הפך אחד ממתנגדיו החריפים ביותר של בגין.

יעקוב מרידור מהווה בעייה לגבי ה־ירושה. בגין יודע כי מועמדותו של מרי־דור לא תתקבל, בגלל הסתבכויותיו ה־כספיות. מרידור נחשב כהרפתקן בעניי־ני עסקים, עתיר הצלחות וכישלונות, ו־עמיתיו במיפלגה חוששים שעסקים אלה יזיקו למיפלגה.

נותר רק חיים (״גונדר אברהם״) לנ־דאו. לנדאו עמד בשורה הראשונה של תוקפי בגין אחרי קמפ־דייוויד והסכמי־השלום. השניים אומנם השלימו ביניהם, ולנדאו התיישר לפי הקו של ראש־הממשלה, אולם אין בגין מוכן לסלוח ל־״בוגדים״ בו. נימוק נוסף לאי־בחירתו של לנדאו כיורש הוא שאפילו בגין, ידידו של לנדאו במשך עשרות בשנים, המכירו היטב, אינו מעלה על דעתו ש־איש זה יהיה ראש־ממשלת־ישראל.

מנחם בגין ויצחק שמיר
תמיכה מלאה

לגבי יצחק שמיר המצב אחר לגמרי בעיניו של בגין. שמיר, נולד בפולין, הארץ שבה נולד גם בגין, אחרי שלמד בבתי־ספר עבריים, החל בכיתה א' ועד לסיום הגימנסיה העברית בביאליסטוק, פנה ללימודי מישפטים, ממש כמו בגין עצמו. שמיר צעיר מבגין בשנתיים. כיום הוא בן 64, ומגיל צעיר התחנך בבית״ר.

ב־1936, שנה אחרי עלייתו לארץ, הצ־טרף שמיר לאצ"ל, אולם בפילוג של 1940 הלך שמיר עם אברהם (״איר״) שטרן, והיה בין מקימי הלח"י. כאשר נהרג יאיר, נמנה שמיר על השלושה ששיקמו את לח"י ושהיוו את המיפקדה שלו. שני האחרים: נתן ילין־מור (פרידי־מן) והד"ר ישראל אלדד (שייב).

בעיני בגין, שמיר מהווה דוגמה של לוחם־המחתרת הגא. פעמיים נעצר על־ידי הבריטים, בשנים 1941 ו־1946, ופע־מיים הצליח לברוח מהשבי. בפעם הש־נייה ברח שמיר מאריתריה, נמלט דרך אתיופיה למושבה הצרפתית ג'יבוטי, קיבל מיקלט מדיני בצרפת ועלה לארץ רק ב־מאי 1948.

ב־1955 הצטרף שמיר ל״מוסד״, והיה אחד מאנשי־המינהלה הבכירים בו. עשר שנים אחר־כך הוא פרש מהשירות הממ־שלתי, אולם לא נכנס לחיים הפוליטיים. הוא ניצל קשרים שהיו לו, מאז קיבל מיקלט מדיני בצרפת, ואת גל הידידות ישראל־צרפת שגאה בתקופה זו ועמד בראש חברה כלכלית ישראלית־צרפתית. אחר־כך הקים מיפעל למוצרי גומי ב־כפר־סבא.

רק ב־1970, כשמסיבות שונות החליט לפרוש מעסקים, הצטרף לתנועת־החרות, והפך אחד מגאמני בגין. הוא צורף מייד להנהלה, ומונה כיושב־ראש מחלקת־העולים של תנועת־החרות, שהיתה חשו־בה בתנועה האופוזיציונית, שניסתה לת־פוס טרמפ לאומני על יהודי ברית־המו־עצות. מאוחר יותר מונה כראש מחלקת־האירגון של תנועת־החרות, עמדה ש־היא רבת־כוח בתנועה זו.

בכנסת שעברה היה חבר־כנסת אפור, בלתי־פעיל ובלתי־מתבלט, אך העובדה שהוא היה חבר בוועדת־החוץ־והביטחון תשמש כחיזוק נוסף לבגין, כאשר יצטרך להציג את סגולותיו של שמיר בעיני מיפ־לגתו, הליכוד והציבור, כראש־הממשלה הבא. במארס 1975 נבחר שמיר, אחרי מאבק חריף, כמועמדו של בגין, לתפקיד יושב־ראש הנהלת תנועת־החרות. שנ־תיים אחר־כך נבחר שמיר לאותו התפ־קיד, והפעם ללא כל התנגדות.

״לא נזוז מחברון״

ש מיר ידוע כנץ בחרות, וכמתנגד לרוח קמפ־דייוויד ולהסכמי־השלום. הוא מקורב ביותר לדיעותיה של פקודתו בלח"י, גאולה כהן. אולם שמיר סירב לצאת נגד מנחם בגין במאבק הפנימי העז שהיה בתוך חרות אחרי קמפ־דיי־וויד, ולמרות שבהצבעה בכנסת, בליל־השימורים, הצביע נגד אישור הסכם קמפ־דייוויד, הוא עשה זאת בקול עגות־חלו־שה. מאז ההצבעה הוא נתן את מלוא תמיכתו לבגין במאבקים בתוך התנועה, בנושא זה כבנושאים אחרים. בהצבעה על הסכם־השלום כבר הצביע עם בגין.

בגין, היודע את ריקעו ודיעותיו של שמיר, מודה לו על האלגנטיות שבה הוא הצביע נגדו, ועל התמיכה שהעניק לו מאז. העובדה שרבים, הן מתוך חרות והן מחוצה לה, חושבים ששמיר פשוט אינו מתאים לתפקיד ראש־הממשלה, אינה מפריעה לבגין.

גם הסכנה שהצבתו השרירותית של שמיר, בראשות־הממשלה, חרף ההתנג־דות העזה שצעד זה יעורר, תפלג את הליכוד ואולי גם את חרות, ותביא אולי ליצירת גוף פוליטי חדש בראשותו של עזר וייצמן, אינה מרתיעה את בגין. הוא סומך על השפעתו הרבה ועל כוחו בתוך חרות והליכוד, שיעבירו את המינוי ללא כל זעזוע פנימי.

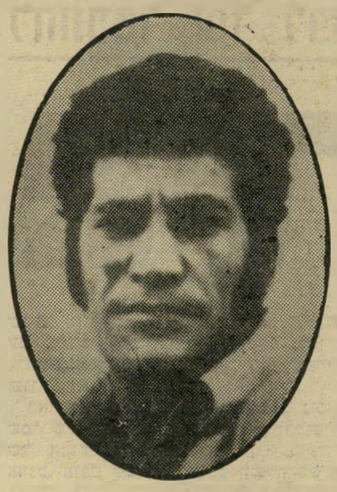
השיקול של בגין ושמיר הוא שאם יהיה לציבור־הבוחרים זמן להתרגל אל שמיר כאל ראש־ממשלה, הוא יתמוך בו בבחירות הבאות לכנסת, בעיקר אם בגין יתן לו את מלוא התמיכה.

את הצפוי משמיר כראש־ממש־לה אפשר היה ללמוד ככר באותו היום שבו נערכה השיחה בין ה־שניים. שמיר הופיע בעצרת לזכר הפרעות ביהודי־חברון, ונשא בה, לראשונה מאז נבחר כיושב־ראש־הכנסת, נאום פוליטי חריף, שבו הצהיר הצהרות לאומניות ו״נש־בע״ כי מחברון לא נזוז.

יוסי יגאי

חקירת הרצח האכזרי ביפו מסתעפת, ושלל

קורבן עלי שניר

לפגוע באישה ובילדים. סביר יותר להניח כי היה בכוונתם לפגוע רק בעלי עצמו. אך משהתעוררה האישה, ניסתה להתערב כאשר היכו את בעלה ולכן נאלצו לפגוע גם בה. על מאבקה עם הפורצים מעידות פציעות שנמצעה בידיה, נוסף על הפציעות בראשה. הילדים, שהתעוררו לשמע ההמולה פרצו בבכי, וכדי להשתיק פגעו האלמונים, כנראה, גם בהם. אך המישטרה אינה מוציאה מכלל אפשרות, כי לפורצים היתה כוונה, מלכתחילה, לפגוע במישפחה כולה.

אחרי שביצעו את זממם, יצאו מבעד לדלת־הכניסה ונעלו אותה אחריהם. הם ירדו לחצר החיצונית המשותפת לארבעת האחים, ופנו אל פרדס סמוך, השייך למישפחות שניר, שבו נמצא ביתו של האח סייד שניר. כוונתם היתה, כנראה, לפגוע גם בו. אולם משניסו לפרוץ את אחד החלונות בביתו, שמע זאת בנו, עות'מאן בן ה־16, והזעיק את בני מישפחתו.

בני המישפחה, שהתעוררו משנתם לשמע צעקותיו של עות'מאן, מיהרו לאחוז בסכינים ולצאת לחצר ביתם. הם הזעיקו גם את בני מישפחות שאר האחים, אולם יצאו רק מישפחותיהם של מוחמד ויוסוף. האלמונים כבר לא היו שם. הם נמלטו דרך הפרדס. היחידי שהבחין בהם בדרך מנוסתם היה עות'מאן, שיצא ראשון לחצר.

בעוד הם עומדים מבולבלים בחצר ביתם, שמעו גניחות בוקעות מבעד לחלון חדר־השינה של עלי. סייד פרץ בריצה במדרגות העולות לבית אחיו, אך הדלת היתה נעולה. עות'מאן טיפס דרך הגג ופתח את הדלת, שבעדה נתגלה מראה הזוועה. ששת בני המישפחה שכבו במידי הוא רוצחו של בניטה. החוקרים חשדו כי בידי סייד היה אקדח, וכי הוא פנה לרדוף אחרי האלמונים. ייתכן כי נתקל בבניטה וירה בו מתוך פחד, ומתוך מחשבה כי הוא האיש המנסה להתנקש בו.

גירסה זו התחזקה על־ידי שתי עובדות תמוהות, אשר לא השתלבו במסכת שנרקמה. האחת: אברהם בניטה נרצח על־ידי אקדח ולא בעזרת כלי הנשק הקר ששימש את הרוצחים בבית מישפחת שניר. והשנייה: מספרם הרב של הקליעים שנמצאו בגופו של בניטה.

אם היה ברשותם של הרוצחים אקדח, מדוע לא השתמשו בו גם נגד מישפחת עלי שניר, ובחרו להשתמש דווקא בכלי־נשק קר שיעילותו פחותה? ואם אכן בחרו, מסיבה כלשהי, להשתמש בכלי־נשק שונים, מדוע התעכבו בדרך מנוסתם וירו בראשו של אברהם בניטה תשעה כדורים, בזה אחר זה, כאשר גם כדור אחד די בו כדי לחסל אדם באיזור זה?

התשובות שנתנו לשאלות אלה נראו מספקות: הרוצחים השתמשו בכלי־נשק קר, כיוון שהיה בכוונתם להמשיך ולחסל גם את סייד, ואולי אף את מישפחתו ואת שאר האחים, ולכן נמנעו מלהקים רעש באמצעות האקדח שהיה ברשותם, כדי שלא להעירם משנתם. אשר למיספר הקליעים שנמצא בגופו של בניטה, אפשר להניח, כי ירו בו, בלהט מנוסתם, מיספר רב של יריות, כדי להבטיח את מותו של עד־הראייה היחידי.

אולם המישטרה בחרה לבדוק גם את האפשרות כי סייד הוא שירה בבניטה. סייד נעצר ונחקר בנושא זה. הוא הכחיש את המיוחס לו, ובבדיקה בפוליגרף נמצא שהוא דובר אמת. הוא שוחרר כעבור ימים אחדים. חקירת המישטרה חזרה, איפוא, לנקודת־המוצא, שלפיה בוצעו שני הפשעים על־ידי אותם אלמונים.

מידע מודיעיני עשיר, המצוי בידי המישטרה, מצביע על־כך כי מישפחת שניר היא בעלת מעמד בקרב העולם התחתון. אחדים מבני המישפחה ידועים כבעלי עבר בעיסקי רכוש גנוב וסמים. עלי שניר הוא הדמות הדומיננטית בשטח זה בין אחיו, וידוע כבעל המילה במישפחה. באחרונה עסק בהשתלטות על סחר הדגים בנמל־יפו, והסתכסך תוך כדי־כך עם בעל־זרוע אחר, שעסק בשטח זה.

המישטרה מניחה כי הרוצחים לא באו מחוגי העולם התחתון, למרות הקשר העז של המישפחה עם חוגים אלה. הנחה זו מתחזקת על־ידי הפגיעה בילדים, שאינה מקובלת על אנשי העולם התחתון, ועל־ידי העובדה כי מישפחת שניר אהובה ביפו, ואין להניח כי מעשה מסוג כזה יעובר בשתיקה מצד גורמים המקורבים למישפחה. בין ידידי המישפחה נימנים טותיהם מתבוססים בדמם. האחים מיהרו לפנותם לבית־החולים דונולן, ומשם פוזרו לבתי־חולים באיזור תל־אביב.

מי ירה בבניטה?

בחקירת העדויות הסתבר לחוקרי־המישטרה כי בשלב מסויים פרץ האח סייד בריצה אל תוך הפרדס. באותו זמן, בערך, נשמעו יריות מעברו השני של הפרדס, שם נרצח בניטה. סייד סיפר למישטרה כי פחד שהאלמונים מנסים להתנקש בחייו, ולכן נמלט לפרדס. אולם במישטרה הועלתה ההשערה כי סייד אורה, נראה היה כי האלמונים שביצעו את מעשה הזוועה בבית מישפחת עלי שניר, נתקלו בדרך מנוסתם באברהם בניטה שעבר בסמוך למקום, ומחשש שמא יזהה אותם ויביא למעצרם בידי המישטרה, חיסלוהו ביריות.

צוות המעבדה לזיהוי פלילי (מז"פ), שאסף עדויות ומימצאים בזירת הפשע, הגיע למסקנה כי האלמונים, שלושה במיספר, פרצו לבית המישפחה דרך גג בית־מלאכה הצמוד לבית. מן הגג ירדו לחצר הפנימית וחדרו לתוך הבית דרך הדלת הפונה לחצר, שלא היתה נעולה, והמפתח היה תקוע בה מבחוץ.

הם פנו מייד לחדר השינה שבו ישנו עלי ואישתו. לא ברור אם היה בכוונתם

בשיקבות

רצח, 1965 בני מישפחת שניר, יוסוף עלי ומוחמד, נכנסים לבית־מישפט שריף שאנטי, שאירע בינואר 1965. הם שוחררו כחודש אחרי מעצרם מחוסר הוכחות.

ה אלמונים שפרצו לביתו של עלי שניר ביפו ביצעו פשע עקוב מדם, מן האכזריים ביותר שהיו אי פעם בארץ. הם ריסקו במלומות גרון, או כלי חד אחר, את גולגולותיהם של ששת בני ה־מישפחה (העולם הזה 2188).

אבי המישפחה, עלי, ניפצע באופן הקשה ביותר. מצבו הוגדר על־ידי רופאי בית־החולים כמוות קליני. מצבם של שאר בני המישפחה — האשה לטיפה ו־ארבעת הילדים: רמזי בן ה־7, ג'מל בן ה־5, ג'מלת בת ה־4 וליבנה בת השנתיים וחצי — הוגדר כקשה, אך הם יצאו מכלל סכנה. האם, שהיתה בחודש הריונה השמיני, נותחה בניתוח קיסרי מייד עם הגיעה לבית החולים, והרופאים הצליחו להציל את חיי ולדה.

אחיו של עלי שניר — מוחמד, סייד ויוסוף גילו את הפצועים, והם שפינו אותם לבית־החולים. ארבעת האחים, מוסלמים בדתם, מתגוררים בבתים נפרדים בחצר אחת, בסימטה הסמוכה לבית־מרס בגיבעת־הרצל.

המישטרה, שהוזעקה על־ידי בנו של אחד האחים, גילתה בדרכה לזירת הפשע את גופתו של אברהם בניטה, רוכב־אופניים שעבר בסמוך לביתו של עלי בדרכו לעבודה במאפיית אילת, מוטלת בשולי הכביש. הוא נורה בתישעה כדורי אקדח ברטה 0.22 מ"מ, מטווח קצר.

צוות חקירה מיוחד (צח"מ) שהוקם במרחב יפו בראשותו של פקד מיקו בהר, הוצרף, איפוא, לפענח שני מעשי פשע השונים באופיים, בעת ובעונה אחת; את מעשה־הזוועה שבוצע בבני מישפחת שניר באמצעות נשק קר, ואת רצח אברהם בניטה, שבוצע בסמוך למקום, באמצעות נשק חם.

להשתיק את הילדים

כ יוון החקירה הראשוני היה למצוא את הקשר שבין שני הפשעים. לכאורה, נראה היה כי שני הפשעים בוצעו על־ידי אותם אלמונים, ומניעם היה נקמה. אך בחקירה התברר כי בין בניטה לבין מישפחת עלי שניר לא היו יחסים כלשהם, ולא היתה ביניהם כל מערכת־יחסים, עסקית או חברתית.

מי רצח אותו?

שריף שאנטי נרצח בחדר המדרגות של ביתו בשד' רוטשילד בתל־אביב. לאחים שניר היה מניע משותף לרצח: הוא עמד לגזול את מחצית אדמותיהם, אך לא היו הוכחות. הרוצחים לא נתפסו.

של פרשות עלומות מן העבר נחשפות

קורבן לטיפה שניר

פתחי נעצר, הודה בחקירתו כי רצח את אשתו על רקע רומנטי, וסיפר כי מוחמד סייע לו בעטיפת גופתה בניילונים, והטמנתה, בעזרת מישקולות, בתחתית הבאר. לדבריו, באו לבאר לבדוק אם הגופה אינה צפה, וכך נתפסו בידי המישטרה.

מוחמד נעצר אף הוא והואשם בסיוע לרצח. למישטרה נודע כי נעימה בגדה בבעלה, שהיה חשוך־ילדים, עם אחר. כאשר נכנסה להריון, נתגלה לו סודה, והוא היכה אותה ואיים לגרשה. נראה כי פתחי היה קשור גם הוא ברצח שריף שאנטי, ושאשתו ידעה על־כך. היא איימה שאם יגרש אותה, תביא להסגרתו למישטרה. לפי גירסת החוקרים, החליט פתחי לרוצחה, וביקש את עזרתו של מוחמד, שיחד עם אחיו היה גם הוא חשוד ברצח שאנטי, ונעימה היתה עשוייה לסבך גם אותו.

פתחי אערידי התאבד בבית־המעצר ב־אבו־כביר. מוחמד שניר הורשע בבית־המישפט המחוזי, אך עירער וזוכה בבית־המישפט העליון, שקבע כי עם מותו של פתחי הוא לקח עימו את עדותו נגד מוחמד — אם היתה כזאת — אל הקבר.

פתחי אערידי הוא קרוב של מישפחת

גניחות מבעד לחלון

חדר־השינה של עלי ולטיפה שניר (הימני בתמונה), עוררו את חשדם של אחיו, הגרים בחצר אחת. אחד הבנים טיפס דרך הגג ופתח את הדלת, וגילה את הזוועה.

מפצחי הגולגלות

מקום הפשע

חוקרי המעבדה לזיהוי פלילי (מז"פ) של המטה הארצי אוספים עדויות ומימצאים בחדר־השינה של עלי ולטיפה שניר. החדר מגועל כולו בדם אחרי מעשה הזוועה שהתחולל בו שעות אחדות לפני כן.

ניידת מז"פ

חוקרי המעבדה לזיהוי פלילי, המגיעים עם רכבם לזירות־פשע ברחבי הארץ, זמן קצר אחרי ביצוע העבירה, זועזעו הפעם למראה הזוועה שנתגלתה לנגד עיניהם בבית מישפחת עלי שניר בגיבעת הרצל.

לילו פרג'ון והרצל עוזר, שני ליווייתנים, שדי בהזכרת שמם כדי להטיל מורא על אנשי העולם התחתון היפואי.

משום כך הפגתה המישטרה את תשומת־לבה לפרשות מהעבר הרחוק. בין השאר התעניינה במישפחה היושבת ב־ג'לג'וליה שבמשולש. לאביהם של ארבעת האחים שניר, עבדאללה, היו שתי נשים — אמנה ופטמה. ארבעת האחים המתגוררים בגיבעת־הרצל הם בניה של אמנה. יומיים לפני מותו, העביר עבדאללה את הבעלות על 50 דונם אדמה, שהוריש אחריו, לידי אמנה, וזו העבירה אותם לרשות בניה.

בניה של האשה השניה — פטמה — הגישו אחרי מותו תביעה מישפטית לקבלת חלקם באדמות, בהיותם בניה של אחת הנשים. במהלך המישפט הסתבר, כי סוחר־הקרקעות, שריף שאנטי, מוסלמי שהתחתן בימי המנדאט עם יהודיה וגר בתל־אביב, קיבל לידיו את הטיפול בתביעת הבנים ואף רכש מפטמה את חלקה. עוד לפני שבית־המישפט פסק בעניין.

שריף שאנטי נרצח בחדר המדרגות של ביתו בינואר 1965. מייד אחרי הרצח נעצרו ארבעת האחים שניר, בניה של אמנה, כחשודים עיקריים ברצח. הסברה היתה כי חששו שמא יצליח להביסם במהלך המישפט. ואכן, אחרי מותו הם זכו במישפט, והאדמות נשארו ברשותם. אולם הם שוחררו, בסופו של דבר, מחוסר הוכחות. הרוצחים לא התגלו עד היום.

פטמה היא בת למישפחת סרפי, היושבת בג'לג'וליה. מישפחה זו היתה בידידות עם שריף שאנטי, שרכש לו מהלכים במשולש. על רקע ידידות זו הוא קיבל לידיו, בזמנו, את הטיפול באדמותיה של פטמה. משנרצח, איבדה מישפחת סרפי את ידידה ואיבדה את אדמותיה.

גופה בתוך באר

רשה אחרת הקשורה במישפחת סרפי מג'לג'וליה, היא רציחתה של נעימה אערידי, לבית־זינב, שגופתה נתגלתה בספטמבר 68' בפרדס מישפחת שניר.

בעלה, פתחי אערידי, הודיע חודש לפני־כן על היעדרה. המישטרה חשדה, כי רצח אותה, והפעילה מעקב אחריו.

פתחי זה עבד במשך 13 שנה בבית־חרושת לחמוצים, שהיה ממוקם בשטח מישפחת שניר, והיה שותף לסודותיהם. [illegible] הוליד כעבור זמן מה [illegible] אערידי ומוחמד שניר נראו [illegible] באר־השופכין של בית־החרושת [illegible] צוללנים, שהובא למקום. גילה [illegible] הבאר את גופתה של נעימה.

סרפי מג'לג'וליה. אחת הסברות היתה כי פתחי התאבד משום שנודע לו כי הגבר, שעימו בגדה בו אשתו, לא היה אלא עלי שניר. הוא לא יכול היה לשאת את הבושה, ולכן התאבד. מישפחת סרפי, שכבר היתה מסוכסכת עם מישפחת שניר על רקע סיכסוך האדמות ורציחתו של שריף שאנטי, האשימה עתה את מישפחת שניר באחריות להסתבכותו של קרובם, פתחי, ובמותו.

כמו אגרוף קמוץ

אחת הישיבות של בית־המישפט, שדן ברצח נעימה אערידי, התפרץ אחיה, יחיה זינב, אל עבר עלי שניר, שבא לחזות במישפטו של אחיו מוחמד, ודקר אותו בביטנו. זינב נשפט על מעשה זה לארבע שנות מאסר, ונחזן מאוחר יותר על־ידי נשיא המדינה.

מייד אחרי ביצוע מעשה־הזוועה בבית מישפחת עלי שניר, בשבוע שעבר, נעצרו יחיה זינב ואחיו סלאמה. אולם הם מכחישים את החשד נגדם ואילו למישטרה אין כל הוכחות נגדם.

פרשות־אהבים, שיש לאח סייד שניר עם נשים יהודיות מעניינות גם הן את החוקרים. יתכן כי אחד מבני־המישפחה של אחת הנשים ביקש להתנקם בסייד ופגע בטעות בעלי, או שהיו לו סיבות לפגוע גם בו. סייד בילה לפני חודשים אחדים עם אישה יהודיה ועם חברו, תייר איראני, שנורה בנוכחותו של סייד על־ידי שוטר ברציף הרברט סמואל, בחוף תל־אביב.

האמת היא כי החקירה נקלעה למבוי סתום. חוקרי מישטרת מרחב־יפו עושים מאמצים לצאת מהסבך, אולם חקירה רבת־כיוונים מסוג זה היא משימה קשה עבורם. העובדה שהחקירה גולשת לעבר הרחוק מקשה עליהם וגם העובדה שאין ברשותם חומר־רקע לגבי פרשיות אלו.

בימים הקרובים תועבר החקירה לידי היחידה המרכזית במטה המחוז, שהיא זו שחקרה בעבר חלק מן הפרשיות שהועלו עתה. בידי היחידה המרכזית יש ארכיון מפורט, שיקל עליה את החדירה לסבך העבר. עיקר החקירה יופנה, לפי הסימנים, אל ג'לג'וליה שבמשולש.

המישטרה מקווה גם להיעזר בעדויותיהם של האישה והילדים הפצועים. הבעל, השוכב נטול־הכרה, אפסו הסיכויים להצלתו. עד כמה שהובהר, הוא במצב של צמח, וכנראה יאושפז בבית־לוינשטיין. האשה, לטיפה, התעוררה ביום השישי בשבוע שעבר מעילפונה, וכאשר נשאלה על־ידי קרוב־מישפחה אם היא מכירה את האלמונים, אחזה בידו והינהנה בראשה.

למישטרה יש אף יסוד להניח כי בני־המישפחה יודעים כבר מיהם האלמונים, אך מסרבים לשתף פעולה, ורוצים לגמור את החשבון לבדם. האח סייד אמר לחוקריו: „אתם לא תוכלו להוציא ממני אף מילה ואין לכם גם מה להוציא. מי שעשה את זה יקבל את שלו.“ חוקרי־המישטרה נוטים להאמין לדבריו אלה. היטיב להגדיר זאת אחד החוקרים שאמר: „בני מישפחת שניר סגורים בתוך עצמם. קשה להוציא מהם משהו. הם כמו אגרוף קמוץ.“

יוסי הימן ■

דבר המפלגה הקומוניסטית הישראלית

לא האוכלוסיה הערבית היא הסרטן בגוף המדינה - אלא מדיניות ממשלת הליכוד היא הסכנה לדו־קיום בשלום

הכרזתו הפוגרומיסטית של אלוף פיקוד הצפון, **א. בן גל**, בפני קבוצת חברי־כנסת ברמת־הגולן ש„התושבים הערבים הם סרטן בגוף המדינה" — היא קריאה לפוגרום על אזרחי המדינה הערביים. הכרזה מלחמתית וגזענית זו עוררה חרדה וזעם בקרב האוכלוסיה הערבית כולה ובקרב חוגים רחבים ביותר בציבור הישראלי.

ההכרזה האנטי־ערבית של אלוף פיקוד הצפון מבטאת הקצנה במדיניות ממשלת הליכוד כלפי האוכלוסיה הערבית. הממשלה הפכה את מיסמך קניג הגזעני למדיניותה המעשית. ההסתה הפרועה נגד האוכלוסיה הערבית בישראל, שהיא כביכול „מחכה לשעת כושר להכות בישראל" — היא חיפוי על מדיניות הדיכוי הלאומי, הנישול מהקרקע והחתירה לעקירת האוכלוסיה הערבית ממולדתה.

מדיניות זו מתבטאת לאחרונה בחוק נישול האוכלוסיה הערבית בנגב מאדמתה, בזירוז התוכניות להקמת המיצפים המשטרתיים להחנקת הכפרים הערביים בגליל בשם מדיניות „ייהוד הגליל", בהתקפה המשטרתית על תושבי הכפר מעיליה וכל גילויי ההסתה נגד האוכלוסיה הערבית.

נזיפת שר־הבטחון באלוף פיקוד הצפון איננה מרגיעה את האוכלוסיה הערבית החרדה לגורלה.

הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית תובעת את פיטוריו של אלוף פיקוד הצפון. היא תובעת לשים קץ למדיניותה הגזענית והאנטי־ערבית של ממשלת הליכוד, המהווה סכנה לא רק לאוכלוסיה הערבית, אלא לעם ישראל ולחברה הישראלית כולה. ממשלת הליכוד מוכיחה בפעולותיה שהיא מוליכה את ישראל אל מלחמה, אל הגברת האיבה בין שני עמי הארץ, אל חיסול החירויות הדמוקרטיות ואל אנרכיה כלכלית וחברתית.

ממשלת הליכוד חייבת להתפטר וללכת!

הלשכה הפוליטית קוראת לכל הכוחות הדמוקרטיים, לשוחרי השלום, האחווה ושיתוף־הפעולה, לאזרחי המדינה, יהודים וערבים, להגביר את מאבקם המשותף והמלוכד נגד מדיניות האפלייה הגזענית, הנישול והפקעת הקרקע של האוכלוסיה הערבית.

הלשכה הפוליטית קוראת לאוכלוסיה הערבית להדוף את ההסתה ואת האיומים ולהגביר את מאבקה הצודק באחדות שורותיה, יחד עם הכוחות הדמוקרטיים ושוחרי השלום היהודיים למען שוויון־זכויות וחיי כבוד במולדתם, כאזרחי מדינת ישראל ולמען שלום צודק בין ישראל והמדינות הערביות. שלום שיסודותיו הם הבטחת זכותו הלאומית של העם הערבי הפלשתינאי למדינתו העצמאית בצד ישראל וכיבוד זכות ישראל להתקיים כמדינה עצמאית וריבונית.

- יפוטר אלוף פיקוד הצפון א. בן־גל!
- יבוטלו תוכניות הפקעת הקרקע מהאוכלוסיה הערבית!
- יבוטל חוק נישול האוכלוסיה הערבית בנגב מאדמתה!
- יובטח שוויון־זכויות לאוכלוסיה הערבית בישראל!

12.8.1979
תל־אביב, ת"ד 26205

המפלגה הקומוניסטית הישראלית
הלשכה הפוליטית

מגן דוד אדום.
תאר לך את החיים בלעדיו.

במדינה

(המשך מעמוד 34)

ניות שהובילה, כעבור שש שנים, לחלוקת הארץ.

לובי פלסטיני. בדצמבר 1978 אירח מלון בילטמור כנס נוסף. כמו קודמו, לא זכה גם כנס זה בפירסום רב, אף כי היתה לו חשיבות רבה.

ועידת־בילטמור השניה לא היתה ציונית, אלא פלסטינית. כ־300 אמריקאים וקנדים ממוצא פלסטיני התכנסו והחליטו להקים אירגון־גג, אשר יאחד את כל יוצאי־פלסטין החיים באמריקה הצפונית, כדי לקדם את העניין הפלסטיני.

המקום לא נבחר במיקרה. בני הפזורה הפלסטינית חיקו במתכוון את בני הפזורה היהודית מלפני דור. וגם המטרה היתה חיקוי: להקים „לובי פלסטיני", שיפעל על פי הדוגמה של „הלובי היהודי" המוצלח בוושינגטון.

השבוע יהיה המשך ליוזמה זו.

מדוח מארק בריזונסקי ל„העולם הזה":

ועידת־בילטמור הפלסטינית נולדה על רקע ההתנגדות להסכמי קמפ־דייויד. בעיקבות חוזה־השלום הישראלי־מצרי, מתאחדים הפלסטינים, בבקשם להשיג עוצמה מדינית.

הקמת הגוף, שייקרא הקונגרס הפלסטיני האמריקאי (ראשי־התיבות באנגלית: פא"ק), יכולה להוות תמרור בהתפתחות. מתגבשת אצל הפלסטינים ההכרה כי „אחת החזיתות החשובות ביותר במאבק לשיחרור פלסטין היא כאן, בארץ זו," כפי שציין נציג הפדרציה האמריקאית של יוצאי ארץ־מאלה, שהיא האירגון הוותיק והגדול ביותר של פלסטינים אמריקאיים עד כה.

בסוף־השבוע האחרון של יולי, נעשה צעד נוסף לעבר הקמתו של הקונגרס.

Announcing

Palestine American Congress
Constitutional Convention

—

August 17-19, 1979

Shoreham Americana Hotel
Washington, D.C.

ההזמנה לוועידה הפלסטינית
וגם מגבית מאוחדת

בהכנה לוועידה המכוננת, שתתקיים השבוע במלון שורהם בוושינגטון, נערכו 22 כינוסים אזוריים ברחבי ארצות־הברית וקנדה.

בכינוסים אלה נבחרו נציגים לוועידה המכוננת. הוכנה טיוטה לתקנון ונבחרה ועדה מתמדת לוועידה.

„שדות־קרב שונים". מלבד הנציגים האזוריים, ישתתפו בוועידה גם שליחי הגופים הפלסטיניים הקיימים. ביניהם: הפדרציה האמריקאית של יוצאי רמאללה, חברת בית־חנינא, האגודה הפלסטינית הקנדית, הוועד למען פלסטין דמוקרטית, אגודת הפלסטינים בניו־אינגלנד, אגודת הסעד לפלסטין, הקרן הערבית הפלסטינית, הסהר האדום הפלסטיני והמגבית המאוחדת לארץ־הקודש.

„חסרים לנו אחדות, תיאום ומנהיגות אירגונית," אמר ד"ר אחמד עיסא, אישי המגבית לארץ־הקודש. „על כן, הבה נדאג לכך שהמיפגש יהווה התחלה חדשה. הבה נפסיק לדבר, ונתחיל לעשות!" הוועידה תנסה להשיב על אתגר זה.

נראה כי אש"ף יהיה מיוצג בוועידה. במיפגשים המכינים נכחו פארוק קאדומי, יו"ר המחלקה המדינית של אש"ף, ושאפיק אל־חות, ראש מישרד אש"ף בביירות. הם הצהירו: „אנחנו בני עם אחד, הפועלים בשדות־קרב שונים."

עיקרון־היסוד של הקונגרס החדש מקביל לגישת אש"ף: „הקהילה הפלסטינית־האמריקאית דוגלת בעיקרון שהעם הפלסטיני מהווה יחידה לאומית שאינה [illegible] לחלוקה, שפלסטין היא מו[illegible] ושאירגון־השיחרור הפלסטי[illegible]

דו"ח תשקיף

בורג ייצא לאמריקה?

שר־הפנים, הד"ר יוסף בורג, ערך שיחה קשה עם ראש־הממשלה, מנחם בגין, וטען כי מי שהיה צריך לנסוע לארצות־הברית זה הוא, ולא סגן־ראש־הממשלה, ייגאל ידין.
לדברי מקורביו של בורג, נמה בגין להסכים עם טענות בורג, אך אמר שאין הוא יכול לבטל עתה את ידין. בגין הבטיח לבורג שאם שליחותו של ידין לא תעלה יפה, ייפע בורג מיד עם שובו של סגן ראש־הממשלה.

אריק מנע שיכון מטייסים

בחיל־האוויר הסתיימה לפני זמן־מה הרשמה לשיכון חדש לטייסי החיל, אשר תוכנן להיבנות ליד יבנה. הטייסים קיבלו את תוכניות הבתים שלהם, וסוכמו עימהם תנאי־התשלום.
כשנודע הדבר לשר־החקלאות, אריק שרון, הורה למינהל־מקרקעי־ישראל, השייך למישרדו, שלא לחפשר את הקרקע. אריק טען שהוא מוכן "שהטייסים יכלו לגור בביקעה."
ההרשמה בוטלה, ותוכנית־השיכון של הטייסים נגנזה.

וייצמן אסר על ציפורי לדבר

עיתונאים הממתינים לשובו לארץ של סגן־שר־הביטחון, מרדכי ציפורי, מסיורו הממושך בארצות־הברית, עלולים להתאכזב אם הם מצפים לשמוע מפיו פרטים או רשמים מביקורו.
ערב היציאה, אסר שר־הביטחון על סגנו, עד לחודעה חדשה, להצהיר הצהרות כלשהן לפני עיתונאים, או להעניק ראיונות לעיתונות.

איך להערים על מכונת־האמת

בעיקבות הוויכוח הציבורי שעוררו גילוייו של יצחק רבין על שימעון פרס, גילה אחד מראשי מישרד־הביטחון עובדה מדהימה.
העובד סיפר על תידרוך בידי מומחה לגלאי־שקר, שניתן בשעתו לכך עובדי לישכת שר־הביטחון, כדי שיוכלו להעריס על החקירה במכונת־אמת, שהיו צפויים לה בעיקבות פרשת דליפתו של "מיסמך ריוזן".
בסיפרו סיפר רבין כי תבע שגם פרס ייחקר בגלאי־השקר, אך פרס החוויר כסיד וסירב.

שרת לעזרת רבין

בימים שבהם התייצבה כימעט כל מיפלגת־העבודה לציידו של היושב־ראש שלה, שימעון פרס, נגד ההאשמות שהועלו נגדו בספר־זיכרונותיו של יצחק רבין, הפיצה יד אלמונית במערכות העיתונים קטע מיומני שרת, שבו התייחס ראש־הממשלה לשעבר לאישיותו של פרס.
הציטטה, שהופצה גם בין רבים מקרב עסקני מיפלגת־העבודה, לקוחה מכרך ח' (עמוד 2031) של יומני שרת, ובה אומר משה שרת:

"אמרתי כי אני שוקל את פרס תכלית שקילה, ורואה בעיניי קרנו קלקלה מוסרית ממארת ביותר. אלרע קריעה על המדינה אם אראנו יושב על כסאו של שר בישראל..."

אלמוגי משפץ את סיפרו

יוסף אלמוגי, מי שהיה שר־העבודה, משפץ עתה את הספר שהוא כתב, בעיקבות ההתקפות על יצחק רבין בגלל הקטעים הנוגעים לשמעון פרס, בסיפרו של רבין.
בסיפרו של אלמוגי, הנמצא עתה בשלבי עריכה, היו התקפות על שימעון פרס, מהתקופה שבה התפלגה רפ"י ממפא"י. אלמוגי טוען בספר כי פרס היה האשם העיקרי בפיצול של שנת 1965.

עתה ביקש אלמוגי למתן את הדברים שכתב על פרס, כדי שלא יימצא במצבו של יצחק רבין.

אין חניות בצה"ל

מאז המערה הציבורית שקמה בעיקבות החנינה שנתן הרמטכ"ל לסגן שרצה אזרחים במיכבצע ליטאני, אין הרמטכ"ל מעניק עוד חנינות, וכמותו נוהגים אלופי־הפיקודים, אשר גם להם סמכות להעניק חנינות.
ממדיניות חדשה זו נפגעים גם מי שהיו יכולים לקבל חנינה בדין, וגם מי שבית־המישפט הצבאי בעת מתן גזר־הדין היה ממליץ להמתיק את עונשיהם.
הרמטכ"ל ואלופי הפיקודים הפסיקו גם הם לאשר חניית ביצוע מאסרים עד לשיערעור או למקשת־חנינה, היינו שהיה מקובל מצה"ל.

השר ניסים פעל לחנינה

עונשו של אסיר־העולם איתן חייא, השפוט בעוון רצח, הומתק על־ידי נשיא־המדינה, והומר במאסר על־תנאי. הפחתת־העונש עוררה תרעומת רבה במישטרה ובשרות בתי־הסוהר, משום שחייא היה מעורב בנסיון־בריחה ובתקיפת שוטרים בעת שהותו במאסר. האסיר ישוחרר ב־30 בדצמבר השנה.
מי שהיה פעיל מאחרי הקלעים, וזכה כדי שחייא יקבל חנינה, היה השר־בלי־תיק, משה ניסים. ניסים מודה כי פעל בעניין זה וטען כי הוא התערב, ולא שר־המישפטים, משום שלחייא היו קשרים עם שמואל תמיר.

ספר על מיבצע ליטאני

כתב יר, המשרת כשליח עיתונו בישראל, מסיים כימים אלה כתיבת ספר על מיבצע־ליטאני. הספר לא יופיע בישראל, ויהיו בו פרטים על

המיקרה המפורסם של הסגן שעונשו הופחת.

מילבד מיקרים אלה, מתכוון הכתב לתאר מיקרי־ביזה רבים, ביניהם של קציני צה"ל בכירים ביותר.

צמח יביים את האירוויזיון

אם לא תשתנה החלטת הוועד־המנהל של רשות־השידור, שלא לקיים בשנה הבאה את ה"אירוויזיון", יביים כמאי ה"אירוויזיון" של אשתקד, יוסי צמח, את ה"אירוויזיון" הבא, בכל ארץ שבה תיערך התחרות.
הודעה ברוח זו נמסרה השבוע ליצחק ("צחי") שמעוני על־ידי ראשי האי־בי־יו, איגוד השידור האירופאי, המארגן את תחרויות האירוויזיון.

מישטרת חיפה נחקרת

היחידה המיוחדת של המסה הארצי, הממונה על חקירת המישטרה עצמה, עומדת לפשוט בימים הקרובים על חיפה.
על פי החשד, אוכלים עשרות רבות של שוטרי חיפה, חלקם ללא תמורה וחלקם בהנחות גדולות, באחת המיסעדות הידועות באיזור העיר.
תצפית מוקדמת של היחידה במקום גילתה כי את המיסעדה פוקדות למעלה מ־15 ניידות ליום.

נרצח "שמאלני" מדי

רשות־השידור פסלה תוכנית־רדיו שהוכנה על־ידי יוגי עופת, על הזמר הצ'לאי ויקטור חארא.
הנימוק: הנושא "שמאלני" מדי.
חארא, מגדולי הזמרים של היבשת, נרצח על־ידי אנשי ההפיכה הפאשיסטית למחרת רציחת ידידו, הנשיא השמאלי, סלוואדור איינדה.

ישראלי ב"ג'ינס"

לראשונה מאז התחיל לצאת לאור, לפני 24 שנה, עומד ספר השיאים של ג'ינס להופיע.
כשברשימת־השיאים שלו גם שיא שהושג בידי ישראלי. במהדורה העברית של הספר מתפרסמים, אומנם, שיאי הספורט של ישראל, אולם במהדורתו הבינלאומית לא נזכר עד כה אף ישראלי.
במהדורה שתופיע בשנה הקרובה, יכלילו עורכי הספר שיא שהושג בידי אמן ישראלי, החי ועובד בארצות־הברית.

מכת גניבת סמים ברמב"ם

מעצרם של אחות בית־החולים רמב"ם בחיפה ובעלה הרופא, החשודים בגניבת סמים מבית־החולים, הביא לחקירה מעמיקה יותר בעניין גניבות הסמים בבית־חולים זה.
לחוקרי הזוג התברר כי גניבותיהם הסתכמו באחוז קטן ביותר מגניבות הסמים ברמב"ם, והם הגיעו למסקנה כי השניים אינם היחידים הגונבים סמים בבית־חולים זה.

חיסכון נוסח "אל־על"

נוסעי אל־על, המרגישים באחרונה בחוסישה בעת הטיסה, אינם יודעים את הסיבה: חיסכון בדלק.
החברה החליטה להגביה את מס־זוג־הטיסה של מטוסיה, מכיוון שבי־נוזה רב פוחת שימוש בדלק, אך כאותו גובה גורם הרכב־האוויר לי־סימפטומים של עייפות, אצל הנוסעים והצוות כאחד.
במטוס שטס לאחרונה מפאריס לי־לונדון, נחסכו בדרך זו 150 דולר. בי־אותה טיסה הגישה החברה ארוחות לנוסעים שהוקפצו למחלקה הראשונה אף שלא שילמו עבורה. מחיר הי־ארוחות: 600 דולר.

המירד האבוד

כתבת „העולם הזה" יצאה כמו כולן למצוא חתן אמריקאי עשיר, חתיך ובעל מכונית, במיבצע שאורגן על־ידי הקונגרס היהודי האמריקאי בתל־אביב

חפש את האשה זאת היתה סיסמתו של אריה מילס מתל־אביב, ש־התפלח אל הדיסקוטק בעזרת חבריו שעובדים במלון. בהתחלה קיווה למצוא לו מיליונרית אמריקאית, אך עד מהרה גברה בו הפטריוטיות שבו והוא שינה את דעתו והתחיל בחיפושים נימר־צים אחרי „אשה לערב אחד," בעיקר מבין הישראליות שבמלון.

החליך נינה ההונגריה הצליחה להידחק למקום בעמל (למעלה) ומייד הצטרף אליה רווק (למטה).

„נעבוד עליהם!" כך הציע אריה מילס הישראלי, בשעה שהורו מארגני הריקודים כי הריקוד הבא יוקדש לזוגות מעורבים בלבד ואני נעניתי להצעתו.

כמעט קפצתי מעורי מרוב אושר — הם שוב כאן, הם הגיעו, האמריקאים נערי־חלומותי, הרווקים האומללים, שבאו לארץ הקודש במטרה אחת — למצוא יהו־דיה כשרה, שתחזור איתם לארצם ותהיה ידידתם לחיים, בטוב וברע, בבריאות וב־חולי, עד שיפריד המוות ביניהם.

150 רווקים ורווקות יהודיים הגיעו בפעם נוספת לארצנו, בחסות הקונגרס היהודי־אמריקאי, למשך שבועיים. בשנה שעברה, כאשר הגיעה קבוצה דומה, ניסיתי לחפש לי מישהו (העולם הזה 2136), אבל פשוט לא הלך לי — **ההתחרות היתה גדולה מדי.** מלון סיני התל־אביבי, שבו התאכסנו, היה מוצף על־ידי מאות ישראלים שבאו, כמוני, למצוא להם שידוך, ואני הייתי אז שמנה מדי. לא התלבשתי כיאות למי שרוצה למצוא לה חתן עשיר, וכך לא מצאתי לי מיליונר.

עכשיו, כשאני שוקלת חמישה ק"ג פחות, אחרי דיאטה רצחנית (העולם הזה 2188), אמצא אותך, המיליונר האמריקאי. עכשיו, כשאני יפה ותתיכה, הוא רק יראה אותי, וירוץ אלי בזרועות פשוטות. „את הבחורה שתמיד חיפשתי!" ילחש לי, ויחדיו נטוס לאמריקה.

מחשבות אלה עברו במוחי בחטף, כאשר התלבשתי בקפידה לקראת נשף הרווקים והרווקות, שאירגן מלון דיפלומט התל־אביבי למען האמריקאים, במוצאי השבת שעברה.

שאלתי מאמי חליפת־מכנסיים לבנה הדוקה, ש־קושי עלתה עלי (נשאר עוד הרבה להוריד במישק „סחבתי" מדודתי שרשרת־זהב וכמה טבעות, שהמיליונר יחשוב שגם לי לא חסר כסף. מר־טונות של מייק־אפ על פני השזופות. קצת במקומות הנכונים, וקדימה. אני נכונה לכ־

יצאתי מהבית במונית, כדי לא לפרוע אקי־תי ולא להזיע מדי. התענוג עלה לי 55 ליר"ד מה זה לעומת חתונה עם מיליונר? כסף קטן.

נכנסתי בצעדים קטנים ואלגנטיים אל הלובי מלון דיפלומט. השעה היתה רק שמונה בערב. בכה־באתי מוקדם. נסיוני מהשנה שעברה לימד אותי ש־כל שאאחר, תהיה ההתחרות קשה יותר. בשנה ש־עברה צבאו על המלון מאות ישראלים וישראליות

„את מתאימה!" הודיע לי אילן זמיר ממועז־תאגדו שבמקום להתחיל אי־כפי שציפיתי, הציע לי להצטרף אל המועדון שהוא מנהל, תוך ריקו־

אחרי המיליונר

הקורקבן הגיע פרי זגנר מלונג־איילנד. הוא, אומנם היה נחמד מאד, ובשר־חתנו במעלית־המלון סיפר לי עד כמה הוא נלהב מארצנו, אך כאשר בנעלי הפלטפורמה הענקיות שלו, החלטתי למצוא מישהו אחר וחזרתי לאולם הדיסקוטק.

מי היא ברנדה?

האם הצעיר האמריקאי המקריח והמזוקן, שהציע לצלם המערכת ציון ציפרים לרקוד עמו, התאהב בו ברצינות? או שרק חמד לו לצון, ומשנענה בשלילה חיבק אחת החתיכות בדרך.

שניסו לשחד את עובדי המלון שיתנו להם להיכנס.

הנשף עמד להיערך רק בשעה תשע. הייתי חדורת ביטחון־עצמי. ידעתי איך אני נראית, והיתה לי ההרגשה כי הפעם אתפוס אותו.

תרגיל הבדידות

כאשר התרגזו עיני לשפע האורות הזוהרים שבלובי, וסוגותי לאחור מרוב הפתעה. המקום היה מלא עד אפס מקום רווקות ישראליות מצווחות בכל הגילים, מפורכסות מכף רגל ועד ראש, שניסו למצוא כרטיס לדיסקוטק במחיר 60 לירות. הן עברו מאמריקאי אחד לשני, מפקיד־קבלה למישנהו, ולולא ידעתי לאן הגעתי, הייתי חושבת שאני נמצאת במכירה פומבית או בכניסה למיגרש כדורגל.

„אני מוכנה לתת 500 לירות לכרטיס!" הכריזה אשה כבת 40, שהכרתיה משנה שעברה.

„550 לירות!" מיהרה אחרת להציע.

„תן לי להיכנס, חמודי, לא תפסיד!" הבטיחה אחרת.

לפני שהספקתי להגיד „ג'ק רובינסון", התחילו הישראליות להידבק אל האמריקאים, כאילו אף פעם בחייהן לא ראו אמריקאי. לפתח המלון הגיעה אותה שעה תיגבורת של כ־100 רווקים ישראליים, הדורים בלבושם, שהוזמנו על־ידי המארגנת, שעל סמך נסיונה מהשנה שעברה ידעה כי מיספר הנשים יהיה גדול ממיספר הגברים, ושרצתה לקדם את פני הרעה. לדעתי היא נכשלה — המקום דמה יותר לשוק עבדים מאשר ללובי של מלון מהודר: קטעי שיחות, שקלטה אוזני, היו בערך כאלה: „אתה אמריקאי?" — „בן כמה אתה?" — „כמה זמן תהיה בארץ?" — „אתה פנוי?" — „את נשואה?" — „מה המיקצוע שלך?" — „יש לך מכונית?" — „אתה רוצה לגור בארץ?"

לא האמנתי. איך הן מעזות? האם הן כל־כך מייואשות? ישר לעניין, בלי שום הקדמות הן שואלות לגילו, למשכורתו, וכבר בחמש הדקות הראשונות של השיחה הן מתכננות את עתידן הוורוד בחיקו של האמריקאי.

חשבתי בקדחתנות. ניסיתי להיזכר בספר המדבר על צורות הפנייה לבן־הזוג, והחלטתי לפתוח בתרגיל מיספר אחד: „תרגיל הבדידות" — אני אתפוס לעצמי פינה שקטה בלובי, ואראה בודדה. הוא כבר יגש אלי, זה בטוח.

מצאתי בקושי פינה בודדת ליד אחד השולחנות, וניסיתי להתיישב, אך אבוי, לא הבאתי בחשבון את העובדה שאני לובשת את המכנסיים של אמא שלי. הם פשוט לא היו מתוכננים לתרגיל מיספר אחד. ברגע שהתיישבתי, שמעתי מין „קראק" מאיים.

התרוממתי בזהירות ושעטתי אל השירותים, כדי לבדוק את מידת־הנזק. לשימחתי, עמדו המכנסיים בנטל. בחנתי את דמותי במראה. נשמתי כמה נשימות עמוקות, ועשיתי תרגיל בשיכנוע־עצמי: „עוד לא אבדה תיקוותנו, עוד לא אבדה תיקוותנו!" שיכנעתי את עצמי ויצאתי.

הפעם החלטתי לשנות את הטאקטיקה ולעבור לתרגיל מיספר שלוש: „הכניסה המרשימה". אחכה עד שכולם יכנסו אל הדיסקוטק, ואז אופיע בפתח במלוא הדרי. אחכה עד שכל המבטים יופנו לעברי, אכנס לאט־לאט, באיטיות משגעת, וההצלחה תהיה מובטחת. כך, על כל פנים, כתוב בספר. אבל זה קורה רק בסרטים או בספרים, או שאיני די מאומנת. כשעמדתי בפתח הדיסקוטק ראיתי שאני לא החכמה היחידה. יש עוד בחורות המכירות את הספר.

ריחות הבשמים והתמרוקים סיחררו את ראשי, המסוחרר בלאו הכי. הסתכלתי נואשות שמאלה וימינה, ושוב שמאלה וימינה, כמו לפני חציית כביש. והנה — מציאה! אף אחת לא ראתה, חוץ ממני. הם עמדו שם בדיוק ליד המעלית. רק שניהם. אמריקאים עם מיבטא אמריקאי בולט, והופעה של עורכי־דין או ביזנסמאן.

„מה פיתאום להתחתן?"

כאן מיאתי בדייקנות אחרי הוראות ספרי־הבלשים: חיכיתי עד שהמעלית תגיע ורגע לפני שנסגרה הדלת מאחרי

(המשך בעמוד 42)

ישר למיטה

זהו תרגיל שרק רווקות מושבעות כמוני מאומנות בביצועו. רגע קט עוד עמדתי במעלית משוחחת עם שני האמריקאים, ובמישנהו כבר ישבתי בחדרם של ברני (מימין) ובוב ולקחתי את כתובותיהם.

המירדף אחרי המיליונר האבוד

(המשך מעמוד 41)

המציאה זיקנתי לתוכה מתנשפת ומתנשמת. השטח היה פנוי. מולי עמדו שני האמריקאים, כולם שלי.

הושטתי בזחירות את ידי האחת, ולחצתי על כפתור המעלית, שגורם לה לעלות ללא הפסקה בלי פתיחת הדלת. האמריקאים קצת הופתעו כשראו כי המעלית אינה נעצרת בקומה שלהם אלא ממשיכה למעלה, יורדת ושוב עולה. חייכתי אליהם, כשידי עדיין דבוקה אל הכפתור. בידי השנייה שלפתי סיגריה מהתיק, ושאלתי באנגלית מתקתקה: „אולי יש לכם אש?"

מיד נשלפו שני מצית מהכיסים אל עבר הסיגריה.

כיצד ביצעתי את השלב הבא לא אגלה. זה סוד מיקצועי, אבל התוצאה היתה שתוך דקות מעטות ישבנו, אני והאמריקאים, בחדרם שבקומה התשיעית. הם היו מאד נחמדים. ברני ויניק, עורך־דין בן 39, ובוב מרקס, מרצה באוניברסיטה בן 36, שניהם רווקים מאוהיו.

„אתם מחפשים ישראליות לחתונה?" פתחתי בהחלטיות, כפי ששמעתי את מתחרותי שואלות.

„לא!" ענו לי מייד. הסתבר לי כי שניהם היו בעבר נשואים והתגרשו. בוב הסביר לי כי הוא מרצה בחוג מיוחד לחקר הפסיכולוגיה של הילד, ואילו ברני הוא עורך־דין בעל משרד גדול בניו־יורק.

„אז מה אתם עושים בישראל?" שאלתי.

„באנו לחפש ילדים ישראליים שנחטפו על־ידי הוריהם ונלקחו לארצות־הברית", הסביר ברני. „אנו מייצגים את ההורים הישראליים, ואנו מנסים להחזיר את הילדים לארץ."

„מה פיתאום להתחתן?" עזר לו חברו, „את חושבת שבמשך שבועיים אפשר למצוא כאן מישהי? ואם אמצא, את חושבת ש־אבוזבו כסף, כדי לנסוע הלוך ושוב מישראל לארצות־הברית, רק כדי להכיר מישהי מה אני, משוגע? להיפך! באנו להכיר את הרווקים הישראלים, ולבדוק אם אפשר לפתוח מועדון דומה גם בארץ!"

הסתלקתי משם בבושת־פנים. כבר לא התייחסתי לאמריקאי הג'ינג'י, שירד איתי במעלית, פרי זגנר, בן 31, מהנדס מניו־יורק, שסיפר לי כי רק הגיע לארץ וכבר מצא כי החיים כאן נחמדים. „האנשים נחמדים, הבחורות מקסימות, השרות נחמד, הנוף מקסים!" הספקתי לראות את נעלי הפלטפורמה הענקיות שלו, ולחשב כי בלי עדיהן יגיע בדיוק עד לקורקבני.

שלישיית עלי־כותרת

חזרתי למאקמיקה הקודמת. נכנסתי בעוז אל הדיסקוטק. מצאתי שם מכרים מפורסמים — שלישיית הרווקים, שהתראיינו בעלי כותרת — פדרו שלייסר, דויד („דודו") דאדאל וגיל עשרוני, שסיפרו לי כי הוזמנו על־ידי מארגנת־הנשף, עם עוד כשלושים חברים ממועדון קצת אחרת, כדי לאזן את מיספר הגברים במקום.

לצערי לא הלך לי עם השלושה. הם היו עסוקים פול טיים ג'וב עם עשרות צעירות חינניות, שהקיפו אותם מכל ה־עברים. מה שהטלוויזיה יכולה לעשות לבן־אדם!

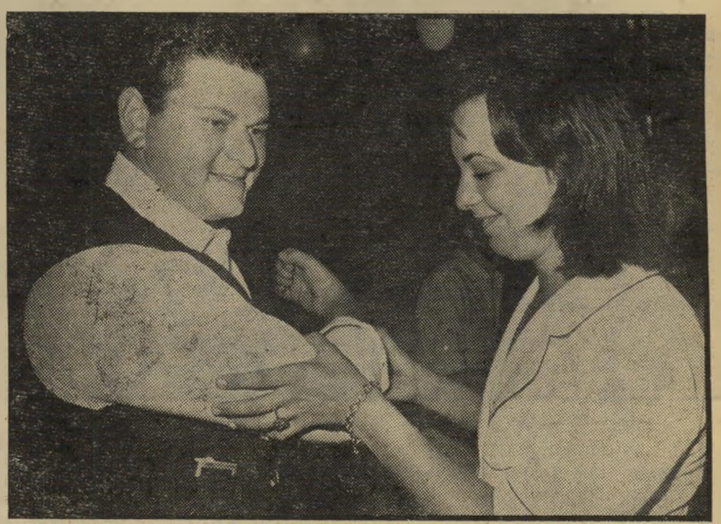
את מצב־רוחי הציל מגש עמוס כוסות, שנפל מידיו של אחד המלצרים, לקול צחוקם של הנוכחים: „מזל־טוב, מזל־טוב!"

אני לא כל־כך מאמינה באמונות תפלות, אבל מישהו אחר כן האמין. הבחנתי עוד קודם שאהרון וייכמן, מהנדס־הבניין מתל־אביב, מביט בי. הוא ניצל את האווירה של פריקת־המתח עם שבירת־הכוסות וניגש אלי בצעד מהסס. „תגידי, את חברה של ריקי מדיזנגוף?" שאל.

„כן!" השבתי בשימחה, שכן, באמת יש לי חברה בשם ריקי, שגרה ברחוב דיזנגוף.

אחרי שיחה קצרה גיליתי כי הוא מתכוון לריקי אחרת, אך דבר זה לא הפריע לנו לשקוע בשיחה ידידותית, שהופרעה כאשר הגיע חברו, זאביק מינץ.

זאביק ממועדון קצת אחרת התחיל להי־לחם עם חברו על חברתי, ואני, שבאתי לחפש לי אמריקאי ולא ישראלי, ניצלתי את ההזדמנות ששניהם נכנסו לוויכוח רציני על בעיית הרווקים בישראל ופרשתי, בתואנה שאני הולכת לשרותים. כשחזרתי היו השניים עסוקים כבר בשיחה עם עלמה אחרת.

בדיקת שריר

עשיתי לארנון הרשקוביץ, איש העסקים החיפאי, שבא למיפגש הרווקים כדי למצוא לו בת־לוויה למסעותיו באמריקה. ארנון היה דווקא בעד המיפגש: „אולי הם יתרבתו קצת אותנו," אמר.

האווירה במקום כבר היתה מחושמלת. עשרות זוגות מעורבים פיזזו על רחבת הריקודים, ישבו ליד השולחנות, עמדו ושוחחו. באחת הפינות צדה עיני זוג שהתנשק בלהט, כשהם מפנים מעת לעת את מבטיהם אלי. ניגשתי אליהם.

„תגידי לי, את לא עיתונאית, במיקרה?" שאל הישראלי.

„למה אתה שואל?" החזרתי.

„תראי," אמר בקול פסקני, „ראיתי את הצלם ההוא מצלם את האמריקאית שאיתך. היא נשואה, ולא רוצה שהתמונה שלה תתפרסם בעיתון!"

עזבתי בכעס. ישראלים עליך, בן־אדם! פניתי לדוכן המשקאות כדי להטביע יגוני בכוס, והנה הבחנתי בצעיר ממושקף במצב טוב. מכיסו השמאלי הציץ מכשיר־קשר. הוא נראה לי אירופאי. על ידו השמאלית, הבחנתי, לא היתה טבעת־נישואין. „הוא בטח רופא," חשבתי לעצמי וניגשתי אליו.

הסתבר כי צדקתי. זה היה אילן זמיר, עולה חדש מרוסיה, בן 35, שגר בדירת־פאר בצפון תל־אביב, וכמובן איננו נשוי. שיגעון.

אך לא. לא. לא. תחת להגיד לי כמה אני מקסימה, איזה עיניים יפות יש לי, ולהזמין אותי לשתייה, התחיל הבחור להרצות בפני על מועדון רווקים בשם טאנדו שהוא מנהלו.

המועדון, כך הבטיח לי, הוא אכסקלוסיבי. רק אנשים מיוחדים, תרבותיים, עשירים ויפים מגיעים לשם. יש ועדת־קבלה. זה ברמת־גן, ואני נראית לו מתאימה.

למזלי ניגשה אליו באותו רגע חברתו, שחרחורת קטנטנה, ומשכה אותו משם ב־רכושנות.

שוב נשארתי לבד. הסתובבתי והסתובב־תי, כדי למצוא לי ולוא אמריקאי אחד לרפואה. אך האמריקאים כאילו נעלמו מתחת לפני האדמה. ראיתי רק אמריק־איות וישראלים.

נראה שמארגני הערב הבחינו גם הם בתופעה, והכריזו כי הריקוד הבא יוקדש רק לזוגות מעורבים — אמריקאי וישראלית, או להיפך. „ואנחנו נבדוק אתכם!" איים התקליטן.

נדחקתי במהירות ליד במת־הריקודים, השענתי רגל על רגל, הרמתי שערותי למעלה, כמו בסרטים ועיפעפתי בעיני.

זה עבד. צעיר גבוה מאד, עם חולצת־טריקו שעליה היה רשום באנגלית „אני צבר," ניגש אלי והציע: „בואי נעבוד עליהם," בעברית. „שנינו ישראלים אבל מה זה חשוב!"

רקדנו. תוך כדי ריקוד הוא סיפר לי כי הוא בן 26, למרות שנראה רק כבן 17. אחר־כך גילה לי בהבחור, אריה מילס שמו, כי זה עתה סיים את לימודי הפיסיקה באוניברסיטה, ועתה הוא בחופשה. הוא רוצה לעשות חיים. „יש לי חברים במלון, והם הכניסו אותי לכאן. בעצם באתי כדי למצוא אמריקאית עשירה, אבל התחרטתי. התחלתי לחשוב על כל העניין. תראי, אם אמריקי פוגש ישראלית, או להיפך, או הישראלי או הישראלית יסעו לארצות־הברית," הוסיף הפטריוט הצעיר, „וזה מעורר את הירידה מהארץ. לכן שיניתי את דעתי. עכשיו אני מחפש אשה לערב."

„תעזוב אותי, ילד," גירשתי אותו, למרות שהוא דווקא היה חמוד. אחר־כך הצטערתי קצת. נשארתי לבד, וזה בכלל לא נעים. הרגשתי כאילו כל המבטים ננעצים בי. כולם רקדו. רק אני עמדתי בדד בצד.

מצב זה דורש בדחיפות את תרגיל מיספר 39: „מצאי לך בן־זוג." אומר הספר הקדוש, „לא חשוב אם הוא מוצא חן בעינייך, העיקר להיות IN, העיקר שיראו אותך רוקדת, ואז תבואנה הצעות נוס־פות!"

הזמנתי את סוויט קורנדול, אחד המל־צרים התאילנדיים, העובדים במלון, לריקוד. מייד אחריו ניגש אלי צעיר נאה, צבי רימון, איש צבא־הקבע, ששאל אותי באנג־לית אם אני אמריקאית. השבתי שלא. כבר לא היה איכפת לי לרקוד עם ישראלי, העיקר להיות עם מישהו שאפשר לשוחח איתו, לרקוד איתו, לשבת קצת בצד ולשפוך את הלב.

תחת שאשפוך את הלב, שפך הוא את ליבו בפני. הוא בחופשה, כך סיפר לי. בא לכאן עם חבר, כדי למצוא בילוי לשבועיים, „הרפתקה" כפי שכינה זאת, אך הוא שינה את דעתו. האמריקאיות היו כולן יותר מבוגרות ממנו. בעצם לא איכפת לו למצוא אמריקאית עשירה, שתעניק לו אזרחות אמריקאית, אבל הוא מוכן גם להסתפק בי.

אחריו בתור היה ארנון הרשקוביץ מ־חיפה, ביזנס־מאן שמסתובב הרבה בארצות־הברית ובאירופה. הוא הגיע למקום כדי ליצור קשר עם כמה בחורות, שתבדר־נה אותו במסעותיו בארץ הדוד סאם. הוא הפגין בפני את שריריו, עשה גוף, וציין: „בכלל לא רע כאן. אולי ייצאו מכאן כמה שידוכים. אני חושב שכדאי שהאמריקאיות האלה יתרבתו קצת את הישראליים. אז ניפגש בחיפה. טוב?"

הצעה מקורית

לי קינוח פגשתי את מרק ספיידלנדר, אמריקאי בן 32, שנראה כבן 15. הוא חזן בארצות־הברית. שם יש לו מעמד. לארץ אינו רוצה לעלות, כי מעמדו של חזן בארצות־הברית עולה פי כמה מונים על מעמדו בארץ.

ערכתי לעצמי חשבון נפש מהיר. נגיח שאתחתן איתו. נגור בארצות־הברית. יהיה לנו מעמד מכובד. הוא חזן, אבל מהצד השני אני אצטרך לחזור בתשובה. אני לא אוהבת שירי־חזנות, והוא בטח יחזן לי באמבטיה. לא כדאי.

לא הלך לי. מי שהצליח, דווקא, היה ציון ציפרים, צלם־המערכת, שנלווה אלי. בדיוק לפני שעמדנו לעזוב, ניגש אליו בחור מזוקן בעל קרחת, ושאל אותו באנג־לית אם הוא רוצה לרקוד איתו.

„אתה משוגע?" נדהם הצלם התמים.

ענה הבחור: "Why Man, my name is Brenda Miller. I'm looking for Jonny the Killer!"

הפרדתי בין ציון וברנדה. את ברנדה שלחתי למועדון הגל החדש, וציון ואני נמלטנו, כל עוד רוחנו בנו, מן המקום.

„אין דבר," ניחמתי את עצמי. „הקרב עוד לא אבוד. הם יגיעו גם בשנה הבאה. ואז אמצא אותך, המיליונר האבוד!"

יאירה יסמין

במדינה

(המשך מעמוד 38)

הבילבדי והחוקי של העם הפלסטיני. הק־הילה הפלסטינית־האמריקאית מאשרת את תמיכתה במאבק העם הפלסטיני להגשמת זכויותיו הלאומיות, וביכללן זכותו לשיבה למולדתו הלאומית, להגדרה עצמית לאו־מית, לעצמאות לאומית ולריבונות לאומית בפלסטין."

הדברים דומים מאד ללשון תוכנית־ביל־טמור המקורית.

אורחים

יומולדת למלכה

יום הולדתה של מלכת תאילנד סיריקיט, נחגג בכפר תל־אביבי על־ידי נתיניה השוהים בארץ.

עוברי־אורח ברחוב גורדון בתל־אביב, הופתעו בערב יום השני השבוע, למראה חגיגה יוצאת־דופן, שהיתה על טהרת מלוכסני־העיניים.

היתה זו פשוט מסיבת יום־הולדת ל־מלכת תאילנד, סיריקיט. בעלי־הבית, ה־מלוכסנים, הפגינו הכנסת־אורחים נדי־בה, והזמינו את קהל הסקרנים להצטרף אליהם ולהתכבד במאכלים התאילנדים המיוחדים, שהכינו לכבוד המאורע.

פרחים וויסקי. היו אלה נתינים תאילנדים הגרים יחד בקומונה אחת ב־רחוב גורדון בתל־אביב, ועובדים במלון דיפלומט הקרוב (העולם הזה 2187). מדי שנה הם חוגגים בתאילנד את יום הולדתה של מלכתם האהובה, ברוב פאר והדר, וכך ביום הולדתו של המלך. זו להם השנה הראשונה, שבה הם חוגגים הרחק מהבית, בישראל.

התאילנדים ותמונות המלוכה
Long live the Queen

לצורך המאורע קיבלו חופשה מיוחדת מהנהלת המלון, וכולם התכנסו לחגיגה. הוזמנו אף מנהלי המלון וחבריהם לצוות העובדים. רשם־קול השמיע מוסיקה תאי־לנדית עממית, והחוגגים יצאו בריקודים מסורתיים. בדיוק בשעה שמונה בערב, הושלך הס לרגע. כל החוגגים אחזו בנרות וברכו את הברכה המסורתית הנאמרת מדי שנה באירוע זה: Long live the Queen.

אחר־כך המשיכו בשירי הודיה לס־ריקיט המלכה ולפומיפון המלך. שר־רות העליזות נהנו [illegible] לחגיגה והביאו עימם זרי־פרחים וויס־קי שבלעדיו, כמובן, אי־אפשר. עניין מיוח־ערורה העוגה המלכותית, בצורת כתר, שהוכנה על־ידי אחד התאילנדים העובד כטבח במלון.

תרומות לעניים. החגיגות בבאנגקוק שונות במיקצת מזו שאפשר היה לראות בתל־אביב, ונושאות אופי דתי יותר. יום הולדתה של המלכה, הנחגג ב־12 באוגוסט, ויום הולדתו של המלך, הנחגג ב־5 בדצמבר, מוקדשים שם להכנת מאכלים מסורתיים עבור כוהני הדת הבודהיסטית, ה„מונקים". הרחובות מקושטים בשלל דגלים וסרטים צבעוניים.

גם הרדיו והטלוויזיה בתאילנד משתתפים בחגיגה. הרדיו משדר שירים שהמלך פומיפון חיבר בעצמו, בניהם קיי רון, סיפון ואחרים. בטלוויזיה נערכת מסיבה, שבה משתתפת המלכה סיריקיט, האוספת תרומות עבור עניי העם.

התאילנדים קשורים מאד לארצם ונאמנים מאד לזוג המלכותי ורוחשים להם כבוד והערצה רבה. עבור התאילנדים השוהים בארץ, משמש יום־ההולדת של מלכתם גם יום שבו הם מתאחדים עם בני עמם הרחוקים מהם.

געגועים לבית. אפשר היה להבחין באהבתם הרבה למלך ולמלכה מיחסם לתמונת דיוקנם, שהיתה תלויה כל עת המסיבה במרכז החצר התל־אביבית. את אהבתם ביטאו בברכות ובשירי הודיה. רבים מהם אף נושאים תמונה קטנה של המלך והמלכה בכיסיהם, כקמע שאמור להצילם מצרות.

מילבד העבודה הקשה מציעה להם ישראל חופש ומתירנות, שלהם לא היו רגילים בתאילנד. החיים המשותפים בקומונה מפצים במעט על הרגשת הריחוק מהבית. אחדים מביניהם אפילו החליטו להישאר בארץ לצמיתות.

דרכי אדם

המתאגרף

אחרי שהיכה אותם שוק עד ירך, כיבר הבריון את השוטרים בסוכריות

„זה לא יתכן. יש בוודאי יותר מאדם אחד במשאית זו" אמרו שוטרי הניידת. מכות עזות העיפו כל מי שעלה על המשאית, וכל שוטרי־הניידת לא הספיקו כדי להתגבר על הנהג.

השעה היתה שתיים בלילה. שוטרי הניידת חשדו כי המשאית מובילה סחורה גנובה. הם עצרוה אחרי מירדף, וניסו להיכנס לקאבינה. המכות שנחתו משם העידו כי יושבים שם בוודאי כמה בריונים. רק אחרי שהוזמנו 12 שוטרים נוספים, הצליחו להתגבר על הנהג. בקאבינה היה רק נהג אחד. אבל היה זה יוסף כוגן (32), יליד לטביה שהיה אלוף רוסיה באיגרוף.

בקאבינה של המשאית נמצא ארגז שכיל משקפיים אופטיים בשווי של 50 אלף לירות. הם נגנבו שעה קודם לכן מחנות־אופטיקה.

פייר פליי. אחרי שראה יוסף, שקיבל בעצמו מכות־רצח במהלך העניינים, כי הכל אבוד, אמר: „לא חשוב. היה פייר פליי." הוציא בונבוניירה ממשאיתו המצויידת בכל טוב, והציע לשוטרים סריות.

מישפטו של יוסף, שהחל במרס 1977, נסתיים רק בימים אלה. בבית־המישפט הודה בהתפרצות לחנות האופטיקה, מאחר שטביעת אצבעותיו נמצאה במקום.

הוא גם הודה בתקיפת השוטרים, והסתבר כי לולא הוכה בראשו בקת אקדח או באזיקים, אפילו התיגבורת של 12 השוטרים לא היתה מספיקה.

השופט המחוזי דויד וולך, ששמע את טענותיו של הסניגור, דרור מקרין, לקולת העונש, החליט לגזור על כוגן שלושה חודשי־מאסר בפועל בילבד. הוא התחשב בנסיבותיו האישיות של כוגן. הוא גם המליץ במפורש, כי את תקופת מאסרו ירצה הנאשם בעבודות־חוץ — דבר הנעשה לעיתים נדירות.

המפקד סירב. תוך הסתמכות על המלצת בית־המישפט פנה דרור מקרין לבקש אישור לעבודות־חוץ למרשו. והנה התקבל מיכתב החתום על־ידי מפקד מחוז תל־אביב, הניצב משה טיומקין, שאינו מוכן להתחשב בהמלצת השופט. לדבריו, עברות חמורות כמו תקיפת שוטרים מעידות על אופי גרוע של העבריין, ואין הוא נעתר להמלצה.

מקרין המשיך לעשות מאמצים נוספים, אך לדבריו יש חשש כי המישטרה רוצה לגבות את „ליטרת הבשר" שלה דווקא מכוגן.

לחו"ל עם הצ'רטר של טיולי השנה

לפריס ולוניצה במחיר החל
מ־329 $

המחיר כולל טיסה הלוך וחזור
אפשרות ללינה בבתי־מלון ולהשכרת רכב בתוספת מחיר

יציאה: 19.8	חזרה: 9.9	;
יציאה: 19.8	חזרה: 16.9	;
יציאה: 16.9	חזרה: 30.9	;
יציאה: 16.9	חזרה: 7.10	;
יציאה: 16.9	חזרה: 14.10	;

יציאות נוספות בחודשים ספטמבר, אוקטובר

פרטים:
טיולי הגליל, תל־אביב, הירקון 142, טל. 230842, 03־230651
חיפה, טיולי זייגר, המגינים 43, טל. 04־522958
טבריה, הירדן 10, טל. 20330, 067־20550

להשכרה
משרד

דירת 2 חדרים — קומת־קרקע
שד' נורדאו־דיזנגוף
להתקשר אחה"צ ובערב 03־418760

מלכת המים 1979
תטוס לאנגליה במטוסי תברת

OLYMPIC AIRWAYS

תן טרמפ לחייל

"קאפרי" –
רעננות, רכות, שובבות ואוירה צעירה.
"קאפרי" –
הנאה אמיתית ותחושות נפלאות.
"קאפרי" –
סבון הנערים של "עץ הזית" מכיל שמן קוקוס מעולה
לריכוך העור, עידונו וטיפוח יופיו
ומרכיבים טבעיים לשמירת בריאותו.

"קאפרי" – הנאה אמיתית.

"קאפרי" –
סבון "חוצלארץ" מעולה
מתוצרת עץ הזית

בטכס מרשים נבחרה שרון מאני, בת להורים

אפריק סימון, הזמר ממוזמביק, הסריף שוב פעם את הקהל. בסוף הערב היה מרכז המסיבה.

ב אותו לילה, הציפו צלילי־המוסיקה הסוערת ואורות זיקוקי־הדינור, ש־פילחו באלפי צבעים את השמיים, את חוף־אילת כולו.

האירוע החגיגי והמדליק התקיים ב־מיגרשי־הטניס של מלון לרום המפואר באילת. היה זה נשף בחירת נסיכת ים־סוף, השלישי בסידרת הנשפים של בחי־רת מלכת־המים, סידרה בת חמישה נש־פים, שהחמישי שבהם יתקיים בהיכל ה־תרבות בתל־אביב.

היה זה נשף מוצלח ביותר. אלפי תו־שבי אילת ואורחים, שהתארחו בעיר ה־דרומית לסוף שבוע, מילאו את מיגרשי־הטניס שהוארו באורות זוהרים וקושטו בדגלי־המדינה. מתוך הבמה המוגבהת יצא מסלול מיוחד אל תוך הקהל, וכך יכול היה כל אחד מן הצופים לחזות ב־מועמדות מקרוב ובאין מפריע.

הנשף עצמו החל בשעה תשע בערב. אך החווייה המרגשת החלה שעות ארו־כות קודם לכן. הנסיעה לאילת באוטובוס הממוזג של יונייטד טורס היתה עבור מרבית המשתתפות בתחרות חלק חשוב מן ההנאה והחוויות שאותן ביקשו לעצמן הבנות. כשנרשמו להשתתף בתחרות מל־כת־המים.

בשעת בוקר מוקדמת נאספו הבנות במיגרש־החנייה של היכל־התרבות. ה־אוטובוס המתין להן על־מנת להוביל אותן לאילת. הנסיעה הארוכה המייגעת בדרך־כלל הפכה חוויה נעימה הודות למיזוג־האוויר, שהקל את המסע ואיפשר לבנות ליהנות, כשהן רעננות, מן הנסי־עה. במשך כל הדרך שרו, סיפרו בדי־חות, ולא חשו כיצד חלף הזמן.

הן היו נרגשות ביותר. לרבות מהן היתה זו הפעם הראשונה באילת. ים־סוף והנוף המשגע של הרי אדום קיבלו אותן בחמימות, כמו שהם מקבלים כל אורח הבא לאילת. כשהגיעו הבנות ל־מלון לרום גברה התרגשותן. מרביתן לא ביקרו מעולם במלון בן ארבעה כוכבים. הבנות עלו מייד לחדריהן למנוחה קלה. הן קיבלו את החדרים המפוארים ביותר במלון, חלק אף שוכנו בסוויטות. צמד הספרים ז'אק וז'ורז'ט, מסלון אתר־היופי, טיפל בשערן. שושיק המאפרת איפרה אותן והן היו מוכנות ומזומנות לקראת הערב. אולם עוד קודם לכן הספיקו ה־בנות לשוטט באולמות המבוא של המלון, לבדוק את הבריכה ולאכול ארוחת־ערב חגיגית שהוגשה בחדר־האוכל של המלון, כשהמגה המרכזית בה חיתה ברווז ביין.

תיזכורת להיסטוריה

ב שף הבחירה עבר כקודמיו בהצלחה רבה. שוב זכתה שרי במחיאות־כפיים סוערות. שוב הוריד מישהו את המיכ־נסיים כדי לזכות בשימלה משגעת של

המתעמלת

ליאורה ניצן, אירגנה את הבנות בבריכת השחייה של מלון „לרום" להתעמלות. ליאורה, שהיא ספורטאית ולומדת במכון וינגייט, הוכיחה גמישות בלתי־רגילה, ריתקה את קהל האורחים בבריכת השחייה.

בית־האופנה M.B. שוב נדהם הקהל כאשר עלו הבנות לבמה עם שמלות ה־חופה של אמבר ושוב שפע מני פאר חידודי־לשון ועורר גלי־צחוק סוערים בקהל. דליה אליעזרוב ותיזמורת הדולפי־נים עשו כדרכם מעל ומעבר כדי להנעים את הערב. הקהל שמח שוב לגלות את קריינית הטלוויזיה, רחלי חיים, בין חברי להקת דומינו של יעקב קלוסקי, ואפריק סימון שיגע את הקהל בלהיטיו הידועים. בין האורחים היו גם ארנון מילצ'ן ושלו־שת ילדיו, מפיק הטלוויזיה, אלכס גל־

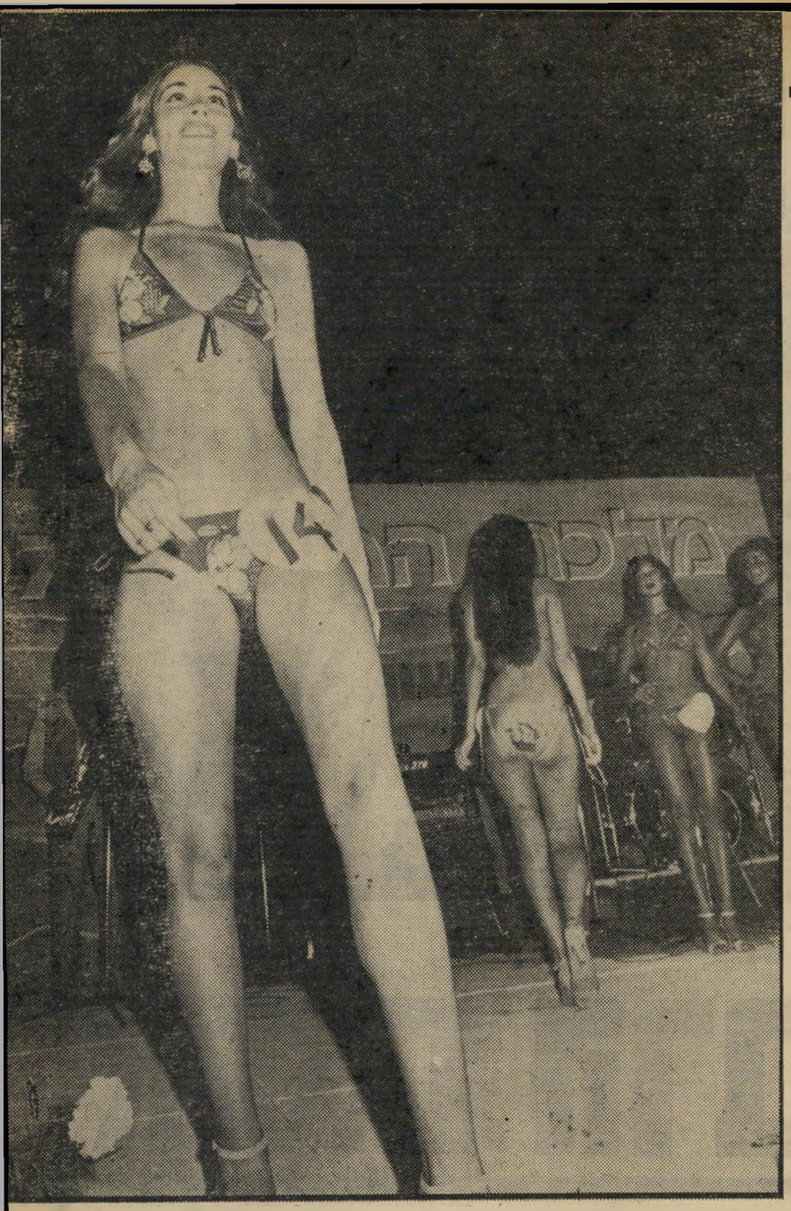

שחורה ונאווה שרון מאני, בת להורים יוצאי תימן, נבחרה כנסיכת ים סוף. שרון בעלת העיניים השחורות והבורקות והחיוך המשגע, זכתה במחיאות־כפיים סוערות. מימין סגנית שניה, אורנה רבינוף, משמאל סגנית ראשונה אתי טבק. בתמונה משמאל: רפי נלסון שכעס על כי הבזירה הפרטית שלו, רבקה סגל, לא זכתה בתואר.

יוצא׳ תימן, כנסיכת ים־סוף

מלכת שבא חוזרת

עדי, ושאולי וייצמן בנו של שר־הביטחון עזר וייצמן.

שיאו של הערב היה, כמובן, טכס בחירת המלכה עצמו. כמו בשני הטכסים הקודמים, גם הפעם היתה המלאכה קשה. השופטים חככו בדעתם לא מעט לפני שהוציאו לאור את החלטתם, שהיתה מעין תיזכורת להיסטוריה.

לפני מאות שנים הגיעה דרך ים־סוף אל נמל אילת׳ יפהפיה שהפכה סמל ואגדה — מלכת שבא. לפי אחת הגירסות באה המלכה השחומה אל שלמה המלך, מתימן.

והנה, לחופו של אותו ים־סוף עצמו, כי המועמדת שלו, רבקה סגל ממעונה, לא נבחרה. אך רבקה נבחרה כנסיכת־הצפון.

שיא־השיאים של החגיגה בדיסקוטק היה כאשר אפריק סימון החל רוקד עם הנסיכה, שרון מאני. השניים הלהיבו את הקהל שעמד סביבם ומחא־כפיים. רק ב־שעות הקטנות של הלילה הלכו הבנות לישון. למחרת ציפה להן יום של בילוי בבריכת־השחייה המפוארת של המלון. הבנות ערכו בינן לבין עצמן תרגילי־התעמלות, תחרויות־שחייה ותחרויות־ריצה. המוסיקה המסעירה, שהושמעה על שפת הבריכה, עוררה אותן לרקוד וה־

גן־עדן ישראלי

הדוגמן בנצי גרשון מוקף ביפהפיות לבושות בשמלות־חופה של „אמבר". מימין לשמאל: דליה שר, אביבה אשכנזי, נאוה חן, ליאורה ניצן ורבקה סגל, שהתגלתה כחביבתו של רפי נלסון. הבנות בילו את סוף השבוע במלון הפאר „לרום" והתנסו בחוייה בלתי־נשכחת בחוף הדרומי.

בת השנה

גזית אל עד, מאשדוד, בתה של אם השנה, הפסלת מתי אל־פרין, היתה אחת המועמדות העליזות ביותר שהשתתפו בתחרות נסיכת ים־סוף, שהתקיימה באילת. גזית ענדה לאוזניה עגילים תימניים גדולים, נסיפרה כי למרות גילה הצעיר היא עובדת כדוגמנית קולקצייה, המדגימה לפני קניינים.

אווירה בכלל היתה אווירה של חופש ועליזות.

שיאו של החופש

רבות מהמועמדות הודו בפה מלא כי רק בגלל החוויה שציפתה להן באילת היה שווה להשתתף בתחרות־סוף־שבוע מהנה זה, שהיה בוודאי ללא ספק שיאו של החופש־הגדול לגבי הבנות ש־היו במשך השנה עסוקות כל־כך בלימודים ושחלקן ניגש לבחינות הבגרות.

ליאורה רשף, המצילה שבחבורה, התנדבה להחליף את המציל של לרום. רלי אליזם אירגנה את התחרויות, ואילו אורנה רבינוף שיעשעה את מני פאר בחיתודי־לשון משלה.

בשעות אחרי־הצהריים המוקדמות ארזו הבנות את החפצים, עלו על האוטובוס ויצאו בחזרה בדרך הביתה. עוד חוויה מסעירה הגיעה אל קיצה, כעת נכון להן הנשף של בחירת נסיכת הכנרת והנשף הגדול של בחירת מלכת־המים שיתקיים בהיכל־התרבות.

באילת של 1979 הוכתרה שרון מאני, יפהפיה שמוצאה אף הוא מתימן, כנסיכת ים־סוף.

כסגנית ראשונה נבחרה אתי טבק וכסגנית שנייה — אורנה רבינוף.

בקבוק שלם של ויסקי

מייד עם תום הבחירה מיהרו הכל לחגוג את הבחירה בנשף שהתקיים בדיסקוטק של מלון לרום. החגיגה נמשכה עד לשעות הקטנות של הלילה, והצטרפו אל הבנות החוגגות גם השופטים שביניהם משה גליק, נציג חברת אברהם גינדי; אהרון שני, נציג זן תיור; בלה מצרי, נציגת אנוה, שאת בגדי הגברים שלה הציגו דוגמנים; שבי סבח, מזכירת נעמת באילת; יוסי בכר, בעל בית־ספר לדוגמניות; עופר פלג, נציג מלון לרום; יהודה גיטליץ נציג התעשייה האווירית; זיוריז׳ט, הספרית הקבועה של התחרות; וציפי פסיטו, גם היא ממלון לרום.

יושב־ראש חבר־השופטים, מלך אילת רפי נלסון, שגמר במהלך התחרות בקבוק שלם של ויסקי הלך לישון. רפי כעס על

שנייה אורנה רבינוף, מוכתרת על־ידי משה בכר, נציג חברת מ.ב. שנתנה למועמדות שמלות.

ראשונה אתי טבק, מוכתרת על־ידי יעקב שריד, נציג חברת „עץ־הזית", שהעניקה חבילות־שי.

נסיכה שרון מאני, נסיכת ים־סוף החדשה, מוכתרת על־ידי מזכיר העיר אילת סמו סמוראי.

הרב הכהן בקהילתו בכפר־שמריהו
„אמרו כי הלכתי לבקש אחר האלוהים"

אהבת הרב והמשוררת

הרב הדפיס את שירה וכעבור שנים פגש בה בסמינר ונשא אותה לאשה

פסת גדולה מלאה עציצים, ובחוץ פרחים. הרב, שעד לנישואיו השניים חי בדירת־פאר ברחוב ז'בוטינסקי בתל־אביב, נראה כשייך למקום. הוא השאיר לאשתו הראשונה את הבית, עם אוספי־האמנות שבו, כלי־כסף רבים והרבה נוחיות. היום קשה לחשוב שהוא לא נולד וחי במטעים של קבוצת־שילר.

במשק קיבלו את הרב באהבה רבה. סידרו לו חדר־עבודה, בסמוך לחדר־המישפחה שלהם. החברים אירגנו לו ספריה, הביאו את המדפים, סחבו את מאות הספרים, והציבו אותם במקום.

הם לא תיכננו די טוב, ונשאר קטע ללא־מדפים. קטע קטן, שמעט מאד מדפים יתאימו לו. „בדיוק אז החלפתי את הסיפריה בחדר שלי," אומרת אריאנה, „המדפים שהיו לי כבר 20 שנה התאימו בדיוק למקום החסר בסיפריה שלו. ממש כאילו נולדו לזה."

במדפים ספרים רבים, ספרי דת, פילוסופיה, ספרים שאביו ואחיו כתבו, ובמקום אחד במרכז: הספרים של אריאנה.

הילדים של הקיבוץ מחבבים את הרב של הטלוויזיה, שהגיע אליהם. בחדר־האוכל שלו הוא משאיר את הדלת פתוחה. הם לו תמיד. הילדים, המטיילים בחצרות, מציצים מדי פעם, ומאחורי הדלת קוראים לו: „סמואל! סמואל!" הרב יוצא ומשוחח איתם.

בחדר־העבודה שלו הוא מוכן לדבר על עצמו, אבל מודיע מראש: „כשאדם מדבר על עצמו, הוא נעשה טיפש."

„אני מעבירה אליך / מחצית ממישקל גופי / חלק משנותי הטובות / וגם הלא כל־כך טובות / אני מפקידה על שמך / את אוסף זיכרונותי / ופותחת חשבון חדש / לתיקוות וכיוצא באלה.

„אני לוקחת ממך / את מבט עיניך הנחות עלי / את אצבעותיך / שאינן נחות לעולם / את כל הדברים / שחיית במקום אחר.

„אני מבקשת את חתימתך / במקום המיועד לכך."

האם כתבה המשוררת את השיר לגבר המסויים הזה, או אולי כשחשבה על מישהו כמו הגבר הזה?

אין היא נוטה לדבר על שירי־האהבה שלה. אך בחתונתה, שנערכה לפני כמה חודשים, עלתה נערה בת 16 על הבמה וקראה את השיר. „לרגע לא הבנתי מי כתב את זה, לא הבנתי את המילים," אומרת אריאנה הרן־הכהן, שנישאה לרב האהוד של היום השישי, של החתונות והברי־מיצוות, הרב שמואל אבידור הכהן. „כשראיתי שהשיר הוא בעצם שלי, לא הצלחתי להתאפק והתחלתי לבכות."

היא לא נראית כמו אשת־רב, ובוודאי לא כמו רבנית, לפי המושגים המקובלים. היא לובשת מיכנסיים, סנדלים, חולצות שובבות. היא גבוהה, רחבה וזקופת־קומה. וגם הוא, הבעל, אינו מפחיד ברבנותו. הוא לבוש בבגדים רגילים. לראשו כיפה שחורה, שזורה חוטי־זהב. הוא חביב, מדבר עם כולם. אינו בורח מאפיקורסים, ואינו מתעלם מבני דתות אחרות. גם הוא גבוה, רחב־ממדים וזקוף.

שניהם מרכיבים משקפיים, אוהבים לדבר. שיחתם שזורה בדיחות ואגדות. שניהם אוהבים לאכול טוב, אוהבים בני־אדם ומאד אוהבים זה את זה.

„אנחנו מאד דומים," אומרת אריאנה, „אפילו שבאנו מעולמות אחרים." הוא מתנגד למושג 'עולמות אחרים'. „נכון שאני רב, וזה אין קשר עם העניין הדתי, או לפחות לא היה לה בעבר. אך לי תמיד היתה נטייה לעניין הקיבוצי. היה לי קשה לא להיות קיבוצניק. עכשיו זה הסתדר."

כלתו מחייכת וממלמלת: „תפס כלה..."

שקית ברכבת

„ה עניין התחיל כבר לפני יותר משלושים שנה," אומר שמואל־אבידור. ולכל מי שדמיונו הפורה מתחיל לעבוד בקדחתנות, הוא מוסיף „ב־1948 ערכתי עיתון לחיילי צה"ל. קראו לו לאור הנרות — ספר המועדים. חיפשתי שיר. מצאתי משהו, ששבה את ליבי מיד. משהו שהתחיל במלים „הנרות שוב דלקו כבכל השנים." החתימה היתה א. הפנר. לא ידעתי מי זה. חיפשתי. הדפסתי את השיר, ואהבתי אותו. אחרי שנים התברר לי שזו אריאנקה."

הוא בדרך כלל מדבר במקומה. „היא אוהבת לדבר," הוא אומר. „אבל לידי זה קצת קשה." הוא מספר לכל המעוניין את תולדות־חייה, וחוויות שעברה. הוא מכיר את פרטי הנסיעה שלה ברכבת כשעלתה ארצה, לבד, כשהיא בת 11. „אמא שלה, עליה השלום, נתנה לה שקית עם אוכל ובגדים."

אריאנה מפסיקה אותו: „לא שקית, שמיל, ציפית."

„כן, טעיתי, ציפית," הוא מתנצל, ונראה כאילו שכח פרק במיקרא. „היא איבדה את הציפית. התגובה שלה היתה שמחה. כן, היא שמחה שהיא לא תצטרך לסחוב את זה יותר, זה היה כבד."

אריאנה נזכרת ומוסיפה שאחרי הרבה שנים, כשאמה עלתה לארץ, היא העזה לספר לה על קורות הציפית. „אמא כעסה נורא. היא כעסה יותר ששמחתי. היא אמרה לי: 'את יודעת בכמה מאמצים הצלחתי לסדר לך את זה! ואת מעיזה לשמוח!'"

אריאנה נולדה ברומניה. ב־1944 החליטה אמה להעביר אותה לארץ־ישראל. הוריבו את הילדה בת ה־11 לבדה ברכבת. הסבירו לה בכמה מילים על העניין העומד לפניה, והיא נסעה.

תחילה היתה במוסדות־נוער. אחרי שלוש שנים — קיבוצניקית בקבוצת שילר. „מאז אני שם, לא עזבתי ולא חשבתי לעזוב."

היא עבדה שנים אחדות מחוץ למשק, נשלחה לסמינרים בחו"ל. עכשיו היא עורכת את איגרת, דו־שבועון של התנועה הקיבוצית.

„היא שולטת על מערכת שלמה," מציין הבעל, שחלילה לא ימעיטו בכבוד אשתו. היא נבוכה מעט, מחייכת, ומספרת על הספרים שכתבה. ביניהם שני סיפורי־שירה. שירה אישית רגישה. ספריה נקנו ב־14,000 עותקים „ועוד ידה נטויה," אומר בעלה. באחרונה פורסם ספר־בישול, ששוורים בו קטעי כתיבה אישית, פיתחון פה. אין היא מחמיאה לעצמה, אבל הרב עושה זאת במקומה. „הספר נהדר, אני לא מבין בביושול שלו, אבל הקטעים — נהדר."

הם גרים בחדר של אריאנה, שהרחיבו אותו לפני כשנה. „לא בגללו, פשוט הגיע התור שלי," היא אומרת. שני חדרים ומירפסת, נוסעים לקיבוצים בגליל, בנגב או לבסיסי

„העולם הזה" לדתיים

„בוא נאסוף את הכל / את כל האמשים האבודים / והמחרים המקווים / את פיסות הנייר / ופיסות השמיים / את הבגידות הקטנות / והפיוסים הגדולים / את הפרחים היבשים / והדמעות הלחות / את הלחישות החמות / והסכינים הקרים.

„את ידי אל תוך ידיך / ואת ראשינו על הכר.

„בוא, נאסוף את הכל / ונתחיל מחדש.

„בחיים שלי ידעתי לעשות הרבה התחלות," אומר הרב אבידור־הכהן. „במשך 20 שנה הייתי עיתונאי. ונחשבתי לטוב. כתבתי בידיעות אחרונות, הצופה, העולם הזה. כן, אני הרב כתבתי בהעולם הזה. אחר־כך ערכתי שבועון, שנקרא פנים אל פנים, משהו שהזכיר את העולם הזה, אך היה מיועד לחוגים הדתיים.

„אני לא סבלתי רדיפות. אך יום אחד נמאס לי. עיקרונות זה עניין של שפיכות־דמים, רכילות ושיטחיות. לפוליטיקה לא ראיתי את עצמי מתאים. לא נתנו לי, ולא הלך לי. פיתאום ראיתי את הזאטוטים, שהיו אצלי, והנה הם חברי־ממשלה."

הוא נולד בירושלים. בגיל 19 הוסמך לרבנות. לא עסק בזה, ורק אחרי 20 שנה חזר. הוא התחיל לחתן זוגות צעירים. בצורה אישית שלו. היה קורא אליו את בני־הזוג ערב היום הגדול ומסביר להם על חיי נישואין. שירגישו חווייה דתית.

הוא עובר בכל רחבי הארץ, לילה אחרי לילה, ונותן הרצאות בענייני יהדות. מספרים עליו שבמשך שנים לא היה מבקש את דמי־הנסיעה. עד שמישהו תפס את העניין.

בשנים האחרונות התלוותה אליו אריאנה. הם היו יוצאים בשעות אחרי־הצהריים, נוסעים לקיבוצים בגליל, בנגב או לבסיסי

אריאנה הרן בנעוריה בטבריה
„מבקשת את חתימתך"

המשוררת הרן

„בטרם ראיתיך ידעתי כי תבוא"

צה"ל. ההרצאות נמשכו עד 11 בלילה. הוויכוחים התחילו מיד אחרי כן, ונמשכו עד אור הבוקר. אחר־כך הם חזרו לתל־אביב. „עכשיו אני לא נותן לה יותר לבוא אתי, זה קשה."

הוא הרב של קהילת כפר־שמריהו. כל יום שישי הוא נוסע לשם, משתתף בתפי־לות, משוחח וחוזר הביתה במוצאי־שבת. הוא גם כותב ספרים. ושעות רבות ביום הוא מקדיש ללימודי יהדות ופילוסופיה. „משום־מה, הרבה שנים חקרתי את מיש־נתו של שילר, פילוסוף דגול שלא הרבה יודעים עליו. הוא היה מנהל גימנסיה הרצ־ליה. תמיד נמשכתי אליו. והנה אני כאן."

הם הכירו זה את זה באחת ההרצאות שלו בסמינר גיבעת־חביבה. אין היא מדברת על הנושא, הוא פשוט אינו מניח לה. הוא מתלהב, ומוכן לספר עוד ועוד. „בוקר אחד נסענו יחד לשם. ישבנו יחד בטכסי. הספקנו לדבר. בהתחלה, כל מה שאמרתי מצא חן בעיניה. לאט־לאט היא התחילה להעיר הערות. ואז ראיתי שזה הולך בכיוון הנכון."

כשהתחילו להתיידד יותר ויותר, היא עשתה כמה ויתורים בחייה. הפסיקה לעשן בשבת. „זה היה קשה, אבל התגברתי." הפסיקה לנסוע בשבת. התחילה לאכול כשר בילבד. ולצום ביום־כיפור.

„בהתחלה רק הפסקתי לאכול, אבל עי־שנתי. אחר־כך, כשסיפרתי את זה לאמא שלו, היא חייכה וקרצה לי. „נו, מילא. העיקר הכוונה," היא אמרה לי. היא נה־דרת, האמא שלו, דומה לו נורא."

היא טוענת: „אני לא דתיה. המעשים שלי הם בשבילך." הוא טוען ש„יש לי הוכחות שהיא אכן דתיה. ויותר מהרבה אחרים." הוא קורא שיר שלה. את רוב המילים הוא יודע בעל־פה. אך בהנאה רבה הוא נעזר בספר. „אם ישאלו לי, / אמרו / כי הלכתי לבקש / אחר האלוהים. / אם ישאלו / לשם מה — / אמרו — כי מפתח על ליבי תלה, / טוב לכל השערים / ואין אדע?"

„ואם זה לא דתיה, אז מה כן דתיה?" — שואל הרב.

לצידו הוא מעמיד את המשוררת לאה גולדברג ז"ל. גם היא אמרה פעם לאריא־נה: „מה שמפריע לי, זה שאת יושבת עם אלוהים על כוס־קפה, ולא מאמינה בו."

אבל אריאנה בשלה: „אני מאמינה ב־אלוהים. אני לא דתיה."

אהבתם נשמרה בסוד. הם לא דיברו עליה. היו שגילו את הרומן ומצאו אפש־רות להשמיץ את הרב האהוד. אך לכל ידידיו היה ברור שחיי־הנישואין שלו הס־תיימו עוד לפני הרבה שנים. „לא היו לי מעולם שתי נשים," אומר שמואל־אבי־דור. גם לאריאנה, שאלה לה נישואיה הראשונים, היה קשה. היא השתדלה לא לפרסם את העניין, מחשש שזה יפגע בו. ויחד עם זה ידעה שזו אהבתה הגדולה.

„בכל פעם יותר / כמו — סליחה על הביטוי — / יין ישן / אשר מחכים עם השנים, / אנו נעשים ראויים יותר / לאהבתנו.

„לפני כמה זמן זה היה? / ערכנו סביבה הקפות / עד שעייפה לנו / וכימעט שהפ־סדנו / מזל.

„לא נעים, / ניסינו ללכת באצילות / והנה אנו אוהבים / לחם פשוט בחמאה / עם מעט מלח / והרבה תאבון.

„כל פעם יותר / חזק, אבל פחות מהר / אנו מחזירים לעצמנו / חובות כאב מימים רחוקים / ומשלמים ברצון את הרבית."

כשהוציא הרב ב־1977 את סיפרו לקראת שבת, שכלל קטעים מתוכנית־הטלוויזיה שלו, הוא ציין את תודתו למשוררת אריא־נה הרן. כשהיא הוציאה את סיפרה פיתחון פה, היא ציינה את תודתה לרב שמואל אבידור הכהן. עכשיו, אחרי שנישאו, ואח־רי שכל המשמיצים גמרו להשמיץ, הם גלויים ופתוחים.

„המדינה הזאת סובלת פילגשים ולא מעשי־אמת," אומר הרב על משמיציו. הוא שלם עם מעשיו, יודע שעשה את הטוב. „נותרו לנו כמה שנים, למה שלא נחיה במיטב?"

היא: „נוח היה לי ברווקותי."

ובראיון שנתנה לשבועון לאשה לפני כמה שנים, היא אמרה: „פעם היה חשוב לי שהגבר שלי יהיה יפה. היום חשוב לי יותר שהוא יהיה חכם ורגיש וטוב. יכול להיות שפעם משכו אותי וריתקו אותי צרות ומתח ביחסים בין בני־הזוג. כל מה שלא היה בטוח החזיק את אש־האהבה אצלי לזמן רב. עכשיו אני רוצה יותר שקט. בשביל מה צריך להתעצבן כל־כך הרבה?" היא באמת אינה מתעצבנת. שני־הם נראים רגועים ומאושרים. כשהם הול־כים יחד, הוא מחזיק בידה.

את חתונתם ערכו בקיבוץ. הזמינו חב־רים רבים. היא לבשה חליפה בהירה. הקיבוץ חגג. „אולי זה היה לי מעט קשה. אני הרי סבא. אבל לאריאנקה זו חתונה ראשונה. מגיע לה."

לא היו ספקות. היה ברור שהם יחיו בקיבוץ. „אני חי את חיי־הקיבוץ באינ־טנסיביות רבה," הוא מעיד על עצמו, „אני נכנס בערב לחדר־האוכל, והמקום מריח כולו. אני לוקח לי עגבניה, מלפפון וגבינה לבנה. אבל אני נהנה. נהנה מאד."

הקיבוץ לא שינה את עצמו. וגם לא הרב. „הקיבוץ לא היה דתי, אבל שמר כמה מצוות תמיד," אומרת אריאנה, „יש פה גם בית־כנסת. ומתפללים בו כל שבת."

הרב מעדיף לאכול בחדר. וגם על אריא־נה הוא אינו מקשה. בשנים האחרונות הוא התחיל צימחוני. אשתו מבשלת רק דברי־חלב. „למה שתתחיל עם כלים ועם שני כיורים? אני מעדיף להיות צימחוני!" את ערמות ספרי־הבישול היא מעבירה למדפים העליונים. מכינה לו מה שהוא אוהב. הכל מעשה־ידיה. „לפני שבוע הבא־תי הביתה עוגיות," מחייך הרב, „היא לקחה אותן ושמה בצד. אחרי כמה ימים פתחה את הקופסה. בשביל לא להעליב אותי. אבל עד היום זה מלא. בבית הזה אין דברים קנויים. ואיזה עוגיות היא אופה? היא צודקת. לא טעמתי כאלה מימי!"

מישפחתו קיבלה אותה באהבה. אמו אהבה אותה מיד. ילדיו, שני בנים בוגרים ובת נשואה, קרבו אותה אליהם. „הבת שלו מתקשרת אלי בטלפון ואומרת: מתי נאכל יחד צהריים?"

היא הביאה לו הרבה חברים. הוא הביא לה מישפחה גדולה. „היא גדלה לבד, היא צריכה מישפחה. נתתי לה." מסביר הרב.

„בטרם ראיתיך, ידעתי כי תבוא. / קולך התרונן בי מאז / וידיך חמות. / להטו לילותי הקרים. הן אני יצרתיך / עשוי לבלי חת / בלילות נועדו לאהוב; / בימים אפורים למכאוב.

„ידעתי אין מנוס לשיר ממשוררו / על כן ידעתי: בוא תבוא."

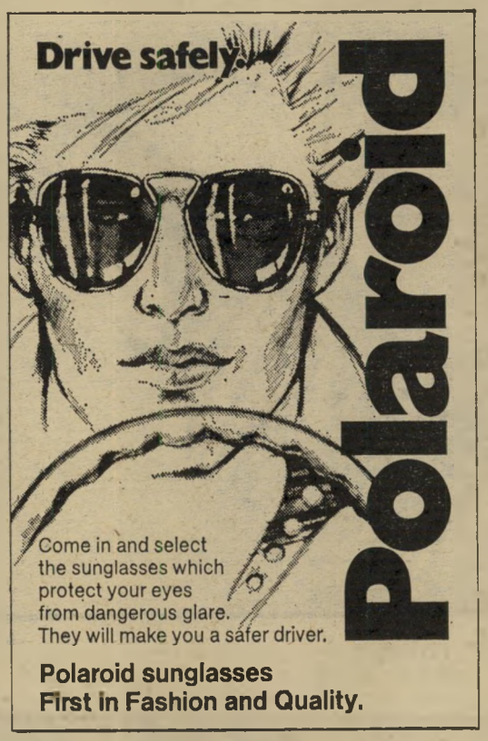

שמואל אבידור הכהן ואריאנה הרן ערב נשואיהם

„אנו מחזירים לעצמנו חובות כאב מימים רחוקים"

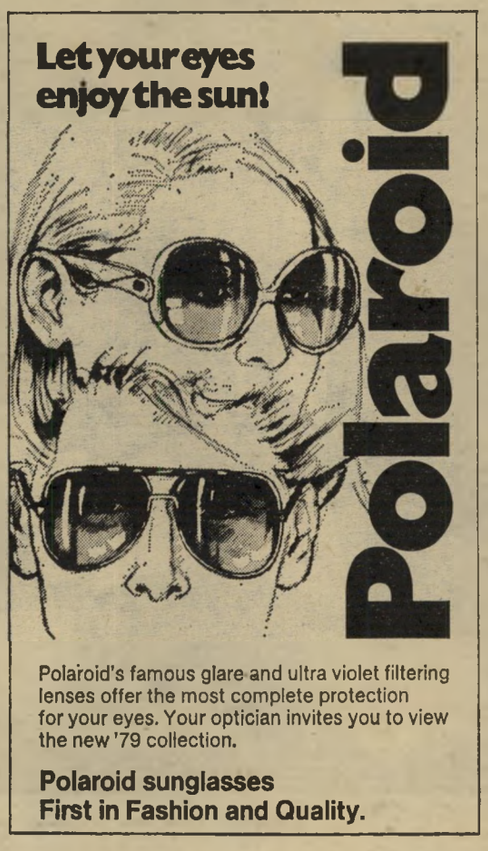
משקפי שמש פולארויד-חגיגה לעיניים

משקפי POLAROID
הטובים תחת השמש

180 דגמים, מיטב העיצוב העולמי.
שילוב של יופי, הידור ובריאות.
אצל אופטיקאים מורשים בלבד

50 זוגות משקפי פולארויד חינם.

יש לך משקפי־שמש פולארויד, מתחשק לך עוד זוג (חינם). שלח(י) גלויה אל ת.ד. 26286 ת"א בציון שמך, כתובתך, ושלושה יתרונות של משקפי שמש פולארויד. בין המשתתפים יוגרלו 50 זוגות משקפי שמש פולארויד.

וסו עמי קפלן בע"מ

'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation,cambridge mass,u.s.a- 1979 Polaroid Corporation

אדי מור

רחל מרחלת על כל העולם

הקצין הבכיר ברח

יש לי שתי סיבות טובות שלא לספר לכם במיקרה הזה את השמות של גיבורי הפרשה המסעירה את כל צה"ל. הסיבה הראשונה זו הצנזורה. אין לי ספק ש־אילו הצנזור היה קורא את הסיפור הזה עם השמות, הוא ישר היה לוקח את ה־מיספריים וגוזר.

הסיבה השנייה היא שאני דואגת למו־ראל של חיילי הקצין הבכיר, שהוא הגי־בור שלי היום. אילו ידעו כמה שהמפקד שלהם פחדן, הם לא היו רצים אחריו כשהוא היה נותן את הפקודה „אחרי".

אז הסיפור הוא כזה. לקצין בכיר היה רומן עם חיילת צעירה, בת 19 בלבד, שהיא בגיל של הבן שלו. הכל היה יכול להיות בסדר, מפני שרומנים בין קצינים בכירים עם הפקידות שלהם הם כבר נורמה בצה"ל. כל הבסיס ידע על כך, חצי המטכ"ל דיבר על כך, ויש האומרים שאפילו אשתו של הקצין ידעה על כך, אבל השלימה עם הגורל שלה, והמתינה עד שהפקידה תשתחרר מצה"ל.

כולם ידעו חוץ מאחד: האבא של ה־חיילת. הסיפור שלי מתחיל ביום שנודע לו על כך. הוא פשוט לקח אוטובוס, נסע לבסיס של הבת שלו, שיכנע את הש"ג לתת לו להיכנס, ופנה ישר ליישכת המפקד.

כאשר הוא נכנס ליישכה, שמע המפקד את הבת שלו אומרת מהחדר הסמוך: „אבא, מה אתה עושה כאן?" האבא דחף את הבת שלו ונכנס לחדר של המפקד.

אבל הוא לא מצא אותו שם. המפקד הבין מה קורה, ופשוט ביצע נסיגה טאק־טית מבעד לחלון.

חילופין באוויר

כולכם בוודאי זוכרים את הסיפור ה־עצוב שהתפרסם בהעולם הזה על המחזאי **חנוך לוין** ואשתו, הציירת **נאווה כורש**. לוין ונאווה נפגדרו, היא לקחה את בנם לאיזה ידיד שלה בארצות־הברית, הוא נסע אחריה לאמריקה, חטף את הבן והחזיר אותו לארץ.

אז הבינה נאווה כי חייה ללא הבן אינם חיים, וחזרה בעיקבות הבן גם היא ל־ארץ. השהייה המחודשת בארץ־הקודש גרמה לה לשכוח את הידיד האמריקאי שהביא למשבר־המישפחתי שלה, אבל לא הספיקה לה להחליט לחזור לבעלה.

בינתיים חלו שינויים במצב הרומנטי של שני בני הזוג, שינויים כאלה המראים לכם כמה העולם שלנו קטן.

לוין לא הסתובב זמן רב בלי חברה. במהירות רבה הוא מצא לו דיילת אל־על, הגבוהה ממנו באיזה ראש, בשם **נאווה קרן**. נאווה, הנחשבת חתיכה של ממש באל־על, היתה ידידתו הקרובה מאד

נאוה כורש
ממחזאי למסעדן

של אחד מהקברניטים הבכירים והמפור־סמים ביותר בחברה. אבל בשביל לוין היא עזבה גם את הקברניט. כיום אפשר לראות את השניים, כאשר היא נמצאת בארץ, כשהם הזוג הכי מאושר בעולם.

בעצם כמעט הכי מאושר. הזוג הכי מאושר הם נאווה, אשתו־בנפרד של חנוך ולידידה החדש **רפי שאולי**, בעל המיס־עדות והקייטנות. רפי עזב למען נאווה את ידידתו הקודמת השחקנית. אז אתם תשאלו אותי למה אמרתי שהעולם קטן כל־כך? כיוון שמי שיש לו זיכרון ארוך,

רפי שאולי
משחקנית לציירת

חנוך לוין
מציירת לדיילת

בוודאי יזכור כי רפי שאולי, עוד לפני שהיה כל־כך מפורסם, היה גם הוא דייל באל־על.

שובר השיאים

אילי גוריצקי ורותי ירמן
הכל בגלל מכונית

אני אוהבת את האנשים האלה הנמצאים כל הזמן במרוץ כדי לשבור עוד ועוד שיאים. השיא הראשון ששבר השחקן **איזי גוריצקי** היה שיא ההצלחה בתיאטרון. עוד לפני שידעו מה זה כוכבים, ועוד לפני שבנות־עשרה סגדו להם, היה כבר אילי כוכב. אני מתכוונת בעיקר להצגת שלמה המלך ושלמי הסנדלר.

אחר־כך הוא שבר שיא נוסף, של החלפת מיקצוע. אילי, כשהיה בשיא פריחתו התיאטרלית, התחיל לעסוק, כמו יהודים טובים רבים אחרים, בעיסקי מניות ובורסה. אולם בהתלהבות המשגעת שלו הוא כל־כך נכנס לעניין, עד שהוא החליט לעזוב את התיאטרון בכלל ולעסוק בצמודים האלה ובעליית השערים. חוץ מאשר בהליכה לים, היה אילי שקוע כל הזמן רק בחישובים, בקריאת השורים הארוכים של מניות בעיתונים, ובטלפונים למנהלי הבנקים שלו עם ההוראות: „תמכרו! תקנו!"

עכשיו, לצערי הרב, יש לי לבשר לכם על עוד שיא אחד שאותו עומד אילי לשבור — שיא החתונות. אילי היה פעם בעלה של **גילה אלמגור**, השחקנית שהיא היום אשתו של **יענקלה אגמון**. אחר־כך התגרש מגילה והתחתן עם בחורה אנגליה בשם **דורים**, אמא לשני ילדיו, אולם השניים התגרשו ודוריס עזבה את אילי ואת הארץ למען המולדת הישנה והטובה שלה.

אז התחתן אילי עם אחת מיפהפיות העיר, רקדנית־הבלט ובעלת־הסטודיו למחול **רותי ירמן**. רותי, הבלונדית החתיכה, ילידת סין ובת להורים מרוסיה, התאהבה באילי כפי שרק גילה ודוריס ידעו לעשות.

נראה היה כי הפעם נרגע אילי, והוא הופך בעל מסור ואב־מישפחה, בלי ג'וקים בראש. רותי הסבירה לכל ידידותיה כי היא בטוחה שאילי הוא הבעל הכי נאמן בעולם: „כל מה שמעניין אותו זה המניות והצמודים."

עכשיו, כדי לספר לכם על השיא החדש ששבר אילי, אני מוכרחה לספות קמעה לסיפור אחר, בטוח תבינו מה הקשר. בחורה תל־אביבית, תתיכה בשם **סימה אזולאי**, היתה מיודדת במשך שנים רבות עם מנהל חברה גדולה בשם **דויד**. אלא שאותו דויד היה נשוי. גברים נשואים מגיסים בדרך־כלל לפצות את הידידות שלהם בשווי־כסף, ודויד קנה לסימה מכונית.

איתרע מזלו של דויד ואותה סימה פגשה את אילי גוריצקי, ולא יכלה לעמוד בפני קסמיו הרבים. רותי לא ידעה כל הזמן מהסיפור, אך לדויד זה נודע. כפעולת־תגמול הוא לקח מסימה את המכונית, שהיתה אומנם על שמה, אך נרכשה בכספו.

סימה זו לא נולדה אתמול. היא פשוט סחבה את המכונית מדויד ומיהרה למכור אותה, לפני שהוא יקח אותה בשניות.

אז בלי להתנקם איי־אפשר. הלך דויד וסיפר לרותי, אשתו של אילי, את כל הסיפור. כשחזר אילי הביתה, הוא מצא את הדלת סגורה ואת הבגדים שלו בחוץ, עם הוראה מרותי: „אתה עווב את הבית."

יש כל מיני חברים טובים של בני־הזוג, העובדים עתה על רותי כדי שתסלח רק הפעם לאילי, ותחזיר אותו הביתה. אני משוכנעת שגם אתם תצטרפו למישאלה הזו.

הדוגמה של ידלין

לולא היה יושב עכישו בבית־הסוהר, אני הייתי מכניסה אותו לשם. אני מת־כוונת ל**אשר ידלין**, שנשא השבוע ל־אשה את **טלי ליבני** (דאה עמודים 60-61). לא בגלל כל מיני פרשות כל־כליות שהמוח הקטן שלי אף פעם לא מצליח להבין, אלא מפני שהוא וטלי נות־נים דוגמה לא־טובה לכל מני חברים ו־חברות שלהם.

זה שידלין מצא את טלי, עוד כשהיה נשוי ל**דליה ידלין**, זה ידוע עוד לפני פרשת־ידלין המפורסמת. אף אחד לא התי־ייחס לכך שבאה עורכת־דין צעירה ולק־חה בעל מאשתו.

אז אנחנו כולנו יודעים שזה בסדר לפי הנורמות של היום, ויש דברים יותר גרועים מכך. אבל זה שאשר וטלי הפכו מיסיונרים של השיטה הזו, של לקחת בעלים מנשותיהם, זה כבר פחות משעשע.

למה אני מספרת לכם את כל הסיפור הזה? לטלי היתה חברה טובה, **מירי סגל**, שהיתה מזכירה בשגרירות ישראל בוושינגטון, ואחר־כך מזכירה בכירה של כל מיני אנשים בארץ. מירי היתה אשת־סודה של טלי בתקופה שהרומן שלה עם אשר היה סודי, וכך הפכה גם אשת סודו של אשר.

טלי ליבני ומירי סגל
דוגמה לא־טובה

היום מתברר כי מירי ראתה כי טוב, ואימצה את השיטה של טלי ואשר. לחתו־נה של בני הזוג שנערכה בשבוע שעבר הופיעה מירי עם ידיד חדש שלה. אני לא יכולה לספר לכם מה שמו, כי אותו ידיד הוא לא רק **מנהל** חברה הסתדרו־תית גדולה, אלא גם נשוי ויש לו אשה וילדים בבית.

מזה אני פוחדת, מהשיטה.

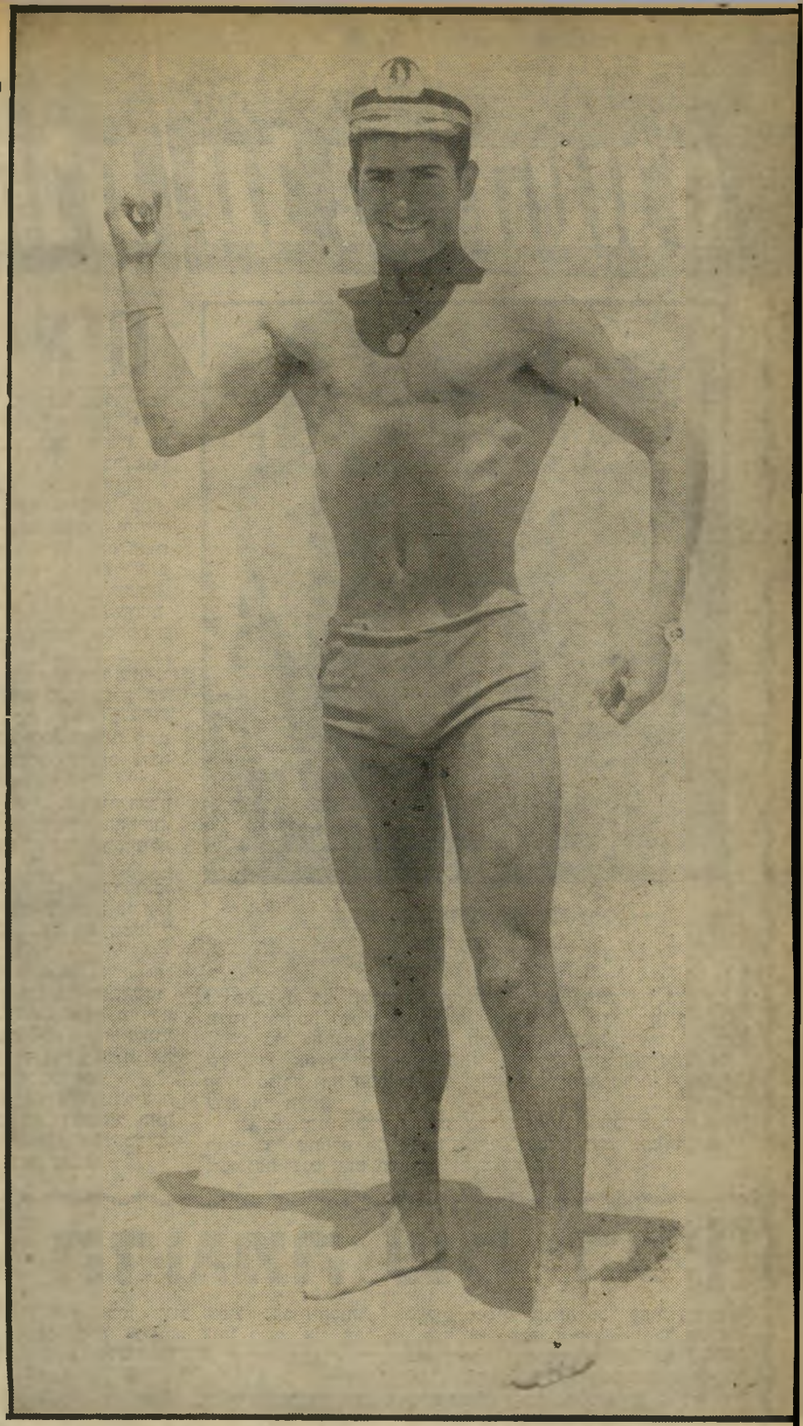
השוטרים שעצרוהו ידעו שאינו חמוש. מדוע נורה יעקב חסון למוות בשעה שניסה לברוח?

הם יורים גם בעצירים

תרמילי הכדורים של ה„ברטה"
אילו תרמילים נבדקו?

יעקב חסון
מדוע מעלימה המישטרה את שם היורה?

עוד־המודעות של מושב קדימה תלויות שתי מודעות־אבל.

האחת מודיעה על הרצח האכזרי של יוסף טרומפלדור יצחק (העולם הזה 2188), השניה על מותו של יעקב חסון.

יעקב חסון נורה ביום השני בבוקר על־ידי שוטר, בעת בריחה ממעצר.

מותו מעורר שאלות נוקבות. קצין־בודק של מישטרת מרחב־השרון מונה לשם בדיקת המיקרה. ואלי זילבר, דובר המחוז, טוען כי המסקנות הראשוניות מוכיחות שכל ההליכים היו כדין. המעצר היה חוקי, וכאשר נמלט חסון רדף אחריו השוטר, צעק לו לעצור, ירה שתי יריות באוויר, ורק אחר־כך כיוון וירה לעבר רגליו של העציר הנמלט.

את שמו של השוטר שירה אין המישטרה מוכנה למסור.

מדוע יופלה לטובה שוטר, שירה וגרם למותו של אדם, לעומת כל עציר אחר? זאת לא יכול היה הדובר להסביר. כל עציר, שנחשד בגרם־מוות, או אפילו בעבירה קלה הרבה יותר, צפוי לפירסום שמו בעיתונים, אלא אם כן פסק שופט אחרת. מדוע יהיה שמו של השוטר חסוי? האם החשש מניקמת־המישפחה חזק כאן יותר מאשר בכל מיקרה של נטילת חיי־אדם?

הדובר טוען כי לפי מידע של המישטרה, היה חסון עבריין אלים, ואחד מראשי הפשע בנתניה. גליון הרשעותיו של המנוח אינו מאשר גירסה זו. הוא נידון לפני שש שנים על החזקת רכוש גנוב. מאז אמנם נפתחו נגדו כמה תיקים על עבירות־רכוש, אך זוכה ברובם. רק לפני חודש שוחרר מבית־הסוהר, אחרי ששהה במעצר ארבעה חודשים באשמת גניבת מכשירי־טלוויזיה בערך של מיליון לירות. עם תום המישפט זוכה כליל ושוחרר.

אם אמנם היה חסון אלים, מדוע לא נכבלו ידיו בעת שהובל למכונית־המישטרה? מדוע הושיבוהו השוטרים במושב האחורי, ליד חברו דויד אמירה, שנעצר עימו, בלי אזיקים וללא שוטר לידם?

השוטרים שעצרוהו ידעו כי חסון אינו מזוין. הם תפסוהו ישן בתחתוניו בבית אמירה. הוא התלבש בנוכחותם, והם ראו כי אין על גופו נשק. אם בכל זאת חששו ממנו, מדוע לא כבלו אותו אחרי שניסה כבר להימלט מהדירה? הוא ניסה לרדת במדרגות הבניין, והשוטרים עצרוהו בקדח שלוף. אז אמר לו השוטר ועקנין: „אתה יודע שאני אוהב אותך! אל תעשה לי את זה, אל תברח!"

חסון ענה: „מה פיתאום?"

תעודות־זהות במכונית

אין כך ויכוח על כך שיעקב חסון ניסה להימלט ממעצר. השאלה הגדולה היא: מדוע עשה זאת?

לא היה זה מעצרו הראשון של חסון. הוא הכיר את הפרוצדורה והיה מנוסה בה. העבירה שבה נחשד הפעם לא היתה חמורה יותר מעבירותיו הקודמות.

הפעם נחשד על־ידי המישטרה בפריצה לדירה בירושלים, שבוצעה לפני חודש. נגנבו בה תכשיטים, תמונות יקרות־ערך ומטבע זר בשווי שישה מיליון לירות.

הפורצים נמלטו מהמקום במכונית, וה־מישטרה רדפה אחריהם. בשלב מסויים ברחו מהמכונית שני אנשים, שהמישטרה טוענת כי היו חסון ואלי סמילא. האדם השלישי נתפס במכונית. בתוך המכונית נמצאו תעודות־זהות של חסון, סמילא ואמו של סמילא. המכונית היתה שייכת לסמילא, ומישפחת חסון טוענת שיעקב מסר את תעודת־הזהות שלו לידידו סמילא, כדי שיקבל עבורו מיסמכים של מכונית מסוריימת.

יום אחרי הפריצה ערכה המישטרה חיפוש בביתו של חסון, ולא מצאה דבר. מאז לא חיפשוהו שוטרים בביתו. לדברי הדובר, חיפשו במשך הזמן הזה את סמילא, ורק לפני ימים אחדים מצאוהו מסתתר בבית אחותו, שם נמצא מטבע זר וחלק מהתכשיטים שנגנבו בירושלים.

רק אז התפנתה המישטרה לחפש את חסון. לדברי הדובר, נערך כל אותו זמן מעקב סמוי אחרי יעקב. הוא ידע על כך ולכן ישן באותו לילה בבית חברו.

מישפחתו של חסון טוענת אחרת. לדברי, אחרי ששוחרר מבית־הסוהר בפעם האחרונה, הזמין אותו אחיו הבכור, אלי לבוא, לעבוד במישרד להעברת רהיטים שבבעלותו. המישרד נמצא תל־אביב, ויעקב עבר לגור אצל אלי בבת־ים, כדי להיות קרוב למקום־העבודה. סיבה נוספת להרחקתו מהמושב היתה רצון המישפחה להרחיקו מהחברה שבה הסתובב. לדעתה

היתה לחברה זו השפעה שלילית עליו.

בערב המיקרה חגגה המישפחה שימחה מישפחתית. שלמה, האח הבינוני קיבל דרגת רב־סרן בצה"ל. היתה זו חגיגה גדולה למישפחה מרובת־ילדים.

10 הילדים של מישפחת חסון עלו ארצה מלוב, עם קום המדינה. הם התגוררו זמן־מה במעברת קדימה, ורק אחר־כך עברו לבניין העלוב המשמש להם בית עד היום. האב חולה־נפש, ועול המישפחה היה מוטל כולו על האם. היא עשתה ימים כלילות כדי להעניק לילדיה חינוך והשכלה. היא הצליחה במשימתה. הבנים סיימו בתי־ספר תיכוניים, והבנות למדו מיקצועות מכובדים. אין להתפלא על כך שהמישפחה היתה גאה מאד בדרגה הבכירה שבה זכה שלמה בצה"ל.

ביום החגיגה נסע יעקב לנתניה, לקנות בשר ומיצרכים למסיבה. הוא הסתובב חופשי בעיר, ואף הלך להתרחץ בים. הוא לא הסתתר ולא נהג כעבריין נמלט.

המסיבה הסתיימה בחצות, בערך. יעקב הלך לחברו, אמירה, כדי להציע לו מקום־עבודה. השניים היו חברים מילדות. יעקב נשאר רווק, אך אמירה התחתן, ולו שלושה ילדים. לא מכבר השתחרר מכלא, ולא הצליח להשיג עבודה.

יעקב רצה לשקמו על־ידי כך שיעבוד ביחד עימו בהובלת־רהיטים. כדי להציע לו זאת, פנה אליו. רק טבעי היה שיישאר לישון אצל חברו בסלון. הוא ביקש שיעיר־רוהו מוקדם בבוקר, שכן היה עליו לבקר דירה בפתח־תיקווה, לשם העברת רהיטים.

קילוח־דם מהאף

דויד אמירה חי מחדש את רגעי־האימה של היום השני בבוקר. לדבריו, התעורר בחמש בבוקר לקול דפיקות בדלת. אשתו ענתה והודיעה לו כי מישטרה מחפשת אותו. השוטר ועקנין, המוכר לו, ועוד שוטר אחר, בעל מיבטא זר, עמדו בפתח. אמירה אינו יודע את שמו של השוטר השני, אך הוא מכיר אותו מנתניה. הוא בעל שיער שאטני, גבה־קומה ומיבטאו זר.

השניים אמרו כי באו לחפש תמונות יקרות־ערך, הסתכלו בתמונות העלובות בסלון הדל, ואחר־כך שאלו מה עושה שם יעקב. „אינך יודע שהוא עבריין מבוקש?" שאלו את אמירה, וביקשו מהשניים להתלבש ולבוא עימם לתחנה.

אחרי התקרית שבה ניסה יעקב לברוח במדרגות, ירדו העצירים ראשונים, ושני השוטרים אחריהם. השוטרים הכניסו אותם למכונית אסקורט מישטרתית, שחנתה ליד הבית. העצירים הושבו במושב האחורי, ועקנין נהג והשוטר השני ישב לידו.

מיד כאשר נכנסו למכונית, פתח יעקב את הדלת ונמלט. הוא רץ שפוף לעבר הבניין שממנו יצאו, קפץ מעל הגדר הנמוכה בקידמת הבניין ונעלם מאחריו.

השוטר האלמוני שלף אקדח ורץ בעיקבותיו. ועקנין ואמירה נשארו יושבים במכונית. ועקנין צעק: „אל תירה בו!"

כאשר נעלמו השניים, נשמעו לפחות שלוש או ארבע יריות. מייד לאחריהן הופיע יעקב בחזית הבניין, כשידיו מעל ראשו. קילוח־דם דקיק זב מחטמו, ואחריו הלך השוטר שלוף־אקדח. יעקב אמר: „אל תירו — אני עצור."

כאשר נכנס יעקב למכונית אמר לו ועקנין: „אני מוסיף לך גם בריחה ממעצר." חסון אמר כי נפצע והוא מבקש לנסוע לבית־חולים. השוטרים התניעו את הרכב, והודיעו למגן דויד כי הם בדרך. ראשו של חסון צנח על ברכי ידידו. הוא החל מפרפר. אמירה המבוהל קרע את חולצתו מעליו, אך לא ראה כל פגיעה. גם דם לא זב ממנו, אלא אותו קילוח דק מחוטמו.

יעקב לא שב לדבר. הוא רק לחץ את ידו של חברו, ופיו התעוות. כאשר הגיעו למגן דויד בנתניה, הורידו השוטרים את יעקב והניחוהו על אלונקה. מאז לא ראה דויד את חברו.

הוא הובל לתחנת המישטרה ונחקר עד השעה 11. עיקר החקירה היה על מאורעות הבוקר. כאשר שאל מה עם חברו, אמרו לו כי הוא סובל מהלם.

שלוש גירסות

בית־החולים לניאדו, לשם הובא יעקב, קבעו את מותו.

לדברי אחיו, אלי ושלמה, שהלכו לזהות את הגופה במכון הפתולוגי, נכתב בדו"ח הרפואי כי יעקב נפטר מיריה בחזה, בצד ימין.

האנשים, אשר עסקו בטהרת הגופה, מסרו למישפחה כי גילו חור בכתפו הימנית של יעקב, מאחור, וחור נוסף, שהיה תפור, מאחוריו אוזנו הימנית.

דובר־המישטרה מסר כי הכדור הקטלני נכנס למותנו של יעקב. לדבריו נוהגים כדורי אקדח ברטה „להשתולל" בגוף, וזוהי הסיבה לכך שחור היציאה הוא ליד האוזן. את פשר תפירת־הפצע לא ידע הדובר להסביר, אלא אם כן ביקשה זאת המישפחה.

הדובר טוען כי השוטר נהג כחוק. הוא הזהיר את יעקב, ירה באוויר ואחר־כך ירה ברגליו. כיצד נמצאו פגיעות הכדור במקומות שנמצאו? למישטרה אין עדיין הסבר. יתכן שהוא נורה בקפיצה, אמר הדובר, אך אחרי שנבדק השטח, התברר כי הגדר היחידה נמצאת בחזית הבניין, ושם לא נורו כל יריות. „יתכן והשוטר אינו צלף טוב," אמר הדובר.

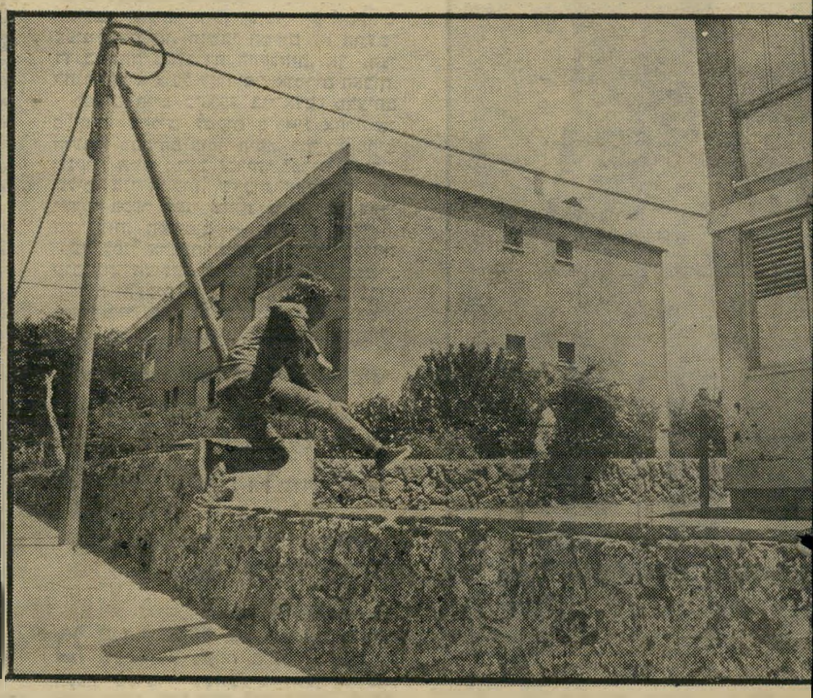
המישטרה עורכת חקירה. כל המימצאים הועברו למכון הבאליסטי לבדיקה, אמר הדובר. כאשר נשאל אם גם תרמילי הכדורים שנורו נמצאים שם, טען כי כן הדבר. מישפחת חסון הראתה לכתב העולם הזה, שלושה תרמילי ברטה, שנאספו במקום־היריות על־ידי עדי־ראייה. לפני בוא המישטרה. המישפחה, המתעתדת לחקור בעניין, עומדת להחזיר את התרמילים למישטרה בתיווכו של עורך־דינם, אהרון בן־שחר.

כל בני־המישפחה נחושים בדעתם לברר את פרשת מותו של אחיהם האהוב. ביניתיים מצפים לתוצאות חקירתו של הקצין־הבודק, יהודה וילק.

אמו של יעקב, אחיו ואחותו יושבים „שיבעה"
מי הורה לתפור את החור ליד האוזן?

דויד אמירה משחזר את בריחת יעקב מעל המעקה — — ואת שיבתו של יעקב אחרי שנתפס
כיצד נורה העציר בכתף אם השוטר ירה ברגליו?

„איך לא יצאו לנו העיניים כאשר אנו רואים שהבנות שלנו יבשות, והבנות שלהם משגשגות?"

„המים שלנו הלכו אליהם!"

ההתנחלות פורחת

היישוב ייטב השוכן צפונית לכפר עוג'א, חפר בארות מים, שדותיו פורחים ומסביב לבתים יש צמחיה שמשקים אותה פעמים אחדות בשבוע. מהצד השני הכל קמל ויבש.

החום כבד מאד. אנשים אינם יוצאים מפתח הבית. הם מסתתרים מפני החמה יובש והצמא שמחכים להם בחוץ. מחיר הקוקה־קולה גבוה. „מספיק בשביל אוכל לכל המישפחה ביום," אומרת אשה צעירה הנראית קשישה בכמה עשרות שנים מגילה. פניה קמוטות, עיניה עצובות והיא מעבירה את לשונה על שפתיה היבשות. „מים — אין. צריך לחשוב על כל כוס, אולי הילד צמא, אולי הגבר צמא, אולי הכבשים צמאות. אני אחרונה בתור. לא תמיד נשאר לי. כשאני הולכת לברז בחוץ, המים רותחים. אי־אפשר לשתות."

הכפר עוג'ה שוכן כ־12 קילומטרים צפונית ליריחו. תושבי המקום לא התעשרו במיוחד מהעבודה החקלאית, אך „הצלחנו להביא אוכל לילדים," אומרים האבות.

במקום חיים כ־3000 בני־אדם. מחציתם פליטים, שהגיעו למקום ב־1948 אחרי שהועברו מבתיהם ביפו, חיפה, לוד ומהמקום שנקרא היום מושב זכריה, בפרוזדור ירושלים. בני המקום, שאבות אבותיהם התיישבו בכפר לפני מאות שנים, הם בעלי הקרקעות, הפליטים — פועלים שכירים.

עד לפני ארבעה חודשים, גידלו בעוג'ה עגבניות, חצילים, לימונים ובעיקר בננות. השדות והעצים היו ירוקים, האנשים עבדו קשה מאד, אך לא התלוננו. את המים שאבו מהבאר, בדליים. את הצאן הובילו לתעלות־המים.

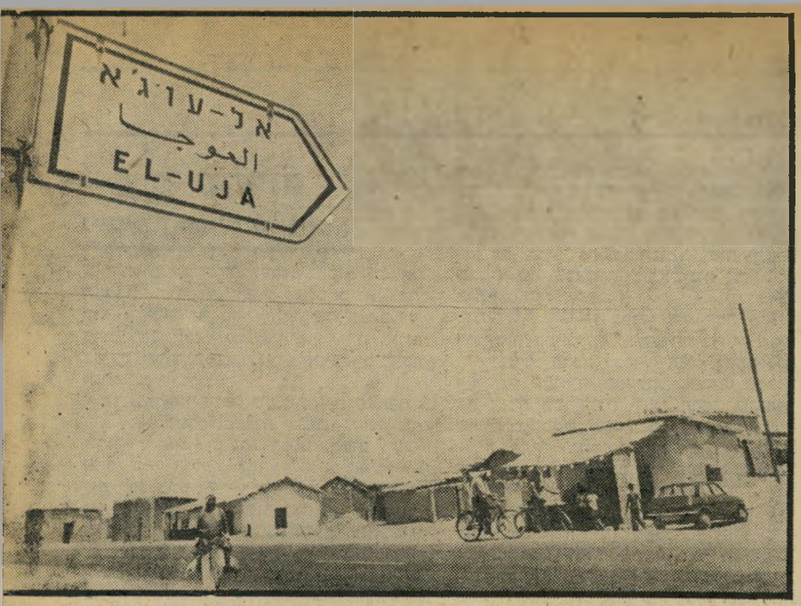
עכשיו הכל יבש. הבארות חרבו, מימיהם הוטו לכוונים אחרים. הכבשים רזות. הן רובצות מתחת לעצים הבודדים, הן אינן משוטטות. „הן צמאות, אם יזוזו הרבה ירצו לשתות הרבה, ואין," אומר הרועה בן השמונה, שנוהג את עדרם של אחדים מבני הכפר.

„נשאר רק מוות"

מוכתר הכפר הוא איש קשיש מאד, אינו יוצא מפתח ביתו. „רק לבית־הקפה בערב," מתלוצצים הנערים. בנו, הר הונג'ום, בעל חנות לדברי דואר, עיתונים, שקים וקופסאות ריקות ובעל תאטלפון היחידי במרחב של כמה קילומטרים, אומר קשיש שנהג לבוא ולשאוב מים מהבאר שבעוג'א עילית. „אין לנו מים יותר. הכבשים גוועות. האנשים צמאים. לאלה ממול, אין בעיות. אצלם יש הרבה מים בשביל כולם. הרבה מאוד."

„הבאר יבשה!"

דרי של מים על הראש, ובגדים סמרטוטים. „ככה כל הילדות שלנו נראות היום," אומרים בני עוג'א.

מטרים, נוהג לדבר במקומו. „לאט לאט נגמרו החיים," אומר הגבר הלבוש ג'לביה מסורתית וולראשו כפיה. „לאט לאט הכל התייבש, הכל נובל, הכל הולך. נשאר רק מוות בכפר שלי." עיניו דומעות כשהוא מתאר את הכפר. הוא נכנס לחנות ומסרב לצאת. „הוא מתבייש שגבר בוכה," אומרים בצחוק מבוייש הנערים המסיילים על הכביש, כביש הביקעה שחוצה את עוג'ה לרוחבה. „אבל היום כל הגברים בוכים. גם אבא שלי," מוסיף מחמוד עבדאללה עטיר, בחור בן 19, העוסק בריצוף בתי משואה.

אותם שיכלו להרשות לעצמם עזבו את הכפר. הם נסעו לחיות בשכם, רמאללה או אל־בירה. נעלו את הבתים והלכו. לא היה צורך לשמור על השדות ועל מטעי הבננות — הם כבר לא היו. „אני חושב שהם יצטרכו לחזור," אומר זיאד נוסייבה. „תחיל שנת הלימודים. כל אותם אלף וחמש מאות האנשים שעזבו יחזרו. הגברים ייצאו לעבוד בערים של ישראל. או אולי יעבדו במטעים המשגשגים של ייטב ונערן. שם, אצל השכנים שלנו, יש משום מה הרבה מים. שם הכל ירוק."

זיאד נחשב הבחור המשכיל ביותר בעוג'ה. לפני עשר שנים נשלח ללמוד רוקחות במדינות המיפרץ־הפרסי המתפתחות, אך חזר לעוג'ה. „יש לי אבא זקן. אני בן יחיד. הייתי חייב לחזור." היום הוא מתגורר ביריחו העיר. הוא בעל סוכנות אמריקאית לתרופות ומשווק את תוצרתה בכל רחבי הגדה. רצועת־עזה וגם בבתי־מרקחת בתל־אביב וביר‌ושלים. לעוג'ה הוא מגיע פעמיים בשבוע. אביו הוא בעל חנות המכולת היחידה במקום. יש בה רק מוצרי צריכה הכרחיים. אין כל מותרות. בימים אלה מביאים מיריחו את שלושת ארגזי העגבניות שצורכים בני הכפר במשך שלושה ימים. לכפר אין עגבניות למאכל, למרות שכמה מאות דונמים נזרעו בעגבניות.

„איך לא יצאו העיניים?"

יאד חושש מלהביע את הדיעה הרווחת כאילו הוטו מימי הבאר למטרת השקיית שדות ייטב ונערן. הוא מחפש דרכים הגיוניות יותר ומרדניות פחות. „זה לא התחיל עכשיו. זה כבר שנתיים שיש בצורת גדולה. גם בחורף לא היו מספיק גשמים. השדות נחלשו כבר אז. ביקשו כבר אז עזרה, לא קיבלו. האנשים אומרים, יהודי או מוסלמי, היה מקבל את זה?" שואלים בני עוג'א. „ואתם רוצים שנאהב את השכנים שלנו." בייטב ונערן חפרו בארות. הם היטו את המים התת־קרקעיים וגרמו ליובש בעוג'ה.

הכפר גווע

ממול להתיישבות ייטב שוכן, מאות בשנים, כפר ערבי, אל עוג'א. חצי מתושביו הם פליטים שהגיעו אחרי מלחמת 1948. מאות מתושביו עזבו, אחרי שיבשו המים. שאר התושבים — עניים מכדי שיוכלו לעזוב.

מטע מול מטע

המטע שגווע, בקידמת התמונה, הוא מטע הבננות, לשעבר, של עוג'א. ברקע, המטע הפורח והמשגשג של ייטב: „איזה אלוהים, יהודי או מוסלמי, היה מקבל את זה?" שואלים בני עוג'א. „ואתם רוצים שנאהב את השכנים שלנו." בייטב ונערן חפרו בארות. הם היטו את המים התת־קרקעיים וגרמו ליובש בעוג'ה.

נים. אנשים פחדו לשתות. מי ששתה הרגיש רע. התברר בסוף כי החליטו להשקות את השדות של ייטב במים עם תרופות. אותו ציגור עובר דרכינו." הדבר נמשך חודש ימים. התושבים, המעטים שנותרו והעניים מבני המקום, שכרו טנדרים מובילי מיכליות. החלו נסיעות של הנהגים המקומיים ליריחו להבאת מים. כל מיכלית עלתה 400 לירות ישראליות. התושבים שילמו מכיסם. היה כסף רק למים עבור בני־אדם. בעלי העדר, כמה כבשים ותיש אחד, חסכו מפיהם ונתנו לבעלי־החיים. „הרי בלעדיהם נמות," אומר ג'מל. „אחר־כך הכל היה בסדר, עכשיו יש מים. הם חמים מאד. אבל יש מים בשביל לשתות. זה טוב."

אביו של ג'מל, הוא איש זקן וחולה. ג'מל הוא בנו הבכור. לאב היה שטח אדמה קטן שבו גידל חצילים. כבר לפני שלושה חודשים יבש השדה לחלוטין. האב המיואש התיישב בביתו ולא הסכים לצאת. ג'מל התחיל לפרנס את המישפחה בת 11 הנפשות. הוא עובד בחברת בנייה ומשתכר 156 לירות עבור יום עבודה.

התושבים מוכנים לתת את מכסימום האפשרויות הכספיות שבידיהם כדי לחצוב בארות, תחת אלה שיבשו. המימשל מסרב. באחד מבתי הכפר נשמע רעש של מכונת שאיבה. בעל הבית הביא אותה כבר ב־1946. כחמישה אנשים אחרים ביקשו אישורים להביא על חשבונם הפרטי, מכונות לשאיבה ולחציבת באר. המימשל אסר.

„אני לא מבין למה מרגיזים ומכאיבים לנו," אומר נער בן שמונה, כשהוא מתפנה מנשיאת שני הדליים המישפחתיים. „אני לא מבין כלום. לא יודע מה רוצים. למה אין לכבשים מים? למה אין בננות? למה אמא בוכה בלילה?"

עד פה

הגיעו המים לפני כמה חודשים, אומר מחמוד עבדאללה עטיר, „עכשיו אין כמעט כלום."

רים שזה בגלל ייטב ונערן. אני לא יודע. אולי. אולי הם חפרו בארות מלאכותיים תת־קרקעיים וכל המים של הבארות של עוג'ה עברו אליהם. לא יודע. באמת לא מבין בזה."

העובדות בשטח קיימות. השדות של עוג'ה קמלים. אין מטעים יש רק גזעים יבשים, ואילו ממול, 30 מטרים מאחורני התעצים היבשים, צומחים להם, ירוקים ורעבותים, מטעי־הבננות של קיבוץ ייטב. זה מול זה. „כאן יש מוות, ממול מתחילים החיים." אומר עומר מוחמד עובד המכון לת המקומית. „איך לא יכאב הלב. איך לא יצאו לנו העיניים? אתם רוצים שנאהב את היהודים. איך? שיבואו אנשים ויגידו לנו איך לחשוב אחרת. איזה אלוהים, יהודי או מוסלמי היה מקבל את זה?"

התושבים פנו בבקשה לחפור בארות. המימשל סרב. שלחו להם נציגים ממישרד־החקלאות, אלה החליטו לעזור, והרכיבו שני ברזי שתיה. אחד בעוג'ה עילית, משמאל לכביש, השני בעוג'ה תחתית — מימין לכביש. כל ברז מים משרת 1,600 נפשות, ומותיר לכבשים ולפרות הבודדות שמסתובבות בכפר הגווע.

„אם לא היו באים ממקורות, היו הענייים מתים מצמא," אומר בנו של המוכתר. „העשירים יכולים להסתדר. אבל הענייים, הפליטים, הנביא ירחם עליהם."

לפני חודש השתנה טעמם של המים. „הם היו חמים מאד," אומר בחור בן 17, ג'מל חלף. „אבל היה בהם ריח וטעם משונים. אנשים פחדו לשתות. מי ששתה הרגיש רע. התברר בסוף כי החליטו להשקות את השדות של ייטב במים עם תרופות. אותו ציגור עובר דרכינו." הדבר נמשך חודש ימים. התושבים, המעטים שנותרו והעניים מבני המקום, שכרו טנדרים מובילי מיכליות. החלו נסיעות של הנהגים המקומיים ליריחו להבאת מים. כל מיכלית עלתה 400 לירות ישראליות. התושבים שילמו מכיסם. היה כסף רק למים עבור בני־אדם. בעלי העדר, כמה כבשים ותיש אחד, חסכו מפיהם ונתנו לבעלי־החיים. „הרי בלעדיהם נמות," אומר ג'מל. „אחר־כך הכל היה בסדר, עכשיו יש מים. הם חמים מאד. אבל יש מים בשביל לשתות. זה טוב."

אביו של ג'מל, הוא איש זקן וחולה. ג'מל הוא בנו הבכור. לאב היה שטח אדמה קטן שבו גידל חצילים. כבר לפני שלושה חודשים יבש השדה לחלוטין. האב המיואש התיישב בביתו ולא הסכים לצאת. ג'מל התחיל לפרנס את המישפחה בת 11 הנפשות. הוא עובד בחברת בנייה ומשתכר 156 לירות עבור יום עבודה.

התושבים מוכנים לתת את מכסימום האפשרויות הכספיות שבידיהם כדי לחצוב בארות, תחת אלה שיבשו. המימשל מסרב. באחד מבתי הכפר נשמע רעש של מכונת שאיבה. בעל הבית הביא אותה כבר ב־1946. כחמישה אנשים אחרים ביקשו אישורים להביא על חשבונם הפרטי, מכונות לשאיבה ולחציבת באר. המימשל אסר.

„אני לא מבין למה מרגיזים ומכאיבים לנו," אומר נער בן שמונה, כשהוא מתפנה מנשיאת שני הדליים המישפחתיים. „אני לא מבין כלום. לא יודע מה רוצים. למה אין לכבשים מים? למה אין בננות? למה אמא בוכה בלילה?"

מים על חמורים

הנשים מגיעות אל הברז שהציבה חברת מקורות ומעמיסות על החמורים נאדות מלאי מים. „אני שותה רק פעם ביום, על־יד הברז. אחר כך כבר לא נשאר לי. יש בעל, ילדים וכבשים."

סרטים
טובים השניים מן האחד

הדברים שהוליווד עושה הכי טוב הם הדברים שעשתה כבר פעם. משום כך, היא אוהבת כל כך לחזור על עצמה, ר־ברוב המקרים, גם אם הביקורת אינה כל־כך מרוצה מן העניין, הקופה מצדיקה אותו.

הדוגמה המוחשית של התקופה האחרונה היא סילבסטר סטאלון. שנים גילגל את שריריו ואת הבעת הזעם־האטום שעל פניו בין אולפן אחד לשני, ואיש לא שם לבו אליו, עד אשר מצא עטיפה נכו־נה לסחורה שלו, ואז היה בן־לילה ל־אליל ההמונים. שם העטיפה, כידוע, „רו־קי".

עם התהילה שקנה החליט סטאלון, ה־מתקשט בכינויי חיבה כמו „סוס ההרבעה האיטלקי" (באנגלית — סטאליון, פירושו סוס הרבעה), שהוא אמנם כל־יכול. שני אמנו 22 שבועות לקראת הקרב הזה ולפני שהתחלנו את הצילומים אמרתי לו: קירל, אתה יכול להכות בכל העוצמה, רק אל תפגע לי באף, אחרת יהיו בעיות בשמי־רה על המשכיות הסצינות." זאת משום שכמה מן הסצינות הראשונות ברוקי 2 צולמו אחרי הקרב.

המשך יבוא. בסופו של דבר מסיים רוקי את הסרט הזה בהצלחה גדולה. „אם זה יכניס הרבה כסף, אני אעשה גם רוקי 3" מבטיח סטאלון. „תמיד אהבתי את צורת הטרילוגיה ואני חושב שהמשך שלישי מתבקש מאליו במקרה זה."

מה יהיה בהמשך השלישי? סטאלון אינו מגלה עדיין את הקלפים, אבל הוא מוכן לרמוז. למשל, יהיו לו בעיות עם זוגתו, אדריאן (בזאת מנוסה סטאלון עצ־מו היטב, מן החיים), מאמנו, השחקן בור־ג'ס מרדית, יצטרך לשבת בצד אחרי ש־יקבל התקפת־לב, ויריבו לשעבר, אפולו קריד (קארל ותרס), יטול על עצמו את האימון. הקרב הסופי, שהוא כורח המצי־אות ובלתי־נמנע, עתיד להיערך, לפי ה־

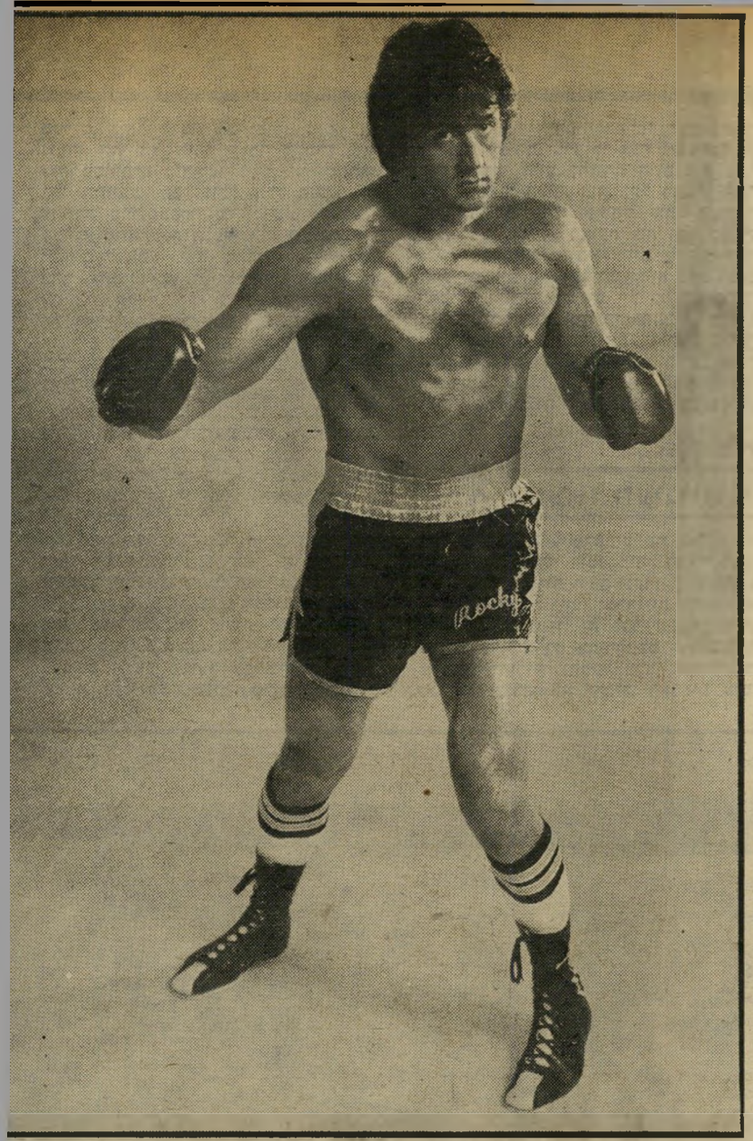
סטאלון ואשתו מאשה בהצגת הכבורה של „רוקי 2"
הקופה מצדיקה את החזרה

סרטים שבהם ניסה לכפות את כשרונותיו ורצונותיו על הכל, פיסט וסמטת גן העדן, באו וטפחו על פניו. שיגוי העטיפה קלקל את המוצר ושני הסרטים הפסידו כסף.

במצב נואש שכזה חובה היא לשוב למקום מיבטחים בדוק ומנוסה. אם רוקי אחד טוב, אז רוקי 2, טוב כפליים. חיר־כים רבים נפערו מאוזן לאוזן, כשסטא־לון התחיל בהכנת פרק־המשך ולתולדותיו של רוקי בלבואה, המתאגרף חסר־המזל מפילדלפיה, הרוצה תמיד לזכות בהזדמנות להתמודד עם אלוף־העולם. בסרט הרא־שון הוא זכה לה, ולמרות המכות הנאמ־נות הוכיח את כבודו־העצמי של האדם הקטן, ובכך הזדהה עמו עולם ומלואו.

אלים ופיוטי. בסרט השני, אחרי ש־נשא לאשה את הברווזון המכוער ההופך לברבור, טליה שייר, הוא צריך להתמודד שוב עם האלמוניות ותנאי החיים בפרוור־עוני בפילדלפיה, והשיא הוא, כמובן, שוב, התמודדות עם אלוף־העולם, אפולו קריד.

להבדיל מן הסרט הראשון, ויתר הפעם סטאלון, על עזרתו של במאי. הוא נטל את ההנהגה על עצמו, ולבדרי הביקורת, הפרשה נהירה לו כל־כך מן הגלגול ה־ראשון, שאין לו כל אפשרות להחטיא. הסרט מוביל שוב, דרך אימונים מפר־כים, מבחנים נפשיים וגופניים גם יחד, לקרב הגדול בזירה, שסטאלון התאמץ להציגו בצורה יותר ריאליסטית מאשר בסרט הראשון. „רציתי שזה יהיה אלים ופיוטי גם יחד," הוא מסביר. „מי שרואה את צילומי התנועה האיטית בסרט יודע שזה קרב של ממש, ביני לבין קארל ותרס (הכושי שמגלם את אפולו קריד). הת־

סילבסטר סטאלון ב„רוקי 2"
סוס ההרבעה האיטלקי

השוק האמריקאי, אין כבר ספק: הבטחת רוקי 3 תתממש.

יומן החדשות

● למכור סרט ישראלי לטלוויזיה זה לא עניין פשוט. מדוע? משום שבעלי בתי־הקולנוע כואבים על כל מה שנמכר לטלוויזיה. לכן, כאשר הוחלט לפני כמה שנים שאחוז קטן מכל כרטיס קולנוע יופרש לעידוד הסרט הישראלי, תבעו בעלי־הקולנוע שבתמורה יובטח להם, כי סרט ישראלי לא יגיע למסך־הקטן, אלא חמש שנים לפחות, אחרי הופעתו. אבל מה לעשות כשהקריירה של סרט ישראלי, בשוק המקומי, מסתיימת, במקרה הטוב ביותר, בחצי מהזמן הזה? אז צריך לבקש רשות מיוחדת להצגתו על המסך־הקטן. יצחק קול לא ביקש רשות כזאת, לפני שמכר את הלהקה, והיום הוא נתבע לש־לם קנס של רבע מיליון לירות, אם כי לא ברור עדיין מי מוסמך לגבות את הקנס.

דודה קלרה, סרט ישראלי אחר שאף בית־קולנוע לא גילה, בשנה האחרונה, עניין רב בהצגתו, ביקש רשות. אבל כדי לקבל אותה, צריך לכנס ועדה שבה יוש־בים נציג התאחדות בעלי בתי־הקולנוע, איש לשכת־המסחר, נציג מפיצי־הסרטים ונציג של המפיקים. מזה כמה זמן מנסה הוועדה הזאת להתכנס, אך ללא הצלחה. כל אחד מחבריה טוען שהוא קובע פגי־שות והאחרים אינם מופיעים. ובינתיים,

רוקי בלבואה נגד אפולו קריד **טיפול לרוקי בשעת הקרב נגד קריד**
„רק אל תפגע לי באף"

הסרט שלא כיסה את הוצאותיו בהפצה רגילה ויכול היה לאזן עצמו, ולו במקצת, מן המכירה, ממתין בסבלנות, רואה את ערך הלירה יורד ומיחל לישועה.

● מעולם עוד לא זכה סרט לעידוד ותמיכה ועזרה רבה כל־כך, כפי שתזכה הגירסה החדשה של במערב אין כל חדש, אשר תוסרט בקרוב בצ'כיה. הרומן ה־מפורסם של אריך מריה רמארק, על מל־חמת־העולם־הראשונה, מתרחש בתוך עיי־רה חרבה, והכנת תפאורות מתאימות עלולה לעלות הון. אלא ששלטונות צ'כיה הציעו למפיקים עיירה שלמה, אותה יוכ־לו להרוס מן היסוד, ועוד כמה יחידות של הצבא הצ'כי שתופענה כניצבים ב־סצינות הקרב ותסייענה במלאכת־ההרס. אין זה רק משום שבצ'כיה זקוקים למטבע זר ומנסים למשוך הפקות זרות. ההסבר פשוט יותר. מתחת לכפר נתגלו מרבצי־פחם גדולים, והיום, כאשר כל דלק הוא יקר־המציאות, הוחלט שלא להחמיץ את המציאה. הממשלה בנתה עיירה אחרת, בקרבת־מקום, העבירה לשם את כל ה־תושבים, ועכשיו היא תצפה בהנאה כיצד מישהו אחר מבצע את מלאכת ההריסה לפני הקמת המיכרה, ואפילו משלם בש־ביל התענוג. אולי זהו פתרון הולם לכמה משכונות־העוני בישראל?

● אפרופו עזרה להפקות זרות: הפקת מצדה פתרה את בעיית טכס־ההשבעה על המצדה בעזרת יחידת מישמר־הגבול, ולא תזדקק לחיילי צה"ל כשחקנים, דבר הנוגד, לדברי דובר־צה"ל, את פקודות ה־צבא המפורשות, ומעמיד את צה"ל חשוף לביקורת כשהמסר הקולנועי אינו תואם את העין הציבורית. ההפקה ניכנסה להי־לוך גבוה לאחר שרק השבוע נחתם סו־פית החוזה בין יוניברסל לארנון מילצ'ן, והמפיק דיק („ריצ'רד") אירבינג, חזר לעבודה מלאה אחרי הפסקה מאונס ב־עקבות מותו הפתאומי של אחיו ג'ול. ג'ול שהיה בן 54 בלבד, היה במאי תי־אטרון ומפיק, הן בתיאטרון והן בקולנוע, וכיהן במועצת־המנהלים של הלינקולן סנטר לפני שהצטרף כמפיק ובמאי לאול־פני יוניברסל. הניח אחריו אשה ושלושה ילדים, מהם הבכור הוא מפיק־במאי והבת הצעירה שחקנית קולנוע. דיק אירבינג יביים גם את יחידת המישנה, עזר־כנגד הבמאי בוריס סאגאל. המפיק בפועל ב־ישראל הוא ישראל רינגל, ואת שירותי ההפקה מספק רוני יעקב, מול ג'ורג' אק־שטיין ובוב סטון מצד יוניברסל.

● יקי יושע כבר שוקד על הפקה חד־שה, בשיתוף עם קנדה, ובינתיים, סוס־עץ שלו ממשיך לדהור: הסרט יוצג בפסטי־בל וינה ובפסטיבל סלוניקי.

● סרטו הקצר של שאול דישי, איש לבן איש שחור, הוזמן להשתתף בפס־טיבל מונטריאול הנערך בין ה־30 באו־גוסט ל־9 בספטמבר במיסגרת הנקראת: מחווה לקולנוע. אחמול היום ומחר. שאול דישי הוא בן 25, בוגר אוניברסיטת תל־אביב בקולנוע. זהו סרטו המקצועי הראשון וכיום הוא עובד כעוזר־במאי עם דן וולמן במשחקי מחבואים, המוסרט בירושלים.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — **צייד הצבאים, סרט סרט, החתונה, המשימה: מונ־רייקר, ימים ברקיע.**

ירושלים — **מונרייקר, צייד הצב־אים, רוקמת התחרה, רציחות קטנות של אישי מטבח גדולים.**

חיפה — **צייד הצבאים, המשימה: מונרייקר.**

תל־אביב

★★★ **סרט סרט** (אורלי, ארצות־הברית) — מחווה מלא הומור וחיבה לסרטי שנות־השלושים, בעיקר למילו־דרמות על איגרוף וסרטים מוסיקליים. במאי: סטנלי דונן.

ירושלים

★★★★ **רוקמת התחרה** (סמדר, צרפת) — רומן בלתי־אפשרי בין ספרית קטנה לסטודנט למדעי־הרוח, שהפער ה־חברתי והריגשי ביניהם אינו ניתן לגי־שור. סרט רגיש, מפוקח ויפה, עם איזבל הופר בתפקיד הראשי. במאי: קלוד גור־טה.

מנולכה בין הסדינים

הכינו את הממחטות (צפון, תל־אביב, צרפת) — זהו אחד מ־אותם סרטים המעדיפים להציג את צרפת כפי שאחרים היו רוצים לראותה, מין ממלכה של אנשים שעיסוקם העיקרי הוא בין הסדינים, משהו קצת דיקדנטי וקצת נועז וטיפה סוטה, עם סממני תרבות ברו־רים שיעידו כי אכן וולטר עבר שם פעם.

מעשה בשני גברים שאינם מצליחים להוציא אשה מן האדישות המינית שלה ולהכניסה להריון. הראשון הוא בעלה, והוא אוהב אותה כל־כך עד שהוא מוכן להכניס למיטתה את השני, על־אף זרותו, רק כדי לגרום לה נחת.

בשעה שהשלישיה, האשה, הבעל והמאהב, עובדים כמד־ריכים בקייטנת נוער, מכניסה האשה למיטתה נער בן 12, כדי לנחם אותו על התנכלות חבריו. בסופו של דבר, הוא זה המנחם אותה על החידלון של שותפיה, והופך לאהבתה הגדולה.

אם זה נשמע מופרך מיסודו וקשה לעיכול, זה לא מיק־רה. הסיפור צריך להיות מעין פארסה אבסורדית על הדר־כים המוזרות השונות של אהבת־האמת שאין להגיון מה לחפש בהם. השלישיה שבמוקד הסרט נראית, לא מעט, כגלגול חדש של שלישיית הפרחחים של אותו הבמאי, בר־טראן בלייאה, הן משום ששני השחקנים הראשיים (ג'ראר דפארדייה ופאטריק דיוור) זהים, והן משום שבשני המק־רים דובר בכישלונם של גברים לספק אשה קטנה וחלשה.

קארול לור וקטין: מוזרות דרכי האהבה

אלא שהפעם לא יכולים שני הגברים להפתיע. התברגנותם והתמסדותם נוטלות מהם את העוקץ שהיה בסרט הקו־דם, וקארול לור הקנדית, המשלימה את השלישיה, נאה מאד, בעיקר ללא בגדים, אבל אינה מתבקשת לעשות הר־בה, פרט להבעה העייפה של אשה בלתי־מסופקת.

לאורך כל הסרט ניצב הבמאי מן הצד, אדיש למדי לדמויות וקורץ לקהל: „תיראו איזה מגוחכים". ניראה שהוא צודק.

לאן נעלמה אגתה כריסטי

אגאתה (פאר, תל־אביב, אנג־ליה) — בביוגרפיה של אגאתה כריסטי יש חור — 11 יום בהם אין איש יודע מה עשתה הסופרת. הסרט ממלא את החסר בעלילה דמיונית, לפיה יצאה הגברת לחסל חשבונות עם מזכירת בעלה שעמדה לחטוף אותו ממנה, ועוברת הרפת־קאה ברוח הספרים שכתבה בעצמה.

הסרט ניראה מפתה בהחלט: דאסטין הופמן וואנסה רדגרייב הם בעלי מוניטין אצל המבקרים והקופה גם יחד, מייקל אפטד הוא במאי בריטי צעיר ומבטיח, ויטוריו סטורארו הוא צלם מהולל (הטאנגו האחרון בפריז, 1900).

אבל מה לעשות, הגברת כריסטי, גם לפי האוטוביוגר־פיה שכתבה, היתה הרבה פחות מרתקת, אישית, מן הספ־רים שלה. מאמציה של ואנסה רדגרייב לעשות רושם אחר כל־כך נראים לעין, שאינם מועילים. מולה, דסטין הופ־מן נמוך־הקומה, מציץ מעלה מעלה אל עיניה הנוטפות רחמים עצמיים, ומנסה נואשות לגלם דמות שחצנית וב־טוחה בעצמה, המנוגדת לתדמית שיצר לעצמו עד היום. העובדה ששני השחקנים צריכים להיאבק עם דמויותיהם, ומידותיהם חפיזות אינן מתואמות במיוחד, אינה מוסיפה כמובן לאמינות הענין.

הקסם הדהוי במקצת של הארוגייט, עיירת־הנופש ח־בריטית, בה מתנהל כמעט כל הסרט, משמשת רקע לסי־פור, שבו אמנם נרמזת אפשרות של התקשרות רגשית בין שני הגיבורים הראשיים אבל העיקר חוא מעשה נקמה,

רדגרייב והופמן: רחמים עצמיים

שכוונותיו מתבררות רק לקראת אמצע הסרט, ונפרשת ני־שואין שעלו על שרטון, הממלאים בסגנון מלודרמתי מאד את המחצית הראשונה שלו.

מאחר שאף אחד מן המרכיבים הללו — דרמה, מתח ואהבה — אינם מפותחים עד הסוף, עושים הכל מאמצים לכפר במשחק, בבימוי, בתפאורה ובתלבושות. תצופה אינו יכול שלא להבחין במאמצים הרבים, ובמקום לעקוב אחרי מה שקורה בחצנה הוא עוקב אחריו דרך עשייתה.

להתגעגע אל הביטלס

מועדון הלבבות השבורים של סרג'נט פפר (לימור, תל־אביב, ארצות־הברית) — לזכות הביטלס צריך לזקוף את העובדה ששנות הששים התקשטו במצעדי־פזמונים מקוריים ומעניינים ביותר, שונים לחלוטין מקצבי מכונת התפירה ותמלילי האיוולת השוכנים שם לרוב. אלא שהביטלס שייכים היום כבר לעבר, מכונות התפירה המגמגמות שבו לאופנה, והסרט הזה, שמציג את פזמוני שנות הששים, כפי שהם נשמעים באוזני שנות השב־עים, יכול להמחיש היטב את ההבדל.

הסיפור המפוקפק, במידה והוא קיים, בנוי מסביב לתקליט המפורסם חנושא אותו חשם: מעשיה בכפר מאו־שר, שבו שכנה לחקת הקצב של סרג'נט פפר, שהתדרדר לכלבים כשפפר נחטף אל המצעדים. הרשעים עם המחש־בים שלהם, מנסים להשתלט על המקום חסר־ההגנה, לה־ציף אותו בדוכני־המבורגר ובכל מיני מידות מגונות אחרות, ורק אחרי קרבות קשים, חוזר האושר לשכון במקום.

הבימוי של מייקל שולץ (הכל קורה ב־car wash נייראה כמו זיווג מוחמץ בין קן ראסל לוואלט דיסני. הסיפור, התפאורה, הטיפוסים והראיונות עשויים פלסטיק ועטופים צילופן, שצריך להסתיר על־ידי צבעים רבים, את המלא־כותיות שמאחריהם.

פיטר פרמפטון והבי־ג'יס — פלסטיק

אשר למוסיקה, רובה נשמעת כאילו חועבר המקור של הביטלס דרך מחשב חולת־דיסקו. הבי־ג'יס, שעומדים ב־מרכז הסרט, משתמשים בהרחבה בפאלצט הגבוה והצרמני שלהם, אפקט המוציא מן הכלים כאשר הוא הופך לשיטה. לחובבי הביטלס זה יצרוב בלב.

האמיתות מתגלות: דיין על הממשלה, רבין על המערך, רובינשטיין על ידין. המערכת המפלגתית במשבר, גדושה שועלים קטנים, קרייריסטים גדולים ופרופסורים אובדי-דרך. יותר מתמיד נחוצה עכשיו —

אלטרנטיבה

בואו לשמוע את אלה שאמיתותיהם עמדו במבחן המציאות:

- **ח"כ מאיר פעיל**
- **ח"כ אורי אבנרי**
- **רן כהן**
- **ד"ר יעקב ארנון**

מנחה: ד"ר מתתיהו פלד

באולם „בני-ברית", רח' קפלן 10 ת"א, ביום ג' 21.8.79 בשעה 8.30 בערב.

☐ אני מבקש/ת טופס התפקדות
☐ אני מבקש/ת חומר הסברה
☐ אני מבקש/ת לארגן חוג בית
☐ אני מבקש/ת לתרום סך ..... ל"י

של"י — המרכז: רח' חוברמן 24 ת"א, טל. 03 235608

הגזענות משתוללת

אלוף פיקוד הצפון, בן-גל, הצהיר ברמת הגולן, בפני ציבור ח"כים, חובבי סיפוח הגולן, כי ערביי הגליל הם „סרטן בגוף המדינה" וסכנתם כה מרובה עד כי יש לחדול מלהתנחל בגולן ולהפנות את המתנחלים הפוטנציאליים לגליל.

למי שהיה שמץ של ספק בדבר אופי יישוב („יהוד") הגליל, בא הגזען הנ"ל והבהיר לו כי גם ההתנחלויות בגליל הן חלק במלחמת הנישול הממשיכה להתנהל נגד העם הערבי הפלסטיני.

קודמו בתפקיד של האלוף בן-גל, הרמטכ"ל הנוכחי רב-אלוף איתן, ביטא את אותו רעיון, ביום האדמה ב-30 במרס 1976, כאשר פקד על חייליו הצבא ומשמר הגבול לפתוח באש לעבר בני-אדם בלתי חמושים בכפרים הערביים בגליל ובמשולש. כתוצאה מכך נרצחו אז 6 בני-אדם.

כמו כן אין לשכוח כי קצין המחוז של משרד הפנים בגליל הוא גזען מוצהר אחר, ישראל קניג, שתוכניתו „לעזור" לערבים להסתלק מהארץ זכורה לכל.

אין זאת אלא שעצבנות אוחזת בחלקים שונים של המימסד הציוני, נוכח חששותיו הכבדים שמא ייאלץ לפנות את הגדה, הרצועה והרמה, והוא שופך על כן את זעמו ונחת זרועו על החלק של העם הערבי הפלסטיני החי בישראל מאז הקמתה.

אנו מזהירים מפני מגיפה גזענית, אשר ככל שתפגע בערבים, תמיט שואה גם על היהודים בישראל.

כל מי שעובר בשתיקה על דברי בן-גל משול למי שתומך בו. ומי שתומך בו יהיה אחראי גם לתוצאות.

מרכז האירגון הסוציאליסטי בישראל
„מצפן"

המען להתקשרות: ת.ד. 28061, תל-אביב-יפו.

עולם קטן

(המשך מעמוד 17)

את אמצעי-הכפייה האדירים שליוו את ההליכה לקלפי. אבל ברור ששחורים רבים האמינו באמת ובתמים שאבל מוזרווה מייצג מיפנה היסטורי בדרכה של רודזיה.

רק מעטים בישראל ידעו את העובדה הפשוטה, שבחירות אלה נערכו על-פי חוקה שנתקבלה במישאל שנערך ביגואר 1979, ארבעה חודשים לפני הבחירות.

במישאל זה השתתפו לבנים בילבד, והוא הנציח את שילטונם המוחלט של הלבנים ברודזיה תחת מסווה של ממשלה שחורה.

הלבנים שמרו לעצמם את השליטה ב-צבא, במישטרה, הבנקאות והכלכלה, ב-שירות-הביטחון הכלי-יכולים, ברשות ה-שופטת, במינוי הפקידות הבכירה ובכל המישרות החשובות במינהל הממשלתי והעירוני.

את הסעיפים המכריעים הללו בחוקה ניתן לשנות רק ברוב של 78 צירים מתוך 100 חברי הפרלמנט. בפרלמנט יש רק 72 שחורים (מהם כשני שלישים משתפי-פעולה) ו-28 לבנים, כולם חברי מיפלגתו של איאן סמית.

אפילו האקונומיסט השמרני, שראה בע-צם קיום הבחירות הישג לרודזיה, מודה שממשלתו של מוזורווה מהווה גוף של „פנים שחורות ללא אחריות שחורה". חלק משותפיו של אבל מוזורווה לקנו-ניה עם סמית חזרו בהם, והם תומכים עתה בהסדר שמציע ניירר בשם ועידת חבר-העמים הבריטי, שבו נאלצה לחמוך גם מארגרט תאצ'ר.

מוזורווה עצמו דוחה את כל ההתקפות עליו. הוא נטל חלק בכל המאבקים נגד אחיו בחזית הפטריוטית, וחגג לאחרונה ברוב-עם את מיבצעי-התגמול של חייליו סמית נגד חיילי נאקומו בזמביה. מוזור-ווה לא חדל מלהשמיץ את האירגון-לאח-דות-אפריקה ואת נציג ארצות-הברית באו"ם, אנדרו יאנג. השבוע הציג את ה-תוכניות לחוקה חדשה, בהשתתפות ה-חזית הפטריוטית, כעלבון לבוחרים ול-ממשלה של רודזיה. הקוויזלינג האפרי-קאי עדיין מתבצר בפאר הטקסי של מיש-רתו הרמה, אך יותר ויותר אנשים בעולם רואים בו מסווה להמשך קיומן של כל זכויות-היתר המאפשרות למיעוט הלבן, המבוטל כמעט מבחינה מיספרית, לנצל את הרוב השחור ולהנציח את מצב ה-פיגור ותת-התזונה שבו שרויים רוב התו-שבים השחורים, גם בערים הגדולות של רודזיה.

השבוע יצא ציר הקונגרס האמריקאי, תומס דוני, בהאשמה החמורה שמישטרו של אבל מוזורווה ברודזיה מחסל בחשאי עצירים פוליטיים המשתייכים לחזית ה-פטריוטית.

מציאות חדשה. התפכחותה המדי-נית של ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, הואצה השבוע על-ידי עמדתו ה-בלתי-מתפשרת של ראש-ממשלת אוס-רליה, מלקולם פריזר, לטובת מדינות-העימות השחורות. גם ניגריה, מעצמת-הנפט החדשה, יצאה ברמז עבה לתאצ'ר, כשהלאימה את חלקה של חברת ברי-טיש פטרוליום בחברת-הנפט הלאומית של ניגריה.

החזית הפטריוטית אינה מאושרת מה-הסדר החדש, כיוון שגם מוזורווה, המשו-קץ בעיניהם, אמור לקחת חלק ביישומו. אבל אין ספק שהתהליך הבינלאומי מוביל עתה לקראת הסדר כפוי על רודזיה, ב-השתתפות בריטניה, ארצות-הברית, מדי-נות העימות האפריקאיות, החזית הפט-ריוטית, ואולי גם בירית-המועצות.

איאן סמית וחבריו ייאלצו לבחור בין כניעה לבין מילחמה נואשת עד הסוף. התרגיל המבריק של סמית לא נועד מלכ-תחילה לפתור את בעיית-הגזעים ברו-דזיה, אלא להונות את הקהילייה הבינ-לאומית ואת חלק מהשחורים בארץ זו. כישלונו מבשר רעות לכל מי שמאמין בסיפוחים, בנישולים ובכיבושים תחת מסווה של „אוטונומיות".

„הילידים" מסרבים עתה להיפרד מאוצ-רותיהם, מחירותם ומכבודם תמורת חרו-זי-זכוכית ופסוקי-תנ"ך מתאימים.

ולממשלת ישראל אין אפילו אבל מוזורווה.

ספחת

(המשך מעמוד 19)

סה זו תהיה מותרת אם נקבעה על-ידי צו של בית-משפט צבאי. אך עדיפה, לדעתו של הפרופסור, אטימת בתים. דרך זו אינה מפירה את האמנה. היא ניתנת לחזרה. כאשר עובר האדם ליד ביתו האטום, מת-עוררים בו הירהורי-חרטה. ואם הוא חוזר בו, אפשר לפתוח את הבית. מנסיונו למד דינשטיין שכבר היו דברים מעולם.

● **ההתנחלויות.** לפי אמנת-ג'נבה, אסורה העברת אוכלוסיה אזרחית מארץ הכובש לשטחים הכבושים. מותרת העברת-

תחת ציונות של עוד עז ועוד דונם, באו חלומות גבוהים ודברת צרחנית

צבא, ומותרת הפקעת אדמות פרטיות לצר-כים צבאיים, ובילבד שיפצו את בעלי-האדמות.

כאן הוכיחה מדינת ישראל את שיא כישרונה להסתבכויות שלא לצורך, ואת מדיניות-חלם שלה, אומר דינשטיין.

האמנה אוסרת רק על „העברה" („טראנספר") של אזרחים. כלומר על הע-ברת מרוכזת ומאורגנת. הנעשית על-ידי השילטונות. אין היא אוסרת התיישבות פרטית של אזרחים בשטחים הכבושים.

מדינת-ישראל הקימה התנחלויות והפ-קיעה אדמות לצורכיהן. מצד שני אסרה קניית אדמות על-ידי אנשים פרטיים, ואס-רה על הקמת ישובים ללא תוכנית-על. בכך הפכה את כל המותר באמנת-ג'נבה לאסור על-ידי הממשלה, ואת האסור על-ידי האמ-נה היא מבצעת כל הזמן בריש גלי.

שיגעון הגדלות

משרת ישראל עושה את כל הטעו-יות האפשריות, טוען הפרופסור. אמ-נם גם ממשלת המערך הלכה בדרך זו, אולם לקראת סוף שילטון המערך, ב-1977, השתנו פני הדברים. הגירושים כמעט נפ-סקו כליל. אטימת-בתים היתה לדבר המ-קובל, ולא נקטו עוד בהריסה. גם ההת-נחלויות היו פחותות. לפחות, לא הצהיר איש לפני העולם כי ימשיך בהקמת הת-נחלויות לרוב.

„תחת להמשיך ב'ציונות הבוטאנית' של ברל כצנלסון, נתקפנו בשיגעון-גדלות. תחת המדיניות של עוד דונם ועוד עז, שלפיה נבנתה ישראל, נתקפה הממשלה בחלומות גבוהים ובדברת צרחנית.

„כל הטעויות הללו של המדיניות הישר-ראלית הובילו אותנו אל השעה ה-12.

ישראל אינה די חזקה כדי לעמוד מול דעת-הקהל העולמית והלחצים של אמריקה

ישראל לא תפסיד את השטחים הללו, כנר-אה, במילחמה," אומר הפרופסור. „מיל-חמת יום-הכיפורים הוכיחה שאנו חזקים דיינו כדי לשמור עליהם בעת מילחמה.

„אולם אין אנו די חזקים כדי לעמוד בפני דעת-הקהל בעולם ובפני הלחצים של ארצות-הברית. מאז הכרזתו של קאר-טר על אי-חוקיותן של ההתנחלויות, אנו מתקרבים לכך בצעדי-ענק."

דינשטיין מדגיש כי אינו יודע אם יש-ראל עברה כבר את שעת-האפס. אולם ברור לו לחלוטין, לדעתו, כי ממשלת-ישראל עשתה את כל הדרוש כדי להביאה אל פי פחת.

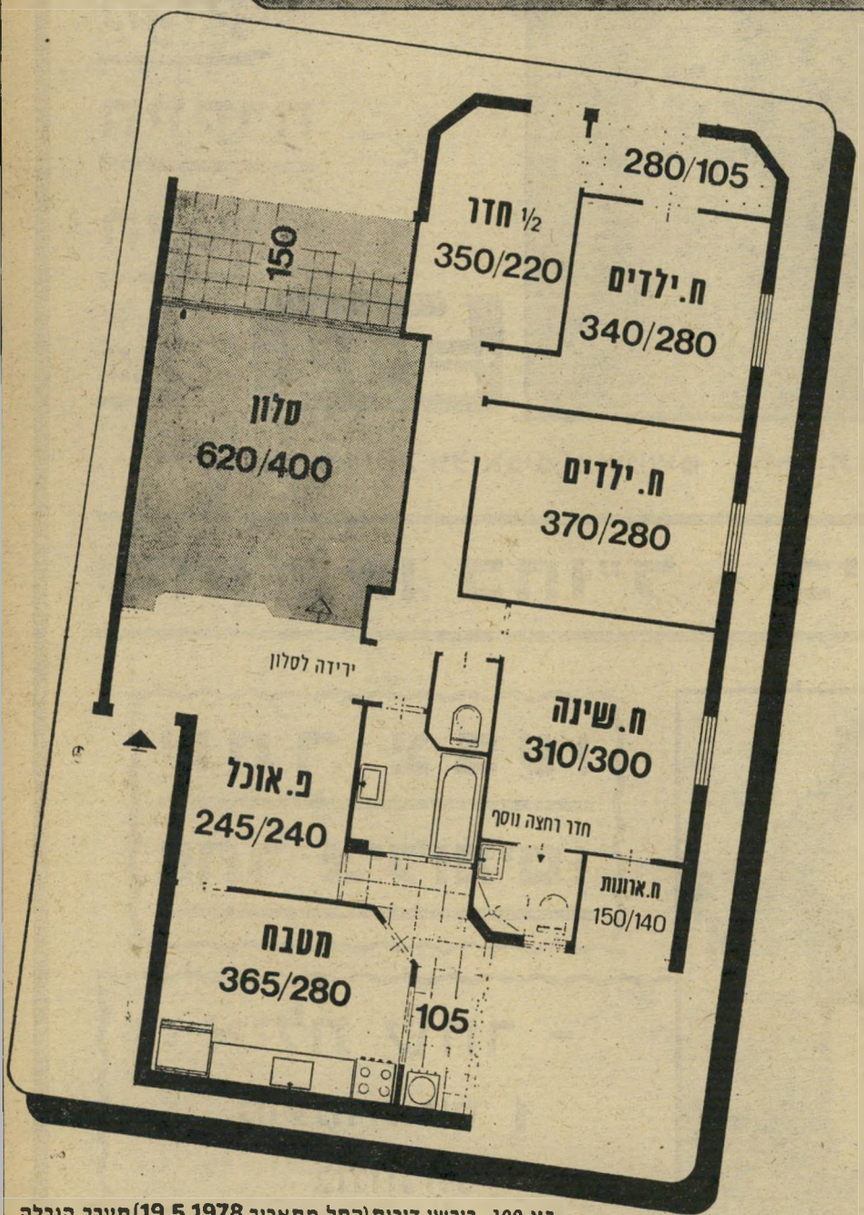
אילנה אילון

הקניה הטובה ביותר 1978

בניני אברהם גינדי

בונים ברמה בינלאומית בערים:
ראשון-לציון · פתח-תקוה · תל-אביב · רחובות
ועתה גם:

ברמת השרון

בין 300 רוכשי דירות (החל מתאריך 19.5.1978) תערך הגרלה.
בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

צמרת השרון

פרוייקט חדשני ויוקרתי ברמה בינלאומית באזור מגורים מרכזי ושקט!

תכנון ארכיטקטוני מרשים ע"י אדריכלי צמרת:
משרד אדריכלים „קורה", אבי רסקין והרי המלי.

בצמרת השרון מציעים:

- שני מפלסים לכל דירה
- הסקה לחימום הדירות
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חדר ארונות בכל דירה
- ארונות מטבח מפוארים „דגש"
- חרסינה פרחונית במטבח
- רצוף קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- חדר תרבות לכל בנין
- לובי מפואר בכניסה
- משטחי דשא וגני נוי
- מתקני משחקים בחצר לילדי הבית

משרדי מכירות: דירות גינדי - אברהם גינדי

ראשון-לציון - משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה - רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) רמת השרון - רח' סוקולוב 84

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים.

PLAYBULL

זה העתון שחיכית לו!

מגזין היוקרה הענק של

לילי וקובי ארדיטי, תל־אביב, מועמדים בתחרות ה„זוג החושני"

עתון כמו בחו"ל - בישראל!

יותר צבע!

יותר צילומים!

אילת שחר -

מועמדת מס' 1

בתחרות

„miss עירום ישראל"

השבוע - בכל דוכני העתונים בארץ!

במדינה

דת

כלי זימה

מיכתב המופץ ברבים ע"ידי חוגים חרדיים, קורא לרב ישראל לאו להפסיק הופעותיו

הרב ישראל מאיר לאו עוד לא הספיק להתרווח בכיסאו החדש, כרבה הראשי של נתניה, וכבר הופנה נגדו שיבטם של החוגים החרדיים בעירו. במיכתב, שהם מפיצים ברבים, נקרא הרב לאו, המוכר מהופעותיו בטלוויזיה, לחדול מייד מלהופיע בכלי־תיקשורת זה.

מתוך המיכתב, המנוסח בלשון של עצה ידידותית, ניתן ללמוד לגבי השקפת עולם של חוגים אלה על המכשיר שברבים מבתי ישראל הצפיה בו היא כיום העיסוק העיקרי בשעות הפנאי.

וזהו מיכתבם ככתבו וכלשונו:

כאשר יצא קול וחשד שהרב מדבר בטלביזיה, הגם שמדבר דברי חיזוק ודברים טובים הנחוצים, וכיוון שיצא על הטלביזיה איסור בכל גדולי ישראל ואסרו להחזיק זה הכלי הטמא בבית־ישראל — צריכים לעשות חשבון מה עושים, כמו שכתוב — כשם שקיבלתי שכר על הדרישה, כך קיבלתי שכר על הפרישה, כי מצד אחד מחזק ומצד שני גורם קלקול גדול, כי אנשים תמימים כשרואים שהרב שליט"א מדבר בטלביזיה חושבים שמותר לקנות טלביזיה ולהכניס לביתם, ועל חשבון זה נתקלקלים הרבה ילדים...

רב־מושמץ לאו
מה מסריח בטלוויזיה

על־כן יותר טוב להתייעץ עם גדולי התורה ולשמוע עצתם וחוות דעתם. כי תשובה ברוב יועץ — ולא להתיר ולעשות בלי רשותם. כי אם יעשה זאת יכול לגרום רעה לעצמו, כי אנשים יראים ושלמים לא יהיו בקשר עם הרב שליט"א, כי יהיו להם טענות נגדו ויגידו כי הרבנים שליט"א בנתניא אשר הם נמצאים שם לא ידברו בטלביזיה אפילו בעד כל הון דלעלמא שיתנו להם מחמת שזה הכלי הטלביזיה הטמאה היא כלי מלא זימה, כפירה, אפיקורסות, עריות, עבודה זרה ושפיכות דמים — והרב אב"ד שליט"א שאנחנו צריכים ללמוד ממנו יראת שמים הוא כן מדבר בזה הכלי הטמאה בלי רשות של גדולי התורה ונגד כל גדולי התורה...

על־כן אין טוב אלא תורה ולשמוע לעצת גדולי התורה שאסרו להכניס הטלביזיה לבית־ישראל, ואז ילך לבטח ויצליח...

דברי ידידים יראים ושלמים. ידידים המבקשים טובת הרב שליט"א והצלחתו!

עד כאן דברי המיכתב.

הרב לאו הודיע כי ידועה לו זהותם של העומדים מאחרי המיכתב, וכי איננו מתכוון לשמוע לעצתם. „אני מפנה את דברי בטלוויזיה לציבור החילוני ולא לדתי," אמר. „הופעותי בטלוויזיה הן רק בנושאים דתיים, ומטרתם לחנך ולמשוך יהודים חילוניים אל חיק הדת והמסורת. אני מודע לסכנה שיהודים דתיים עשויים לראות בהופעותי היתר לצפות בטלביזיה, אך אני מודע גם לתרומות הרבות שיש לטלוויזיה בשטח ההברתי והתרבותי."

צה"ל עורך מיתקפה דתית על חיילים בפיקודם של ראשי גוש־אמונים

גוש־אמונים כובש את צה"ל

היועץ אחד מראשי גוש־אמונים, יוחנן פריד, אשר סרב להתגייס לצבא־קבע, מונה לתפקיד יועץ קצין־חינוך־ראשי לנושאי העמקת היהדות.

חיילי קורס־הקצינים נדהמו. הפרצופים שניצבו לפניהם היו מוכרים להם, ולא מנסיבות נעימות ביותר. בהאחזות הצבאית תקוע, בדרך מבית־לחם לחברון, הם כונסו לסידרת־חינוך, חלק בלתי־נפרד ממערכת הלימודים של הקורס.

לפני שהגיעו למקום, היה ברור לכל אחד מחניכי הקורס, כי סידרת־החינוך תתמקד בנושא היסטורי, כך אמרו להם מפקדיהם. אולם כאשר הם הגיעו לתקוע, נדמה היה להם כי נושא סידרת־החינוך לא יהיה אלא בנושא מילחמות־אחים.

מכות כדי להכאיב

אותם חניכים ערכו לפני כחודשיים הפסקה במהלכו הרגיל של הקורס. הם נשלחו על־ידי צה"ל לגן־הירק של נאות־סיני, כדי לפנות את חברי נאות־סיני, שעות ספורות לפני ששטח גן־הירק הוחזר למצריים.

כאשר הגיעו החיילים לגן־הירק הם גילו שם, להפתעתם, לא רק את חברי נאות־סיני וחברי ישובים אחרים של חבל־ימית, אלא גם כמה עשרות חובשי־כיפות, שהזדהו בפניהם כחברי גוש־אמונים, שבאו לעזור למאבק חברי נאות־סיני.

המפקד קצין חינוך ראשי, תת־אלוף אברהם (״אבי״) רז, אשר דרכו מקיים הרמטכ״ל את מדיניות הכפייה־הדתית־במדים שלו

כאשר החל הקרב בין החיילים לבין המפונים, התברר לחניכי קורס־הקצינים כי הלוחמים הנוקשים ביותר, חסרי הפשרות והמכאיבים ביותר, היו דווקא אותם חובשי־כיפות, חברי גוש־אמונים.

פרשת נאות־סיני הסתיימה אז בכי טוב. החיילים יחד עם המתיישבים ניצבו במזדר מאולתר ושרו יחדיו, בהתרגשות רבה, את ההימנון הלאומי. אולם לסוג אחד של ״אוייבים״־לשעבר לא יכלו חניכי קורס־הקצינים לסלוח, לחברי גוש־אמונים. אמר אז אחד מהם: ״להם בכלל לא היה מה לעשות כאן. החברה מנאות־סיני הגנו על הבית שלהם, ואת זה הבנו גם כשהיו מכות. אבל אלה מגוש־אמונים סתם באו לסכסך. החברה מנאות־סיני בלמו אותנו, אבל לא ניסו להרביץ לנו כדי שניפצע וכדי שזה יכאב. אלה מגוש־אמונים נהגו בנו כאוייב ממש.״

לא להיות מודו

עת ניצבו אותם חניכי קורס־קצינים, בפני המחנכים והמרצים שלהם בסידרת־החינוך. היו אלה בדיוק אותם אנשים שהיכו אותם בגן־הירק שבועות אחדים קודם לכן, אנשי גוש־אמונים.

בקרב הצוערים היתה התמרמרות רבה, אך איש מהם לא העז לפתוח את הפה. אף אחד אינו מוכן להיות מודח מקורס־הקצינים, דווקא לקראת סיומו.

לו היו מפקדי העתיד של צה"ל יודעים מה באמת קורה עתה בצבא, בוודאי לא היו מתמרמרים. הם נאלצו להשתתף בסידרת־החינוך עם אנשי גוש־אמונים, שהיא רק חלק ממערך שלם שבו כובש גוש־אמונים את המיסגרות החינוכיות של הצבא, מתנחל כימעט בכל יחידה צבאית, מבלי שאפשר יהיה לפנותו ממנה.

אחד ממנהיגי הגוש, יוחנן פריד, מפגין ידוע, שהתפרסם גם בהתכתשויותיו עם חיילי צה"ל, הוא, עתה, אזרח־עובד־צה"ל, קצין־חינוך־ראשי, תת־אלוף אברהם (״אבי״) רז, הציע לפריד להתגייס לצבא ולהיות יועצו המיוחד לענייני העמקת היהדות בצה"ל. פריד סירב להתגייס לשרות קבע. המדים והחוקה הצבאית הם מפריעים לו בהתנחלויות וביתר פעולות גוש־אמונים. תחת זאת עשה טובה לצה"ל והסכים לקבל על עצמו את תפקיד עוזר־קצין־חינוך־ראשי, כאזרח־עובד־צה"ל.

פריד הוא אדם פעיל ביותר, ביחד עם צבי סלונים, אחד מראשי גוש־אמונים, ועם מדריכים בכירים של תנועת בני־עקיבא אחת הטירוניות שעברה את החווייה הזו סיפרה: ״הייתי אצל מישפחה עם ארבעה ילדים, שכולם התגוררו בשלושה חדרים. ישנתי עם שלושת הבנות באותו חדר. האוכל היה יותר גרוע מאשר בצבא. לעשן לא יכולתי. לא היה לי על מה לדבר איתן, ונראה שהם לא כל־כך רצו לדבר איתי. אני לא יודעת אם המישפחות האלה נוקבלות מצה"ל תשלום בשביל לארח אורחנו, אחרת אני לא מבינה מדוע הם רצו

כך זה התחיל

צוערי קורס־הקצינים יחד עם מתיישבי נאות־סיני עומדים דום ושרים את התיקווה אחרי שהושג ההסכם שמנע את המשך הלחימה בגן־הירק. כעבור שבועות אחדים נדהמו הצוערים לגלות כי הם נשלחו להיפגש עם אנשי הגוש, שחבטו בהם בגן־הירק, הפעם בסידרת־חינוך מיוחדת.

בא, השתלט על המידרשה־לחינוך של צה"ל, בית גולדמינץ, ליד נתניה. במקום נערכים בימים אלה קורסים מזורזים להעמקת היהדות, שבהם משתתפים קציני־צבא ואנשי־מילואים. כל מחזור שיוצא מבית גולדמינץ הוא חיל חלוץ במיתקפה להעמקת היהדות בקרב חיילי צה"ל.

אך קצין־חינוך־ראשי, המקבל הוראות ישירות מהרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל (״רפול״) איתן, בנושאים אלה, לא מסתפק בחינוך חיילי צה"ל דתוקף גם את ערכי־היהדות המדולדלים של החיילות.

לא לימדו תפילה

הטירוניות של צה"ל, שזה עתה התנתקו מהבית, שמחות לכל שבת חופשית כדי לנסוע הביתה, לספר חוויות להורים, לאכול את המאכלים של אמא במקום את האוכל הצבאי, ולפגוש את החבר או הידידה. לטירוניות של היום יש שבת חופשה אחת פחות מלטירוניות של לפני שנה.

כל מחזור של טירוניות יוצא פעם אחת, ביום שישי, לירושלים. שם מתפזרות הטירוניות לבתי מישפחות־דתיות־אדוקות, לנות אצלן ומבלות איתן את השבת. במוצאי־השבת אוסף אותן רכב צבאי ומחזיר אותן לבסיס, חזרה לאימונים ולהרצאות, עד לחופשת־השבת הבאה.

אותי שם.

״כל העניין היה מבייש. אפילו לא ניסו ללמד אותי תפילה או להסביר לי את התפילות שלהם.

״למחרת בבוקר חשבתי שיקחו אותי לבית־הכנסת. כל דבר היה יותר טוב מאשר להישאר באווירת הדיכאון והזרות שהיו בבית הזה, אבל אף אחד לא הציע לי, ואני עם האשה והילדות נשארנו בבית.״

לא רק חניכי קורס־הקצינים, הטירוניות ושאר הסובלים מהמהפך הדתי העובר עתה על צה"ל אינם מרוצים מכפייה־דתית־במדים זו. גם הרב הראשי לצה"ל, האלוף מרדכי נבון, אינו מרוצה מכך שהרמטכ"ל, דרך קצין חינוך ראשי, פלשו לתחומו. בשיחות שהיו לנבון עם מקורביו הוא התלונן על כך שהפעילות של גוש־אמונים אינה דתית טהורה אלא לאומית, וכי תפקידו של הרב הראשי לצה"ל מתרוקן מכל תוכן.

נראה כי הרב נבון צודק. מיפקדתקצין־חינוך־ראשי, דואגת בימים אלה לא רק לכפות על חיילי צה"ל את מינהגי היהדות ואת רוחו של גוש־אמונים, אלא מציפה את הצבא בחוברות הסברה בנושאי המחתרות. חוברות אלה מוקדשות ברובן לאצ"ל, בחלק קטן ללח"י ואילו מקומה של ההגנה כמעט אינו קיים בהן.

את מקומו של החינוך בצה"ל תופסת בהדרגה שטיפת־המוח המכוונת.

יוסי יגאי ■

צבא ודת מושל סיני אלוף־מישנה משה דאהן ואחד מראשי גוש־אמונים ליד בית־הכנסת המאולתר של הגוש, שהוקם בגן־הירק.

אשר ידלין קיבל חופשה מהכלא כדי לשאת את ידידתו טלי לאשה בחתונה מחתרתית ממש

קשה היה שלא להתרגש. האסיר המפורסם ביותר במדינה, אשר ידלין, קיבל חופשה בת 48 שעות מהכלא כדי לסיים בסוף טוב את אחד מסיפורי האהבה הגדולים שידעה המדינה, סיפור שהחל הר־בה הרבה לפני פרשת ידלין המפורסמת.

בשעת צהריים מוקדמת של היום החמי־שי שעבר אספה עורכת־הדין טלי ליבני את ידלין מכלא רמלה ונסעה איתו לביתה שברמת־אביב. שעות אחדות לאחר מכן סימל הרב איסר פרנקל את אמיתות אימ־רת הרומנטיקאים: „האהבה מנצחת תמיד." טלי ליבני ואשר ידלין נישאו.

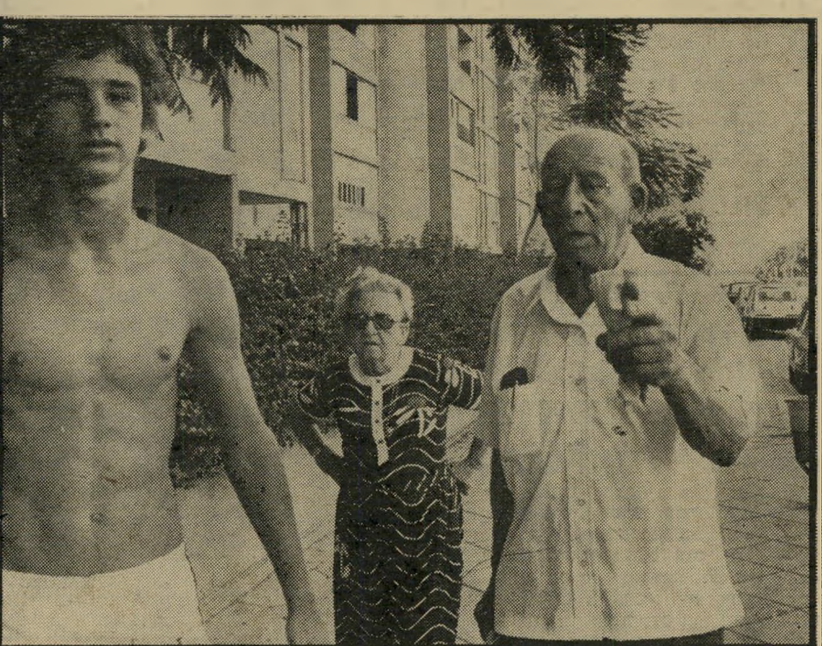
לפני כחמש שנים היה אשר ידלין אחד האנשים החזקים במדינה. ממקורבי פינ־חס ספיר, איש מפתח במיפלגת העבודה, יושב־ראש הנהלת קופת־חולים, מי שמח־ליט כמעט מדי יום ביומו החלטות הגוג־עות למיליוני לירות. טלי ליבני היתה אז עורכת־דין צעירה במישרד־הביטחון, גרו־שה ואם לילד. אשר היה נשוי לדליה גו־לומב, בת לאחת המישפחות המכובדות בארץ, מישפחת גולומב—הון—שרת.

המשולש הנצחי

הנישואים ביניהם רומן שהס־עיר אז את הצמרת הפוליטית של

הרי את הסוף הטוב

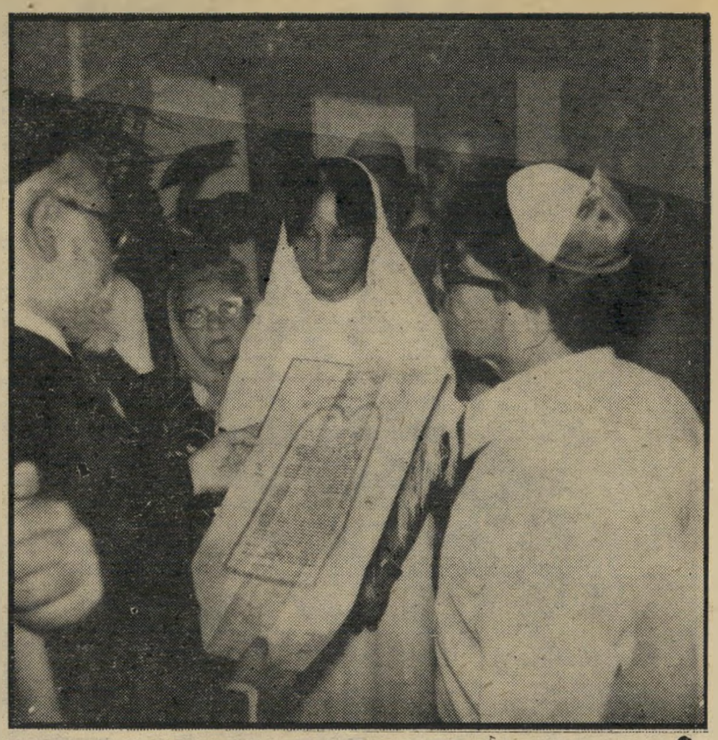
מקודשת לי, אמר האסיר בחופשת, אשר ידלין (עם הכיפה והמשקפיים), כאשר ענד את הטבעת על אצבעה של רעייתו החדשה, טלי ליבני. משמאל אפשר להבחין ברב איסר פרנקל, שערך את החופה והקידושין. רגע זה היה הסיום למאבקה הממושך של טלי ליבני נגד דיעות הציבור, נגד אשתו הקודמת של אשר ידלין, המישטרה ובתי־המישפט.

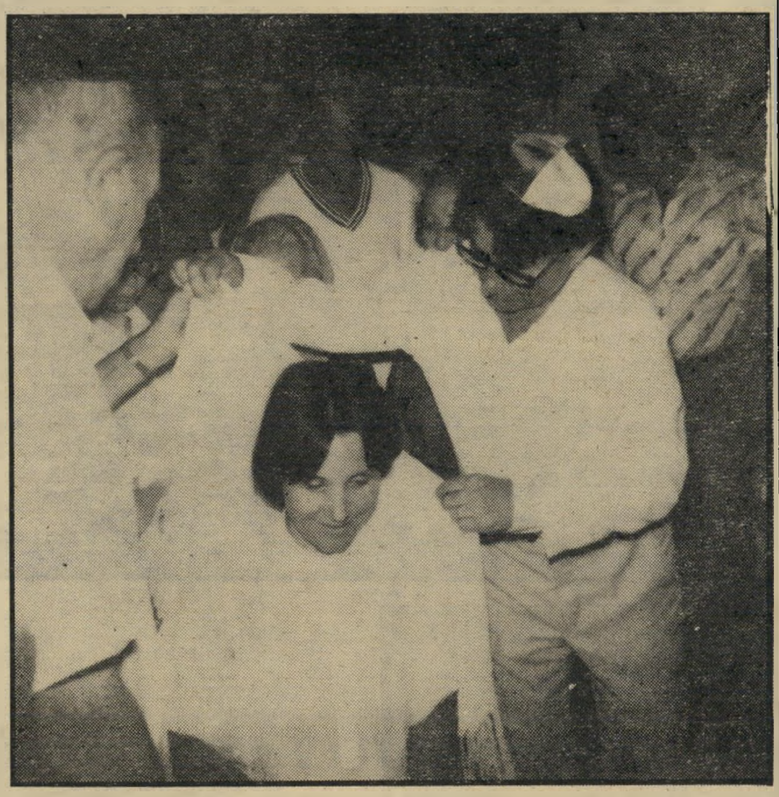
הבריון מנקל חברת **הארגז** מגיע ביחד עם אשתו לחתונה. הוא חשש שמא יתפרסם בציבור שהוא ידידו של האסיר המפורסם אשר ידלין, ותקף באלימות את צלמי־העיתונות, זכר לשיטות של ידידי ידלין.

ההורים הוריה של טלי ליבני, יוסף וחווה ויסמן־ליבני, היו נרגשים מאד בחתונתה של בתם. ההורים נראים כאן כשהם מגיעים לבית בתם האחרת, שם נערכה החתונה, דקות ספורות לאחר תאונת־הדרכים שבה היתה מעורבת טלי בגלל התרגשותה.

הכתובה

הרב איסר פרנקל קורא את הכתובה לפני טלי ואשר ידלין. טלי היתה לבושה בשימלה לבנה ואשר בחולצה לבנה ומכנסיים תכולים־בהירים, שניהם היו נרגשים ביותר ובעיניה של טלי נצצו דמעות.

ההינומה

אשר ידלין עוזר לטלי לשים את ההינומה על ראשה לפני שהת־חיל טקס הכלולות. ידלין היה במצב רוח מרומם, אולם למרות בדיחותיו היה נרגש ביותר והקפיד למלא אחרי כל מיצוות הרב ואחרי כל חוקי־הטקס.

חתן־כלה

אשר וטלי ליבני מתנשקים לראשונה כבעל ואשתו. היה זה סיום מרגש לסיפור אהבה גדול שהסתיים בהפי אנד, למרות התלאות שעברו על בני־הזוג בדרך לנישואיהם. החתונה נערכה בסודיות בדירת אחותה של טלי.

בן־הדוד

היחיד ממפא"י הוותיקה, ששיחרה לפיתחו של אשר ידלין, שבא לחתונה, היה בן־דודו, אהרון ידלין, שר־החינוך לשעבר.

האחות

אחותה של טלי, יוצאת לקניות של הרגע־האחרון ניסתה להסתיר פניה מהצלמים.

המדינה, זיעזע את הוועד־הפועל והרטיט את המערכת הכלכלית. אשר ידלין העז לב־גוד במישפחה הקדושה כמעט, לעזוב את דלינקה גולומב ולבכר על פניה עורכת־דין צעירה ויפה.

שנתיים אחר־כך עמד אשר ידלין להת־מנות כנגיד בנק ישראל, אחת המישרות החשובות והמכובדות ביותר שלהן יכול לשאוף איש־ציבור. ערב מינויו, ובגלגל מי־נויו התפוצצה פרשת ידלין. ידלין הוח־שד, נחקר, הואשם ונידון לחמש שנות כלא. מישפטו של ידלין תפס במשך שבו־עות וחודשים את כותרות העיתונים. אז, בגלל המישפט, התגלה לציבור מה שידעו רק המקורבים לצלחת. בחייו של אשר יד־לין שולטות שתי נשים.

התמונות של ידלין במרכז, מצידו האחד דליה, אשתו החוקית ומצידו האחר טלי, המאהבת, עוררו את דמיון הציבור. כאשר בעיתונות התפרסמו כתבות נרחבות על היחסים הנפלאים בין שתי הנשים ובין כל אחת מהן לבין ידלין, היה ברור לכל שידלין אומנם נשוי לדליה, אך סיפור האהבה שלו עם טלי מתגבר אפילו על סורגי בית־הכלא שבו הוא כלוא.

לפני חודשים אחדים קיבל ידלין חוף־שה מיוחדת מבית־הכלא. הוא הובל ל־רבנות והתגרש מדליה. ביום החמישי שעבר הוא קיבל חופשה נוספת, הפעם ללא ליווי מישטרתי. הוא הגיע לבית אחו־תה של דליה בנווה־אביבים, מיכל שטרום, שם קיבלו את פניו שני מניינים של ידי־דים והרב איסר פרנקל.

רק המוזמנים ידעו היכן תיערך החתו־נה. בני הזוג ידלין ביקשו להימנע מקהל בלתי־רצוי, ובעיקר לא רצו עיתונאים וצלמים. שעה לפני החתונה, ירדה טלי מהבית, כדי לנסוע לדירתה ולהביא משם את אשר. בגלל ההתרגשות הרבה, הת־נגשה טלי בשתי מכוניות נוסעות, גרמה להן ולמכונית הפיאט 131 שלה נזק כבד, ורק בנס לא נפגע אדם.

אולם אפילו תאונה משולשת זו לא יכלה להעיב על אושרה של האשה שלחי־מה במשך שנים כה רבות כדי להשיג

הם מנהל הארגז, אף ניסו לתקוף את ה־צלמים שצילמו אותם. הם התבייש בחברם החוגג. איש מידידיו של ידלין, מאלה ש־היו משחרים לפתחו כאשר היה בשיא גדולתו, לא בא לחתונה. יהושע רבינוביץ וחבריו לא רצו להזדהות עם מי שנתפס בשחיתות, ואולי לא הוזמנו.

רק אחד, אהרון ידלין, מי שהיה שר־החינוך הופיע, כשבידו תיק מישרדי. אבל לאהרון ידלין היתה הצדקה, הוא בן דודו של החתן. בניו של ידלין ובנה של טלי היו בחתונה, וכן אחותו המפורסמת שרה הרי. אשתו לשעבר, דליה, נמנעה מלבוא. החתונה הצנועה היתה קצרה. רבע שעה אחרי שהרב עלה לדירה שבקומה השישית, הוא ירד ממנה כשהחוסה מקופלת תחת ידו.

בני הזוג עוד נשארו בדירה כמעט עד לחצות. היה להם הרבה על מה לדבר. החל ביום המחרת כבר לא יוכלו להיפגש, על ידלין היה לשוב לכלא רמלה.

הכרה רישמית לאהבתה. טלי החליפה מכונית, והגיעה בזמן, כעבור שעה לחתו־נתה שלה.

התגנבות יחידים

האורחים הגיעו כמתגנבים. אחדים מהם נשאו מתנות ארוזות, כשהם עור־כים תרגילי הטעיה כנגד שני צלמי עי־תונות שבכל זאת הגיעו למקום. אשר ידלין עצמו סרב להרשות לצלמים להנ־ציח את חתונתו. „זה לא המישפט. זה עניין אישי שלי.“ כמה מהאורחים, ביני־

„ויקטורי" ספינת הדגל של נלסון בקרב טרפאלגאר.

NELSON FILTER

Virginia

גברים נועזים שטים על פני ימים רבים בספינות מופלאות. הרוח מנפחת את המפרשים. הנה היא טסה בגאון על פני המישברים גאה מול הסערות. הגלים מתיזים קצף ים מלוח על פניהם השזופים של המלחים החסונים...

כשאתה מעשן נלסון פילטר וירג'יניה, זה הספור שהיא מספרת לך. קח אחת....

נלסון פילטר וירג'יניה - הטעם הנועז של המרחבים הגדולים...

שידור

צל"ג
צוקרמן לא היה מאשר

אי־אפשר שלא להצטרף לדעתה של מבקרת הטלוויזיה של הארץ, **הדה בושם**, על כתבתו של **אורי גודשטיין** על הסופר **דן בן־אמוץ** (השבוע יומן אירועים). **בהערת־ביניים בכתבה על**

כתב גודשטיין
טעם טוב ?

סגנון ההדחות וסתימת־הפה של מנכ"ל הרשות יוסף („טומי") **לפיד** כתבה בורשס: „אילו היו מניעיו של מנכ"ל הרשות מערכתיים־עיתונאיים, אפשר שהיה פוסל את הכתבה בהשבוע על דן בן־אמוץ, שהיתה בגדר פגיעה בטעם הטוב. (אני כמעט משוכנעת ש**ארנון צוקרמן** לא היה מאשר כתבה זו)".

מאחרי המסך
איך נעשים הדברים

ההחלטה להתחיל בשידורי־בוקר מיוחדים לילדים בחופש הגדול, נפלה ובוצעה בצורה תמוהה ביותר, המעידה יותר מכל דבר על התמוטטות רשות־השידור, תחת שלטונו של יוסף לפיד.

חבר הוועד־המנהל, עורך־הדין מיכה ינון, הציע להתחיל בשידורי־בוקר לילדים. ההצעה הגיעה לאזניו של לפיד שמיהר לחטוף אותה. לפיד לא רצה שיוודע למישהו כי ההצעה היתה של ינון או של שולחו לוועד־המנהל זבולון המר, ורצה לזכות בקרדיט כולו.

כיוון שלפיד הוא איש עסוק, וכל אחד

סמנכ"ל עבאדי
עורך ילדים

משלושת תפקידיו הם מעמסה כבדה גם לאנשים מוכשרים ממנו, הוא הטיל את המיבצע על סגנו לענייני מינהל וכספים, שלמה עבאדי.

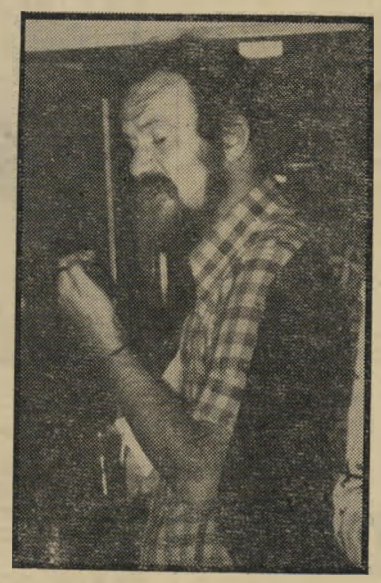
עבאדי אינו מבין מאומה בטלוויזיה. יש הטוענים כי הוא אינו מבין גם במינהל של הרשות. אולם ברגע שעבאדי קיבל על עצמו לארגן תוכניות, הוא נכנס לכך במלוא המרץ.

הוא התקשר אל מנהלת מחלקת־התוכניות־לילדים, אסתר סופר, ושאל אותה: „יש לך חומר שאותו אפשר לשדר בבוקר, לילדים ?" כאשר השיבה סופר בשלילה, וציינה בחצי פה, כי אפשר לשדר בשידורים חוזרים תוכניות שכבר הוקרנו, הורה לה עבאדי לעשות כן.

שלושת המועמדים

למנכ"ל רשות־השידור, יוסף („טומי") **לפיד, יש רשימה פרטית לאהבות ושנאות. בעוד מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום ויעקב אחימאיר נחשבים, בעיני יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות־השידור, הפרופסור ראובן ירון, זה כאויב הציבור מספר אחד וזה כבוגד. הביע לפיד, לפני המקורבים לו ברשותו, את סלידתו ופחדיו משלושה אנשים: עורכת** השבוע יומן אירועים, **יעל חן, עורך** מבט **ישראל סגל** והעורך, **שלמה ארד.**

שלושת אלה הם מהמוכשרים ביותר במערכת־החדשות. חן הוכיחה עצמה בשנה האחרונה כאשת־טלוויזיה מעולה, וכיוצרת המגאזין הפופולארי ביותר ותכנית־החדשות הפופולארית ביותר. ישראל סגל נח־

עורך סגל
מי —

שב היום לעורך הטוב ביותר של החדשות, אחרי יעקב אחימאיר, ואילו שלמה ארד הוכיח עצמו כנאמן להשקפותיו וכאיש־מקצוע טוב.

לפיד, כמו יתר האנשים מסוגו, חוששים מאנשי־מיקצוע טובים העלולים להאפיל עליו, אולם בפני המקורבים לו, שלהם גילה את שמות השלושה, לא הודה לפיד כי

עורך ארד
— הבא —

חוסר אהדתו לשלישיה נובעת מכישוריהם המקצועיים, אלא טען: „הם מתסיסים את כל האחרים."

עתה ברור כי לאחר שארנון צוקרמן הודח, בהשפעתו של לפיד, ומוטי קירשנבאום אינו נושא באופן רשמי בתפקיד כלשהו, גם זאת הודות להשפעתו המבו־

עורכת חן
— בתור ?

רכת של לפיד, נמצאים שלושת אלה על הכוונת של המנכ"ל. לפיד מסתדר בינתיים עם מנהל מחלקת־החדשות, חיים יבין, אך מפחד מרפיק חלבי. הוא יודע שהדחתו מהטלוויזיה תעורר סערה־ציבורית, שאפילו עור הפיל המפורסם שלו לא יוכל לעמוד נגדה. נגד חן, סגל וארד, קל לו להתמודד. הם אינם נושאים בתפקידים בכירים, הם אינם פופולאריים ואינם מוכרים על־ידי הציבור, מאחר ואין הם מופיעים בפני המצלמה אלא מאחריה, ונראה לו שאין להם גייסות אשר ילחמו בעדם.

אולם אם יממש לפיד את איומו המוסווה ויצליח להדיח גם את שלושת אלה, הוא יגלה לפתע שבעוד שעד כה היו מוכנים עובדי הטלוויזיה להסתפק בהפגנות ולאיים בסנקציות, כאשר מופעלת כלפיהם צנזורה, הרי הפעם יילכו עד הסוף.

סקופ אמיתי

הכתב החדש לענייני מיפלגות, ניפים מישעל, עורר סערה ציבורית גדולה בפירסום הידיעה שלו על ספרו של ח"כ יצחק רבין. מישעל הביא לטלוויזיה את אחד הסקופים הגדולים שלה השנה.

מלבד האנשים המעורבים בעניין, רבין עצמו, העתונאי דב גודשטיין, שכתב עימו את הספר, והמו"ל של הספר, לא היה עותק שלו בידי איש.

מישעל ידע כי ח"כ שמעון פרס, ועימו יתר תומכיו במיפלגת־העבודה, חרדים מפני מה שכתוב בסיפרו של רבין בגלל השמועות שפשטו כבר לפני חודשים כאילו „רבין מחסל את פרס סופית בספר שלו."

היחיד שהצליח להשיג עותק של הספר ולפרסם את הפרטים שבו היה מישעל.

מוסקווה מערימה קשיים

נראה כי צפויים קשיים לטלוויזיה ול־

כתב מישעל
סקופ אמיתי

רדיו בסיקור אולימפיאדת מוסקווה שתיערך בשנה הבאה, אם בכלל יסכימו הסובייטים להשתתפות מישלחת ישראל באולימפיאדה.

נשיאות האולימפיאדה הבטיחה לאיגוד השידור האירופי הא.ב.י.ו., כי לא יעשו כל קשיים לשדרי הספורט מישראל, הן בכניסה לברית־המועצות והן בעבודה במקום. בעוד כל תחנות הטלוויזיה שלחו כבר את נציגיהם לכנסים־מכינים שנערכו במוסקווה ולבדיקת תנאי השידור משם, לא ניתנה לאלכס גילעדי אשרת כניסה לברית־המועצות.

לגילעדי הובטח כי האשרה תמתין לו ברומא. כאשר התברר לו כי היא אינה שם, לא יצא גילעדי את הארץ, אך התלונן על כך באוזני ראשי הא.ב.י.ו. אלה הקימו זעקה אצל הסובייטים, והתשובה היתה: „סליחה היתה תקלה. האשרה ממתינה בלונדון ולא ברומא."

גילעדי יצא ללונדון ואמנם האשרה המתינה לו שם. אולם מה שלא המתין לגילעדי הם תלושי־מלון, אשר כל תייר הנכנס לברית־המועצות חייב להצטייד בהם. למרות שגילעדי, כמו יתר שדרי הספורט, היה צריך להיות מוזמן על־ידי הרוסים הוא הסכים לרכוש את תלושי המלון, אולם איש לא הסכים למכור לו אותם, וללא תלושי מלון, אסורה הכניסה לברית־המועצות.

קירשנבאום כל־יכול

למרות שהודח, לפני שלושה חודשים, עדיין יושב מרדכי („מוטי") **קירשנבאום בחדר של מנהל מחלקת התכניות של הטלוויזיה. קירשנבאום קיבל הוראה מוועד העובדים ומאגודת העתונאים שלא לעזוב את התפקיד ואת החדר.**

לאמיתו של דבר מנהל קירשנבאום למעשה את מחלקת התכניות, למרות שיוסף („טומי") **לפיד לקח על עצמו גם את ניהול המחלקה. אף אחד מעובדי מחלקה זו אינו עושה צעד מבלי לקבל את אישורו של קירשנבאום, ולפיד, כעורך מחלקת התכניות, רק חותם על ניירות רשמיים והוצאות האש"ל של עובדיו.**

גם השערוריה האחרונה בטלוויזיה, שבג־

מובטל קירשנבאום
איום תמידי

ללה בוטל שידור כמעט חצות, היתה קשורה בעקיפין בקירשנבאום. מאחר ושני השירים שנפסלו על ידי הרדיו והשידור שנפסל על ידי הטלוויזיה נגעו להצגה ערוץ 2 אותה הוא ביים.

לאחרונה העלה קירשנבאום רעיון חדש, שיביא להחרפת המאבק שלו בלפיד. קירשנבאום הציע, ספק בצחוק ספק ברצינות, שהוא יחד עם ארנון צוקרמן, שנשאר עובד הטלוויזיה, יבחרו לוועד חעובדים.

יום רביעי

15. 8

● **מגזין לנוער (6.32).** בני־נוער ערביים גם הם מביאים את חופשת־הקייץ בקייטנות. עפעף עוזר מספרת על קייטנות ערביות, קייטנות משותפות של ערבים ויהודים וקייטנות ערביות שבהן התנדבו יהודים להדריך.

● **עץ אדונים ומשרתים (8.00).** ג'יימס מוזמן לסוף־שבוע באחוזתו של הלורד ניוברי הצעיר ולוקח עימו לשם את הדסון. הוא פוגש שם את הליידי דיאנה ראסל, שאותה הכיר בילדותו. דיאנה היא „החברה" של ניוברי, אך היא מעוניינת יותר בג'יימס. שני אורחים נוספים משעשעים עצמם בדחיפתה של דיאנה לזרועותיו של ג'יימס. המשרת של האחוזה נכשל באירגון הארוחה המוגשת בחיק־הטבע והאדסון מציל את המצב. אמו של ניוברי מתרשמת מהאדסון ומנסה לחטוף אותו מבית בלאמי.

● **פגישה מישפחתית (10.05).** בערב חג־המולד נערכת פגישה מישפחתית בין אב חולה סרטן לבין אשתו וילדיו, שיחסיו עימם נותקו בעבר. במלודרמה זו מככב מי שידוע מלו גראנט, אדוארד אסקר.

יום חמישי

16. 8

● **גיטרה ונועם (11.50).** נועם צור מארח בתוכניתו הזוכרת את ששי קשת.

● **שאלה של זמן (12.10).** חידון על תולדות תל־אביב בעיקבות סיפרו של נחום גוטמן שביל קליפות התפוזים. תל־אביב הקטנה מימי גירוש התורכים מתוארת על־ידי שרה צ'יזיק והצייר שמואל כץ, מתלמידיו של גוטמן. תל־מידי הגימנסיה הרצליה הם המתחרים, הצייר רפי לביא הכין סרט על תל־אביב של היום, וירדנה ארזי שרה את גן השקמים.

● **לעמוד בתחרות (9.35).** אל־על היא לא רק חברת־תעופה, אלא גם מונח השגור בפי המטפלים בנוער והוא מתאר קבוצה גדלה והולכת של נערים בישראל: „אינו לומד — עובד לפעמים". ה־במאי אורי ברבש והמפיק אראל פרדו נפגשו עם עשרות צעירים המשתייכים על קבוצת שוליים זו אשר ביקשו ממדריכי חבורות הרחוב שלהם: „תנו לנו אוטונומיה. עיזבו אותנו בשקט. לפלסטינים אתם נותנים אוטונומיה ולנו לא? עיזבו אותנו יאללה." השניים מיקדו את הסרט בנערה שלא מצאה עצמה בבית־הספר או בעבודה, ומהווה פה ל־5000 נושרי מערכת החינוך בישראל. המצלמה התרכזה גם בתחרות דיסקו ובתחרות איגרוף, שם קל היה לנערים אלה להתבלט.

● **בועות (11.20).** ממשיך להצחיק, למרות שנושא הפרק של הערב עצוב. ברט מכנס מסיבה לחגוג את ניצחונו על האימפוטנציה, אך מותו הטראגי של פיטר הורס את מצב־הרוח. אחרי ההלוויה מגיע לבית מישפחת טייט קצין מישטרה המודיע להם כי הרוצח נמצא בקירבם.

יום שישי

17. 8

● **הרפתקה במכסיקו (5.32).** הסרט הערבי של

מעתה ועד עולם: וורן וודוון
יום שישי, שעה 9.20

השבוע הוא מתוצרת לבנון. נערה בורחת למכסיקו ושם פוגשת עשיר מופלג ומתחתנת איתו. אחיה, המטופל בילדים, אשר האחות, לפני הבריחה, היתה מטפלת בהם, מגיע למכסיקו, ושם נכונה לו הפתעה.

● **כאה השבת (8.05).** האורחת השבועית של הרב שמואל אבידור־הכהן היא הזמרת מיכל טל.

● **מעתה ועד עולם (9.20).** פרואיט ממשיך לסבול מטרטורים והתעללות בגלל סרובו להתאגרף. הולמס מחליט להעמידו לדין, אך וורדן מציל אותו. וורדן נקשר יותר לקארן, אשתו של הולמס, וכאשר הוא שומע סיפור על התנהגותה בבסיס הקודם של בעלה, בוערת בו חמתו עד להשחית. היא מספרת לו על הגורם להתנהגותה המופקרת, והם חוזרים לאהוב. פרואיט זוקק לכסף כדי לבלות לילה עם לורין, ומאגיו גורר אותו לסחוט כסף משני הומוסכסואלים. מאגיו מתחרט ובורח, נתפס על־ידי המשטרה־הצבאית ומושלך לכלא.

● **בין הציץ לתמונה (10.40).** שתי יצירות ישראליות בתוכנית המוסיקה של ערב שבת. שמש אוקטובר מאת מרק קופיטמן על פי מילים של יהודה עמיחי ואלזה של יוסף טל למילים של המשוררת אלזה לסקר־שילר, שהיא הדמות בהשראתה כתב טל את היצירה. המשתתפים הם הזמרות עדי עציון ומירה זכאי והקריין עודד בארי.

שבת

18. 8

● **חידושים והמצאות (6.30).** פקק מיוחד שיסיר סיוט מהאמהות פותח את התוכנית. אותו פקק מאפשר

הממזר: סטיבנס
שבת, שעה 10.05

לילדים להתרחץ ללא השגחה ומונע מהילדים סכנת כווייה ממים חמים. הפרק השני בתוכנית מתאר מכשיר חדש שהומצא לא מכבר, הבודק את חוזקן של המתכות ואילו הפרק השלישי בתוכנית קצרה זו, מתאר את דרכי פעולתו של מיתקן המסייע למתקשים בדיבור.

● **הממזר (10.05).** סרט בן שני פרקים על פי רב־המכר של ג'ון ג'ייקס. במרכז הסרט עומד פיליפ שרבונה, בנם הבלתי־חוקי של שחקנית צרפתיה ואציל אנגלי הנאבק לזכות בהכרת אביו ומגיע בסופו של דבר לאמריקה הנלחמת על עצמאותה. את פיליפ מגלם השחקן אנדרו סטיבנס, בנה של הכוכבת סטלה סטיבנס, ומי ששיחק בתפקיד קטן בשמפו ואחר־כך בבחורים מפלוגה ג'. את תפקיד אימו של פיליפ מגלמת השחקנית פטרישה נייל, מי ששיחקה בפנים בהמון, היום בו עמדה האדמה

הכובה: המפל
יום ראשון, שעה 10.00

מנוע ושלושה סודות. אלינור פארקר המפורסמת מגלמת את תפקיד אשתו הנוכחית של אבי־פיליפ. אוליביה האסי, הזכורה מרומיאו ויוליה של זפירלי וקים קטרל, מגלמות את תפקידי הנשים בחייו של פיליפ. את בנג'מין פרנקלין מגלם השחקן טום בוזלי. בסידרה משחקים גם באדי אבסן, כוכב בארבי ג'ונס, לורן גרין, כוכב בוגנזה, דונאלד פלזנס ששיחק בחייל בכחול, ויליאם שטנר, כוכב מסע בין כוכבים, וקינן וייל שהופיע בנאשוויל ונשקיני קייט.

יום ראשון

19. 8

● **עוד יהיט (8.30).** מוקדש ללהיטים לועזיים.

● **הבובה (10.00).** פרק אחרון של אחת הסדרות הטובות ביותר ששודרו אי־פעם בטלוויזיה. קלוד מצליח לדובב את סיר ארנולד וייאט והוא מספר לו את הסיפור האמיתי.

● **נחום גליקסון יודע מיים בארץ (10.50).** שוב סרט בסידרת הסיפור הקצר של יוצרים ישראליים בלתי־מוכרים. נחום גליקסון, אב לשניים משמש כשליח של עיתון ישראלי בלונדון. כשהוא בא לביקור בן יומיים הוא חש כיצד השתנתה נקודת־הראות שלו. הסתבכות בנו מוסיפה ומחמירה את המצב. הסרט נכתם ובויים על־ידי איתן גרין, מנהלו האמנותי של המכון הישראלי לקולנוע. משתתפים בו מישה אשרוב, עמי טראוב, ניר חכלילי וניל נוימן.

יום שני

20. 8

● **ילדי הבריכה הנפתרת (12.10).** שידור חוזר

יום אחד מפיקת סרטים ו־ג'ונתן לואיס בן ה־28 שזה לו סרט הבכורה מאז סיים את בית־הספר לקולנוע. טיילור־מיד ולואיס שולחים אצבע מאשימה כלפי יוצרי הסרטים ויומני החדשות של אז על שלא התריעו בעוד מועד על המתרחש בגרמניה, בין השאר בגלל סיבות של העלמה מכונת. בסרט מופיעים סרטים שצולמו אז ושלא הוקרנו מעולם, מפני שניפסלו על־ידי הצנזורה. יוצרי הסרט טוענים כי עורכי יומני־הקולנוע אימצו את המדיניות המפייסת של נוויל צ'מברלין וגם כאשר היה להם מידע על אכזריותו של אדולף היטלר, התייחסו לכך בזילזול מרושע. חברת פרמונט סיקרה הצבת צלב קרס ענק בראש הר, ומייד אחר־כך נראו צעירות רוקדות והקריין אמר: „ממשלות הולכות וממשלות באות, אך החיים הציוריים ממשיכים." חברת מוביטון החרימה כליל את זוועות הנאצים. חברת פתה, חברת סרטים בריטית נודעת אז, התחנפה לשלטונו של היטלר ופיארה אותו. ליוצרי הסרט יש גם תחזית קשה לעתיד. לדעתם, „הטלוויזיה חוזרת על אותן טעויות היום, בכל מה שנוגע לדרום־אפריקה וצפון אירלנד."

● **המקצוענים (10.20).** שוב ביזיון של דובר הרשות. כל מה שיודעים על פרק נוסף זה בסידרה החדשה הוא ששמו שוטר שפרח.

יום שלישי

21. 8

● **השוטר אזולאי (12.10).** סירטו של אפריים קישון על השוטר הלא־יוצלח.

המקצוענים: ג'קסון קולינס ושאו
יום שני, שעה 10.20

של שאלה של זמן המוקדש לעין גדי על פי הספר ילדי הבריכה הנפתרת של רוני גבעתי. ילדי קיבוץ עין־גדי הם המתחרים במישדר ומשתתפים בו אלי רז, מנהל בית־ספר־שדה בעין־גדי ודודו שלי, חבר עין־גדי שגם הוא צלם סרטים המציג את סרטיו. אבי־בה שחף, חברת המשק, שרה את עין־גדי.

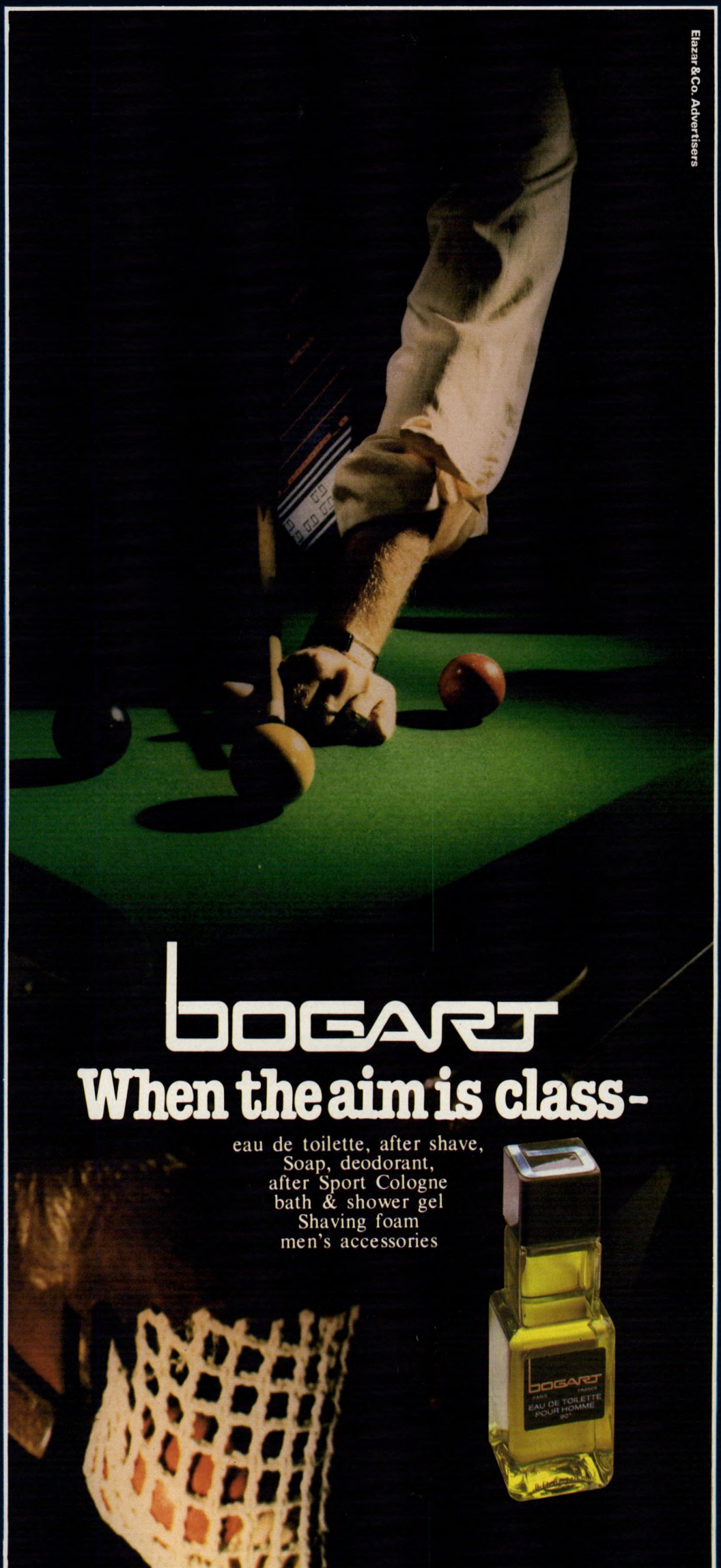
● **החכובות מרחוב ההפתעות (8.30).** מארחות הערב את זמר הקאליפסו הנודע האריי בלפונטה.

● **בטרם החכמה שלאחר המעשה (9.35).** סרט בריטי הבוחן את גישת העריכה של סרטים דוקומנטריים ויומני חדשות בבריטניה של שנות ה־30 ביחס לעליית הנאצים ולמילחמת־העולם השנייה. את הסרט יצרו שניים: אליזבט טיילור־מיד, דוגמנית אופנה, שאין לה כל קשר לשחקנית המפורסמת, אשר הפכה בתפקידים הראשיים זהרירה חריפאי ושייקה אופיר.

● **מנחיגים שעיצבו את פני המאה (8.30).** הפרק השני על וינסטון צ'רצ'יל. אחרי שהובס בבחירות של שנת 1945, ניצל צ'רצ'יל את השפעתו ואת המוניטין שלו כדי להדק את הקשרים בין בריטניה לאמריקה ולהזהיר בפני הסכנות שמאחרי מסך הברזל.

● **ג'אז — מוסיקה — ג'אז (9.35).** צבי („צביקה") גורן הפיק תוכנית שבה משתתפים נגני ג'אז ישראלים ידועים כמו קלר, דני גוטפריד, טדי קלינג ואהרל'ה קמינסקי. אלה מארחים את בהובן כאשר הם מנגנים מתווים את הפרק הראשון של השלישיה שבטהובן כתב לקלרניט, פסנתר וצ'לו. חלק אחר של התוכנית מוקדש לסדנת הג'אז שבה מאלתרים הנגנים, על פי נושא שנכתב במיוחד לתוכנית, גיבושו של קטע ג'אז חדש.

Elazar & Co. Advertisers

רגעים של הצלחה.

רוני יזכור את ההצלחה בקיץ הזה, כי היה לו סרט **אגפאקולור** במצלמה.
כדי שיישארו תמונות מוצלחות מרגעים מוצלחים, קח סרט מוצלח: AGFACOLOR.

הקניה הטובה ביותר 1973

עם אגפא זה מצליח.

Agfa

נהג בלי רשיון שנכשל פעמיים עלה על המדרכה והרג שתי ילדות - שטיילו עם הוריהם

שריר שד שנייה הפך את מישפחת כהן מכפר־סבא, ממישפחה צעירה ומאושרת לזוג אנשים פצועים ופגועים.

„הלכנו על המידרכה. פתאום ראיתי מכונית נוסעת מהר, בזיגזגים, מולנו. איני זוכר את הפגיעה. כאשר התעוררתי מצאתי את עצמי על הארץ. התיישבתי, אך לא יכולתי לעמוד. מסביבי לא ראיתי אלא את חולצת אשתי תלויה על גדר התיל, לצדי שכבה בתי מירב. ניסיתי לגשת אליה ולא יכולתי. נפלתי, ניסיתי לזחול שוב, ואז איבדתי את הכרתי," העיד אהרון כהן בבית־המישפט.

הגבר בן ה־29 עמד על דוכן העדים כשדמעות בעיניו והוא שעון על קביים. באותה תאונת־דרכים, שבה נפצע קשה, נהרגו שתי בנותיו הקטנות. מירב בת ה־6 ודגנית בת ה־4.

רק לבקר חבר

זיה זה יום שבת חמים של חודש מרס השנה. בבוקר יצאה מישפחת כהן לטייל על־יד הבית, בכפר־סבא. מכונית שהגיחה לפתע, הרגה את שתי הבנות ופצעה את אהרון ואשתו מזל.

היתה זו גם טראגדיה אישית לנאשם, יהודה לביא. הבחור הצעיר בן ה־19, נטל באותו בוקר את מפתחות המכונית של אחיו ויצא לטייל. במשך חצי־שנה למד נהיגה ולא הצליח לעמוד בשני מבחנים. הוא היה בטוח כי הינו נהג מנוסה, ורק עיקשותם של הבוחנים הפריעה לו בדרכו לרשיון המיוחל. היום היפה בחוץ קרץ לו. הוא נטל את מפתחות המכונית ויצא לדרך, לטיול קצר בלבד, רק לבקר חבר שגר בסביבה. אפילו מורה הנהיגה שלו אמר לו שהוא יודע לנהוג.

בדרכו חזרה, ליד המידרכה של הכביש המוביל משיכון עלייה לשיכון יוסף־טל, נתקל לפתע בבורות עמוקים בכביש. לדבריו, כאשר ראה אותם, היה במרחק של ארבעה מטרים בלבד מהם. הוא ניסה לסטות שמאלה כדי למנוע כניסה לבור, אך גלגל המכונית נכנס לאחד הבורות, המכונית הזדעזעה ונזרקה למידרכה הימנית. הוא סובב את ההגה במהירות שמאלית, המכונית עלתה על המדרכה השמאלית. „נהיה לו חושך בעיניים," והוא זוכר כי עלה על המידרכה ופגע באנשים.

מכונית המיני סובארו נעצרה בחריקת בלמים בשדה. השמשה הקדמית היתה מנופצת וחלקה הקדמי היה פחוס. על הוויקטוריה אוסטרובסקי־כהן, דחה טענה זו מכל וכל. הם לא השתכנעו מעדות מומחה שהביאה ההגנה בעניין זה. לדעתם היו דבריו של המומחה, המהנדס יעקב שכטר, חסרי כל ערך ומשקל, מאחר שלא ראה את הבורות כלל. עיריית כפר־סבא תיקנה את הכביש יומיים אחרי התאונה. שכטר בדק את הכביש חודשיים לאחר מכן.

עדיין נותרה השאלה: האם היתה התאונה בלתי־נמנעת?

(המשך בעמוד 70)

על בית־המישפט היה להכריע: האם זוהי עברה של הריגה או של גרימת מוות ברשלנות?

מדרכה שכבו שתי גופות קטנות ודוממות.

המיקרה הובא לבית־המישפט ושם נמשכה הדראמה המישפטית. בגלל חומרת התוצאה, וכן בגלל העובדה שלביא היה מתוסר רשיון־נהיגה בעת המיקרה, החליטה הפרקליטות להעמידו לדין על הריגה. עבירה חמורה, שעונשה, עד עשרים שנות מאסר. בדרך־כלל מעמידים נהגים קטלניים לדין על גרימת־מוות. עבירה קלה יותר, המבוססת על רשלנות בלבד, שעונשה עד שלוש שנות מאסר.

היה זה אתגר קשה לתובעת המנוסה עדנה ארבל. עליה היה להוכיח כי לא היתה זו תאונה בלתי־נמנעת. הסניגור, נתמן אמיתי, ניסה לשכנע את בית־המישפט שהבורות העמוקים בכביש היו גורמים אותה תוצאה לכל נהג שהיה נכנס לתוכם באקראי, וכי לאו דווקא חוסר כישוריו של לביא הם שהביאו לאסון.

„כמו טיל"

אולם בית־המישפט, מפיהם של השופטים ישראל גלעדי, נחמיה בר

הזוג מזל ואהרון כהן
תוך שבריר של שנייה, אסון

דיגדג על המדרכה

השימשה המנופצת במכונית ה„סובארו"
„נהיה לי חושך בעיניים!"

מכונית ה„סובארו" אחרי התאונה
„ניסה את מזלו בתיקווה שייצא בשלום!"

תמרורים

נישאו • חייל חיל־הנחתים של צבא ארצות־הברית **כריס טטרו** (19) ועקרת הבית **ז'אן טטרו** (42). למרות הפרש הגילים ביניהם, לא היו נישואיהם של השניים מעוררים תדהמה כה רבה אלמלא התגלה כי הם אם ובנה. כריס טטרו נמסר לאימוץ בהיותו בן שבוע. כאשר היה בן 7 נמסר לו כי הוריו המאמצים אינם הוריו האמיתיים. לפני מיספר חודשים הוא הופ־גש עם אמו האמיתית, אשר התגרשה בינתיים מאביו, וילדה לו שני אחים חור־גים ממאהב שלה. השניים התאהבו והח־ליטו להינשא. הסביר כריס את מניעיו להינשא: „מצפוני החל להציק לי בגלל שחייתי חיי אישות עם ז'אן ללא נישואין."

חגגה • את יום הולדתה ה־79, המל־כה האם של בריטניה **אליזבת** הראשונה. המלכה יצאה מארמון באקינגהאם להודות לכ־1000 אזרחים בריטיים שבאו לברכה לרגל יום־הולדתה.

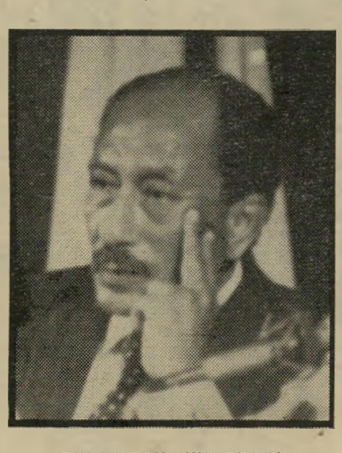
מונה • כקצין שלישות ראשי תת־

קצין־שלישות רז
מגולני לפיקוד

אלוף **דן רז**. רז התגייס לצה"ל בשנת 1952, שירת בתפקידי שלישות בגולני, בחטיבת־הצנחנים ובפיקוד־הנח"ל. באח־רונה שימש כקצין־שלישות של פיקוד־הצפון וראש מחלקת־פרט באכ"א.

נבחר • כיושב־ראש־כבוד של הת־אחדות־הסופרים־המצרים, נשיא מצריים **אנוור אל־סאדאת**, בטקס שנערך באלכסנדריה שבו הוגש לו כרטיס חבר של ההתאחדות על־ידי יושב־ראש אגודת־ה־סופרים־המצריים תאופיק אל־חכים. סאדאת

יושב־ראש אל־סאדאת
מאזני המחשבה

ניבחר לתפקיד מאחר „שתיקן את מאזני המחשבה העולמית והפך את השלום ל־בסיס החיים."

נבחר • כמנהל אגף התרבות והאמ־נות במישרד החינוך, קצין־חינוך־ראשי של צה"ל העומד בפני פרישה מהשירות, תת־אלוף **אכנר שז**. שלו יבוא במקומה של לאה פורת, שכיהנה בתפקיד זה שנים רבות. מינויו של שלו עורר הפתעה מאחר ולאחרונה נפוצו שמועות ששר־החינוך, זבולון המר, עומד למנות למישרה זו אחד ממקורביו הדתיים.

נבחר • כראש־מישפחת בונאנו, אחת מחמשת מישפחות־הפשע של ניו־יורק, **פיליפ ראסטילי**, בן ה־60, המרצה עתה עונש־מאסר בן חמש שנים בעוון סחיטה ואיומים, בבית־הכלא־הפדראלי של ניו־יורק. ראסטילי נבחר לתפקידו לאחר ש־לפני שבועות אחדים נרצח ראש המיש־פחה הקודם, כרמינה גאלאנטה. ראשי ה־מאפיה של ניו־יורק מקווים כי ראסטילי ישוחרר מבית הסוהר, בגלל התנהגות טובה, עוד לפני שנת 1982, מועד שחרורו החוקי.

שוחרר • ממרכז גמילה לאכוהו־ליסטים, **ביל קארטר**, אחיו של נשיא ארצות־הברית ג'ימי קארטר, לאחר שבילה במוסד שלושה חודשים. הצהרתו הראשו־נה של קארטר לעיתונאים היתה: „אחי הנשיא יכול לנשק לי בעכוז."

פרש • מתפקידו כסמנכ"ל מישרד־הביטחון לארגון ומינהל, **אריה סריג**, תפקיד בו כיהן משנת 1966. סריג, יליד ליטא ובוגר אוניברסיטת־קובנא, עלה ל־ישראל בשנת 1936. עד לשנת 1941 שימש כמזכיר הפועל תל־אביב והחל בשנת 1942 בעבודה ביטחונית במיסגרת עלייה ב'. במ־

פורש סריג
37 שנות־ביטחון

קומו של סריג מונה לתפקיד סמנכ"ל המישרד יהודה מירון.

התפטר • מתפקידו כחבר מועצת המנהלים של כור, אלוף (מיל.) **דן טולקובסקי**, מנכ"ל החברה להשקעות של בנק דיסקונט ולשעבר מפקד חיל־האוויר.

הודח • מתפקידו כמנכ"ל מגן דויד אדום בישראל **אריאל יהלומי** בעקבות פרשות השחיתות וגילויי אי־הסדרים ב־מרכז מגן־דויד־אדום ובסניפי האירגון ב־רחבי הארץ.

התגרשו • שחקן הקולנוע הבריטי **פיטר פירס** (53) ואשתו **לין פרדריק** (25) לאחר שלוש שנות נישואין. פרדריק היתה אשתו הרביעית של סלרס, ואילו גירושין אלה הם הראשונים של פרדריק.

נפטר • ד"ר **אליעזר לוינגר** רו־פא־עצבים מפורסם, מי שעמד בראש מח־לקת־האישפוז למחלות־נפש במישרד־הב־ריאות מהקמת המדינה, בגיל 83. לוינגר אשר ייסד את אירגון־הנוער־החרדי עזרא בגרמניה, נחשב לאחד ממחוללי תנועת ההתחדשות של לימוד תורה ברחבי גר־מניה, עד לעלייתו לארץ. הותיר אחריו ארבעה בנים וארבע בנות. על בניו נמנים הרב משה לוינגר, רבה של קריית־ארבע ומראשי גוש־אמונים, הפרופסור יעקוב, הרב ד"ר מאיר ועורך־הדין חנניה.

100 עמודים
הופיע הירחון נוס' 2
למודע בדיוני!

קוסמוס

האבחר ז"ל
אסימוב

ממיטב יצירות המדע הבדיוני

* עולם העתיד!
* דמיון שהפך למציאות!
* מתח והרפתקאות

הירחון המלהיב ומעורר
המחשבה שהינו הכרח
לכל אדם מתקדם!

הפצה ראשית: „גד", בע"מ ת"א
להשיג בכל הדוכנים

השבוע בפיס!

שני מיליון

בוא עוד היום אל הפינה שלך,
קנה כרטיס - קבל תקוה!

שני מיליון ל"י
פרס ראשון
כשלוש מאות אלף
זכיות העולות בגורל!
כשנים עשר מיליון ל"י
סך כל הזכיות!
עשרים וחמש ל"י
מינימום הזכיה בזוטא.

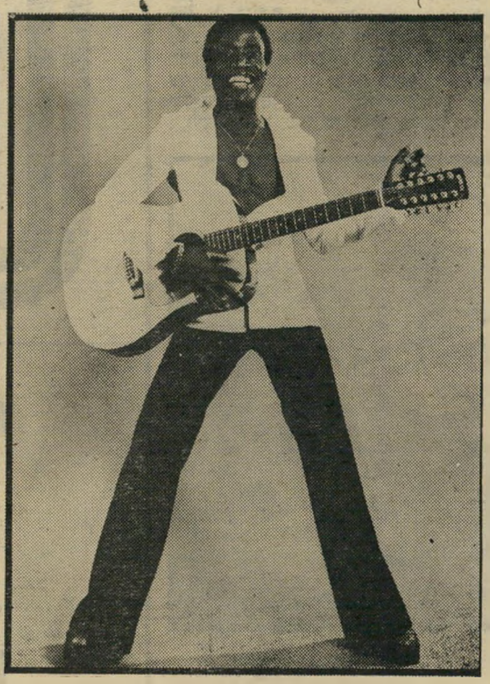
ע"ז

חן טרמפ לחייל

מלכת המים 1979

ממעם „העולם הזה" בחסות „עץ הזית" בשיתוף חברת „בניני אברהם גינדי"

תל־אביב, „היכל התרבות" מוצאי שבת 18.8.79 בשעה 8.30 בערב

אפריק סימון
הכוכב הבינלאומי מצרפת („רמאייה")

לואיג'י
כוכב הזמר הצרפתי

קלי מארי
כוכבת הדיסקו מאנגליה

להקת הג'אז „דומינו"
בהדרכת יעקב קלוסקי

מני פאר
ינחה, ישעשע, יבדר

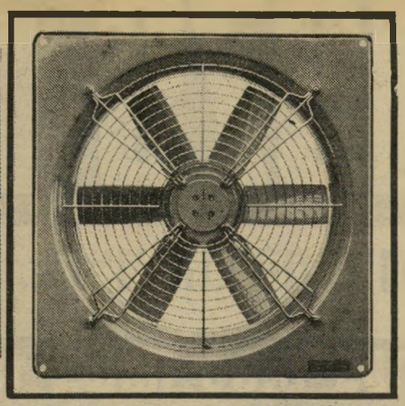
משה נוי ו„הדולפינים"
בחברת הזמרת דליה אליעזרוב

תצוגות אופנה קייץ 1979 בגדי־ים וחוף של „גוטקס" • אופנת נשים M. B. • אופנת גברים „אנוה" • נעלי איכות „מרגו" • שמלות כלה „סלון אמבר" • הגרלות לקהל: מוצרי „עץ הזית" • תכשירי שיער „וולה" • בגדי־ים „גוטקס" • הנחה של 25% לחתונה ב„אולמי אמבר" • שמלות של M. B. •

בעזרתן האדיבה של חברת „אולימפיק" • חברת „דן־תיור - יונייטד־טורס"

עיצוב תיסרוקות: **„אתר היופי"** סלון ז'אק ז'ורז'ט ✶ השכרת רכב: **השכרת רכב זוהר** ✶ עיצוב הכתרים: **רחל גרא**, יפו העתיקה ✶ הדרכת המועמדות: בי"ס לדוגמנות **„רגב"** ✶ צילום המועמדות: אסף שילה **„אולפני ישראל סאן"** ✶ עיצוב במה: **„אירגונית"** ✶ מערכות קול ותאורה: **„קילים חיפה** ✶ הפקה: **„תיאטרון מבט"**

מכירת כרטיסים מוקדמת: חפצה ראשית „הדרן", אבן גבירול 90 תל־אביב, טלפון 248787, למוסדות טל. 248844 ובמשרדי „רוקוקו", „לאן", „קסטל" וביתר המשרדים בעיר. בערב הנשף בקופת „היכל התרבות". הנחות לוועדי עובדים, חיילים בקצין העיר תל־אביב. ביפו: „גוטווין". ברמת־גן: „רכניץ".

אל תתרשם מסתם רוח!

ייעוץ מקצועי והתקנה:
אחים פולק מע"מ
תל-אביב, רח' לינקולן 11
טל. 9-36 29 12 (03),
ת.ד. 884.

פנה למומחים לאוורור.

דיגזג על המידרכה

(המשך מעמוד 67)

נהגותו של לביא בגדר רשלנות גסה או רגילה? לא היה ספק לבית־המישפט, כי מי שנוטל מכונית בלתי־מוכרת לו (לביא מעולם לא נהג במיני סובארו קודם לכן), בידעו שאין לו רשיון־נהיגה, והוא נוהג במהירות המכסימלית המותרת במקום שבו מהלכים אנשים, מתרשל באופן חמור.

על מהירותו של לביא העיד הילד יוסף קפצ'ינסקי (12) שהיה עד־ראייה: „הוא נהג במהירות כמו טיל." לביא הכחיש זאת, והודה כי נהג במהירות של 50 קמ"ש, שהיא המהירות המכסימלית המותרת באותו כביש.

דעות חלוקות

לא נותר לבית־המישפט אלא להחליט אם בנהיגתו זו ידע לביא שהוא מסכן במודע חייהם של אנשים, ואם נטל על עצמו סיכון זה. בכך נחלקו דיעותיהם של השופטים.

השופט בר טען כי אילו שוכנע שהנאשם החל נוסע בזיגזגים לפני שנתקל בבורות, היה מרשיע אותו ללא היסוס בהריגה. אך נותר בליבו ספק, כי ייתכן שהנסיעה בזיגזגים היתה תוצאה של היתקלות בבורות, ואז אין זה בטוח שלביא איבד את השליטה על ההגה, וידע שהוא מסכן חיי אנשים. להיפך, דווקא מאחר שהוא כבר עבר בכביש זה באותו בוקר, בדרכו אל חברו, הרי הכיר את הדרך, ידע שהתנועה שקטה, ולכן לא היה ער לסכנות הסמויות בכביש. השופט בר היה מרשיע את לביא בעבירה הקלה יותר של גרם־מוות.

הפגיעה בחזית ה„פובארו"
הגלגל נכנס לבור

אינו כשיר

שני השופטים האחרים לא קיבלו דיעה זו. השופטת אוסטרובסקי־כהן קבעה, כי מי שנכשל פעמיים במיבחני־נהיגה, היה ער לסכנות מנהיגתו. הרי האנשים שהוסמכו לקבוע את כשירותו כנהג החליטו שאינו כשיר, ועדיין אין מקום להפקיד בידיו כלי רכב, שהוא כלי מסוכן. לכן הנאשם „ניסה את מזלו בתיקווה שיצא בשלום, ויש להרשיעו בעבירה החמורה של הריגה."

השופט גילעדי בחן היטב את כל הנסיבות, וכדי להגיע למסקנה מישפטית חדמשמעית בחן גם את הפסיקה. התביעה הביאה תקדים משנת 1958, הדומה באופן מושלם למיקרה זה. גם שם נטל הנאשם, מחוסר־רשיון־הנהיגה, מכונית שלא הכיר, נהג בה ונתקל בסככה. כתוצאה מהפגיעה נהרג אדם. בית־המישפט המחוזי הרשיע, באותו מיקרה, את הנאשם בגרם־מוות בילבד. אולם בית־המישפט העליון, שלפניו עירערה התביעה, ראה בהתנהגות הנאשם עבירת הריגה, וכך פסק.

ביגלל פסק־דין זה החליט השופט גילעדי כי יש להרשיע את לביא בהריגה.

ברוב־דיעות הורשע לביא בהריגה, והוא מחכה לגזר־דינו.

אירנה אלון

מגן דוד אדום.
תאר לך את החיים בלעדיו.

הגיע!
ונמצא במכירה
PENTHOUSE
אוגוסט 1979

* THE VICTIMS OF TERORISM STRIKE BACK

הפצה בלעדית
סטימצקי

שרות ואיסוף מדלת לדלת
מחירים נוחים!
ZOHAR RENT A CAR
השכרת רכב זוהר

ירושלים: רח' יפו 174, טל. 222534, 533308
ירושלים: דוד המלך 22, טל. 234405
תל־אביב: הירקון 112, טל. 287253/4

תן טרמפ לחייל

"שתי מלים"

ציור: ינקלע

כף יד

אדם עליון

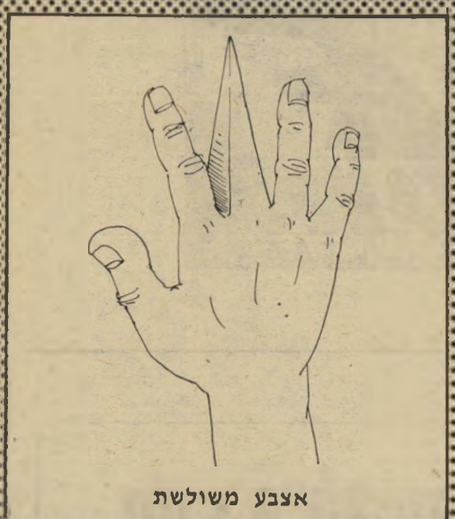
שקר לבן

קו הבריאות

הון שחור

אצבע משולשת

תאוות בשרים

מילחמת שוורים

הקיץ ב"פלאזה טבריה" חופשה בצוותא עם הילדים

הקיץ קחו איתכם את הילדים ובואו לחופשה נפלאה במלון "פלאזה טבריה". חופשה של מנוחה, בילוי והנאה להורים וגם לילדים.

☆ תוכניות מיוחדות לילדים ☆ בריכת שחיה נהדרת ☆
☆ הסעה חינם לחמי טבריה ☆ בידור ☆ סיורים ☆

הזמנות: 067-22626; 067-92233

פלאזה טבריה
CP Hotels

קילים ובניין בע"מ

נוסד ב־1950 • חיפה, רח' הפועל 3, טל' 04־640222

- מכירה, התקנה, השאלה
- רמקולים ותאורה לאירועים
- ביצוע עבודות למערכות הגברת קול קבועים וזמניים
- מיתקני מנגינות רקע
- שרות לבתי־ספר ומועדונים

● לרשותכם - ציודים ומיכשורים החדישים ביותר בעולם!!

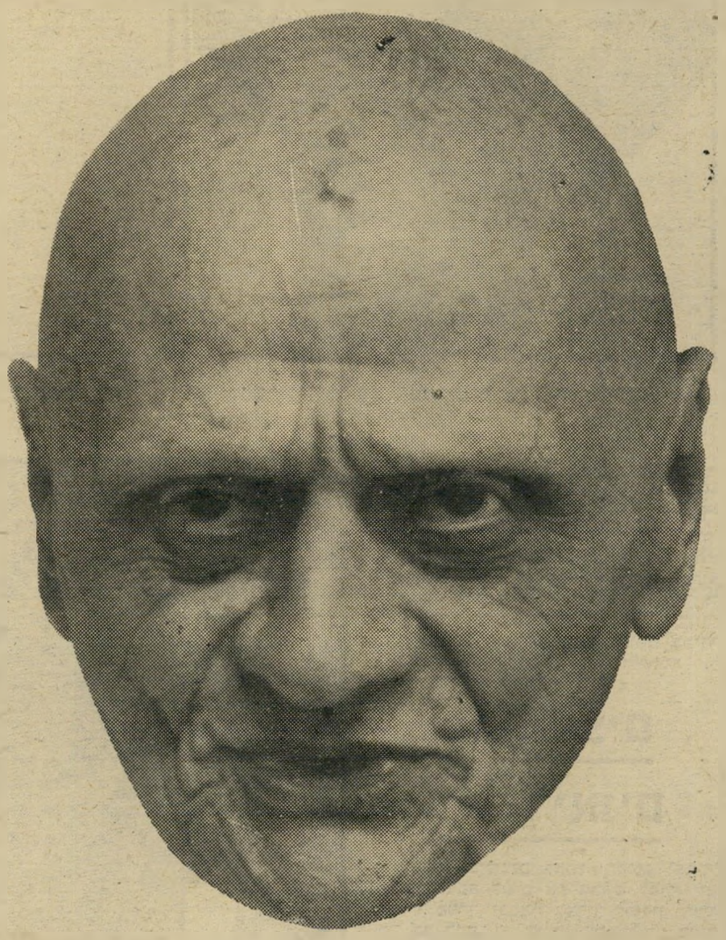
דרכי חיים

האיש שזכה בחנינה

מדוע נידון האסיר, שזכה כשבוע שעבר בחנינה מהנשיא, למאסר־עולם?

האדם שהוצג לפני שבועיים בעלי כותרת היה בדיוק אותו איש שרצח לפני שש עשרה וחצי שנה את סופיה פרנגרו בעת שכבסה בחצר ביתה.

אז היה אפריים בן־יעקב צעיר יותר ב־שנים רבות, אך כבר אז סבל מאי־איזון באישיותו. עקב מרורים קשים שספג במשך תקופה קצרה, הפך מר־רוח ומת־רחק מאנשים. שנים אחדות קודם לכן עזבה אותו אהובתו, והדבר השפיע עליו באופן קשה. לאחר מכן עבר תאונת־דר־

אסיר בן־יעקב
בזמן הכביסה, כמה דקירות סכין

כים שגרמה לו נכות. אך הביטוח־הלאו־מי סירב להכיר בנכותו, והוא לא קיבל פיצויים. שרוי בדכאונות ובאכזבות החל מפתח חשדות, כי בני־אדם רוחשים לו שינאה ורוצים ברעתו. הראשונים שבהם חשד היו שכניו לחצר, בני מישפחת פרנגרו.

שלוש שנים לפני אותו אירוע הרכיב אברהם פרנגרו גגון בחצר. בן־יעקב ראה בכך הפרעה חמורה, ובמו ידיו הסיר את הגגון. כאשר החזה בנה הצעיר של מישפחת פרנגרו את אופניו מתחת לחלונו של בן־יעקב, קצף זה והוציא את האוויר מגלגלי האופניים.

באותו בוקר בחודש מארס 1963 הביאה לו בתו של בעל־הבית צו פינוי. את הצו השיג בעל־הבית מבית־מישפט, נראה כי הצטברות כל הצרות הללו גרמה לו לחשוב שידם של בני מישפחת פרנגרו היתה בדבר. בית־מישפט שוכנע כי היו אלה מחשבות שווא. אולם המתו עלתה בו להשחית והוא נטל סכין והתנפל על סופיה, שהיתה רכונה באותה שעה על כביסתה בחצר. בכמה דקירות סכין המית את האשה במקום.

אחריות מופחתת. בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב הורשע בן־יעקב. לא היה כל ויכוח על עובדות המיקרה. לא היה גם ויכוח על כך שהרצח נעשה תוך דחף בלתי־ניתן לכיבוש. השאלה היחידה שעמדה בפני בית־המישפט היתה האם היה בן־יעקב חולה במחלת־נפש בעת שביצע את הפשע.

כמה חוות־דעת פסיכיאטריות הובאו לפני בית־המישפט. שלוש מהן אמרו במפורש כי הנאשם אינו חולה, אלא סובל מהפרעות קשות שאינן מגיעות לכדי מחלת־נפש. היחידי שמצא בו מחלת־נפש היה ד"ר זאב ירמולוביץ.

בגלל מישקלן המצטבר של העדויות הרפואיות דחה בית־המישפט את טענת מחלת־הנפש והרשיע את בן־יעקב ברצח. ההרכב, בראשותו של השופט קנת, פסק לו את העונש הקצוב בחוק — מאסר־עולם.

ברוך טומקביץ ז"ל, סניגורו של הנאשם, עירער בבית־המישפט העליון, וביקש ממנו לקבוע כי לקוחו היה חולה־נפש בשעת מעשה. אך למרות המחמאות שחלקו השופטים העליונים, שמעון אגרנט, יואל זוסמן ואלפרד ויתקון לסניגור, סירבו להתערב בממצאיו של בית־המישפט המחוזי. הם אמרו במפורש: „אין ספק כי למיקרה שלפנינו מתאים הפתרון של אחריות מופחתת, פתרון שטרם קיבל את הגושפנקא של החוק."

פתרון זה שאליו רומז בית־המישפט, נתקבל בכמה ארצות. שם נחשב מצב נפשי כמו זה של בן־יעקב כמפחית את העבירה מרצח להריגה. מאחר שהעונש על הריגה אינו עונש מינימום, יכול בית־המישפט לקבוע עונש כראות עיניו. כיום, כמו אז, לא קיים בישראל פתרון זה. ואם לא הוכחה מחלת־נפש, יורשע הנאשם ברצח ודינו מאסר־עולם.

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב,
טל' 297263

המועדון יצא לחופשה בחודש אוגוסט
התוכניות תתחדשנה ב־4.9.79

שרותי חשוי הדברת חרקים
ב־250.— ל"י ● רשיון מ.ב. 186
אחריות לשנה
רחוב ברזילי 13, תל־אביב
טלפונים: 271625, 614572 תל־אביב
מזכירה אוטומטית

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118

קול השלום - הקול שלך!

על המסלול

ללבוש

ארמון איטלקי

האם השם רוברטו קבאלי אומר לכם משהו? הוא לא מוסיקאי, לא צייר ולא משורר. רוברטו קבאלי הוא אומן עור, או ליתר דיוק אומן תיכנון אופנת העור. ביסודו הוא איטלקי שיוצר גם במולדת וגם בצרפת, אבל אם אתם מחפשים את הנקודה היהודית, אז בבקשה. האיש נמנה עם התורמים הקבועים לכל מה שקשור בישראל.

אבל לא בעניין התרומות רציתי לספר לכם, אלא להציג כמה מדגמיו שנראו לאחרונה בהצוגת אופנה מרשימה ביותר שנערכה במועדון 54 בניו־יורק. לא תאמינו, אבל כל ההכנסות מאותו ערב הוקדשו לאירגון היהודי־ספרדי בניו־יורק. מי לא היה שם? שחקני קולנוע ובמאים כמו מילוש פורמן או דיאן וורייק, המוסיקאי הספרדי חוליו אגלסיאס שביקר לאחרונה גם בישראל, ועוד 1500 איש, משמנה וסלתה של ניו־יורק.

הדגמים שהוצגו היו בנויים בעיקר על חלקים נפרדים שאפשר לחברם לחליפות, כיד הדמיון הטובה של כל קונה חצאיות, ווסטים, מכנסיים, טוניקות, בלייזרס, שמלות, מעילים וג'קטים.

קבאלי מרבה להשתמש בצבעים מלאי חיים ונא לא לשכוח שמדובר כאן בעור.

כישרונו המיוחד הוא בציור על העור והזמש. הציורים הם מיניאטורות של פרחים, פרפרים וצורות גיאומטריות שונות. תשאלו מאיפוא הוא לוקח את רעיונותיו המגוונים? רוברטו קבאלי מספר שהוא מושפע מצורת חינוכו בבית שבו גדל, שהוא ארמון מהמאה ה־11 בקיאנטי שבטוסקני. בארמון ריהוט עתיק מיוחד במינו, והאווירה הזו הותירה את רישומה על בגדי־העור של קבאלי.

ציור וחדפסת־יד גיאומטרית על חליפת־עור **סריגת־יד עם אפליקציה של עור מודפס**

אופנה עילית בביצוע האופנאי האיטלקי רוברטו קבאלי

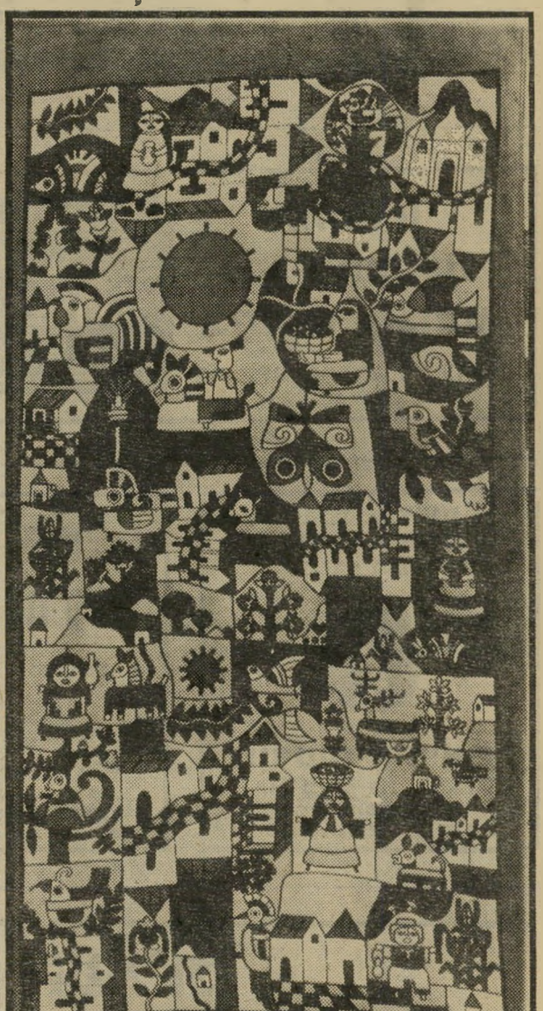
מהחלוצים לאינדיאנים

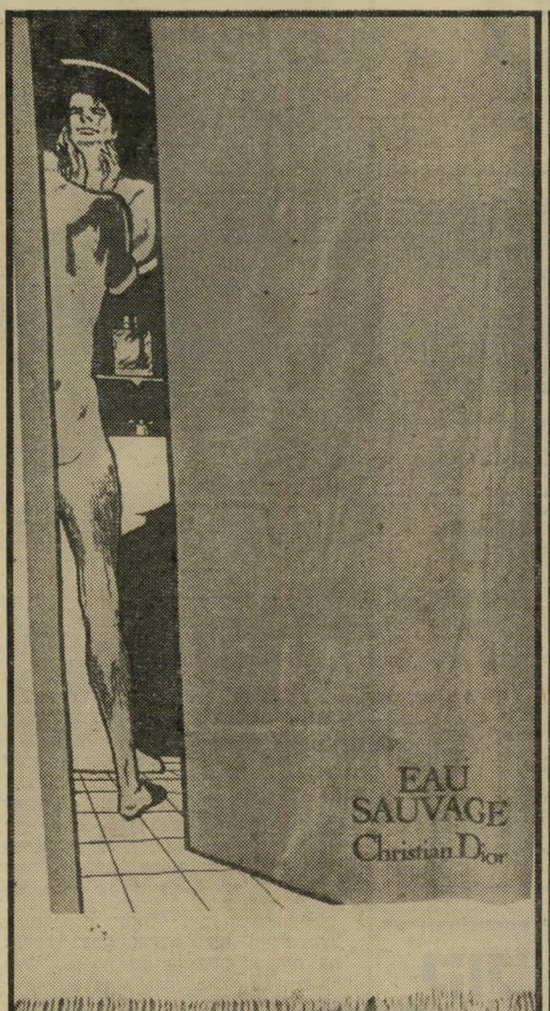
כשבאו החלוצים לארץ, הקימו צריף, שיהיה איפה לשים את הראש לאחר יום עבודה מפרך, ובסמוך לצריף, צריפון, ששימש כמקלחת. נו, ואחרי שמתקלחים צריך גם להתנגב, אבל איש לא חשב על אופנת מגבות. לקחו חתיכת סמרטוט וזו היתה המגבת. כשנעלם הצריפון, והאמבטיה היתה חלק מן הבית, דאגו גם למגבת שתהיה בעלת כושר־ספיגה. וכשעברו מצריפים למבני־בטון, הבינו שגם חדר־האמבטיה צריך להיות מקום שנעים לשהות בו. כך נוצרו האביזרים השונים, כמו שנאמר: לנוי ולהידור.

גם המגבות שינו צורה. עכשיו חיפשו מגבות שתתאמנה לחרסינה שבחדר־האמבטיה. ומאז זרמו מים רבים בחדר־האמבטיה. כיום מציע אגף הום־קר של חברת אנה, אופנת־בית הכוללת מצעים לחדר המיטות, מגבות, שטיחי אמבטיה ואף סבון, כמערכת אופנתית מותאמת.

שלושה סוגים של מגבות־חוף ניתן להשיג שם: מגבות־חוף מתוצרת חברת פילדקרסט האמריקנית, בצבע אחד, במידות 76×167 ס"מ, שמחירן לצרכן — 369 לירות, כולל מע"מ; מגבת־חוף של חברת אל־סלוואדור הדרום־אמריקנית, במידות 92×180 ס"מ, בדוגמאות ובצבעים, מיוחדות והשפעה מתרבות האצטקים והאינדיאנים, ב־639 ל"י, כולל מע"מ; ומגבת־חוף בעיצוב כריסטיאן דיור שמידותיה 91×64 ס"מ, ומחירה 395 לירות.

אלה נקראות אמנם מגבות־חוף, אבל מי יפריע לכן להתנגב בהן גם בבית?

מגבת מתרבות האצטקים והאינדיאנים **מגבת־חוף בעיצוב כריסטיאן דיור**

מגבות־חוף גדולות לשימוש ביתי

חניתה צנטנר

כל־גיל

גדלים, גדלים — מה לעשות?...

הילדים גדלים ומחכימים
ואיתם גם אנחנו —
גדלים ומשכללים את הציוד, את
שיטות הייצור ואת מיגוון הרהיטים
המיוחדים שלנו ...לכל־גיל.
כן, רהיטי **כל־גיל** הם מיוחדים
במינם —
הם מלווים את הילד מיום היוולדו
ועד לגיל הבגרות..

רהיטי **כל־גיל** המודולריים הם עולם
שלם של דגמים, צבעים ואפשרויות
אינסופיות לריהוט חדר ילדים
פונקציונאלי ומרהיב עין.
רהיטי **כל־גיל** יתחבבו על ילדיך כפי
שהתחבבו על בני גילם האחרים
באר"ב ובאירופה.
כל־גיל — רהיטי ילדים ונוער —
משובחים מהם פשוט אינם בנמצא.

רהיטי כל־גיל מיוצרים ע"י נגריית קיבוץ גבעת ברנר

רהיטי כל־גיל להשיג:

תל-אביב: רח' דיזנגוף 201.

חיפה: רח' הרצל 32
בית הזורע שמרת, רח' אלנבי 117.

גבעתיים: רח' ויצמן 10.

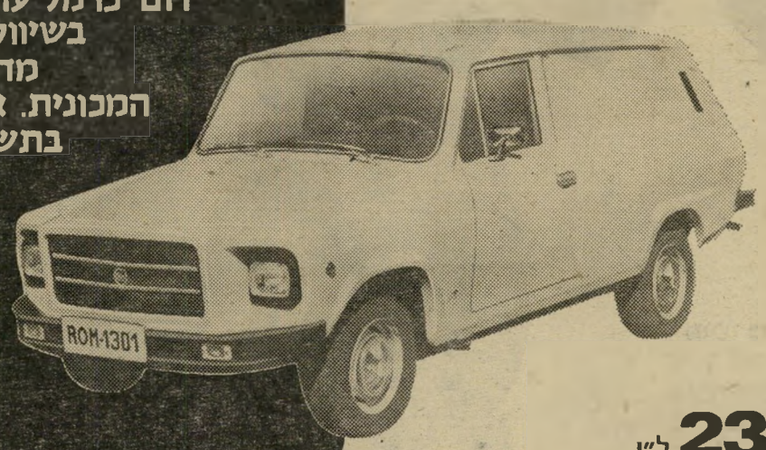
ובחנויות **כל־גיל** המיוחדות
בכל רחבי הארץ.

מיטל

החצי השני בתשלומים

דגם 1980

רום כרמל עורכת מבצע חסר תקדים בשיווק מכוניות. אתה משלם מחצית המחיר ומקבל את המכונית. את היתרה אתה משלם בתשלומים חדשיים נוחים. פנה עוד היום לאחת מסוכנויות רום כרמל לקבלת פרטים נוספים.

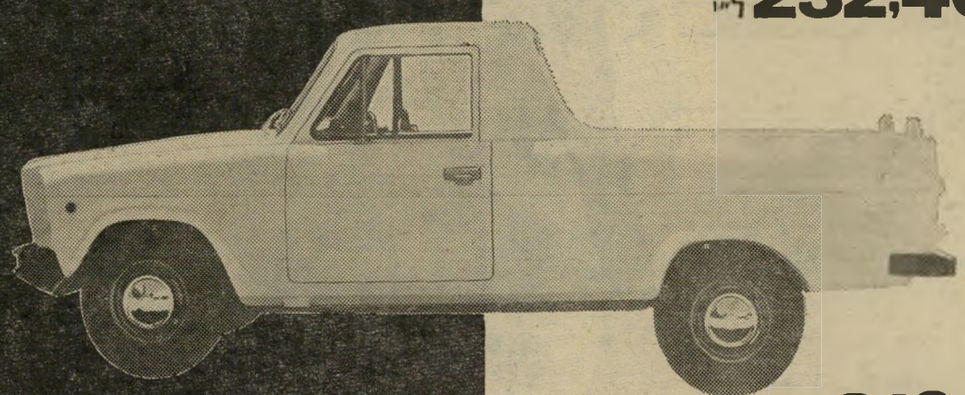

238,000 ל"י

• המחיר הנמוך ביותר בשוק המכוניות
• אחריות לשנה או ל 15.000 ק"מ

232,400 ל"י

210,000 ל"י

המחירים כוללים מע"מ על הכביש.

לא כולל אגרת רישוי — המחיר כפוף לאישור משרד התחבורה ביום המסירה.

המפעל : רום כרמל תעשיות טירת כרמל, ת.ד. 444 חיפה, טל' 04-570261-6 •
סוכנות מרכזית : תל-אביב, בית רום כרמל, רח' תוצרת הארץ 12, טל' 03-253849, 03-252381 • **סוכנויות מכירה : תל-אביב,** כ.ק.ב. בע"מ, טל' 03-823449 •
נתניה : מוסך אמיתי, טל' 053-39942 • **רמלה :** מוסך אהרון, טל' 054-29407 •
חיפה : כוכב שביט, טל' 04-532957 ; מוסך אחים אחראי, טל' 04-721416 • •
ירושלים : פרוגרס, טל' 02-283362 • **חדרה :** שרותי רכב שומרון, טל' 063-32277
באר-שבע : ש.ר.ד. אזור התעשיה, טל' 057-77166 • **קרית מלאכי :** מכון ישראל, אזור התעשיה, טל' 055-82124.

רום כרמל תעשיות טירת כרמל

נמר של עיר

רופא ו/או סופר שרוצח את גיבוריו ✷ תרומת י.ב.מ.

לתרבות ✷ חיים וייצמן בתמונות ✷ „פאטריק קים" מפכ"ל המישטרה

מקור

ארכאיות

בראשית שנות השישים, כאשר המו"לים הישראליים לא התעניינו ביצירה מקורית בכל מחיר, כפי שהם עושים כיום — עד לאונס עיניהם של הקוראים — היתה הוצאתם של קבצי־סיפורים, בחינת ימי חג לסיפרות הישראלית. סופרים כ**עמוס עוז, אהרון אפלפלד** ו**א.ב. יהושע** החלו דרכם בסיפרות הישראלית, בפירסום קבצי־סיפורים, שראו־אור, קודם לכן בכתבי־העת של אותם ימים (קשת ועכשיו).

ספר ביכורי־סיפוריו של **יוסי הדר** הצריף השוודי * אינו חג או מועד לסיפורת הישראלית, כי אם עוד אפיזודה סוציולוגית מוזרה, שתימחק מתולדות סיפורות זו, מבלי להותיר רישום או עיקבות כלשהן.

הצריף השוודי מהווה מעין תיסמונת מגוחכת למדי, של אחת ממחלות־הילדות של הסיפרות־הישראלית, בחינת מחלה ששבה אליה למרות התבגרותה, סופכלסוף.

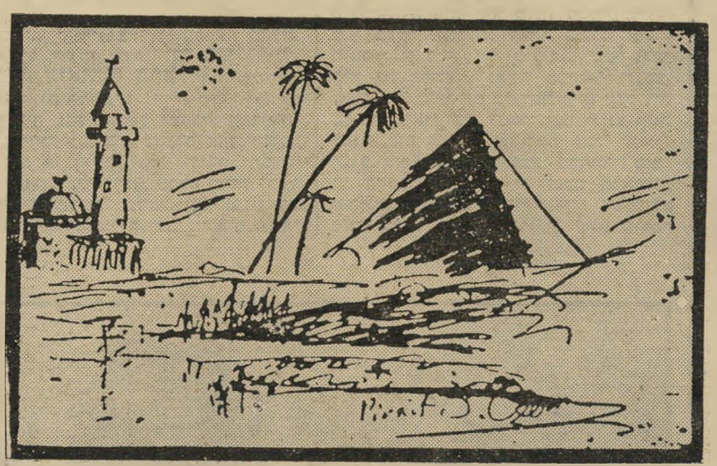
יוסי הדר
תקווה שגורל חוליו טוב מגורל גיבוריו

ד"ר יוסי הדר, רופא במיקצועו, אינו מוכיח כישרון סיפורתי משמעותי בזמנו הפנוי מרפואה, למעט, טיפוח אותה מחלת־ילדות, שאבחנתה היא: חיבור סיפורים משעממים, מלאכותיים, ששום משמעות, ערך, כנות או כישרון־יוצר אינם מצויים בהם.

מכל שורת קריאה בקובץ הסיפורים ה־אמור, זועקת סינתטיות דוחה, שמקומה לא יכירנה בסיפרות העכשווית, שזכתה וניגמלה כאמור, ממחלות־הילדות של סיפורותנו הצעירה. ד"ר יוסי הדר מנסה בדפים אלה, להמחיש את „כישוריו הסיפרותיים" בלשון משעממת ומלאכותית, העשוייה מ־שאריות של כימיה מילולית, שאריות שזכו להתפגר ולנשור מגוף הסיפרות הישראלית, כבר בסוף שנות השישים. גיבורים בנוסח: „...שוב מבקשת ממני מחר־לה... ישכבו לאכול בצוותא... העיפיות נתנה בי את אותותיה (עמ' 19) ..." לשון, שכל קשר בינה לבין התיחבור של נצח השפה העברית לבין העברית אחרי מיל־חמת ששת־הימים, מיקרי בהחלט, אם בכלל קיים, ברוב להיטותו של ד"ר יוסי הדר ליצור „סיפורים", פורצת בורותו ועוורת כל גדר, אפילו את גדרות־התיל, ובעוד הוא מתאר „חוטי ברזל חדי מחט..." הוא מלגלג בקורא המנסה להבין כי הוא מדובר הוא ב„חוטי ברזל חדי עוקץ..." וכו'.

תמלילים מרדימים בנוסח: „עמליה פרצה אל החדר נירגשת. החולצה עליה לא רכוסה..." נראית כתרגיל כתיבה חובבני בארכאיות סיפרותית, הצועקת בגיחוכה בעידן לשונו הסיפרותית של **יצחק בן־נר**, שכתיבתו ניצבת כנר לנוכח עיניו בעברית, מזכיר מאד את סידרת הטלוויזיה המעולה שעליה הוא מבוסס. למרות העדר היבהובה של המנורה הכחולה, נותרת לה השפעת המדיום, שאפשר לכנותו ציוויליזציה. ספר זה ממשיך לתפקד כספר סיקור מתומצת על מהלכי ומגמות התרבות האירופית, במשך מאות בשנים, למעט כמה פגמי תרגום.

קנת קלארק, שעבד בראשית דרכו ב־**נרד ברנסון** בפירנצה, ואחר כיהן במשך שנים כאוצר המחלקה לאמנויות יפות ב־

הפירמידות כפי שצויירו בידי המשורר שאוּל טשרניחובסקי
104 שנה להולדתו (20.8.1875)

השקדניות לקטניות של ד"ר הדר, שאינו משכיל להפוך ממנה סיפורת של ממש. התוצאה: חד־ממדיות לשונית מדהימה. שלעיתים מעוררת בקורא תחושה, שספק אם סיגנון כתיבה זה, היה עובר את הממוצע של כתיבה בבחינות־הבגרות בחיבור.

ד"ר יוסי הדר, שולח כמה מגיבוריו הישר אל בית־הקברות, אל מתחת לפרחים. ייאמר לזכותו של מחבר הצריף השוודי שסיקור זה נוגע אך ורק ל־101 העמודים הראשונים של הספר, מאחר שכוחו של כותב שורות אלה לא עמד לו להמשיך ולקרוא בספר, ומצפונו לא נתן לו להמשיך ולטבוע בעיסת המילים הצמיגה והרדודה הזאת.

מפליא גם שספר זה ראה אור בסידרה, שרק לפני כחודש העניקה לסיפורת העברית את הספר הנהדר שני חיי יעקוב מאת **יעקוב בוצ'ן**. איך קורים דברים שכאלה?

תרבות

ציוויליזציה

סר קנת קלארק, התארח במשך שבועות רבים במרבית חדרי־האוחרים של ישראל, באמצעות סידרת הטלוויזיה שלו, הציוויליזציה, שבמהלכה העניק תמונה תיאורית של תהליך התפתחותה והתבגרותה של התרבות המערבית, תוך מתן ניסוחים אישיים מאד, שהתבססו על יכולתו האישית לרתק אנשים באמצעות המסך הקטן.

הציוויליזציה בגירסת קנת קלארק, בנוסח האלבומי שלו * שראה אור החודש

* קנת קלארק, ציוויליזציה, נוסח עברי: אביגיל ואבן באכלר, הוצאת מסדה, 482 עמודים (כריכה קשה + 48 לוחות צבעוניים).

מוסיאון באוכספורד, וכמנהל הנשיונל גאלרי בלונדון. קלארק נחשב כאחד מאבות המגמה, שטופחה בידי מינהלת הבי־בי־סי בדבר היכולת של העשרת מידע הצופים על תרבותם, בעזרת המדיום הטלוויזיוני.

הצלחתו הגדולה של סר קנת קלארק, היא הציוויליזציה שהפכה סידרה, שאפשר לכנותה כנכס צאן צולאלויד.

סיר קנט קלארק
נכס צאן צולאלויד

כאן המקום להעיר, שאיכות הביצוע וההדפסה של המהדורה העברית של הספר, היא ברמה בינלאומית, נקייה ומיקצועית ביותר, מהדורה הראוייה להימצא על מדפים רבים.

* יוסי הדר, הצריף השוודי — סיפורים — הוצאת ספרית פועלים, 239 עמודים (כריכה רכה).

כתבי־עת

מחשבות

הכל החל בכתב־עת, שראה לאור לעיתים בלתי־מזומנות, בהוצאת חברת המחשבים י־ב־מ — ישראל, תחת הכותרת מחשבות, **בעריכתו של צבי ינאי.** מחשבות היה כתב־עת שונה בנוף כתבי־העת בישראל, הן בשל פירסומו שלא על בסיס מיסחרי, וכן, היותו כתב־עת שלא הוצא למכירה בדוכני־העיתונים, והופץ בקרב אוכלוסיות מצומצמות, הנחשבות לאוכלוסיות בעלות איכות. באחרונה חלה הפסקה זמנית בהופעתו של מחשבות.

בינתיים, פירסם צבי ינאי, העורך וחברת י־ב־מ, חמישה קבצי־מאמרים האוצרים בקירבם את מיבחר הרשימות שפורסמו במחשבות *. בחמישה קבצים אלה מתפרסמים מאת **פרופ' ישעיהו ליבוביץ** על החיים על מיכאניזמי החיים ועל התהוותם + נוירו־פיסיולוגיה, נוירו־פסיכולוגיה וקיברנטיקה **בקובץ הראשון**, תחת הכותרת חיים, דת ומדע. **בקובץ** זה מתפרסם גם ראיון עם **פרופ' בן־עמי שרפשטיין** תחת הכותרת על המוות ושיחה עם **פרופ' משה שנדלר** האם אלוהים מוסרי?.

הקובץ השני, המוקדש לאמנות הקולנוע מקבץ בין דפיו חומר על עיקר היצירה הקולנועית של שנות השישים וראשית השבעים. אם זה ניתוח סירטו של **ויסקונטי** מוות בוונציה המבוסס על נובלה מאת **תומאס מאן**, ועל הסרטים בושה ופרסונה **לאינגמאר ברגמן**. על הקונפורמיסט של **ברטולוצ'י**, ההודאה של **קוסטה גבראס**. שיחה בלתי־מקובלת עם המשורר **חיים גורי** על סיפרו הספר המשוגע, וכן גם בחינת הסרט אלווירה מאדיגן **בבחינה** של אידיאה של אהבה, וניתוח סיפרותי של הומו פאבר מאת **מאקס פריש**. לא ניפקד מקומה של ביקורת על הסרט בלו־אפ של **אנטוניוני**, וראיון עם **יגאל תומרקין** על פסלי הברזל שלו.

הקובץ השלישי של מחשבות עוסק בפיזיקה, מתמטיקה ומחשבים והוא נפתח ברשימה איינשטיין והאיש הפשוט על הזמן, רשימה שהיא בחינת נסיון המחשה פשוט של פיענוח תורתו של המלומד המנוח. **פרופ' מיכאל רבין** בוחן ברשימה את הגמול שבין המתימטיקה ומדעי המחשב, וראיון מרתק עם **פרופ' יהושע בר־הלל** המנוח, תחת הכותרת מבט חדש על מותר האדם מן המחשב **ותגובתו של פרופ' ישעיהו ליבוביץ** לרשימה זו. בקובץ זה, בולט גם עימות תחת הכותרת הטכנולוגיה — יריב או ידיד? בין **ד"ר אילן עמית** (כרוך) לבין הסופר **עמוס קינן.**

הקובץ הרביעי עוסק במדע, חינוך והיסטוריה תוך שהוא מביא גלריה של גישות בלתי־מקובלות העוסקות בגישות בלתי־מקובלות. רשימה כמו על מדע ואנשי מדע מאת **פרופ' יוסף אגסי**, או שיחה תחת הכותרת ארעיותה של הידיעה שנערכה עם **ד"ר משה קרוי** ועוד רשימות וראיונות במיסגרת זו. בולטת הרשימה הכתב לשיחרור התנועה **הבוחן את האספקטים השונים של** כתב התנועה לכוורי אוגרפיה, אותו חיברו **נועה אשכול ואברהם באכמן.** כתב. שפותח במתכו־

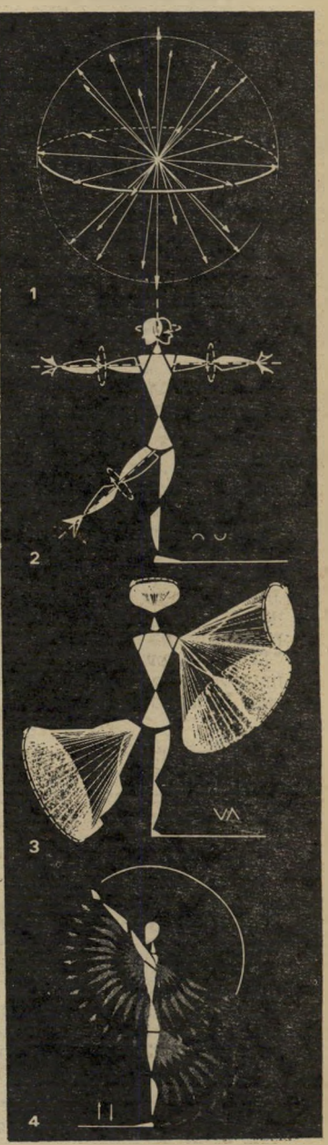
* מחשבות (5 קבצי מאמרים): (1) חיים, דת ומדע; (2) אמנות וקולנוע; (3) פיזיקה, מתימטיקה ומחשבים; (4) מדע, חינוך והיסטוריה; (5) מדע, הגות ואמנות. העורך: צבי ינאי / 80+80+76+82+88 עמודים, הוצאת י־ב־מ — ישראל.

(המשך מעמוד 77)

נות גראפיות בידי תלמידם **ג'ון האריס** (ראה: גלופה).

הקובץ החמישי של מחשבות מוקדש כולו למדע, הגות ואמנות, ובו מרואיינים סופרים, אמנים ואוצרי־אמנות על היבטים שונים של הכותרת האמורה. בולטות רשימותיו של **פרופ' אגסי** האידיאולוגיה של המהפכה האיינשטיינית זמעבר לחושים ולזמן.

לסיכום, מיפעל זה של חברת י־ב־מ

כתב התנועה
איורים של ג'ון האריס

שלא למטרת רווח כלשהו, מוטב שיעורר חברות אחרות, לתרום באופן דומה לטיפוחה ופיתוחה של התרבות, המחשבה ואמצעי הביטוי בישראל.

תיעוד

דודו של עזר

הביוגרפיה האלבומית חיים וייצמן — חייו ודורו שראתה אור החודש*, היא

ביוגרפיה אלבומית עניינית, שיש בכוחה להעניק למעיין בה מעט מרישומו של האיש, ששימש במשך שנים רבות כמנהיגה של התנועה הציונית, ונבחר כנשיאה הראשון של מדינת ישראל. **חיים וייצמן**, דודו של שר־הביטחון הנוכחי, **עזר וייצמן**, הפך בשל ההיסטוריה הצפופה מדי של 30 שנות המדינה, דמות נישכחת במיקצת.

ברור שבבחינתו של חיים וייצמן בפרספקטיבה של ההיסטוריה הציונית, מקומו בצמרת אינו מוטל בספק, ובעצם, ביוגרפיה אלבומית זו, עושה לנשיא הראשון, את החסד שהוא ראוי לו. עורכה של ביוגרפיה אלבומית זו, **הרולד בלומברג**, הצליח להעביר בלא מילים מיותרות, וגלריה מרהיבה של תמונות, את דיוקנו של חיים וייצמן באופן המרשים והצודק ביותר.

ביוגרפיה זו היא למעשה מעין קיצור שולחן ערוך ומצולם של התנועה הציונית במאה העשרים, וזאת מאחר, שסיפור חייו של הנשיא הראשון, הוא סיפור חייה של תנועה זו, הפרקים הסדורים כרונולוגית, מביאים תולדות אלה, דרך: **הכוחות המעצבים; כור המכחן; הקול היהודי; לכו אחריו; עשר שנות סכנה; כדרך למדינה והנשיא הראשון.**

אין מחבר הביוגרפיה מסתיר את תהליך כיסויו של וייצמן בידי **דויד בן־גוריון**. אם **ד"ר תיאודור הרצל** היה מייסדה של הציונות־המדינית, הרי שד"ר חיים וייצמן היה מגשימה של הציונות־המדינית. הוא נדד בעולם, בין קונגרס אחד למישנהו, גאה או מושפל בידי ידידיו וחבריו, מבלי שנרתע, ולו לרגע, במסה ומעש למען הקמתה של מדינת ישראל. הוא נפגש עם שועים וראשי־ממשלות, עם נשיאים וסנאטורים, ולמעשה, הקדיש את כל חייו להקמתה של המדינה שדחקה אותו עם היווסדה לקרן פינה של נשיאותה. ויעיד על כך סיפור שובו של וייצמן ארצה בשנת 1948:

כשלהי ספטמבר חזרו חיים וזרה וייצמן לישראל, התנועה בעיצומה של מילחמה על קיומה. עתה כשבריאותו השתפרה מעט, רגז על מסכת השפיות הסבוכה שכבר החלה נרקמת סביב תפקידו. כאשר שאל את ידידו ואיש־סודו הוותיק משה שרת, שר־החוץ של מועצת המדינה הזמנית, מה יהיו חובותיו, תחומי אחריותו וזכויותיו בתוך נשיא המדינה, השיב שרת: „או, רק להיות סמל, ד"ר וייצמן". וייצמן השיב: „אינני רוצה להפוך לסמל".

מלבד ציטוטים רבים שלוקטו מכיתבי וייצמן ומדיברי מנהיגי עולם, וראשי הציונות עליו, הרי רצוף הספר תמונות מרגשות ומרהיבות, המצליחות לספר במראות את תולדותיה של הציונות, כאמור, דרך סיפור חייו של וייצמן. דוגמה לאחת מתמונות אלה, היא התמונה שבה מוליכים אותו אלוף **יגאל אלון**, והקצין **חיים בר־לב** במיסדר כבוד שנערך לכבודו בבאר־שבע (ראה: תצלום). סיפורו של תצלום זה, רצ"ב:

יגאל אלון היה באותה העת מפקד פיקוד הדרום ומיפקדתו ממוקה לרחובות. הוא נהג לבקר את וייצמן בקביעות, דיווח לו על פעולות המיכצעים המתוכננים לפני שעת ה„ש" ועל הקרבות לאחר שנפסתיימו. „הוא נהנה מן הביקורים האלה מאד", סיפר אלון, „ובייחוד נהנה לשמוע דיווח מפי מפקד הכוחות. לאחר כיבוש אילת, הזמנתי אותו לערוך ביקור רישמי ולסקור את הכוחות. נסענו במיזחד לנגבה, ששם הוא פגש את כל המפקדים הבכירים בפיקוד, ואחר־כך לבאר־שבע, ושם הוצג לפניו כוח מעורב שהורכב מכל יחידות הנגב. כאשר ניפרדתי ממנו ברחובות באותו ערב, אמר לי: „זו הפעם הראשונה שהרגשתי כמלך". לדברי אלון, וייצמן גם גילה לפניו את עלבונו על שלא צורפה חתימתו למגילת העצמאות. „באותם הימים היתי ביחסים קרוכים עם בן־גוריון ובלי קושי יכולתי לגרום שיפעל בעניין זה, אך בכל פעם שהצעתי לעשות זאת, וייצמן אמר, לא'. הוא היה גאה יותר מדי. אילו רק ניתן לי להשמיע את דברי...".

ד"ר חיים וייצמן מלווה ע"ידי יגאל אלון (משמאל) וחיים בר־לב (בקסדה)
„זו הפעם הראשונה שהרגשתי כמלך"

בחטף

קרן תל־הצבי

●● כתב מעריב **חנוך ברטוב**, שסייר בבולגריה, דיווח לקוראי עיתונו על מצבו של התיאטרון הבולגרי. הקוראים שתמהו למקרא הכותרת למחזהו של **גיורג' ביכנר** פרשת דאנטון חייכו בסל־חנות רבה. הסיבה: כותרת מחזהו הנודע של ביכנר היא: מות דאנטון. אגב, למרות אי־הותרת חותם כלשהו בתיאטרון הישראלי, מינתה מנכ"ל המועצה לתרבות ולאמנות, המודחת, **לאה פורת**, לפני כשנתיים, את ברטוב כיו"ר הסניף הישראלי של האי־טי־אי (אירגון התיאטרון הבינלאומי). ●● ניסוח מרתק פירסם בהארץ עורך עכשיו ד"ר **גבריאל מוקד** על סופר ס/קריאה **דן צאלקה**, וסיפרו התמוה ילדי השמש. הניסוח הוא: „היותו של צאלקה פרוזאיקון אנטי־ריאליסטי שהגעגוע המטאפיסי העז מפוצץ אצלו מאיין כל מיסגרת של מילייה מעובה ושל היגיון נאראטיבי רגיל...". במקביל פירסם

דן צאלקה
פרוזאיקון אנטי־ריאליסטי

צאלקה הנ"ל מיתקפה על מוקד במוסף סיפרותי אחר, בנושא חידוש המחלוקת עכשיו ס/קריאה, והגדיר את מוקד: „כדבריו של גבריאל מוקד, המזכירים קצת את וידויו של קיסינג'ר לפני עיתונאית איטלקית, שהוא „קאובוי בודד"..." ●● **עמוס אריכא ואלי לנדאו**, שסיפרם התיעודי פאניקס ראה־אור החודש בארצות־הברית בהוצאת סיגנאט זכו בפירסום מטעם בית־ההוצאה, בנוסח שבו תוארו: „עד לא מזמן היה עמוס אריכא מפקד מישטרת ישראל". אלי לנדאו הוא סופר ישראלי נודע. שניהם עבדו פעם בשביל **משה דיין...**" הפירסום שכח להזכיר, ששניהם „עבדו פעם בשביל משה דיין" ביומון־הנפל היום הזה ●● בכינוי קרן תל־הצבי זכתה קרן תל־אביב לספרות ולאמנות קרן שעלתה לכותרות באחרונה לא בשל תרומותיה לספירות ולאמנות, אלא בשל התככים המתככים במסדרונותיה של הקרן. מאחרי התככים ניצב שר־האוצר המיועד של המערך **יעקב לוינסון**. ראשית סילק לוינסון מהקרן את יריבו הפיננסי **עקיבא זוינסקי** (אותו סילק גם מהנהלת בנק הפועלים והנהלת חברת אי־אס־אל). לוינסון מימש ברית ישנה בין שניים משלושת הגופים מרכיבי הקרן (מרכיבי הקרן הם: מישרד החינוך והתרבות, עיריית תל־אביב, וקרן **פרץ נפתלי**, הקשורה לבנק האיגודים המקצועיים בגרמניה, המיוצגים בארץ בידי בנק הפועלים) והם: נציגיו של **זבולון המר** (משרד החינוך והתרבות) ובנק הפועלים ומינו למישרת סגן מנהל הקרן את איש המפד"ל **דויד אלכסנדר** (האיש מבין קודש לחול בטלוויזיה). מטרתו של לוינסון היא, להדיח מראשות הקרן את שר־האוצר לשעבר, **יהושע רבינוביץ**. רוחות רעות טוענות, שעיסקת קרן תל־אביב, היא ראשית חידוש הברית בין המערך למפד"ל, שבה מועלת הקרן על המוקד הדתי.

---

* אריכא שימש משך שנים כדובר מישטרת ישראל, ותרומתו לספרות העברית מתבטאת בחיבור ספרותי „פאטריק קים".

* הרולד בלומברג, חיים ויצמן — חייו ודורו, תירגם: א. עמית, הוצאת עידנים ירושלים, מהדורת ידיעות אחרונות, 205 עמודים (כריכה קשה).

הקניה הטובה ביותר 1979

אמקור

מפיצים: אמפא וסוחרים מורשים.

מקררי אמקור ב־4 צבעים טבעיים: צהוב בננה, חום מוקה, לבן שלג וירוק זית. יופי במטבח.

מקררי העתיד בצבעים טבעיים

טל-ארוין

כ"ב אב תשל"ט, 15.8.79 | מספר 2189 | 80 עמודים | שנה 43 | המחיר: 25.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

„העולם הזה" השתתף בחתונה

טלי ואשר
ידלין

אשר ידלין
התחתן שוב